

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Δεκεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5728

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 737/2021*

Λήψη απόφασης επί αιτήματος της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. για επανεξέταση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την τυχόν απαλλαγή της από τις Δεσμεύσεις που έχει αναλάβει δυνάμει της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης ΕΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει των υπ' αρ. 589/2014, 596/2014, 618/2015, 631/2016 και 651/2017 αποφάσεών της.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 10η Μαΐου 2021, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Καλλιόπη Μπενετάτου (Αντιπρόεδρος)

Παναγιώτης Φώτης (Εισηγητής)

Ιωάννης Στεφάτος

Μαρία Ιωάννα Ράντου

Μαρία Ιωαννίδου

Σωτήριος Καρκαλάκος και

Ιωάννης Πετρόγλου

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί αιτήματος της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. για επανεξέταση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την τυχόν απαλλαγή της από τις Δεσμεύσεις που έχει αναλάβει δυνάμει της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης ΕΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει των υπ' αρ. 589/2014, 596/2014, 618/2015, 631/2016 και 651/2017 αποφάσεών της.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υποθέσεως την Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια αυτής την Ευγενία Ντόρντα.

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο (2) εκδόσεις: 1) Έκδοση για την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και 2) Έκδοση για την εταιρία ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54/2013). Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Στη συνεδρίαση η νομίμως κλητευθείσα εταιρία ΔΕΠΑ ΑΕ παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου, Θωμά Αμοργιανιώτη. Επίσης, συμμετείχε στη συνεδρίαση μετά από πρόσκληση του Προέδρου και η ΡΑΕ, με τους εκπροσώπους της, [...].

Στην αρχή της συζήτησης τον λόγο έλαβε ο Εισηγητής της υπόθεσης, Παναγιώτης Φώτης, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. 2587/22.3.2021 γραπτής Εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση η Επιτροπή:

1. Να διαπιστώσει ότι έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση της ΕΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, αναφορικά με τις υπ' αρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 7 Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ και

2. Να κάνει δεκτό το αίτημα της ΔΕΠΑ περί απαλλαγής της από κάθε μία εκ των ανωτέρω δεσμεύσεων.

Κατόπιν, τον λόγο έλαβε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της εταιρίας ΔΕΠΑ, ο οποίος ανέπτυξε τις απόψεις του, έδωσε διευκρινίσεις και απάντησε σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής. Στη συνέχεια τον λόγο έλαβαν οι εκπρόσωποι της ΡΑΕ, οι οποίοι εξέφρασαν την άποψη της Ανεξάρτητης Αρχής επί του αιτήματος της ΔΕΠΑ. Η εταιρία ΔΕΠΑ ζήτησε από την Επιτροπή την εξέταση μάρτυρα και η Επιτροπή αποδεχόμενη το αίτημά της εξέτασε τον μάρτυρα [...].

Η εταιρία ΔΕΠΑ παραιτήθηκε από τη λήψη πρακτικών και την κατάθεση συμπληρωματικού υπομνήματος.

Η Επιτροπή συνήλθε σε διάσκεψη την 9η Ιουνίου 2021 (ημέρα Τετάρτη και ώρα 15:00), στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1ου ορόφου των Γραφείων της, με τη συμμετοχή του Εισηγητή Παναγιώτη Φώτη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση, τις απόψεις που διατύπωσε προφορικά η αιτούσα εταιρία κατά τη συζήτηση της υπόθεσης καθώς και τα όσα κατέθεσε ο μάρτυρας κατά την ακροαματική διαδικασία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ι.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

1. Με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασή της (εφεξής και/ή «απόφαση»), η Επιτροπή Ανταγωνισμού

(εφεξής και/ή «ΕΑ») αποδέχθηκε και κατέστησε υποχρεωτικές τις επτά (7) Δεσμεύσεις (εφεξής και/ή «Δεσμεύσεις») που ανέλαβε η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (εφεξής και/ή «ΔΕΠΑ», «ΔΕΠΑ Εμπορίας») ^{1,2}, βάσει της παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, για παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 (πρώην άρθρα 1 και 2 του ν. 703/1977) και 101, 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής και/ή ΣΛΕΕ) στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου και στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο φυσικού αερίου, προκειμένου να διασφαλισθεί, ιδίως, ο διαχωρισμός της προμήθειας από τη μεταφορά φυσικού αερίου (εφεξής και/ή «φ.α.»), η παροχή μεγαλύτερης ρευστότητας στην αγορά, η αυξημένη ευελιξία των πελατών ως προς τη διαχείριση των συμβάσεών τους με τη ΔΕΠΑ και η σταδιακή μείωση δυναμικότητας που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του δικτύου του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (εφεξής και/ή «ΕΣΜΦΑ», «ΕΣΦΑ»), με σκοπό την αποτελεσματικότερη πρόσβαση των ανταγωνιστών στην αγορά.

2. Η απόφαση ελήφθη επί: (α) της υπό στοιχεία (ΡΑΕ) Ι-102370/10.12.2009 καταγγελίας, η οποία υποβλήθηκε αρχικά στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (εφεξής και/ή «ΡΑΕ») και διαβιβάστηκε στη συνέχεια στην ΕΑ, της εταιρίας με την επωνυμία «Αλουμίνιον Ανώνυμος Εταιρεία» κατά της εταιρίας με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής και/ή «ΔΕΣΦΑ») ³ και της ΔΕΠΑ και (β) της υπ' αρ. 5518/14.9.2010 καταγγελίας ενώπιον της ΕΑ της εταιρίας «Αλουμίνιον Ανώνυμος Εταιρεία» κατά της εταιρίας ΔΕΠΑ, για τη διερεύνηση παραβάσεων των άρθρων 101, 102 της ΣΛΕΕ και 1, 2 του ν. 703/1977 / ν. 3959/2011, καθώς και (γ) των υπ' αρ. οικ. 6103/25.7.2012 και 7115/19.9.2012 Εκθέσεων επί των ανωτέρω καταγγελιών και των προτεινόμενων από την εταιρία ΔΕΠΑ Δεσμεύσεων.

¹ Η μητρική εταιρία του Ομίλου «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΕΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», με διακριτικό τίτλο «ΔΕΠΑ Α.Ε.», ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1988 ως μια κρατική ανώνυμη εταιρία, με σκοπό την εισαγωγή του φυσικού αερίου στην ελληνική ενεργειακή αγορά. Η ΔΕΠΑ είναι μια ελληνική επιχείρηση παροχής φυσικού αερίου που ασχολείται με την προμήθεια, τη χονδρική και λιανική εμπορία φυσικού αερίου, ενώ μέσω της ΕΠΑ Αττικής («Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρία Ενέργειας») δραστηριοποιείται και στη λιανική εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΔΕΠΑ μετασχηματίστηκε σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις που εισήγαγε στην παρ. 6 του άρθρου 80Ι του ν. 4001/2011, το άρθρο 16 του ν. 4643/2019 και ισχύει από 3.12.2019 και το οποίο άρθρο 80Ι είχε τροποποιηθεί και ισχύει, από το άρθρο 53 ν. 4602/2019. Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΑ διασπάστηκε σε τρεις εταιρίες: τη ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε., τη ΔΕΠΑ Υποδομών Α.Ε. και τη ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε.

² Ο αποκλειστικός έλεγχος της εταιρίας ασκείται από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (εφεξής και/ή «ΤΑΙΠΕΔ»), το οποίο κατέχει ποσοστό 65% του μετοχικού κεφαλαίου της. Ο μέτοχος μειοψηφίας είναι η εταιρία Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. (εφεξής και/ή «ΕΛΠΕ»), η οποία κατέχει το υπόλοιπο 35% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

³ Από το 2018 η ιταλική εταιρία SNAM έχει τον αποκλειστικό έλεγχο του ΔΕΣΦΑ κατέχοντας το 66% του μετοχικού κεφαλαίου ενώ το υπόλοιπο 34% ανήκει στο ελληνικό δημόσιο (βλ. απόφαση ΕΕπ Μ.8953 SNAM/DESFA/13.7.2018).

3. Οι Δεσμεύσεις έχουν αναληφθεί από τη ΔΕΠΑ από τις 12.11.2012 και για περίοδο τήρησης αυτών δέκα (10) ετών (δηλαδή έως τη 12.11.2022), όπως αποτυπώθηκαν στην υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε διά των επόμενων σχετικών υπ' αρ. 589/2014, 596/2014, 618/2015, 631/2016 και 651/2017 αποφάσεων ΕΑ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων της ΔΕΠΑ ⁴.

4. Με τις εν λόγω τροποποιητικές αποφάσεις της, η ΕΑ, σε συνέχεια διαβουλεύσεων με τις εταιρίες του κλάδου και σε συνεργασία με τη ΡΑΕ, διαμόρφωσε, κατά βάση, τις παραμέτρους και τον τρόπο λειτουργίας του προγράμματος διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών, προκειμένου, ιδίως, να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη λειτουργία του εν λόγω συστήματος ηλεκτρονικών δημοπρασιών, η διεύρυνση της συμμετοχής επιχειρήσεων σε αυτές, η βελτιστοποίηση των πηγών προμήθειας φυσικού αερίου των πελατών και η ανάπτυξη ανταγωνιστών στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου, μέσω της πρόσβασής τους σε ένα ευέλικτο συνολικό χαρτοφυλάκιο προμήθειας φυσικού αερίου. Περαιτέρω, με τις ανωτέρω αποφάσεις τροποποιήθηκαν οι επιμέρους όροι που είχαν τεθεί στη ΔΕΠΑ αναφορικά με τη δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ.

5. Επιγραμματικά, οι Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ, όπως αυτές τροποποιήθηκαν και ισχύουν ⁵, αφορούν σε 1) προσφορά προς τους Πελάτες της αποσυζευγμένης σύμβασης προμήθειας φ.α. χωρίς διαφοροποίηση τιμής προμήθειας μεταξύ συζευγμένων και αποσυζευγμένων συμβάσεων, 2) μείωση της εξάρτησης των Πελατών της ΔΕΠΑ από την ίδια με τις εκάστοτε Ετήσιες Συμβατικές Ποσότητες (εφεξής και/ή «ΕΣΠ») αυτών, την παροχή αυξημένης ευελιξίας ως προς τη διαχείριση των συμβάσεών τους, καθώς και την εύλογη και αναλογική τιμολόγηση φ.α. αιχμής, 3) θέσπιση προγράμματος διάθεσης ποσοτήτων φ.α. μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών ⁶, 4) κατάρτιση προτύπου σύμβασης πλαισίου αγοραπωλησίας φ.α. εντός της δεξαμενής Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (εφεξής και/ή «ΥΦΑ»), 5) εκχώρηση Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας (εφεξής και/ή «ΔΜΙ») στο σημείο εξόδου εγκαταστάσεων πελατών άνευ ανταλλάγματος και κατάρτιση σχετικού προτύπου σύμβασης εκχώρησης ΔΜΙ, 6) εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης ΔΜΙ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ και 7) δέσμευση συγκεκριμένου ανώτατου ποσοστού ΜΙ από τη ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ.

6. Επίσης, σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης με τις Δεσμεύσεις, η ΕΑ δύναται να επιβάλει τα πρόστιμα που προβλέπονται στις παρ. 1 (δ) και (στ) και παρ. 2 (α) και (β) του άρθρου 25 του ν. 3959/2011. Στο ως άνω πλαίσιο, κατόπιν αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής και/ή «ΓΔΑ»), η ΕΑ

⁴ Στην απόφαση προβλέπεται ρητά, στο σημείο 9 του διατακτικού (σελ. 69) η ύπαρξη ρήτρας επανεξέτασης των Δεσμεύσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με βάση το πρότυπο Ε.Ε.

⁵ Οι Δεσμεύσεις αναλύονται λεπτομερώς στις Ενότητες ΙΙΙ - VI της παρούσας.

⁶ Η οποία υποχρέωση ήρθη με την υπ' αρ. 723/2020 απόφαση της ΕΑ. Βλ. σχετικά Ενότητα «Η ΥΠ' ΑΡ. 723/2020 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ» της παρούσας.

εξέδωσε την υπ' αρ. 635/2016 απόφαση σχετικά με τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΠΑ με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασή της, με την οποία έκρινε ότι: 1) η ΔΕΠΑ συμμορφώθηκε στις έξι (6) από τις επτά (7) συνολικά Δεσμεύσεις που είχε αναλάβει με την ανωτέρω απόφαση, οι οποίες αφορούσαν α) στην εισαγωγή του συντελεστή ευελιξίας, β) στην εισαγωγή της χρέωσης εισόδου ΕΣΦΑ στο νέο σύστημα τιμολόγησης της ΔΕΠΑ, γ) στο πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών, δ) στις πρότυπες συμβάσεις εκχώρησης ΔΜΙ, ε) στις πρότυπες συμβάσεις αγοροπωλησίας φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ και στ) στην εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης ΔΜΙ και δέσμευση μεταφορικής ικανότητας από τη ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ αντίστοιχα⁷ και 2) κατά πλειοψηφία, ότι η ΔΕΠΑ δεν συμμορφώθηκε στο διατακτικό της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού αναφορικά με την πρώτη (1) από τις επτά (7) Δεσμεύσεις που αναφερόταν στην υποχρέωσή της να προσφέρει από τις 30 Νοεμβρίου 2012 και εφεξής στους Πελάτες της συγκεκριμένο τύπο Σύμβασης Πώλησης φυσικού αερίου χωρίς την υπηρεσία μεταφοράς φυσικού αερίου, να μη διαφοροποιεί τις αποσυζευγμένες συμβάσεις, ως προς την τιμή προμήθειας φυσικού αερίου, από τους όρους των συζευγμένων συμβάσεων, καθώς και να μη χορηγεί βάσει των όρων τους ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο οποιοδήποτε κίνητρο για τη σύναψη συζευγμένης σύμβασης ούτε αντιστρόφως να δημιουργεί αντικίνητρο στη σύναψη αποσυζευγμένης σύμβασης. Με την ίδια Απόφασή της, η Επιτροπή, κατά πλειοψηφία, αφού συνεκτίμησε το περιορισμένο εύρος της διαπιστωθείσας μη συμμόρφωσης της ΔΕΠΑ προς τις Δεσμεύσεις της και την ειλικρινή διάθεση συνεργασίας της στην κατεύθυνση του ανοίγματος της αγοράς φυσικού αερίου, α) της επέβαλε πρόστιμο ύψους εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για τη μη συμμόρφωσή της προς την εν λόγω Δέσμευση και β) την απείλησε με πρόστιμο και χρηματική ποινή, αν με Απόφαση της Επιτροπής βεβαιωθεί η συνέχιση ή η επανάληψη των διαπιστωθεισών παραβάσεων.

1.2 ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΕΠΑ

7. Με το υπ' αρ. 5659/22.6.2020 αίτημά της, η ΔΕΠΑ αιτείται την επανεξέταση από την ΕΑ και την άμεση απαλλαγή της από τις Δεσμεύσεις, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, όπως αυτές παρουσιάζονται σε αυτό και καταδεικνύουν, σύμφωνα με την ίδια, ότι οι συνθήκες της αγοράς έχουν μεταβληθεί σημαντικά και οριστικά. Σημειωτέον ότι η εταιρία υπέβαλε την υπ' αρ. 10056/24.11.2020 επιστολή, ζητώντας την κατά προτεραιότητα εξέταση της υπ' αρ. 3 Δέσμευσης, την οποία η ΕΑ εξέτασε και εξέδωσε σχετική απόφαση (βλ. και Ενότητα 1.3 της παρούσας).

8. Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι, δεδομένης της ραγδαίας απελευθέρωσης της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου και της συνακόλουθης αλλαγής των ανταγωνιστικών και εμπορικών συνθηκών στην αγορά, οι αναληφθείσες Δεσμεύσεις αποτελούν πλέον παρωχημένες ρυθμίσεις, μη συνάδουσες με τις σημερινές συνθήκες

⁷ Η κρίση της αυτή για τις υπό στοιχεία α) και β) Δεσμεύσεις ήταν κατά πλειοψηφία και για τις λοιπές ομόφωνα.

της αγοράς, με αποτέλεσμα να συνιστούν αδικαιολόγητα επαχθείς ρυθμιστικές παρεμβάσεις για την εμπορική λειτουργία της ΔΕΠΑ και συνακόλουθα, στρεβλώσεις του ανταγωνισμού σε βάρος της.

9. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, το 2019, η εταιρία κατείχε μερίδιο στην εγχώρια αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου που υπολογίστηκε, κατά προσέγγιση, σε [...]%. Κατά δε τους πρώτους πέντε (5) μήνες του 2020, το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς της υπολογίστηκε από την ίδια, κατά προσέγγιση, σε [...]%. Επιπροσθέτως, οι συνολικές πωλήσεις της εταιρίας για το 2019 στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, ήτοι στο σύνολο των επιμέρους υποαγορών χονδρικής και λιανικής προμήθειας, ανήλθαν, σύμφωνα με την ίδια, σε [...] MWh, ποσότητα που αντιστοιχεί στο [...] % των ποσοτήτων φυσικού αερίου που συνολικά καταναλώθηκαν στην Ελλάδα το 2019 [...] MWh). Αντίστοιχα, οι συνολικές πωλήσεις της ΔΕΠΑ για τους πρώτους πέντε (5) μήνες του 2020 [...] MWh) προσέγγισαν το [...] % των ποσοτήτων [...] MWh) που καταναλώθηκαν στην Ελλάδα κατά την ίδια χρονική περίοδο.

10. Σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, η ως άνω σημαντική απομείωση της δύναμής της στην αγορά είναι το αποτέλεσμα της εδραίωσης των υφιστάμενων ανταγωνιστών της, καθώς και της δυναμικής εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά, η οποία χαρακτηρίζεται από αυτάρκεια και μονιμότητα⁸. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΡΑΕ, σήμερα υπάρχουν περίπου εξήντα (60) κάτοχοι άδειας προμήθειας φυσικού αερίου στην Ελλάδα. Δύο τουλάχιστον εξ' αυτών, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, κατέχουν μερίδια αγοράς στη χονδρική αγορά φυσικού αερίου άνω του [...] % και ένας εκ των δύο κατέχει, πλέον, αφενός μερίδιο που ενδεχομένως υπερβαίνει το [...] % της εν λόγω αγοράς και αφετέρου μερίδιο άνω του [...] % επί του συνολικού Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου που εισήχθη στη Ρεβουθούσα κατά το 2019 και, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ, άνω του 40%, κατά τους πρώτους πέντε (5) μήνες του 2020.

11. Με βάση τα ως άνω δεδομένα, η ΔΕΠΑ παραθέτει στο αίτημά της, ανά Δέσμευση, τα κύρια σημεία που συνηγορούν, κατά την άποψή της, προς την κατεύθυνση της άμεσης απαλλαγής της από τις Δεσμεύσεις που ανέλαβε το 2012⁹.

12. Σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, η ουσιαστική επίδραση των Δεσμεύσεων στην αγορά έχει παρέλθει, οι ανησυχίες της ΕΑ κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων σχετικά

⁸ Η ΔΕΠΑ παραπέμπει σχετικά στην υπ' αρ. 672/2018 απόφαση ΕΑ (σκ. 97), όπου αναφέρεται ότι «[...] υπάρχει ένας αριθμός αδειοδοτημένων προμηθευτών, οι οποίοι δεν ενεργούν ακόμη ως εισαγωγείς, αλλά δραστηριοποιούνται σε επίπεδο χονδρικής και πλέον, μετά την απελευθέρωση της αγοράς και σε επίπεδο λιανικής και στους οποίους περιλαμβάνονται επιχειρήσεις με παγιωμένη παρουσία (ήτοι καταναλωτική βάση και δικτυα/δραστηριότητες) τόσο στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου, όσο και στη γειτνιάζουσα αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος, όπως οι εταιρείες ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (PROTERGIA, KOPINΘΟΣ POWER), ELPEDISON, ΗΡΩΝ, ΔΕΗ, ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (CORAL, LPC) κ.α., οι οποίες παρέχουν πλέον και συνδυαστικά πακέτα φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας».

⁹ Βλ. αναλυτικά κατωτέρω τις Ενότητες IV - VII.

με τον ανταγωνισμό στην αγορά έχουν εξαλειφθεί, η αγορά λειτουργεί σύμφωνα με ισότιμους όρους ανταγωνισμού, η απαλλαγή της ΔΕΠΑ από την εφαρμογή των Δεσμεύσεων δεν θίγει δικαιώματα που έχουν ήδη αποκτήσει τρίτοι και η τυχόν διατήρηση των Δεσμεύσεων για περισσότερο χρόνο θα συνιστούσε αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά επί ζημία της ΔΕΠΑ.

13. Κατά συνέπεια, σύμφωνα πάντα με τη ΔΕΠΑ, συντρέχουν, εν προκειμένω, οι εξαιρετικές περιστάσεις που, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή¹⁰, δικαιολογούν απόλυτα την απαλλαγή μιας εταιρίας από δεσμεύσεις που ανέλαβε. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, η συμβολή της εταιρίας στην πλήρη και χωρίς στρεβλώσεις απελευθέρωση της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου υπήρξε καθοριστική και κατά την εξέταση του αιτήματός της, η ΕΑ θα πρέπει να λάβει υπόψη και την άμεση και ουσιαστική συνεργασία που επιδεικνύει διαχρονικά η ΔΕΠΑ έναντι της ΕΑ, καθώς και το πλήθος των δύσκολων εμπορικών και τεχνικών αλλαγών που έχουν επιτευχθεί κατά την πιστή εφαρμογή των Δεσμεύσεων.

14. Τέλος, η ΔΕΠΑ αιτείται την κατά το δυνατό ταχεία εξέταση του αιτήματός της από την ΕΑ ενόψει της ανάγκης άμεσης προσαρμογής της εμπορικής και τιμολογιακής πολιτικής της στη σύγχρονη εμπορική πραγματικότητα, καθώς και του γεγονότος ότι, σε συνέχεια του εταιρικού μετασχηματισμού της, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, μεταξύ άλλων, πλειοδοτική διαγωνιστική διαδικασία πώλησης του μετοχικού κεφαλαίου της. Συνεπώς, όπως επισημαίνει, είναι κρίσιμο, για την αξιολόγηση της ΔΕΠΑ από τις τρίτες εγχώριες ή/και αλλοδαπές επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην ως άνω πλειοδοτική διαγωνιστική διαδικασία, να έχει αποσαφηνιστεί πλήρως το πλαίσιο των δεσμεύσεων που θα κληθούν ή όχι να αναλάβουν σε περίπτωση απόκτησης του μετοχικού κεφαλαίου της¹¹.

Ι.3 Η ΥΠ' ΑΡ. 723/2020 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ

15. Κατά τη διάρκεια της έρευνας της Υπηρεσίας σχετικά με το από 22.6.2020 αίτημα της ΔΕΠΑ, η εταιρία υπέβαλε την από 24.11.2020 επιστολή, ζητώντας την κατά προτεραιότητα εξέταση της υπ' αρ. 3 Δέσμευσης.

16. Ειδικότερα, με το υπ' αρ. 10056/24.11.2020 έγγραφό της, η ΔΕΠΑ αιτήθηκε την τμηματική εξέταση από

¹⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που είναι αποδεκτά βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 139/2004 του Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 802/2004 της Επιτροπής, σημείο 74.

¹¹ Σημαντικό ρόλο στην ιδιωτικοποίηση της εταιρίας κατέχει η εξέλιξη της δικαστικής διαμάχης με την εταιρία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΑ ΕΛΦΕ Α.Β.Ε.Ε. (ΕΛΦΕ). Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον τύπο η εκδίκαση της υπόθεσης, η οποία αρχικώς ήταν προγραμματισμένη για την 28η Ιανουαρίου τ.ε., αναβλήθηκε για τον Σεπτέμβριο του 2021 (βλ. σχετικά <https://energypress.gr/news/analithike-gia-septemvrio-i-ekdikasi-tis-ypothesis-depa-elfe-sto-efeteio-ishyri-avevaiotita>). Αυτό το γεγονός ενδεχομένως να συμπαρασύρει και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των δεσμευτικών προσφορών στον διαγωνισμό για την εξαγορά του 65% της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΕ, που αρχικώς είχε ορισθεί στις 19 Μαρτίου 2021 (βλ. σχετικά <https://energypress.gr/news/h-floydporoylos-pros-anavoli-gia-aprilio-oi-desmeytik-es-prosfores-gia-ti-depa-emporias>).

την ΕΑ του υπ' αρ. 5659/22.6.2020 αιτήματός της, διά της κατά προτεραιότητα εξέτασης της Δέσμευσης υπ' αρ. 3, λόγω μείωσης του μεριδίου αγοράς της εταιρίας κάτω από 60% και της έκδοσης σχετικής απόφασης της ΕΑ, κατά τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 631/2016 απόφαση ΕΑ, και την εν συνεχεία εξέταση του υπ' αρ. 5659/22.6.2020 αιτήματός της ως προς τις υπόλοιπες, υπ' αριθ. 1, 2, 4, 5, 6 και 7, Δεσμεύσεις¹².

17. Η ΕΑ, με την υπ' αρ. 723/2020 απόφασή της (ΦΕΚ 731/Β' 25.02.2021), ομόφωνα διαπίστωσε ότι έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων, στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ίσχυε μέχρι τότε, αναφορικά με την υπ' αρ. 3 Δέσμευση της ΔΕΠΑ και έκανε δεκτό το αίτημα της ΔΕΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 631/2016 απόφαση ΕΑ, περί απαλλαγής της από την υποχρέωση εφαρμογής προγράμματος διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών¹³.

Ι.4 Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

18. Η αξιολόγηση του αιτήματος της ΔΕΠΑ περί απαλλαγής της από τις Δεσμεύσεις που ανέλαβε, προϋποθέτει τη διαπίστωση ουσιαστικής μεταβολής των γεγονότων, στα οποία βασίστηκε η απόφαση της ΕΑ, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν οι συνθήκες της αγοράς, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί από το 2012 και εντεύθεν, έχουν μεταβληθεί σημαντικά και οριστικά. Στο πλαίσιο αυτό, για την εξέταση του αιτήματος της ΔΕΠΑ, η ΓΔΑ απέστειλε επιστολές παροχής στοιχείων σε δέκα (10) επιχειρήσεις/ενώσεις του κλάδου¹⁴, στη ΡΑΕ¹⁵ και στον ΔΕΣΦΑ¹⁶, δι-αβιβάζοντάς τους παράλληλα το υπό κρίση αίτημα της ΔΕΠΑ. Στη συνέχεια, εστάλη στη ΔΕΠΑ επιστολή παροχής στοιχείων επί του συνόλου των αναληφθεισών από αυτήν Δεσμεύσεων¹⁷. Περαιτέρω, ζητήθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με τις απαντητικές επιστολές ορισμένων εκ των ανωτέρω ερωτηθεισών επιχειρήσεων¹⁸, καθώς και συμπληρωματικά στοιχεία, για την επικαιροποίηση των ήδη παρασχεθέντων, σε ορισμένες εκ των εταιριών, στη ΔΕΠΑ και στον ΔΕΣΦΑ¹⁹.

II. Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

II.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

II.1.1 Προσφορά - Ζήτηση

19. Η αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου περιλαμβάνει τη χονδρική και τη λιανική προμήθεια φυσικού αερίου. Όπως αναφέρεται στην υπ' αρ. 672/2018 απόφαση της ΕΑ, ως προς τη διάκριση των σχετικών αγορών

¹² Βλ. σχετικά και Ενότητα 2 της υπ' αρ. 723/2020 απόφασης ΕΑ.

¹³ Βλ. το σχετικό Δελτίο Τύπου της ΕΑ, της 21.12.2020, <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/1252-deltio-typou-apofasi-epi-tou-aitimatos-tis-depa-emporias-a-e-gia-epaneksetasi-desmefsis.html> και την υπ' αρ. 723/2020 απόφαση ΕΑ στον ιστότοπο της Επιτροπής (<https://www.epant.gr/apofaseis-gnomodotiseis/item/1296-apofasi-723-2020.html> και https://www.epant.gr/files/2020/apofaseis/723_2020.pdf).

¹⁴ Βλ. [...].

¹⁵ Βλ. [...].

¹⁶ Βλ. [...].

¹⁷ Βλ. [...].

¹⁸ Βλ. [...].

¹⁹ [...].

χονδρικής και λιανικής προμήθειας φυσικού αερίου, το κριτήριο που θέτει η ευρωπαϊκή νομολογία συνίσταται στο αν ο αγοραστής μεταπωλεί ή ιδιοκαταναλώνει το φυσικό αέριο που προμηθεύεται. Ωστόσο, η ακριβής οριοθέτηση, με συγκεκριμένα στοιχεία ως προς τις ποσότητες του φυσικού αερίου που ιδιοκαταναλώνονται και αυτές που μεταπωλούνται, είναι ιδιαίτερα δυσχερής, αφού Επιλέγοντες Πελάτες, όπως ηλεκτροπαραγωγοί και μεγάλοι βιομηχανικοί πελάτες, μεταπωλούν σε άλλους Επιλέγοντες Πελάτες ορισμένες από τις αγορασθείσες ποσότητες φυσικού αερίου. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, για την προμήθεια φυσικού αερίου σε «Τελικούς» Πελάτες απαιτείται Άδεια προμήθειας, ενώ για την εισαγωγή, εξαγωγή και πώληση σε προμηθευτή ή εν γένει Πελάτη χονδρικής δεν απαιτείται Άδεια Προμήθειας. Η τροποποίηση αυτή δίνει την εντύπωση ότι ο νομοθέτης επιδιώκει να οριοθετήσει τα δύο κανάλια (ιδιοκατανάλωση και μεταπώληση), ωστόσο, προς το παρόν, η νομοθεσία δεν προβλέπει μηχανισμό διάκρισης των ποσοτήτων φυσικού αερίου που πωλούνται με σκοπό την ιδιοκατανάλωση ή τη μεταπώληση, αντίστοιχα.

20. Παρά το γεγονός ότι δεν απαιτείται Άδεια Προμήθειας για την εισαγωγή, εξαγωγή και πώληση φυσικού αερίου σε Προμηθευτή ή Πελάτη χονδρικής, η πρόσβαση στις εισαγωγές φυσικού αερίου είναι σχετικά δυσχερής, καθώς απαιτεί υψηλά κεφάλαια και εξασφάλιση πελατειακής βάσης, προκειμένου να προωθηθεί το εισαγόμενο προϊόν. Για αυτό, όπως θα καταδειχθεί και στη συνέχεια, οι εισαγωγείς φ.α., εκτός από τη ΔΕΠΑ, είναι ηλεκτροπαραγωγοί και βιομηχανίες που όχι μόνο διαθέτουν κεφάλαια, αλλά ιδιοκαταναλώνουν φ.α. στο πλαίσιο του ομίλου τους, επομένως έχουν το πλεονέκτημα της εξασφαλισμένης κατανάλωσης του εισαγόμενου φ.α.

21. Όπως προκύπτει από το Μητρώο Ενεργών Χρηστών (Προμηθευτών) φυσικού αερίου της ΡΑΕ, το Σεπτέμβριο του 2020, ήταν ενεργοί είκοσι πέντε (25) Προμηθευτές φυσικού αερίου²⁰, δεκατρείς (13) από τους οποίους μεταπώλησαν φυσικό αέριο σε οικιακούς και εμπορικούς πελάτες²¹.

²⁰ Βλ. Μητρώο Ενεργών Προμηθευτών φυσικού αερίου στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ, www.rae.gr. Πρόκειται για τις εταιρίες ΔΕΠΑ, ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε. (ZENIO), ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS Α.Ε., ELPEDISON Α.Ε., ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε., ΑΝΟΞΑΛ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΑΝΟΧΑΛ Α.Ε.), FULGOR ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΛΩΔΙΩΝ Α.Ε., ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ ΑΕ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε.), MNG Trading, ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε., ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε., GREENSTEEL - CEDALION, SOVEL Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ΜΟΤΟΡΟΪΛ ΕΛΛΑΣ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε., ΒΑ ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., CORAL Α.Ε., WATT AND VOLT Α.Ε., ΕΦΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ Α.Ε., VOLTERRA Α.Ε., NRG TRADING HOUSE S.A., ΚΕΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΕΛΙΝΟΙΛ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Α.Ε., ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Α.Ε. και ΔΕΗ Α.Ε.

²¹ Πρόκειται για τις εταιρίες ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε. (ZENIO), ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, ELPEDISON Α.Ε., ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ - ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε., ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε., WATT AND VOLT Α.Ε., ΕΦΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ Α.Ε., VOLTERRA Α.Ε., NRG TRADING HOUSE S.A., ΚΕΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪ-

22. Επιπλέον, στην πρωτογενή αγορά των εισαγωγών φ.α. δραστηριοποιήθηκαν το 2020 επτά εταιρίες. Πρόκειται για τις εταιρίες / ομίλους ΔΕΠΑ, ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ELPEDISON, ΔΕΗ και ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ²², με τις δύο πρώτες να κατέχουν τα υψηλότερα μερίδια. Όλες οι ανωτέρω εταιρίες, εκτός από τη ΔΕΠΑ και την [...], ιδιοκαταναλώνουν σχεδόν το σύνολο των ποσοτήτων που προμηθεύονται, καθώς είναι ηλεκτροπαραγωγοί ή βιομηχανίες και μεταπωλούν ένα μικρό μέρος της εισαγόμενης ποσότητας φ.α. σε άλλους εισαγωγείς (ηλεκτροπαραγωγούς ή βιομηχανίες) ή σε άλλους πελάτες λιανικής προμήθειας φ.α. Το μεγαλύτερο ποσοστό φυσικού αερίου το 2019, όπως και όλα τα προηγούμενα έτη, καταναλώθηκε στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις θερμικές μονάδες της ΔΕΗ και των ιδιωτών ηλεκτροπαραγωγών. Μάλιστα, ο ρόλος του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή ενισχύθηκε σημαντικά το 2019, σε σχέση με το 2018. Η παραγωγή των μονάδων με καύσιμο φ.α. αυξήθηκε το 2019 κατά 15%, σε σχέση με το 2018, ενώ, αντίθετα, η παραγωγή των μονάδων με καύσιμο λιγνίτη μειώθηκε το 2019 κατά 30%, σε σχέση με το 2018²³. Όσον αφορά στην προμήθεια σε επίπεδο λιανικής, η ZENIO και το Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας παρέμειναν τον Σεπτέμβριο του 2019 οι βασικοί Προμηθευτές στο σύνολο της λιανικής αγοράς φυσικού αερίου, εκπροσωπώντας το 69% και το 26% αντίστοιχα του συνολικού αριθμού συνδέσεων/πελατών. Οι τρεις εναλλακτικοί προμηθευτές με τα μεγαλύτερα μερίδια ήταν η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (2%), η ELPEDISON (1%) και η NRG Trading²⁴.

23. Η εν λόγω αγορά βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης και ως προς την εκτιμώμενη ζήτηση φυσικού αερίου για τα επόμενα έτη και σύμφωνα με τη Μελέτη Ανάπτυξης 2020 - 2029 του ΔΕΣΦΑ²⁵, αυτή αναμένεται να αυξηθεί, βάσει του βασικού σεναρίου, κατά +17% (από 4.965 bcm φυσικού αερίου το 2020 σε 5.821 bcm φυσικού αερίου το 2029). Η ζήτηση για ηλεκτροπαραγωγή το 2020 αναμένεται να υπερβεί, σύμφωνα με το βασικό σενάριο, το 60% της συνολικής ζήτησης. Σύμφωνα δε με το IENE²⁶, η ζήτηση εκτιμάται να ανέλθει σε υψηλότερα επίπεδα των αντίστοιχων εκτιμήσεων του ΔΕΣΦΑ, λόγω και της απολιγνιτοποίησης και της επέκτασης των δικτύων φυσικού αερίου στα αστικά κέντρα και στην περιφέρεια (σε επίπεδα των 8.0 bcm και άνω, αύξηση κατά 100%).

ΟΝΤΩΝ, ΕΛΙΝΟΙΛ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Α.Ε., ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Α.Ε. και ΔΕΗ Α.Ε. Βλ. δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΔΑ Θεσσαλίας Θεσσαλονίκης στην ηλεκτρονική Διεύθυνση https://www.edathess.gr/uploads/file/2715ed7193064735825363b7f4033798/%CE%9F%CE%9A%CE%A4%CE%A9%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3_2020.pdf, ημερομηνία πρόσβασης 9.12.2020.

²² Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

²³ Ετήσια Έκθεση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιανατολικής Ευρώπης (IENE), Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας, 2020, σελ. 51 (https://www.iene.gr/articlefiles/iene_meleti_2020_final1.pdf).

²⁴ Ο.π. σελ. 55.

²⁵ https://www.desfa.gr/userfiles/5fd9503d-e7c5-4ed8-9993-a84700d05071/f_%CE%9C%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CF%84%CE%B7%20%CE%91%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%CF%82%202021-2030_GR.pdf.

²⁶ Ετήσια Έκθεση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιανατολικής Ευρώπης (IENE), Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας, 2020, σελ. 51.

II.1.2 Πρόσβαση - Υποδομές

24. Η πρόσβαση σε πηγές εφοδιασμού και σε αναγκαία υποδομή είναι κρίσιμη για τη δραστηριοποίηση οποιουδήποτε θελήσει να εισέλθει στην ελληνική αγορά φ.α. Η εισαγωγή φυσικού αερίου στην Ελλάδα γίνεται πλέον από τέσσερα σημεία, ήτοι, για το αέριο αγωγού, μέσω των υφιστάμενων διασυνδέσεων Βουλγαρίας και Τουρκίας, καθώς και του νέου σημείου εισόδου Νέα Μεσημβρία, το οποίο τέθηκε σε εμπορική λειτουργία από το τέλος Δεκεμβρίου 2020 και το οποίο συνδέει το ΕΣΦΑ με τον Διαδριατικό αγωγό (TAP) και για το ΥΦΑ μέσω Ρεβυθούσας, με τη χρήση του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς.

25. Στον Πίνακα 1, παρουσιάζεται η τεχνική δυναμικότητα κάθε ενός από τα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ («Σιδηρόκαστρο», «Κήποι», «Αγία Τριάδα» και «Νέα Μεσημβρία») ²⁷, ενώ εμφανίζονται, ανά σημείο εισόδου ²⁸, οι αναβαθμίσεις δυναμικότητας που έχουν επέλθει από τις 13.11.2012 και εντεύθεν, οι ημερομηνίες κατά τις οποίες αυτές επήλθαν, καθώς και το μέγεθος της σχετικής αύξησης της τεχνικής δυναμικότητας.

Πίνακας 1. Τεχνική Δυναμικότητα (kWh/ημέρα) ανά σημείο εισόδου του ΕΣΜΦΑ, 2012 - 2021

ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ	Τεχνική Δυναμικότητα [kWh/ημέρα]							
		από 01.02.2013	από 05.06.2014	από 07.05.2015	από 01.10.2018	από 28.03.2019	από 01.10.2020	από 21.12.2020
ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ	108.716.515	130.659.298	121.722.601	121.291.724	122.580.000	122.580.000	117.804.036	117.804.036
ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ	139.292.900	139.292.900	149.623.847	149.872.698	149.872.698	204.481.800	204.481.800	204.481.800
ΚΗΠΟΙ	30.320.936	60.329.687	48.463.628	48.592.292	48.592.292	48.592.292	48.592.292	48.592.292
ΝΕΑ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ	-	-	-	-	-	-	-	53.368.256

Σημείωση: Η Τεχνική Δυναμικότητα στα Σημεία Εισόδου «Κήποι» και «Νέα Μεσημβρία» από 21.12.2020 διατίθεται μέσω ανταγωνιστικών δημοπρασιών ²⁹, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/459 και στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Ήτοι, λόγω τεχνικών περιορισμών στο ΕΣΜΦΑ, το άθροισμα της Μεταφορικής Ικανότητας που δεσμεύεται και στα δύο σημεία εισόδου δεν μπορεί να υπερβεί το επίπεδο των 53.368.256 kWh/ημέρα.

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

26. Σημαντικές εξελίξεις έχουν λάβει χώρα κατά τα τελευταία έτη και αναμένονται και τα επόμενα έτη σε έργα υποδομών φυσικού αερίου ³⁰. Πρώτη εξ αυτών είναι η αναβάθμιση του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, που ολοκληρώθηκε στα τέλη του Νοεμβρίου του 2018, αυξάνοντας κατά 70% την αποθηκευτική ικανότητα των εγκαταστάσεων (με την προσθήκη τρίτης δεξαμενής χωρητικότητας 95.000 κυβικών μέτρων, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο την εγγυημένη χωρητικότητα της Ρεβυθούσας στα 220.000 κυβικά μέτρα) και κατά 40% τον ρυθμό αεριοποίησης του ΥΦΑ. Στο πλαίσιο της αναβάθμισης, προβλέπεται η περαιτέρω επέκταση των λιμενικών εγκαταστάσεων, ώστε να μπορούν να ελλιμενισθούν πλοία μεταφοράς ΥΦΑ, χωρητικότητας φορτίου έως 260.000 κυβικών μέτρων.

27. Προς την ίδια κατεύθυνση αναμένεται να συμβάλει και ο πλωτός τερματικός σταθμός ΥΦΑ ή FSRU στην Αλεξανδρούπολη, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2023. Το FSRU θα διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους 170.000 κυβικών μέτρων και θα συνδέεται με αγωγό με το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου, για να αποτελέσει το πέμπτο σημείο εισαγωγής φ.α. στην Ελλάδα και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Το έργο αυτό αναμένεται να λειτουργεί συμπληρωματικά με τον διασυνδεδετήριο αγωγό φυσικού αερίου Ελλάδας Βουλγαρίας (IGB), η κατασκευή του οποίου ξεκίνησε το 2019 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2021 ή αρχές του 2022. Το σημείο εισόδου του αγωγού θα βρίσκεται στην Κομοτηνή και εξόδου στη Stara Zagora στη Βουλγαρία ³¹.

28. Η βελτίωση των εγκαταστάσεων ΥΦΑ έχει ήδη επιτρέψει στις εταιρίες - πελάτες / ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ που δεν διαθέτουν τη διαπραγματευτική ικανότητα της ίδιας, η οποία της επιτρέπει να συνάπτει διμερείς συμβάσεις με τους ανάντη προμηθευτές με ανταγωνιστικούς όρους (ποσοτήτων - τιμών) να πραγματοποιούν άμεσες εισαγωγές φ.α. Κατά συνέπεια, πλέον δεν είναι δύσκολο για κάποιον υφιστάμενο ή δυνητικό ανταγωνιστή της ΔΕΠΑ να μπο-

²⁷ Το φ.α. που εισάγεται και από τα τέσσερα σημεία εισόδου (Κήποι, Σιδηρόκαστρο, Νέα Μεσημβρία και Αγία Τριάδα) θεωρείται ότι ανήκει στην ίδια προϊοντική αγορά, καθώς έχει τα ίδια ποιοτικά χαρακτηριστικά. Στο σημείο Αγία Τριάδα εισάγεται στον αγωγό το υγροποιημένο φ.α. που έχει εισαχθεί από τις λιμενικές εγκαταστάσεις της Ρεβυθούσας ως ΥΦΑ.

²⁸ Βλ. την υπ' αρ. 10292/2.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ και το Παράρτημα 4 αυτής.

²⁹ Βλ. σχετικά και αναφορές της ΔΕΠΑ και ΡΑΕ, Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 20 και 25 αντίστοιχα.

³⁰ Ο Αγωγός Φυσικού Αερίου East Med (υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου Ισραήλ και Ιταλίας στις αρχές του 2020, δεν έχει κατασκευαστεί), ο Αγωγός Φυσικού Αερίου TAP (ήδη ξεκίνησε η εμπορική του λειτουργία το Νοέμβριο του 2020), ο Αγωγός Φυσικού Αερίου IGB (ελληνοβουλγαρικός αγωγός IGB) βρίσκεται σε στάδιο κατασκευής με προοπτική να είναι ολοκληρωμένος το 2021 και ο πλωτός σταθμός υποδοχής, προσωρινής αποθήκευσης και αεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου FSRU της Αλεξανδρούπολης, ο οποίος αναμένεται να λειτουργήσει το 2023.

³¹ Ετήσια Έκθεση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE), Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας, 2020, σελ. 14. Βλ. σχετικά και την υπ' αρ. 1007/3.2.2021 επιστολή παροχής στοιχείων της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ.

ρέσει να προσφέρει αέριο με τους ίδιους ή πιο ανταγωνιστικούς όρους σε σχέση με το αυξημένης ευελιξίας αέριο της ΔΕΠΑ, η οποία, ως εδραιωμένος εισαγωγέας φυσικού αερίου και προμηθευτής χονδρικής, διατηρεί κρίσιμες ποσότητες, μεγάλη δυναμικότητα και ευελιξία να παραδίδει τις απαραίτητες ποσότητες φυσικού αερίου κατά τη διάρκεια του έτους, συμπεριλαμβανομένης της χειμερινής περιόδου, κατά την οποία η ζήτηση για φυσικό αέριο κορυφώνεται.

29. Περαιτέρω, σημαντικό είναι και το έργο της Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου Νότιας Καβάλας³², το οποίο αφορά στην αξιοποίηση του σχεδόν υπό εξάντληση υποθαλάσσιου κοιτάσματος φυσικού αερίου της Νοτίου Καβάλας ως υπόγειας αποθήκης φυσικού αερίου (UGS)³³. Το εν λόγω κοιτάσμα, λόγω της γεωλογίας του, του μεγέθους του, της εγγύτητάς του με τη νότια δίοδο αγωγών, των υφιστάμενων υποδομών και της μοναδικότητας του στην Ελλάδα, καθίσταται ιδανικό για την προτεινόμενη χρήση. Σύμφωνα με το ΤΑΙΠΕΔ³⁴, η Υπόγεια Αποθήκη της Νοτίου Καβάλας αποτελεί ενεργειακή υποδομή που θα ενισχύσει την ασφάλεια εφοδιασμού της Ελληνικής Αγοράς και θα βελτιώσει τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των Προμηθευτών φυσικού αερίου. Η εν λόγω υποδομή θα συμβάλει καθοριστικά στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας του (εξισορρόπηση φορτίου, gas hub) και θα ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια της αγοράς φυσικού αερίου (ασφάλεια εφοδιασμού), σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προς όφελος του τελικού καταναλωτή. Στις 19.10.2020, το ΤΑΙΠΕΔ ανακοίνωσε ότι τρία ενδιαφερόμενα μέρη (China Machinery Engineering Co. Ltd. (CMEC) -Maison Group, Energean και ΔΕΣΦΑ - ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ) υπέβαλαν αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την ΥΑΦΑ της «Νότιας Καβάλας», με την Energean να έχει συνάψει συνεργασία με την Αιγυπτιακή East Gas. Η λίστα με τους υποψήφιους επενδυτές που θα περάσουν στην τελική φάση του διαγωνισμού για την παραχώρηση της Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου στη Νότια Καβάλα αναμένεται να ανακοινωθεί τον Απρίλιο 2021 από το ΤΑΙΠΕΔ³⁵.

30. Αναφορικά με την εξέλιξη των υποδομών σε αγωγούς μεταφοράς αερίου, σημαντική είναι η έναρξη

³² Το κοιτάσμα «Νότιος Καβάλα» με επιφάνεια 5 km² βρίσκεται στον Κόλπο της Καβάλας, 11 km νότια του πετρελαϊκού κοιτάσματος του Πρίνου και σε βάθος 1.700 μέτρων. Βλ. <https://www.hradf.com/portfolio/view/26/south-kavala-natural-gas-storage>.

³³ Βλ. την από 22.6.2020 σχετική πρόσκληση του ΤΑΙΠΕΔ «ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ «ΝΟΤΙΑ ΚΑΒΑΛΑ» ΩΣ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ». Βλ. <https://www.hradf.com/portfolio/view/26/south-kavala-natural-gas-storage>.

³⁴ Ο.π.

³⁵ Ωστόσο, η διαδικασία αυτή παρότι μπορεί να προχωρήσει, φαίνεται ότι βρίσκεται ακόμη σε εκκρεμότητα το πλαίσιο τιμολόγησης από τη ΡΑΕ αλλά και σειρά άλλων τεχνικών μελετών για την ωρίμανση του επενδυτικού σχεδίου. (Βλ. ιστοσελίδα <https://energypress.gr/news/freno-stis-energeiakas-apokratikopoiiseis-pros-fthinoporoi-oi-prosfores-gia-tis-dyo-depa-toy>, ημερομηνίας 12.3.2021).

λειτουργίας του Διαδριατικού Αγωγού φυσικού αερίου (TAP), ο οποίος αποτελεί μια υποδομή μεταφοράς φυσικού αερίου από τα ελληνοτουρκικά σύνορα έως τη Νότια Ιταλία, η οποία επιτρέπει σε ενδιαφερόμενα μέρη να εμπορεύονται φυσικό αέριο σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες. Ο TAP αποτελεί μέρος του Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου³⁶, ξεκινά από τους Κήπους (στα ελληνοτουρκικά σύνορα), όπου έχει συνδεθεί με τον αγωγό φ.α. της Ανατολίας (TANAP), διασχίζει τη Βόρεια Ελλάδα και περνώντας από την Αλβανία και την Αδριατική Θάλασσα, εξέρχεται στη στεριά στη Νότια Ιταλία, όπου συνδέεται με το ιταλικό δίκτυο διανομής φυσικού αερίου. Η όδευση του TAP μπορεί να διευκολύνει την προμήθεια φυσικού αερίου σε αρκετές χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και η προσεγγίωση του αγωγού στις ακτές της Ιταλίας παρέχει πολλαπλές δυνατότητες για περαιτέρω μεταφορά αερίου της Κασπίας στις ευρύτερες ευρωπαϊκές αγορές.

31. Η αρχική δυναμικότητα του TAP ανέρχεται σε 10 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου τον χρόνο. Με την προσθήκη, ωστόσο, δύο επιπλέον σταθμών συμπίεσης και την τροποποίηση των υπαρχόντων, η παρούσα δυναμικότητα του αγωγού μπορεί να αυξηθεί στα 20 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα ετησίως.

32. Σύμφωνα με τα στοιχεία που εμφανίζονται στην ιστοσελίδα του³⁷, σε συνέχεια της έναρξης της εμπορικής του λειτουργίας στις 15 Νοεμβρίου 2020, ο TAP ξεκίνησε τη μεταφορά φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στις 31 Δεκεμβρίου 2020, με τις πρώτες ποσότητες αερίου να φτάνουν στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία, μέσω του σημείου διασύνδεσης με τον ΔΕΣΦΑ στη Νέα Μεσημβρία, καθώς και στην Ιταλία, μέσω του σημείου διασύνδεσης με τη SNAM Rete Gas στο Melendugno.

33. Επιπλέον των σημαντικών έργων υποδομών, το κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο βελτιώθηκε σημαντικά, κατά τα τελευταία έτη, με τις αποφάσεις της ΡΑΕ, ενισχύοντας την πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ με γνώμονα τις διατάξεις του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου και δίνοντας τη δυνατότητα στους Χρήστες του ΕΣΦΑ να δραστηριοποιηθούν στην αγορά φυσικού αερίου. Επιγραμματικά, οι σημαντικότερες αλλαγές που έγιναν στο κανονιστικό πλαίσιο κατά τη διάρκεια των τελευταίων οκτώ ετών (ήτοι από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ) και βοήθησαν στην κατά τα ανωτέρω απελευθέρωση της αγοράς είναι οι εξής³⁸:

➤ Πλήρης εφαρμογή του συστήματος Εισόδου - Εξόδου που προβλέπεται στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, παρέχοντας τη δυνατότητα δέσμευσης δυναμικότητας χωρίς να υπάρχει συσχετισμός εισόδου και εξόδου.

³⁶ Ο Νότιος Διάδρομος Φυσικού Αερίου αποτελεί ένα σύστημα αγωγών φυσικού αερίου, συνολικού μήκους 3.500 χλμ., που εκτείνεται από την Κασπία Θάλασσα έως την Ευρώπη.

³⁷ www.tap-ag.gr.

³⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή της ΡΑΕ προς την ΕΑ Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ (6η αναθεώρηση - τροποποιημένο κείμενο) καθώς και ενότητα ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΕΡΙΟΥ - Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΥΦΑ.

➤ Απλοποίηση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης μεταφοράς με την εισαγωγή της Σύμβασης - Πλαισίου.

➤ Διενέργεια Δημοπρασιών για τη δέσμευση δυναμικότητας στα Σημεία Εισόδου «Σιδηρόκαστρο» «Κήποι», «Νέα Μεσημβρία» και «Αγία Τριάδα».

➤ Τροποποίηση της διαδικασίας Ημερήσιου Προγραμματισμού, σε συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Εξισορρόπησης (Κανονισμός 312/2014), με την εισαγωγή τριάντα πέντε κύκλων επαναδηλώσεων, για τον καλύτερο προγραμματισμό Χρηστών και Διαχειριστή.

➤ Παροχή Υπηρεσιών Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε Αδιάλειπτη Βάση με τη διαδικασία της Αντίστροφης Ροής.

➤ Λειτουργία Βάθρου Εξισορρόπησης.

➤ Δημιουργία Εικονικού Σημείου Συναλλαγών (μετεξέλιξη του Εικονικού Σημείου Δηλώσεων)³⁹.

➤ Προσφορά Ενδοημερήσιων Προϊόντων Δυναμικότητας στα Σημεία Διασύνδεσης μέσω Δημοπρασιών.

➤ Ενεργοποίηση δυνατότητας ενδοημερήσιας δέσμευσης Δυναμικότητας στην Αγία Τριάδα (από 1η Αυγούστου 2020).

34. Επιπλέον, ειδικά ως προς το πλαίσιο πρόσβασης στην εγκατάσταση ΥΦΑ, τροποποιήθηκε η διαδικασία του ετήσιου προγραμματισμού εκφορτώσεων φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα. Το νέο πλαίσιο περιλαμβάνει τη διεξαγωγή δημοπρασιών για τη δέσμευση χρονο-παραθύρων (slots) για την εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ που ταυτόχρονα ισοδυναμεί με δέσμευση δυναμικότητας στις δεξαμενές και δυναμικότητα αεριοποίησης, με οικονομικές συνέπειες στους χρήστες ανεξάρτητα με το αν θα χρησιμοποιήσουν την εν λόγω δυναμικότητα. Το νέο πλαίσιο εφαρμόστηκε για τον ετήσιο προγραμματισμό εκφορτώσεων ΥΦΑ του 2021⁴⁰.

35. Περαιτέρω, οι Δεσμεύσεις που ανέλαβε η ΔΕΠΑ ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αποτέλεσαν σημαντικό βήμα για την απελευθέρωση της αγοράς φυ-

³⁹ Στη χώρα μας το ΕΣΔ δημιουργήθηκε τον Δεκέμβριο του 2013, με την έγκριση από τη ΡΑΕ της 2ης Αναθεώρησης του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ (Β' 3131/2013). Στην παρ. 5 του άρθρου 4 του ανωτέρω Κώδικα, οριζόταν ως Εικονικό Σημείο Δηλώσεων (ΕΣΔ) σημείο του ΕΣΦΑ, πλην των σημείων εισόδου και εξόδου, όπου δύνανται να λαμβάνουν χώρα συναλλαγές ποσοτήτων φυσικού αερίου μεταξύ των χρηστών μεταφοράς. Στο ΕΣΔ θεωρείται ότι λαμβάνει χώρα εικονική παράδοση και εικονική παραλαβή ποσοτήτων φυσικού αερίου μεταξύ χρηστών μεταφοράς και Διαχειριστή - βλ. και υπ' αρ. 635/2016 απόφαση ΕΑ, παρ. 17 και 22. Από την 1η Ιουλίου 2018 κι εφεξής, το ΕΣΦΑ διαθέτει Εικονικό Σημείο Συναλλαγών (Virtual Trading Point). Μέσω του εν λόγω Εικονικού Σημείου, προσφέρεται στους Χρήστες του ΕΣΦΑ, αλλά και σε εμπόρους φυσικού αερίου που δεν έχουν ως αντικείμενο τη φυσική διακίνηση αερίου, η δυνατότητα διενέργειας συναλλαγών ποσοτήτων φυσικού αερίου (είτε συναλλαγών ποσοτήτων φυσικού αερίου που εισάγονται στη χώρα μέσω αγωγών είτε και ανταλλαγών τέτοιου είδους ποσοτήτων με ποσότητες ΥΦΑ που εισάγονται στη χώρα μέσω της Ρεβυθούσας), χωρίς την προϋπόθεση προηγούμενης δέσμευσης δυναμικότητας σε φυσικά Σημεία Εισόδου / Εξόδου, όπως ίσχυε μέχρι τότε - βλ. και το υπ' αρ. 5659/22.6.2020 αίτημα της ΔΕΠΑ.

⁴⁰ Βλ. την υπ' αρ. 1513/2020 απόφαση ΡΑΕ.

σικού αερίου στη χώρα. Τα μέτρα που υιοθετήθηκαν βοήθησαν στην απεξάρτηση των πελατών από τη ΔΕΠΑ, όπως επίσης και στη δραστηριοποίηση εναλλακτικών προμηθευτών, μέσω του μηχανισμού διάθεσης ποσοτήτων με ηλεκτρονικές δημοπρασίες.

36. Πράγματι, από τις απαντήσεις των ανταγωνιστών της ΔΕΠΑ σχετικά με τις συμβάσεις προμήθειας φ.α. μέσω εισαγωγών, προκύπτει ότι, πλην της ΔΕΠΑ - η οποία, όπως αναφέρεται κατωτέρω⁴¹, έχει συνάψει μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας φ.α. μέσω αγωγού για την εισαγωγή φ.α. στη χώρα με τις [...] ⁴²(Σιδηρόκαστρο), [...] ⁴³(Κήποι) και [...] ⁴⁴(Νέα Μεσημβρία) ⁴⁵- τέσσερις (4) από τις έξι (6) εταιρίες εισάγουν φ.α. αγωγού. Συγκεκριμένα η [...] έχει σε ισχύ μακροχρόνια σύμβαση με τη [...] ⁴⁶, [...] ⁴⁷. Η μακροχρόνια σύμβαση μεταξύ [...] έχει ισχύ από [...] ⁴⁷, [...] ⁴⁸. Η [...] έχει συνάψει συμβάσεις προμήθειας φ.α. αγωγού με τις [...] ⁴⁹ και [...] ⁵⁰. Σημειώνεται ότι η σύμβαση της εταιρίας με τη [...] έχει ημερομηνία λήξης στις [...], ενώ με τον [...] προμηθευτή έχει συνάψει [...] συμβάσεις, από [...]. Περαιτέρω, η [...] πραγματοποίησε εισαγωγές φ.α. αγωγού τα έτη [...] από τη [...] μέσω [...] συμβάσεων προμήθειας φ.α. ⁵¹ και η [...] προμηθεύεται φ.α. αγωγού από το [...] από την [...], μέσω [...] συμβάσεων ⁵².

37. Η δραστηριοποίηση περισσότερων εισαγωγέων προκύπτει και από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ από τον ΔΕΣΦΑ, αναφορικά με τη δέσμευση μεταφορικής ικανότητας από τους εισαγωγείς ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ (Σιδηρόκαστρο, Κήποι, Αγ. Τριάδα και Νέα Μεσημβρία) ⁵³. Από τα εν λόγω στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα: i) Στο Σιδηρόκαστρο, εκτός από τη ΔΕΠΑ, έχουν δεσμεύσει δυναμικότητα, από το 2012 (οπότε και ελήφθησαν οι Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ) και εντεύθεν και οι [...] ⁵⁴, ii) Στους Κήπους, από το 2012 και εντεύθεν, έχει δεσμεύσει δυναμικότητα, εκτός από τη ΔΕΠΑ και [...], iii) Στην Αγία Τριάδα (σταθμός ΥΦΑ Ρεβυθούσας), από το 2012 και εντεύθεν, έχουν δεσμεύσει δυναμικότητα, εκτός από τη ΔΕΠΑ και οι [...] και iv) Στη Νέα Μεσημβρία, έχει δεσμεύσει δυναμικότητα η ΔΕΠΑ και [...].

⁴¹ Βλ. κατωτέρω Ενότ. Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΥΠ' ΑΡ. 2 και την υπ' αρ. 819/28.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ.

⁴² Η [...].

⁴³ Η [...].

⁴⁴ [...].

⁴⁵ Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, [...].

⁴⁶ Βλ. τις υπ' αρ. [...] απαντητικές επιστολές.

⁴⁷ [...].

⁴⁸ [...].

⁴⁹ [...].

⁵⁰ Βλ. την υπ' αρ. [...] απαντητική επιστολή.

⁵¹ Βλ. τις υπ' αρ. [...] και [...] απαντητικές επιστολές.

⁵² Βλ. την υπ' αρ. [...] απαντητική επιστολή.

⁵³ Βλ. την υπ' αρ. 716/26.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων του ΔΕΣΦΑ προς τη ΓΔΑ και το Παράρτημα 5ii αυτής, καθώς και την υπ' αρ. 2283/12.3.2021 συμπληρωματική επιστολή παροχής στοιχείων.

⁵⁴ Για τα ποσοστά δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας έκαστου εισαγωγέα ανά σημείο εισόδου του ΔΕΣΦΑ, βλ. κατωτέρω Ενότ. Οι ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7.

II.1.3 Μηχανισμοί κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου - Ο θεσμός των δημοπρασιών στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών μεταφοράς φυσικού αερίου αγωγού και ΥΦΑ

38. Με τον Κανονισμό 2017/459 (ΕΕ)⁵⁵ θεσπίσθηκε κώδικας δικτύου σχετικά με μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς φ.α. για την υπάρχουσα και την επαυξημένη δυναμικότητα⁵⁶ προς τον σκοπό δημιουργίας συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού μεταξύ προμηθευτών στην αγορά χονδρικής και ισότιμης και διαφανούς πρόσβασης στη δυναμικότητα μεταφοράς. Ο ως άνω σκοπός επιτυγχάνεται μέσω της ευέλικτης χρήσης των υφιστάμενων συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου, με περαιτέρω επιδίωξη την προσέλκυση περισσότερων προμηθευτών και ακόλουθη συνέπεια την αύξηση της ρευστότητας στους κόμβους εμπορίας και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών διαμόρφωσης τιμών, οι οποίες οδηγούν σε δίκαιες τιμές φυσικού αερίου βασιζόμενες στην αρχή της προσφοράς και της ζήτησης⁵⁷. Πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού είναι τα σημεία διασύνδεσης ενώ δεν εφαρμόζεται, εκτός των άλλων, σε σημεία εισόδου από τερματικούς σταθμούς υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ)⁵⁸.

⁵⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής της 16ης Μαρτίου 2017 για τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 984/2013, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 16. 3.2017.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καν. (ΕΕ) 2017/459, πεδίο εφαρμογής του είναι τα σημεία διασύνδεσης. Μπορεί να εφαρμόζεται επίσης στα σημεία εισόδου - εξόδου από και προς τρίτες χώρες, υπό την αίρεση απόφασης της σχετικής εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε σημεία εξόδου προς τελικούς καταναλωτές και δίκτυα διανομής, σημεία εισόδου από τερματικούς σταθμούς υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) και εγκαταστάσεις παραγωγής, καθώς και σημεία εισόδου από ή σημεία εξόδου προς εγκαταστάσεις αποθήκευσης.

⁵⁶ «Επαυξημένη δυναμικότητα»: πιθανή μελλοντική αύξηση της τεχνικής δυναμικότητας μέσω βασιζόμενων στην αγορά διαδικασιών ή πιθανή νέα δυναμικότητα που δημιουργείται σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει επί του παρόντος καμία δυναμικότητα, και η οποία μπορεί να προσφερθεί με επενδύσεις σε υλικές υποδομές ή τη βελτιστοποίηση της μακροπρόθεσμης δυναμικότητας και στη συνέχεια κατανέμεται, εφόσον το αποτέλεσμα οικονομικής δοκιμής είναι θετικό, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) σε υφιστάμενα σημεία διασύνδεσης· β) με τη δημιουργία νέου ή νέων σημείων διασύνδεσης· γ) ως δυναμικότητα υλικής αντίστροφης ροής σε ένα ή περισσότερα σημεία διασύνδεσης, η οποία δεν έχει προσφερθεί στο παρελθόν· (Άρθρο 3 «Ορισμοί» του Καν. (ΕΕ). 2017/459).

⁵⁷ Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 2,4 του Καν. (ΕΕ) 2017/459.

⁵⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καν. (ΕΕ) 2017/459, πεδίο εφαρμογής του είναι τα σημεία διασύνδεσης. Μπορεί να εφαρμόζεται επίσης στα σημεία εισόδου - εξόδου από και προς τρίτες χώρες, υπό την αίρεση απόφασης της σχετικής εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε σημεία εξόδου προς τελικούς καταναλωτές και δίκτυα διανομής, σημεία εισόδου από τερματικούς σταθμούς υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) και εγκαταστάσεις παραγωγής, καθώς και σημεία εισόδου από ή σημεία εξόδου προς εγκαταστάσεις αποθήκευσης.

«Σημείο διασύνδεσης»: πραγματικό ή εικονικό σημείο που συνδέει γειτονικά συστήματα εισόδου - εξόδου ή συνδέει σύστημα

39. Η κατανομή της δυναμικότητας στα σημεία διασύνδεσης για τα τυποποιημένα προϊόντα δυναμικότητας, τα οποία προσφέρονται και κατανέμονται, γίνεται με δημοπρασία. Σκοπός των δημοπρασιών είναι η διασφάλιση του υψηλότερου δυνατού επιπέδου διαφάνειας και αποφυγής διακρίσεων⁵⁹. Σε όλα τα σημεία διασύνδεσης εφαρμόζεται ο ίδιος τύπος δημοπρασίας και οι σχετικές διαδικασίες δημοπράτησης αρχίζουν ταυτόχρονα για όλα τα οικεία σημεία διασύνδεσης. Με κάθε διαδικασία δημοπράτησης, σχετική με ένα και μόνο τυποποιημένο προϊόν δυναμικότητας, κατανέμεται δυναμικότητα ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη διαδικασία δημοπράτησης, εκτός εάν προσφέρεται επαυξημένη δυναμικότητα⁶⁰. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς, και εν προκειμένω ο ΔΕΣΦΑ, προσφέρουν ετήσια, τριμηνιαία⁶¹, μηνιαία⁶², ημερήσια⁶³ και ενδοημερήσια⁶⁴ τυποποιημένα προϊόντα δυναμικότητας⁶⁵. Τα τυποποιημένα προϊόντα δυναμικότητας ακολουθούν λογική σειρά, σύμφωνα με την οποία τα προϊόντα που καλύπτουν ετήσια δυναμικότητα δημοπρατούνται πρώτα, ακολουθούμενα από το προϊόν με την αμέσως βραχύτερη διάρκεια για χρήση κατά την ίδια περίοδο.

40. Με τον όρο «ετήσια τυποποιημένα προϊόντα δυναμικότητας» νοείται η δυναμικότητα η οποία μπορεί να ζητηθεί σε δεδομένη ποσότητα από χρήστη δικτύου για όλες τις ημέρες ροής αερίου σε συγκεκριμένο έτος φ.α. (με αφετηρία την 1η Οκτωβρίου)⁶⁶. Οι δημοπρασίες ετήσιας δυναμικότητας πραγματοποιούνται μία φορά το έτος. Στην εν λόγω διαδικασία δημοπράτησης προσφέρεται δυναμικότητα τουλάχιστον για τα επόμενα 5 έτη φ.α. και το πολύ για τα επόμενα 15 έτη φ.α., όσον αφορά την υπάρχουσα δυναμικότητα. Όταν προσφέρεται επαυξημένη δυναμικότητα, τα επίπεδα προσφοράς μπορούν να προσφέρονται σε ετήσιες δημοπρασίες δυναμικότητας για μέγιστο διάστημα 15 ετών μετά την έναρξη της επιχειρησιακής χρήσης. Στη διάρκεια της ετήσιας δημοπρασίας ετήσιας δυναμικότητας οι χρήστες δικτύου μπορούν να συμμετάσχουν σε μία ή περισσότερες παράλληλες δημοπρασίες σε σχέση με κάθε σημείο

εισόδου-εξόδου με γραμμή διασύνδεσης, στο μέτρο που τα σημεία αυτά αποτελούν αντικείμενο διαδικασιών δέσμευσης από χρήστες του δικτύου (Άρθρο 3 «Ορισμοί» του Καν. (ΕΕ). 2017/459).

⁵⁹ Βλ. αιτιολογική σκέψη 12 του Καν. (ΕΕ) 2017/459.

⁶⁰ Παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του Καν. (ΕΕ) 2017/459.

⁶¹ Κατά τη διάρκεια κάθε έτους φυσικού αερίου διεξάγονται τέσσερις ετήσιες δημοπρασίες τριμηνιαίας δυναμικότητας (Άρθρο 12 του Καν. (ΕΕ) 2017/459).

⁶² Η κυλιόμενη δημοπρασία μηνιαίας δυναμικότητας πραγματοποιείται μία φορά τον μήνα (Άρθρο 13 του Καν. (ΕΕ) 2017/459).

⁶³ Η κυλιόμενη δημοπρασία δυναμικότητας επόμενης ημέρας πραγματοποιείται μία φορά την ημέρα (Άρθρο 14 του Καν. (ΕΕ) 2017/459).

⁶⁴ Με την επιφύλαξη ύπαρξης διαθέσιμης δυναμικότητας, δημοπρασία ενδοημερήσιας δυναμικότητας πραγματοποιείται ανά ώρα στη διάρκεια της ημέρας ροής αερίου, με τη χρήση αλγορίθμου δημοπρασίας ενιαίας τιμής (Παρ. 1 του άρθρου 15 του Καν. (ΕΕ) 2017/459).

⁶⁵ Παρ. 1 του άρθρου 9 του Καν. (ΕΕ) 2017/459.

⁶⁶ Παρ. 2 του άρθρου 9 του Καν. (ΕΕ) 2017/459.

διασύνδεσης, για να ζητήσουν τυποποιημένα προϊόντα δυναμικότητας. Η προσφερόμενη δυναμικότητα μπορεί να είναι είτε δεσμοποιημένη είτε αδεσμοποιητή⁶⁷.

41. Τα, κατά τα ανωτέρω, οριζόμενα από τον Κανονισμό προβλέπονται και στον Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (εφεξής «Κώδικας ΕΣΦΑ»), ο οποίος αναθεωρήθηκε στις 30.10.2020⁶⁸. Σύμφωνα με το άρθρο 20Θ του Κώδικα ΕΣΦΑ η διάθεση μεταφορικής ικανότητας παράδοσης, παραλαβής σε αδιάλειπτη ή διακοπτόμενη⁶⁹ βάση σε σημεία δημοπράτησης μεταφορικής ικανότητας πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. 459/2017 αποκλειστικά μέσω δημοπρασιών που διεξάγονται με χρήση ηλεκτρονικού υποβάθρου δέσμευσης μεταφορικής ικανότητας για τυποποιημένα προϊόντα⁷⁰ σε αδιάλειπτη ή διακοπτόμενη βάση⁷¹. Δικαίωμα συμμετοχής στις δημοπρασίες έχουν όλοι οι χρήστες μεταφοράς⁷².

42. Κάθε χρήστης μεταφοράς (εκχωρών χρήστης) μπορεί να συνάπτει σύμβαση εκχώρησης (ή μίσθωσης) με άλλο χρήστη μεταφοράς (εκδοχέας χρήστης) για το σύνολο της μεταφορικής ικανότητας που έχει δεσμεύσει σε σημείο εισόδου, εξόδου, σημείο εισόδου αντίστροφης

⁶⁷ Παρ. 1, 3, 5 και 7 του άρθρου 11 του Καν. (ΕΕ) 2017/459. Τουλάχιστον έναν μήνα πριν την έναρξη της δημοπρασίας, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στους χρήστες δικτύου την ποσότητα εξασφαλισμένης δυναμικότητας που πρόκειται να προσφερθεί για κάθε έτος για την προσεχή ετήσια δημοπρασία ετήσιας δυναμικότητας.

«Δεσμοποιημένη δυναμικότητα»: τυποποιημένο προϊόν δυναμικότητας, το οποίο προσφέρεται σε εξασφαλισμένη βάση και συνίσταται σε αντίστοιχη δυναμικότητα εισόδου και εξόδου σε αμφότερες τις πλευρές εκάστου σημείου διασύνδεσης (Άρθρο 3 «Ορισμοί» του Καν. (ΕΕ). 2017/459).

⁶⁸ Βλ. Κωδικοποιημένο Κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (6η αναθεώρηση - Β' 4799/2020)

⁶⁹ Διακοπτόμενη δυναμικότητα (μεταφορική ικανότητα): η δυναμικότητα μεταφοράς φυσικού αερίου που είναι δυνατόν να διακόπτεται από τον διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς ανάλογα με τους όρους που καθορίζονται στη σύμβαση μεταφοράς (Άρθρο 2 «Ορισμοί» του Καν. (ΕΕ) 715/2009).

⁷⁰ Τυποποιημένο Προϊόν Μεταφορικής Ικανότητας παράδοσης / παραλαβής: ποσότητα μεταφορικής ικανότητας παράδοσης / παραλαβής σε αδιάλειπτη βάση για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια σε συγκεκριμένο σημείο δημοπράτησης μεταφορικής ικανότητας.

Τυποποιημένο Προϊόν Διακοπτόμενης Μεταφορικής Ικανότητας παράδοσης / παραλαβής σε διακοπτόμενη βάση για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια σε συγκεκριμένο σημείο δημοπράτησης μεταφορικής ικανότητας (Άρθρο 1 «Ορισμοί» Κώδικα ΕΣΦΑ).

⁷¹ Διακοπτόμενη Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης: η μέγιστη ποσότητα φυσικού αερίου για κάθε σημείο εισόδου ή σημείο εισόδου αντίστροφης ροής η οποία δύναται να παραδοθεί ανά ημέρα στο συγκεκριμένο σημείο σε διακοπτόμενη βάση (kw/ημέρα). Αντίστοιχα ορίζεται και η Διακοπτόμενη Μεταφορική Ικανότητα Παραλαβής για κάθε σημείο εξόδου ή σημείο εξόδου αντίστροφης ροής (Άρθρο 1 «Ορισμοί» Κώδικα ΕΣΦΑ).

⁷² Προϋπόθεση συμμετοχής των χρηστών μεταφοράς στις δημοπρασίες αποτελεί η τήρηση των σχετικών διατάξεων του Κώδικα ΕΣΦΑ, και ιδίως η εκπλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής στο ηλεκτρονικό υπόβαθρο δέσμευσης μεταφορικής ικανότητας και η τήρηση των λειτουργικών κανόνων του διαχειριστή του ηλεκτρονικού υποβάθρου.

ροής ή εξόδου αντίστροφης ροής (εκχωρούμενη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα)^{73,74}.

43. Σε σχέση, ειδικότερα, με το ΥΦΑ, το οποίο δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πλαίσιο του Κανονισμού 459/2017, αλλά ρυθμίζεται σύμφωνα με τον Κώδικα ΕΣΦΑ, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο Διαχειριστής - ΔΕΣΦΑ εκπονεί ετήσιο προγραμματισμό ΥΦΑ προς τον σκοπό της καλής, αξιόπιστης, ασφαλούς και πλέον οικονομικής λειτουργίας εγκατάστασης ΥΦΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 81 του Κώδικα ΕΣΦΑ ο ετήσιος προγραμματισμός ΥΦΑ εκπονείται κάθε έτος, αφορά σε κάθε ένα από τα επόμενα πέντε έτη και περιλαμβάνει σωρευτικώς για κάθε έτος στο οποίο αφορά τον ετήσιο προγραμματισμό εκφορτώσεων ΥΦΑ στην εγκατάσταση ΥΦΑ κατά τη διάρκεια του έτους και τη δέσμευση δεσμοποιημένης δυναμικότητας ΥΦΑ⁷⁵.

44. Ο ετήσιος προγραμματισμός ΥΦΑ διενεργείται μέσω διαδικασίας δημοπρασίας, διακριτής για κάθε έτος του ετήσιου προγραμματισμού ΥΦΑ, η οποία διεξάγεται με τη χρήση ηλεκτρονικού βάρου. Οι δημοπρασίες ΥΦΑ διενεργούνται διαδοχικά αρχής γενομένης με αυτήν που αντιστοιχεί στο πρώτο έτος του ετήσιου προγραμματισμού. Κάθε δημοπρασία περιλαμβάνει δύο φάσεις. Στην α' φάση προσφέρονται τυποποιημένες χρονοθυρίδες ΥΦΑ⁷⁶ και στη β' φάση προσφέρεται συμπληρωματική δυναμικότητα ΥΦΑ, η οποία υποχρεωτικά ενοποιείται με τμήματα δεσμοποιημένης δυναμικότητας ΥΦΑ της α' φάσης σε συνεχή δυναμικότητα ΥΦΑ για κάθε χρήστη.

⁷³ Βλ. άρθρο 14 και 14Α Κώδικα ΕΣΦΑ. Ομοίως, μπορεί να συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης μεταφορικής ικανότητας παράδοσης / παραλαβής μεταξύ του χρήστη μεταφοράς και άλλου χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 14Α του Κώδικα ΕΣΦΑ. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 20Α Κώδικα ΕΣΦΑ, κάθε χρήστης μεταφοράς δύναται να διαθέτει σε τρίτους ενδιαφερόμενους χρήστες στη δευτερογενή αγορά με εκχώρηση ή μίσθωση το τμήμα της δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας παράδοσης, παραλαβής το οποίο δεν θα χρησιμοποιήσει για συγκεκριμένη χρονική περίοδο είτε μέσω του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών είτε με απευθείας διαπραγμάτευση.

⁷⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κώδικα ΕΣΦΑ, ο ΔΕΣΦΑ αποδεσμεύει με αιτιολογημένη απόφασή του το σύνολο ή τμήμα της μεταφορικής ικανότητας, η οποία έχει δεσμευτεί από χρήστη μεταφοράς, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις εκάστοτε μεταβολές της, εφόσον αυτή δεν χρησιμοποιήθηκε και δεν διατέθηκε με τη διαδικασία της εκχώρησης και τη διαδικασία επιστροφής της δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, χωρίς τη συναίνεση του χρήστη μεταφοράς από τον οποίο αποδεσμεύεται η μεταφορική ικανότητα παράδοσης, παραλαβής.

⁷⁵ Δεσμοποιημένη Δυναμικότητα ΥΦΑ (Δυναμικότητα ΥΦΑ): Δυναμικότητα αεριοποίησης εγκατάστασης ΥΦΑ και ίσου μεγέθους και χρονικής διάρκειας μεταφορική ικανότητα παράδοσης σε αδιάλειπτη βάση στο σημείο εισόδου ΥΦΑ, οι οποίες διατίθενται από κοινού και δεσμεύονται ταυτόχρονα (KWH/ημέρα) (Άρθρο 1 «Ορισμοί» Κώδικα ΕΣΦΑ).

⁷⁶ Χρονοθυρίδα ΥΦΑ: συγκεκριμένος συνδυασμός μεγέθους φορτίου ΥΦΑ, ημέρας εκφόρτωσης, χρόνου έγχυσης, περιόδου προσωρινής αποθήκευσης και χώρου προσωρινής αποθήκευσης που διατίθενται για το εν λόγω φορτίο, καθώς και δυναμικότητας ΥΦΑ, ίσου μεγέθους με την ελάχιστη δυναμικότητα αεριοποίησης του φορτίου ΥΦΑ, η οποία διατίθεται για το εν λόγω φορτίο κατά την ημέρα εκφόρτωσης και καθόλη την περίοδο προσωρινής αποθήκευσης. (Άρθρο 1 «Ορισμοί» Κώδικα ΕΣΦΑ).

Δικαίωμα συμμετοχής στις δημοπρασίες ΥΦΑ έχουν όλοι οι χρήστες ΥΦΑ, οι οποίοι είναι ταυτόχρονα και χρήστες μεταφοράς⁷⁷. Κάθε χρήστης ΥΦΑ, ο οποίος αναδείχθηκε πλειοδότης έστω και για μία τυποποιημένη χρονοθυρίδα ΥΦΑ α' φάσης δικαιούται να συμμετάσχει στη β' φάση.

45. Επιπλέον της εκπόνησης ετήσιου προγραμματισμού ΥΦΑ, ο Διαχειριστής - ΔΕΣΦΑ εκπονεί μηνιαίο προγραμματισμό εκφόρτωσης φορτίων ΥΦΑ για τον οποίο κάθε χρήστης ΥΦΑ δικαιούται να υποβάλει στον Διαχειριστή - ΔΕΣΦΑ δήλωση μηνιαίου προγραμματισμού εκφόρτωσης φορτίων ΥΦΑ (μηνιαία δήλωση ΥΦΑ)⁷⁸. Χρήστης ΥΦΑ ο οποίος επιθυμεί να πραγματοποιήσει εκφόρτωση φορτίου ΥΦΑ, η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στο τελικό μηνιαίο πρόγραμμα ΥΦΑ του ΔΕΣΦΑ για έναν συγκεκριμένο μήνα, δύναται να υποβάλει στον Διαχειριστή αίτηση μη προγραμματισμένης εκφόρτωσης φορτίου ΥΦΑ⁷⁹.

46. Αντίστοιχα προς το φ.α. αγωγού, κάθε χρήστης ΥΦΑ (εκχωρών χρήστης) μπορεί να συνάψει σύμβαση εκχώρησης (ή μίσθωσης) με άλλο χρήστη ΥΦΑ (εκδοχέας χρήστης) α) για το σύνολο ή μέρος της δυναμικότητας αεριοποίησης την οποία έχει δεσμεύσει μέσω αίτησης χρήσης εγκατάστασης ΥΦΑ⁸⁰ ή κατά τη διαδικασία του ετήσιου προγραμματισμού, μέσω δημοπρασίας, β) για το σύνολο ή μέρος του πρόσθετου αποθηκευτικού χώρου, τον οποίο έχει δεσμεύσει και γ) για το σύνολο ή τμήμα τυποποιημένης χρονοθυρίδας ΥΦΑ ή χρονοθυρίδας ΥΦΑ που έχει ενταχθεί για λογαριασμό του στο ετήσιο πρόγραμμα ΥΦΑ⁸¹.

II.1.4 Δραστηριότητα Χρηστών Μεταφοράς στα σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ

47. Σε εφαρμογή σχετικής Απόφασης της ΡΑΕ⁸², ο ΔΕΣΦΑ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του⁸³ μηνιαία και τριμηνιαία στοιχεία μεριδίων της αγοράς φυσικού αερίου. Ειδικότερα, όσον αφορά στα μηνιαία στοιχεία, ο ΔΕΣΦΑ δημοσιεύει στοιχεία σχετικά με το πλήθος των σημείων εξόδου του ΕΣΜΦΑ, μέσω των οποίων τροφοδοτούνται τελικοί πελάτες που εξυπηρετεί η ΔΕΠΑ και οι λοιποί Χρήστες Μεταφοράς, καθώς και τις μηνιαίες ποσότητες που παραδίδονται από την κάθε εταιρία, ενώ, αναφορικά με τα τριμηνιαία, ο ΔΕΣΦΑ δημοσιεύει στοιχεία σχετικά με τα ποσοστά των ενεργοποιημένων μετρητών και της καταναλωθείσας ενέργειας, ανά Χρήστη Μεταφοράς.

48. Από τα εν λόγω μηνιαία στοιχεία προκύπτει ότι, κατά το έτος 2020, η ΔΕΠΑ δέσμευε σταθερά τα περισσότερα (7) σημεία εξόδου του ΔΕΣΦΑ (με εξαίρεση τον μήνα Απρίλιο, οπότε και δέσμευσε πέντε (5) σημεία), επί

⁷⁷ Χρήστης Μεταφοράς: χρήστης ο οποίος έχει συνάψει με τον διαχειριστή σύμβαση πλαίσιο για τη μεταφορά φυσικού αερίου (σύμβαση μεταφοράς), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6Α (Άρθρο 1 «Ορισμοί» Κώδικα ΕΣΦΑ).

⁷⁸ Άρθρο 84 του Κώδικα ΕΣΦΑ.

⁷⁹ Άρθρο 88 του Κώδικα ΕΣΦΑ.

⁸⁰ Άρθρο 71 και 84 επ. του Κώδικα ΕΣΦΑ. Πρόκειται περί διαδικασίας αίτησης χρήσης εγκατάστασης ΥΦΑ, εκτός της διαδικασίας δημοπρασιών που διενεργούνται κατά τα άρθ. 81-83 Κώδικα ΕΣΦΑ.

⁸¹ Άρθρα 73- 73Α του Κώδικα ΕΣΦΑ.

⁸² Βλ. υπό στοιχεία Ο-82729/15. 6.2020 απόφαση ΡΑΕ.

⁸³ <https://www.desfa.gr/regulated-services/transmission/pliforisimetforas-page/ng-market-data/market-shares-data>.

συνόλου 21 - 24 σημείων (αναλόγως τον μήνα), ακολουθούμενη από τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, η οποία δέσμευε τέσσερα (4) σημεία, τη ΔΕΗ, η οποία, κατά το μεγαλύτερο μέρος του έτους, δέσμευε επίσης τέσσερα (4) σημεία και την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, η οποία δέσμευε τρία (3) σημεία εξόδου.

49. Όσον αφορά στις μηνιαίες παραδοθείσες ποσότητες φ.α., το ποσοστό της ΔΕΠΑ κυμάνθηκε, κατά τη διάρκεια του 2020, από 1,29% έως 37,14%, παραμένοντας σταθερά άνω του 30% κατά το β' εξάμηνο του έτους. Το αντίστοιχο ποσοστό της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ κυμάνθηκε μεταξύ 23,16% και 30,87% κατά τη διάρκεια του έτους, παραμένοντας κοντά στο 25% κατά το β' εξάμηνο αυτού. Ακολούθησαν οι εταιρίες ELPEDISON (με ποσοστό μεταξύ 8,60% και 21,68%) και ΔΕΗ (με ποσοστό μεταξύ 7,85% και 26,95%).

50. Αναφορικά με τα τριμηνιαία στοιχεία, με βάση το ποσοστό των ενεργοποιημένων μετρητών, το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ κυμαινόταν γύρω στο 30% κατά το σύνολο του έτους 2020 και ακολουθούσαν οι ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ και ΔΕΗ, με μερίδια που κυμαίνονταν γύρω στο 17% έκαστη, καθώς και η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, με μερίδιο που κυμαίνονταν γύρω στο 13%. Ωστόσο, με βάση το ποσοστό της καταναλωθείσας ενέργειας, τα σχετικά μερίδια εμφάνισαν σημαντικές διακυμάνσεις. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ κυμάνθηκε από 10,20% έως 33,87% κατά τη διάρκεια του έτους 2020, ενώ της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ παρέμεινε σχετικά σταθερό, σε επίπεδα μεταξύ 24,37% και 28,75%. Επιπλέον, το ποσοστό της ΔΕΗ κυμάνθηκε από 9,85% έως 22,14%, της ELPEDISON από 9,40% έως 18,19%, ενώ το μερίδιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ κυμάνθηκε από 5,98% έως 9,50%.

51. Από τη συνολική επισκόπηση των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει το συμπέρασμα ότι, με βάση τους συγκεκριμένους δείκτες, η ΔΕΠΑ κατέχει σημαντική θέση στην αγορά, όπως αυτή περιγράφεται από τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ, με μερίδιο που υπολογίζεται, κατά προσέγγιση, σε 30%, με βάση όλους τους δείκτες, για το έτος 2020, ενώ υπάρχουν και άλλες εταιρίες με σημαντικά μερίδια, όπως, κυρίως, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, με μερίδιο που κυμαίνεται από 17% έως 31% περίπου, ανάλογα με τη χρονική περίοδο και το χρησιμοποιούμενο δείκτη.

II.1.5 Πηγές φυσικού αερίου - Εξέλιξη τιμών

52. Σύμφωνα με τον ΔΕΣΦΑ, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, οι εισαγωγές ΥΦΑ αποτέλεσαν το 54,54% των συνολικών εισαγόμενων ποσοτήτων φ.α. στην ελληνική επικράτεια, δηλαδή πάνω από το μισό, ενώ βάσει στοιχείων του ΔΕΣΦΑ συνολικά για το έτος, οι εισαγωγές ΥΦΑ παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα, ανερχόμενες σε περίπου 46% των συνολικών εισαγωγών φ.α.⁸⁴

53. Σχετικά με τα προηγούμενα έτη, σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει το ΥΦΑ σε σχέση με τη συνολική εισαγόμενη ποσότητα φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά, ο ΔΕΣΦΑ παρέθεσε τα ακόλουθα στοιχεία⁸⁵:

⁸⁴ Βλ. επίσημη ιστοσελίδα ΔΕΣΦΑ <https://www.desfa.gr/press-center/press-releases/stoixeia-desfa-gia-thn-katanalwsh-fysikoy-aerioy-to-2020> (ημερομηνία πρόσβασης 9.3.2021).

⁸⁵ Βλ. Παράρτημα 7 της υπ' αρ. 8250/22.9.2020 επιστολής του ΔΕΣΦΑ.

Πίνακας 2. Τελικές Κατανομές Ποσοτήτων Χρηστών Μεταφοράς στα Σημεία Εισόδου [kWh], 2012 - 2020 (α' εξάμηνο)

ΕΤΟΣ	ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ	ΚΗΠΟΙ	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ	ΣΥΝΟΛΟ	ΥΦΑ
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020 (α' εξ.)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

54. Ως βασικοί λόγοι που οδήγησαν στην κατακόρυφη αύξηση της συμμετοχής του ΥΦΑ στο μίγμα του 2019 αναφέρονται η πλήρης εμπορική λειτουργία του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα μετά και τη 2η φάση αναβάθμισης του Δεκεμβρίου του 2018 και η σημαντική μείωση των διεθνών τιμών στην αγορά spot ΥΦΑ σε σχέση με το 2018⁸⁶, στοιχείο το οποίο διατηρήθηκε και κατά το έτος 2020⁸⁷.

55. Οι επιχειρήσεις που εισάγουν φυσικό αέριο στο ΕΣΦΑ υποχρεούνται να παρέχουν στη ΡΑΕ, ανά τρίμηνο, στοιχεία τιμών και ποσοτήτων του εισαγόμενου φυσικού αερίου. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για εποπτεία της αγοράς ενέργειας, προβαίνει από 2.8.2011 στην ανάρτηση της υπολογισθείσας μηνιαίας μεσοσταθμικής τιμής εισαγωγής φυσικού αερίου στο ΕΣΦΑ, βάσει των στοιχείων που παρέχονται κατά δήλωση των εισαγωγέων. Με τη δημοσιοποίηση της μεσοσταθμικής τιμής εισαγωγής φ.α., σε συνδυασμό με την Ημερήσια Τιμή Αερίου Εξισορρόπησης, παρέχεται σε υφιστάμενους και δυνητικούς συμμετέχοντες στην αγορά, σημαντική πληροφόρηση σχετικά με τις συνθήκες τιμών που επικρατούν στην ελληνική αγορά, γεγονός που διευκολύνει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού⁸⁸.

56. Από τα στοιχεία που συγκεντρώνει η ΡΑΕ σχετικά με τις τιμές εισαγωγής φυσικού αερίου, προκύπτει σημαντική μείωση των τιμών το 2020 σε σχέση με το 2019⁸⁹. Ειδικότερα, το δεύτερο τρίμηνο του 2020, η μείωση των τιμών ανήλθε σε ποσοστό 68% σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του 2019, ενώ ακόμη και μέσα στο ίδιο έτος (2020) η μείωση είναι σημαντική, καθώς οι τιμές του δεύτερου τριμήνου του 2020 παρουσιάζουν μείωση κατά 50% σε σχέση με τις τιμές του πρώτου τριμήνου. Καθοριστικός παράγοντας στη διαμόρφωση αυτής της τάσης αποτελεί η αυξανόμενη συμμετοχή του ΥΦΑ στο ενεργειακό μίγμα της χώρας, με αντίστοιχα μειωμένες τιμές, αλλά και η μείωση των τιμών αερίου αγωγού, καθώς τα συμβόλαια προμήθειας αγωγού που προσφέρονται πια στους προμηθευτές συσχετίζουν την τιμή πώλησης με τις τιμές που διαμορφώνονται σε εικονικά σημεία συναλλαγών με μεγάλη ρευστότητα (π.χ. TTF⁹⁰). Το ίδιο ισχύει και για το μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας της ΔΕΠΑ με [...], καθώς, από τα στοιχεία που είναι στη διάθεση της ΡΑΕ αναφορικά με την πιστοποίηση της τιμής των δημοπρασιών, προκύπτει ότι η τιμολόγηση ενός μεγάλου μέρους της συμβολαιοποιημένης ποσότητας σχετίζεται πλέον με τιμές TTF, οι οποίες είναι χαμηλότερες⁹¹ και δεν συνδέεται με δείκτες πετρελαίου, όπως ίσχυε παλιότερα. Επιπλέον, η τιμή της σύμβασης προμήθειας της ΔΕΠΑ με [...] έχει μειωθεί σημαντικά, έπειτα από απόφαση διαιτητικού δικαστηρίου για θέμα τιμής, το οποίο είχαν παραπέμψει οι δύο εταιρίες.

57. Ειδικά για τις χαμηλές τιμές ΥΦΑ, η ΡΑΕ αναφέρει⁹² ως χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ενώ το 2017 και το 2018 μόνο δύο Χρήστες εισήγαγαν φορτία ΥΦΑ στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας (η [...] και [...]), το 2019 δραστηριοποιήθηκαν στις εισαγωγές ΥΦΑ επτά εταιρίες, με τα ποσοστά τεσσάρων εξ αυτών να ξεπερνούν το 5% ([...]), ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2020, έξι εταιρίες πραγματοποίησαν εισαγωγές ΥΦΑ, τα μερίδια των οποίων είχαν ως εξής: [...].

⁸⁶ Βλ. Ετήσια Έκθεση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιανατολικής Ευρώπης (IENE), Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας, 2020, σελ. 52.

⁸⁷ Βλ. και ιστοσελίδα <https://www.desfa.gr/press-center/press-releases/stoixeia-desfa-gia-thn-katanalwsh-fysikoy-aerioy-to-2020> (ημερομηνία 9.3.2021).

⁸⁸ Βλ. την υπ' αρ. 672/2018 απόφαση ΕΑ, σκ. 216-217.

⁸⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8191/21.9.2020 απαντητική επιστολή της ΡΑΕ.

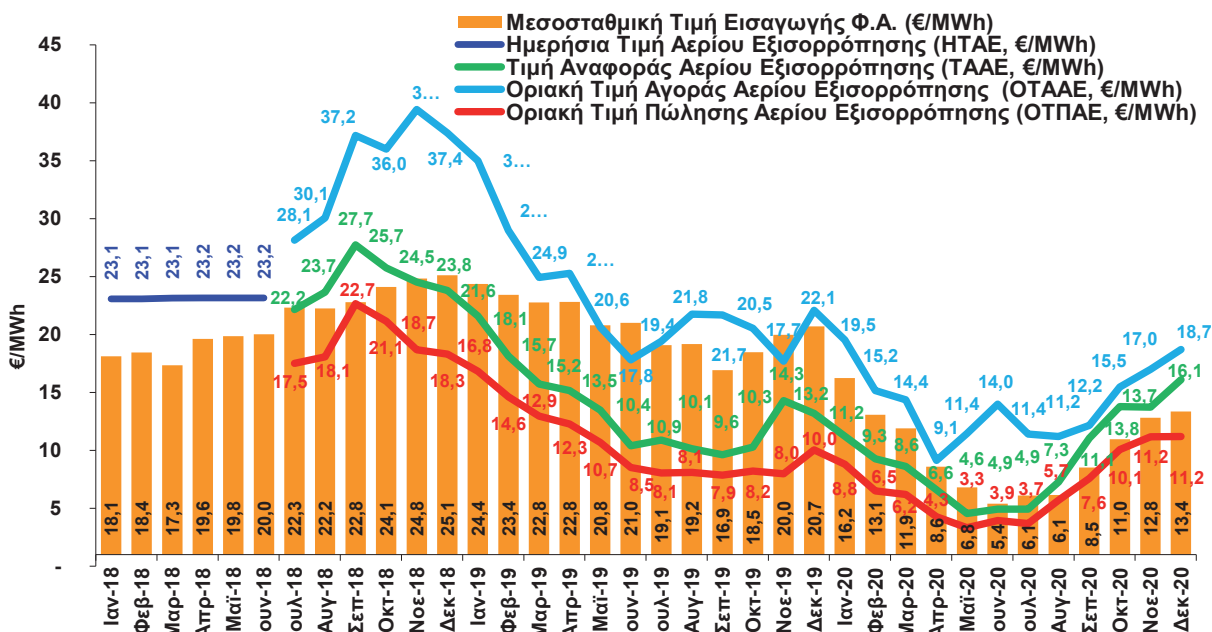
⁹⁰ Το TTF (Title Transfer Facility ή Ταμείο Μεταφοράς Τίτλων) είναι ένα εικονικό σημείο διαπραγμάτευσης /συναλλαγών φυσικού αερίου στην Ολλανδία, οι τιμές του οποίου έχουν καταστεί τα βασικά τιμολόγια αναφοράς της χονδρεμπορικής αγοράς φυσικού αερίου για όλη την υπόλοιπη Ευρώπη. Βλ. ιστοσελίδα ZENITH, https://www.zenith.gr/uploads/file/7cb92181ba484fdb92967ae0eea0b2b4/TTF_info_updated.pdf, ημερομηνία πρόσβασης 9.12.2020.

⁹¹ Βλ. <https://www.powernext.com/spot-market-data>.

⁹² Στην υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή της (10612/14.12.2020 μη εμπιστευτική έκδοχή).

58. Στο διάγραμμα που ακολουθεί, σύμφωνα με την από 11.2020 ανακοίνωση της ΡΑΕ⁹³, παρουσιάζεται (α) η μεσοσταθμική τιμή εισαγωγής (ΜΤΕ), ανά μήνα, για το διάστημα Ιανουάριος 2018 - Δεκέμβριος 2020 βάσει των στοιχείων που καταγράφηκαν κατά δήλωση των εισαγωγέων, καθώς και η εξέλιξη της μηνιαίας μεσοσταθμικής τιμής εισαγωγής σε σχέση με την ημερήσια τιμή αερίου εξισορρόπησης (ΗΤΑΕ) για το χρονικό διάστημα Ιανουάριος 2018 - Ιούνιος 2018, την τιμή αναφοράς αερίου εξισορρόπησης (ΤΑΑΕ), την οριακή τιμή αγοράς αερίου εξισορρόπησης (ΟΤΑΑΕ) και την οριακή τιμή πώλησης αερίου εξισορρόπησης (ΟΤΠΑΕ) για το χρονικό διάστημα Ιούλιος 2018 - Δεκέμβριος 2020. Τα στοιχεία των τιμών ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ).⁹⁴

Διάγραμμα 1. Εξέλιξη Μεσοσταθμικής Τιμής Εισαγωγής, Ιανουάριος 2018 - Δεκέμβριος 2020

Πηγή: ΡΑΕ

59. Όπως προκύπτει από την εξέλιξη των τιμών, καταγράφηκε σημαντική μείωση το έτος 2019 (η οποία οφείλεται στην αυξημένη συμμετοχή ΥΦΑ και τις σημαντικές μειώσεις τιμών στην αγορά φορτίων spot ΥΦΑ), ενώ η μείωση των τιμών συνεχίζεται και στις αρχές του 2020. Από τον Ιούλιο του 2020 η ΜΤΕ παρουσιάζει αυξητική τάση, ωστόσο παραμένει ακόμα σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την ΜΤΕ τον Νοέμβριο του 2018 και τον Δεκέμβριο του 2019 (11ος 2018: ΜΤΕ 25,1 - 12ος 2019: ΜΤΕ 20,7 - 12ος 2020: ΜΤΕ 13,4).

II.1.6 Εμπορική σχέση μεταξύ των εταιριών

60. Παράλληλα με την αγορά των εισαγωγών, έχει αναπτυχθεί και η αγορά μεταπώλησης μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια. Στον Πίνακα 3 διακρίνονται οι σχέσεις αγοράς ή/και πώλησης φ.α. μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στη χονδρική προμήθεια φ.α.⁹⁵

Πίνακας 3. Η αγορά / πώληση φ.α. μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην πώληση φ.α. σε επίπεδο χονδρικής προμήθειας

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΔΕΠΑ	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	ELPEDISON	ΗΡΩΝ	ΔΕΗ	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	ZENITH
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁹³ Βλ. http://www.rae.gr/site/categories_new/gas/market/wholesale_gr/170620.csp?viewMode=normal.

⁹⁴ <https://www.rae.gr/2020/11/19/%ce%bc%ce%b5%cf%83%ce%bf%cf%83%cf%84%ce%b1%ce%b8%ce%bc%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%cf%84%ce%b9%ce%bc%ce%ae-%ce%b5%ce%b9%cf%83%ce%b1%ce%b3%cf%89%ce%b3%ce%ae%cf%82-%cf%86-%ce%b1-%ce%bf%ce%ba%cf%84%cf%8e%ce%b2/>.

⁹⁵ Περιορισμένη δραστηριότητα στη μεταπώληση σημειώνει η [...], η οποία έχει μεταπωλήσει μόνο στην [...], ενώ προμηθεύεται από [...].

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΔΕΠΑ	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	ELPEDISON	ΗΡΩΝ	ΔΕΗ	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	ZENIO
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Σημείωση: Π= πώληση, Α= Αγορά, Π/Α= Πώληση και Αγορά (περιλαμβάνονται οι εταιρίες των ομίλων).
Η ανάγνωση του πίνακα ξεκινά από την πρώτη στήλη, π.χ. η [...] πωλεί και αγοράζει από [...].

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών

61. Παράλληλα οι εταιρίες [...], [...] και [...] πραγματοποιούν και εξαγωγές φ.α.

II.1.7 Αναμενόμενες εξελίξεις στην αγορά - το Χρηματιστήριο Ενέργειας

62. Σημαντική ώθηση προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου αναμένεται να δώσει η συμπερίληψη της εν λόγω αγοράς στη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας⁹⁶.

63. Σχετικά με τον ρόλο που αναμένεται να διαδραματίσει η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, η ΔΕΠΑ⁹⁷ ανέφερε ότι εκτιμά πως μέσω της λειτουργίας του και για το φυσικό αέριο, θα διευκολυνθεί ακόμη περισσότερο η διαμόρφωση των τιμών πώλησης του φυσικού αερίου με βάση τη σχέση προσφοράς και ζήτησης, προς όφελος του υγιούς ανταγωνισμού και των τελικών καταναλωτών⁹⁸.

64. Στο ίδιο πνεύμα, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει⁹⁹ σχετικά ότι, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις εισαγωγικές σημειώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 312/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά στην εξισορρόπηση του φυσικού αερίου στα δίκτυα μεταφοράς «Η επείγουσα ολοκλήρωση πλήρως λειτουργικής και διασυνδεδεμένης εσωτερικής ενεργειακής αγοράς που συμβάλλει στην εξασφάλιση του εφοδιασμού της ενωσιακής οικονομίας με οικονομικά προσιτή και βιώσιμη ενέργεια, είναι θεμελιώδους σημασίας για την επίτευξη του στόχου της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της εξασφάλισης της δυνατότητας των καταναλωτών να προμηθεύονται ενέργεια στις πλέον ανταγωνιστικές τιμές».

65. Ο ΔΕΣΦΑ αναφέρει ότι η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς φ.α. επιτυγχάνεται με την υιοθέτηση κοινών και εναρμονισμένων κανόνων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς και μηχανισμών εξισορρόπησης, οι οποίοι διευκολύνουν τις διασυννοριακές συναλλαγές, προάγουν τη ρευστότητα της βραχυπρόθεσμης αγοράς φ.α. και παρέχουν ευελιξία στους συμμετέχοντες, μέσω της εφαρμογής μηχανισμών αγοράς. Οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου, οι οποίοι έχουν εν πολλοίς ενσωματωθεί στο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Μεταξύ των προαναφερόμενων κανόνων, προβλέπεται και η υποχρέωση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς να συναλλάσσεται σε βάθρο εμπορίας για την αγορά και πώληση φ.α. αποκλειστικά για σκοπούς

⁹⁶ Όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα του, <https://www.enxgroup.gr/el/web/guest/enxgroup>, ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Ενέργειας αποτελείται από το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. (EXE Α.Ε.) και την Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε. (ΕΕΣΧΕ Α.Ε. ή EnExClear). Η EXE Α.Ε. ιδρύθηκε στις 18.6.2018, μετά την απόσχιση του κλάδου της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας από τη ΛΑΓΗΕ Α.Ε., που ακολούθως μετονομάστηκε σε ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. Με βάση την εμπειρία της από τη λειτουργία του Συστήματος Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, η EXE Α.Ε. ορίστηκε από τη ΡΑΕ ως Ορισθείς Διαχειριστής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΟΔΑΗΕ) για τη λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Από την 16.3.2020, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, λειτουργεί την Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά ως Διαχειριστής Αγοράς Παραγώνων Ενέργειας.

Η θυγατρική εταιρία EnExClear, η οποία ιδρύθηκε στις 2.11.2018, είναι υπεύθυνη για την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς, καθώς και για την εκκαθάριση των θέσεων της Αγοράς Εξισορρόπησης.

Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Ενέργειας έχει, επίσης, αναλάβει την οργάνωση και λειτουργία των Ελληνικών Αγορών Φυσικού Αερίου και της Αγοράς Περιβαλλοντικών Προϊόντων.

⁹⁷ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁹⁸ Ειδικότερα, η ΔΕΠΑ εκτιμά ότι θα δοθεί η δυνατότητα σε εγχώριους και αλλοδαπούς προμηθευτές, συμπληρωματικά προς τις όποιες ετήσιες και υπερετήσιες συμφωνίες με τους πελάτες τους, να συναλλάσσονται άμεσα και με διαφάνεια μέσω μιας ενιαίας και ανώνυμης πλατφόρμας συναλλαγών (στην οποία θα υποβάλλονται προσφορές για πώληση και αγορά φυσικού αερίου) με τους συμμετέχοντες στην αγορά, εξυπηρετώντας τις ανάγκες της αγοράς σε πραγματικό χρόνο. Κατά συνέπεια, θα υπάρχει, στην πλευρά των προμηθευτών, μεγαλύτερη βεβαιότητα ως προς την ύπαρξη τακτικής ή έκτακτης ζήτησης, κατά το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου, βασισμένης στις εκάστοτε κλιματικές συνθήκες, τις συνθήκες λειτουργίας των μονάδων των πελατών, τις εμπορικές ευκαιρίες κατά τη διάρκεια του έτους κ.λπ. Έτσι, οι προμηθευτές που εισάγουν φυσικό αέριο στην Ελλάδα θα διατρέχουν μειωμένο κίνδυνο να μην διαθέσουν τις ποσότητες τους στην αγορά, καθώς ακόμη και τα ανέλικτα προϊόντα θα δύνανται μέσω χρηματιστηρίου να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένες έκτακτες ανάγκες της αγοράς. Ως αποτέλεσμα, οι προμηθευτές που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά θα ανταγωνίζονται για την αγορά του καλύτερου δυνατού συνδυασμού προϊόντων, με τους καλύτερους δυνατούς όρους προμήθειας, πιεζόμενοι από την αυξημένη ρευστότητα αερίου που θα φέρει το Χρηματιστήριο Ενέργειας και οι τελικοί καταναλωτές θα απολαμβάνουν ποικιλία προϊόντων, ώστε να καλύπτεται κάθε είδους τακτική ή έκτακτη ανάγκη τους, καθώς και καλύτερες, δημόσια γνωστές, τιμές.

⁹⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8250/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

εξισορρόπησης του συστήματος μεταφοράς φ.α. που διαχειρίζεται¹⁰⁰.

66. Ο ΔΕΣΦΑ εκτιμά ότι η λειτουργία ενός βάθρου εμπορίας υπό ρυθμιζόμενο καθεστώς θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου, καθώς διασφαλίζει την ανωνυμία των συναλλαγών, παρέχοντας παράλληλα τη διαφάνεια που απαιτείται για την ανάπτυξη μιας ρευστής αγοράς, με τη δημοσίευση των όγκων των συναλλαγών και των οριακών τιμών ανά κατηγορία προϊόντος.

67. Περαιτέρω, ο ΔΕΣΦΑ επισημαίνει ότι, με την έναρξη λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, θα δοθεί η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να προβαίνουν σε ανώνυμες συναλλαγές σε βάθρο εμπορίας που θα πληροί τα προαναφερόμενα κριτήρια που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 312/2014, ενώ τη διαχείριση του κινδύνου για την επιτυχή ολοκλήρωση των συναλλαγών θα αναλάβει πλέον ο Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος (οίκος εκκαθάρισης συναλλαγών). Επιπλέον, το Χρηματιστήριο Ενέργειας θα δημοσιεύει άμεσα στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές αυτές (όγκος συναλλαγών και οριακές τιμές ανά προϊόν), παρέχοντας στους συμμετέχοντες στην αγορά τις απαραίτητες πληροφορίες, καθώς και την απαιτούμενη ασφάλεια, για τη διεξαγωγή αποτελεσματικών συναλλαγών¹⁰¹. Εν κατακλείδι, ο ΔΕΣΦΑ εκτιμά ότι

¹⁰⁰ Ο ΔΕΣΦΑ αναφέρει ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 312/2014, ένα βάθρο εμπορίας πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια:

Α) να παρέχει επαρκή στήριξη καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας παροχής αερίου τόσο στους χρήστες του δικτύου για τις εμπορικές τους συναλλαγές όσο και στους διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς για την ανάληψη κατάλληλων πράξεων εξισορρόπησης, μέσω της εμπορίας των σχετικών βραχυπρόθεσμων τυποποιημένων προϊόντων

Β) να παρέχει διαφανή πρόσβαση χωρίς διακρίσεις

Γ) να παρέχει υπηρεσίες με βάση την ισότιμη μεταχείριση

Δ) να διασφαλίζει την ανωνυμία της διαδικασίας μέχρι να ολοκληρωθεί η συναλλαγή

Ε) να παρέχει λεπτομερή επισκόπηση των τρεχουσών προσφορών σε όλους τους συμμετέχοντες στη συναλλαγή

ΣΤ) να διασφαλίζει ότι όλες οι συναλλαγές κοινοποιούνται δεόντως στο διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς.

Επιπλέον, ο διαχειριστής του βάθρου εμπορίας, ο οποίος είναι διαφορετικός από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, θα πρέπει να «δημοσιεύει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την εξέλιξη της οριακής τιμής αγοράς και της οριακής τιμής πώλησης έπειτα από κάθε συναλλαγή ή να παρέχει στον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς πληροφορίες στην περίπτωση που ο εν λόγω διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς επιλέγει να δημοσιεύσει την εξέλιξη της οριακής τιμής αγοράς και της οριακής τιμής πώλησης. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς δημοσιεύει τις πληροφορίες αυτές χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση».

¹⁰¹ Μέχρι σήμερα, το σύνολο των συναλλαγών που λαμβάνουν χώρα στην ελληνική χονδρική αγορά φ.α. (με εξαίρεση τις συναλλαγές μεταξύ ΔΕΣΦΑ και Χρηστών Μεταφοράς που αφορούν στην εξισορρόπηση του ΕΣΜΦΑ, οι οποίες προς το παρόν λαμβάνουν χώρα στο βάθρο εξισορρόπησης) βασίζεται σε διμερείς συμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερομένων. Περαιτέρω, δεν δημοσιεύονται στοιχεία, έστω και συγκεντρωτικά, σχετικά με τις συναλλαγές αυτές, όπως ο όγκος και οι τιμές.

Επίσης, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει ότι, μετά την έναρξη της λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, και οι συναλλαγές μεταξύ ΔΕΣ-

η έναρξη λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας θα συμβάλει στην ενίσχυση της ρευστότητας και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου.

68. Αντίστοιχα στο ίδιο πλαίσιο οι εταιρίες ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ¹⁰², ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS¹⁰³ και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ¹⁰⁴, σε απάντηση σχετικής ερώτησης της ΓΔΑ, θεωρούν ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας πρόκειται να ενισχύσει τον ανταγωνισμό στην αγορά φ.α.

69. Ομοίως, η ELPEDISON ανέφερε¹⁰⁵ ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας θα δώσει τη δυνατότητα συναλλαγών μεταξύ των εταιριών εισαγωγής, εμπορίας και προμήθειας φυσικού αερίου, καθώς και τους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές. Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την επαρκή ρευστότητα στις νέες αγορές, θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, ο οποίος με τη σειρά του θα βελτιστοποιήσει τις συνθήκες προμήθειας, εξασφαλίζοντας έτσι μικρότερο κόστος για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Επίσης, θα δώσει τη δυνατότητα εισόδου νέων παικτών στην αγορά. Επίσης, η ΔΕΗ απάντησε ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας για το φυσικό αέριο θα συμβάλει στη δημιουργία μιας χονδρεμπορικής αγοράς, μέσω της οποίας η τιμή του θα διαμορφώνεται στη βάση της σχέσης προσφοράς και ζήτησης¹⁰⁶.

ΦΑ και Χρηστών Μεταφοράς για την εξισορρόπηση του ΕΣΜΦΑ, οι οποίες προς το παρόν διεξάγονται (ως μεταβατική λύση) στο βάθρο εξισορρόπησης, θα διεξάγονται στο βάθρο εμπορίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας.

¹⁰² Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Η εταιρία θεωρεί ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας θα αυξήσει το βάθος και τη ρευστότητα της αγοράς αερίου, προάγοντας τον ανταγωνισμό, προς όφελος του τελικού καταναλωτή.

¹⁰³ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Η εταιρία θεωρεί ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας πρόκειται να ενισχύσει τον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου, καθώς θα δώσει τη δυνατότητα απευθείας αγοραπωλησιών φυσικού αερίου μεταξύ των συμμετεχόντων με όρους της αγοράς, πέραν των πλαισίων των διμερών συμβάσεων.

¹⁰⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Η εταιρία έχει την άποψη ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, στην οποία θα συναλλάσσεται ως ενεργειακό προϊόν και το φυσικό αέριο, θα δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου. Η εταιρία εκτιμά ότι η πιθανή έναρξη λειτουργίας πλατφόρμας συναλλαγών φυσικού αερίου υπό το Χρηματιστήριο Ενέργειας, όπου, σύμφωνα με τα προσδοκώμενα, θα λειτουργεί ένα νέο μοντέλο συναλλαγών ανάμεσα στις εταιρίες εισαγωγής, εμπορίας και προμήθειας φ.α., καθώς και τους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές, σε ανώνυμη βάση, θα συνδράμει προς τη σκοπό της δημιουργίας καλύτερων συνθηκών για τις συναλλαγές προμήθειας μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά, γεγονός που θα οδηγήσει σε ανταγωνιστικότερη αγορά, όπου οι τιμές θα διαμορφώνονται και θα αντανακλούν σε μεγαλύτερο βαθμό την προσφορά και τη ζήτηση του φ.α., προς όφελος των καταναλωτών. Επίσης, ένας εκ των στόχων, στο πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, είναι να εμφανιστούν και νέοι συμμετέχοντες που θα θελήσουν να δραστηριοποιηθούν στην αγορά.

¹⁰⁵ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁰⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Συγκεκριμένα, η εταιρία τονίζει ότι, με το Χρηματι-

70. Από την άλλη πλευρά, ορισμένες εταιρίες εξέφρασαν συγκεκριμένες επιφυλάξεις και περιέγραψαν τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας μπορεί, κατά την άποψή τους, να συμβάλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου. Συγκεκριμένα, η ZENIΘ¹⁰⁷ επεσήμανε την πιθανότητα της καθυστέρησης της έναρξης λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας για το φυσικό αέριο, το οποίο, όπως αναφέρει, είναι προγραμματισμένο να ξεκινήσει, εκτός απροόπτου, το 2021, δεδομένων και των πολλαπλών παρατάσεων που έχει λάβει η έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών στην ηλεκτρική ενέργεια. Η εταιρία ανέφερε ότι αναντίρρητα, η έναρξη λειτουργίας μιας χρηματιστηριακής αγοράς φ.α. αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα για την ωρίμανση της χονδρικής αγοράς και της ενίσχυσης του ανταγωνισμού, τόνισε, ωστόσο, ότι το ζητούμενο από επιχειρηματική σκοπιά παραμένει η επάρκεια της ρευστότητας στην εν λόγω αγορά¹⁰⁸. Ομοίως, η CEDALION ENERGY¹⁰⁹ σημείωσε ότι το Χρηματιστήριο Ενέργειας αποτελεί ένα εργαλείο συναλλαγών, το οποίο, από μόνο του, δεν εγγυάται την ύπαρξη ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την εταιρία, βασική προϋπόθεση είναι να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ώστε το Χρηματιστήριο Ενέργειας να μπορεί να προσφέρει διαφάνεια τιμών και ανταγωνισμό.

στηρίο Ενέργειας, προστίθενται στις εξωχρηματιστηριακές αγοραπωλησίες (over the counter), με τις οποίες λειτουργεί σήμερα η εγχώρια χονδρεμπορική αγορά φυσικού αερίου, οι ανώνυμες συναλλαγές μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά, οι οποίες και θα διαμορφώνουν τις οριακές τιμές αγοράς και πώλησής του. Όπως δείχνει η διεθνής εμπειρία, η υπό όρους χρηματιστηριακής αγοράς οργάνωση της χονδρεμπορικής αγοράς φ.α. αναμένεται να ενισχύσει τον ανταγωνισμό, καθότι η διαμόρφωση των τιμών θα αντανακλά εναργέστερα τα εκάστοτε δεδομένα προσφοράς και ζήτησης. Κατά συνέπεια, η ΔΕΗ εκτιμά πως η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας θα συμβάλει στη δημιουργία συνθηκών περαιτέρω μείωσης του κόστους φ.α., δίνοντας, παράλληλα, τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν νέες εταιρίες στη χονδρεμπορική αγορά.

¹⁰⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁰⁸ Η εταιρία σημείωσε ότι για την ομαλότερη λειτουργία του ανταγωνισμού την εν λόγω αγορά είναι απαραίτητη η ύπαρξη επαρκούς ρευστότητας, προκειμένου να λειτουργούν ομαλά οι αρχές της προσφοράς και της ζήτησης, με σκοπό την ύπαρξη ανταγωνιστικότερων τιμών που θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στην αγορά και θα προκαλέσουν το μεγαλύτερο κοινωνικό όφελος. Συνεπώς, κατά την άποψη της εταιρίας, παράγοντα ενίσχυσης του ανταγωνισμού μπορεί να αποτελέσει μια χρηματιστηριακή αγορά αερίου με επαρκή ρευστότητα, όπου η ολοένα αυξανόμενη ζήτηση θα βρίσκει ίση προσφορά σε ανταγωνιστικές τιμές, όπου η ημερήσια τελική τιμή θα αποτελεί την τιμή αναφοράς της χώρας και όπου η ρευστότητα, οι ποσότητες που θα εμπορεύονται και ο αριθμός των συμμετεχόντων θα είναι τέτοιος, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα για αποτελεσματική επιχειρηματική διαχείριση του κινδύνου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, σύμφωνα με τη ZENIΘ, αποτελεί η πρόσφατη χρηματιστηριακή προθεσμιακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εν απουσία ρευστότητας, επί της ουσίας υπολειπεται και έχει ελάχιστη συνεισφορά στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

¹⁰⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

71. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ¹¹⁰ εκτιμά πως η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας δύναται να επιφέρει ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου, χωρίς, ωστόσο, να αποτελεί συνθήκη που από μόνη της μπορεί να ικανοποιήσει τον εν λόγω στόχο. Δεδομένου ότι σήμερα στη χώρα μας δεν υφίσταται οργανωμένη χονδρεμπορική αγορά για το φυσικό αέριο και οι εμπορικές συναλλαγές βασίζονται κυρίως σε διμερή συμβόλαια με φυσική παράδοση, η μελλοντική θέσπιση και λειτουργία Χρηματιστηρίου Ενέργειας για το φυσικό αέριο, σε συνέχεια αυτού για τον ηλεκτρισμό, θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, μέσω του διαφανούς καθορισμού των τιμών χονδρικής από την προσφορά και τη ζήτηση¹¹¹.

72. Αναφορικά με τον σημαντικό ρόλο της εγκατάστασης ΥΦΑ της Ρεβουθούσας στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επισημαίνει, επίσης, την ύπαρξη συμφόρησης στην εν λόγω εγκατάσταση και σημειώνει ότι ο ετήσιος προγραμματισμός εκφορτώσεων φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβουθούσα, όπως μέχρι σήμερα εφαρμόστηκε και ειδικότερα για το έτος 2020, δημιούργησε εν τοις πράγμασι μια αγορά με συνθήκες ολιγοπωλίου, καθώς δόθηκε η δυνατότητα συμμετοχής στην αγορά ΥΦΑ σε τέσσερις μόνο από τις αρχικά δεκατρείς εταιρίες που υπέβαλαν ετήσια δήλω-

¹¹⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Η εταιρία αναφέρει, καταρχήν, ότι η επικείμενη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, υπό τις διατάξεις του νέου Μοντέλου Στόχου (Target Model), σε συνδυασμό με την εν εξελίξει διαδικασία απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων από το εγχώριο μίγμα ηλεκτροπαραγωγής και τη συνακόλουθη αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο για την κάλυψη αυτού του κενού, αναμένεται να αυξήσει αντίστοιχα τον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου, δεδομένου του σημαντικού μεριδίου που κατέχει η χρήση φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή στο σύνολο της κατανάλωσης του ΕΣΦΑ (ενδεικτικά, η εταιρία αναφέρει ότι το μερίδιο αυτό, για το 2019, ανήλθε σε 65%).

¹¹¹ Ωστόσο, η εταιρία τονίζει την απουσία, μέχρι σήμερα, χρονοδιαγράμματος για την υλοποίησή του. Επιπλέον, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ τονίζει τη δυναμική μετεξέλιξη της χονδρεμπορικής αγοράς φυσικού αερίου από μονοπώλιο σε δυοπώλιο, καθώς και το υψηλό, κατά την άποψή της, ενδεχόμενο εκ νέου δημιουργίας μονοπωλίου στην εν λόγω αγορά, εις βάρος του ανταγωνισμού και εν τέλει των καταναλωτών, στην περίπτωση που η εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία πώλησης της ΔΕΠΑ οδηγήσει σε απόκτηση του μετοχικού της κεφαλαίου από τον προμηθευτή φυσικού αερίου με το μεγαλύτερο μερίδιο στη χονδρεμπορική αγορά το 2019. Η εταιρία αναφέρει ειδικά ότι, ενώ το 2012, το μερίδιο αγοράς του δεσπόζοντα προμηθευτή ήταν άνω του 60%, το 2019, δύο προμηθευτές είχαν μερίδια άνω του 20%, με έναν εκ των δύο να κατέχει πλέον αφενός μερίδιο που ενδεχομένως υπερβαίνει το 40% της χονδρεμπορικής αγοράς και αφετέρου μερίδιο αγοράς άνω του 50% επί του ΥΦΑ που εισήχθη στη Ρεβουθούσα. Επιπρόσθετα, η εταιρία σημειώνει ότι η ύπαρξη δυοπωλίου στην αγορά ΥΦΑ συνεπάγεται την προνομιακή παροχή σε αυτό αφενός μεν της ικανότητας κάλυψης των αιχμακίων αναγκών της αγοράς φ.α. και της σχετικής τιμολόγησης των υπολοίπων Χρηστών κατά το δοκούν, αφετέρου δε της δυνατότητας εξασφάλισης ποσοτήτων φυσικού αερίου, οι οποίες δε συνοδεύονται από οποιοσδήποτε περιορισμούς είτε γεωγραφικής προέλευσης ή ρητρών υποχρεωτικής παραλαβής (take or pay) που συνοδεύουν συνήθως τις συμβάσεις προμήθειας αερίου αγωγού.

ση ΥΦΑ¹¹². Το «κλείσιμο» του τερματικού της Ρεβουθούσας για αποκλειστική χρήση ορισμένων μόνο παικτών, αποτελεί, κατά την άποψη της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού, ενώ ο αποκλεισμός των ενδιαφερομένων από την αγορά ΥΦΑ, μέσω του ετήσιου προγραμματισμού ΥΦΑ, δημιουργεί σημαντικό και τεχνητά κατασκευασμένο ανταγωνιστικό μειονέκτημα, καθώς και εμπόδιο για τη βελτιστοποίηση του ενεργειακού κόστους των δραστηριοτήτων τους¹¹³. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η εταιρία εκτιμά ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας από μόνη της δεν είναι σε θέση να επιφέρει ουσιαστική ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά του φυσικού αερίου.

73. Η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ και η ΕΒΙΚΕΝ, στις απαντήσεις τους, αναφέρονται κυρίως στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, ως προς το σκέλος της λειτουργίας του που αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια. Συγκεκριμένα, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ απάντησε¹¹⁴ ότι η λειτουργία του Χρηματιστηρίου (Ηλεκτρικής) Ενέργειας δύναται, υπό προϋποθέσεις, να ενισχύσει τον ήδη έντονο ανταγωνισμό στην αγορά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο το φυσικό αέριο, αλλά (κυρίως) να επιτρέψει την αποτύπωση της αξίας σπανιότητας (scarcity pricing) στις νέες αγορές. Τούτο θα μπορούσε να έχει θετικό αντίκτυπο και στην αγορά του φυσικού αερίου, επηρεάζοντας την τιμολόγηση και κατ' επέκταση, την προμήθεια (sourcing) του φυσικού αερίου. Ωστόσο, κατά την άποψη της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, αναγκαία συνθήκη για την υλοποίηση αυτών των θετικών αποτελεσμάτων, είναι η υγιής ανταγωνιστική λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού.

¹¹² Κατά την ΔΕΠΑ, «..... [...].....». Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 19 και Ενότητα V.3 της παρούσας.

¹¹³ Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναφέρεται, επίσης, στα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης της ΡΑΕ επί της πρότασης του Διαχειριστή του ΕΣΦΑ για την τροποποίηση της διαδικασίας ετήσιου προγραμματισμού εκφόρτωσης φορτίων ΥΦΑ στην Εγκατάσταση ΥΦΑ της Ρεβουθούσας, επισημαίνοντας την καταγεγραμμένη πρόταση του Χρήστη ΥΦΑ με το μεγαλύτερο μερίδιο σήμερα στην εισαγωγή ΥΦΑ στη Ρεβουθούσα για θέσπιση νέας διαδικασίας ετήσιου προγραμματισμού που, ουσιαστικά, αναμένεται να ισχυροποιήσει περαιτέρω τη δυνατότητα εξασφάλισης των επιθυμητών χρονοθυρίδων ΥΦΑ (slots) από το σημερινό δυοπώλιο στην αγορά ΥΦΑ, δημιουργώντας μια αγορά δύο ταχυτήτων, προς όφελος του δυοπώλιου, στην οποία οι μικρότεροι Χρήστες θα έχουν ελάχιστες πιθανότητες εξασφάλισης των επιθυμητών για αυτούς slots και οι νεοεισερχόμενοι Χρήστες θα πρέπει να αντιμετωπίσουν σημαντικά εμπόδια εισόδου (barriers to entry). Η εταιρία τονίζει ότι, δεδομένης της ύπαρξης συμφόρησης στην εγκατάσταση ΥΦΑ της Ρεβουθούσας, καθίσταται προφανής και η σημασία αύξησης της δυναμικότητας αποθήκευσης ΥΦΑ στο ΕΣΦΑ, μέσω της υλοποίησης σημαντικών έργων υποδομής, όπως το έργο της ίδιας «ΑΣΦΑ ΔΙΩΡΥΓΑ GAS», το οποίο αναμένεται να ενισχύσει το ΕΣΦΑ με περίπου 85% επιπρόσθετη δυναμικότητα ΥΦΑ, αυξάνοντας την ασφάλεια εφοδιασμού, καθώς και να αποσυμφορήσει την εγκατάσταση ΥΦΑ της Ρεβουθούσας, ευνοώντας παράλληλα την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου, όντας υποδομή με ανοιχτή πρόσβαση σε όλους τους Χρήστες του ΕΣΦΑ. Βλ. σχετικά Ενότητα V.3 της παρούσας.

¹¹⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

Ως εκ τούτου, η εταιρία τονίζει τον καίριο ρόλο που καλείται να διαδραματίσει στις νέες αγορές ηλεκτρισμού η αποτελεσματική και (κατά το δυνατό) άμεση εποπτεία της αγοράς, μέσω εργαλείων και μηχανισμών που θα μετριάσουν ή θα εξαλείφουν τη δυνατότητα των παικτών (ιδίως του κατέχοντος δεσπόζουσα θέση στις αγορές της παραγωγής, της χονδρεμπορικής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας) να χειραγωγούν την αγορά και να στρεβλώνουν τα οικονομικά σήματα που αυτή παράγει.

74. Τέλος, η ΕΒΙΚΕΝ¹¹⁵ σημειώνει ότι υπάρχει ελλιπής ενημέρωση σχετικά με το Χρηματιστήριο αγοράς φυσικού αερίου, εκτιμά πως η λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν θα έχει επίδραση στον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου πλέον αυτής που ήδη έχει δημιουργηθεί, λόγω της αντικατάστασης του λιγνίτη από το φ.α. στο μεγαλύτερο μέρος του και τονίζει πως η τιμή προμήθειας του φυσικού αερίου είναι ιδιαιτέρως κρίσιμη για την ηλεκτροπαραγωγή σε περιόδους χαμηλής ζήτησης ή/και υψηλής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

II.2 Η ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

75. Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται η ανάντη αγορά μεταφοράς φυσικού αερίου¹¹⁶.

Ως αγορά της μεταφοράς φυσικού αερίου ορίζεται η μεταφορά φυσικού αερίου σε συνθήκες υψηλής πίεσης μέσω του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, η οποία διακρίνεται σε πρωτογενή και δευτερογενή αγορά:

i. Ως πρωτογενής αγορά μεταφοράς ορίζεται η αγορά, στην οποία η δραστηριότητα της μεταφοράς φυσικού αερίου ασκείται από το ΔΕΣΦΑ, ο οποίος λειτουργεί ως ανεξάρτητος διαχειριστής. Ο ΔΕΣΦΑ ασκεί τη διαχείριση, συντήρηση και ανάπτυξη του ΕΣΦΑ σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, ο οποίος θεσπίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ και αντισυμβάλλεται με όποιον θέλει να μεταφέρει φυσικό αέριο και μόνο εφόσον είναι «Χρήστης ΕΣΦΑ». Οι τιμές στην πρωτογενή αγορά είναι ρυθμισμένες.

ii. Ως δευτερογενής αγορά μεταφοράς ορίζεται η αγορά, στην οποία δραστηριοποιούνται αποκλειστικά οι «Χρήστες ΕΣΦΑ», οι οποίοι θέλουν να μεταπωλήσουν, εκχωρήσουν ή μισθώσουν δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα παράδοσης και παραλαβής σε τρίτους. Η δευτερογενής αγορά έχει ως σκοπό να ενισχύσει τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά προμήθειας φ.α., αντιμετωπίζοντας, μεταξύ άλλων, προληπτικά και το πρόβλημα της συμφόρησης που μπορεί να προκληθεί στην πρωτογενή αγορά πρόσβασης. Αφορά στη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα και όχι σε όλη, ανεξαιρέτως, τη δυναμικότητα του δικτύου. Δίνει, επομένως, αφενός στον αρχικό χρήστη τη δυνατότητα να εκχωρήσει τη μη χρησιμοποιούμενη - αλλά δεσμευμένη από αυτόν - μεταφορική ικανότητα, απαλλασσόμενος από το αντίστοιχο κόστος, αφετέρου στο νέο χρήστη τη δυνατότητα ανεύ-

¹¹⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹¹⁶ Βλ. αναλυτικά και υπ' αρ. 672/2018 απόφαση ΕΑ.

ρησης, στη δευτερογενή αγορά, της απαραίτητης για τις ανάγκες του μεταφορικής ικανότητας. Σημειώνεται ότι οι τιμές στη δευτερογενή αγορά διαμορφώνονται από τις εκάστοτε συνθήκες προσφοράς και ζήτησης δυναμικότητας.

76. Αντισυμβαλλόμενοι του ΔΕΣΦΑ στην πρωτογενή αγορά και δραστηριοποιούμενοι στη δευτερογενή αγορά είναι οι «Χρήστες ΕΣΦΑ»¹¹⁷, οι οποίοι μπορούν να είναι:

- ο Οι Προμηθευτές φυσικού αερίου,
- ο Οι Επιλέγοντες πελάτες για τις ποσότητες φυσικού αερίου που προμηθεύονται, και
- ο Κάθε πρόσωπο που παρέχει επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας για τη μεταφορά φυσικού αερίου.

77. Σημειώνεται ότι η δραστηριοποίηση της ΔΕΠΑ στη δευτερογενή αγορά μεταφοράς υπόκειται σε δεσμεύσεις, σύμφωνα με τις υπό στοιχεία 551/VII/2012 και υπ' αρ. 631/2016 αποφάσεις της ΕΑ¹¹⁸. Μέχρι το 2007, η ΔΕΠΑ διέθετε το ανεκχώρητο δικαίωμα προγραμματισμού, κατασκευής, κυριότητας και εκμετάλλευσης του ΕΣΦΑ, ενώ αρχικά και έως την ίδρυση του ΔΕΣΦΑ, είχε οριστεί και ως ο Φορέας Διαχείρισης ΕΣΦΑ σε όλη την ελληνική επικράτεια. Το 2007¹¹⁹, η διαχείριση του ΕΣΦΑ ανατέθηκε στην εταιρία ΔΕΣΦΑ, στην οποία μεταβίβαστηκε ο κλάδος μεταφοράς αερίου. Με τη μεταβίβαση του ανωτέρω κλάδου, η θυγατρική εταιρία της ΔΕΠΑ απέκτησε πλήρες και αποκλειστικό δικαίωμα στη λειτουργία, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του ΕΣΦΑ¹²⁰. Στις 13.7.2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως προαναφέρθηκε, ενέκρινε την πώληση του 66% του ΔΕΣΦΑ στην ιταλική εταιρία SNAM, η οποία απέκτησε και τον αποκλειστικό έλεγχο, ενώ το υπόλοιπο 34% ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

II.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

78. Για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, πραγματοποιείται ανάλυση της αγοράς χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου, η οποία αποτελεί και την αγορά, στην απελευθέρωση της οποίας αποσκοπούσε κυρίως η ανάληψη των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ.

79. Όπως αναφέρεται στην υπ' αρ. 672/2018 απόφαση της ΕΑ, η ελληνική αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου αφορά στην προμήθεια από εισαγωγείς ή/και χονδρεμπόρους που προτίθενται να μεταπωλήσουν φυσικό αέριο σε άλλους χονδρέμπορους ή/και προμηθευτές επόμενης βαθμίδας ή/και προμηθευτές λιανικής¹²¹.

¹¹⁷ Βλ. άρθρο 72 του ν. 4001/2011.

¹¹⁸ Βλ. κατωτέρω Ενός. Οι ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7.

¹¹⁹ Με την ολοκλήρωση της απόσχισης του κλάδου μεταφοράς.

¹²⁰ Ο ΔΕΣΦΑ συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3428/2005 περί απελευθέρωσης της αγοράς φυσικού αερίου. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρίας ΔΕΣΦΑ ΑΕ καλύφθηκε από τη μητρική εταιρία ΔΕΠΑ ΑΕ κατά ποσοστό 100%. Η απόσχιση ολοκληρώθηκε με τα προεδρικά διατάγματα 33/2007 και 34/2007 (Α' 31) και την ίδρυση της θυγατρικής εταιρίας ΔΕΣΦΑ ΑΕ στις 30.3.2007.

¹²¹ Στην εν λόγω αγορά περιλαμβάνεται η δραστηριότητα της εμπορίας («gas trading»), όπως αυτή ορίζεται στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

80. Επομένως, η αγορά χονδρικής προμήθειας διακρίνεται:

α) Στην πρωτογενή αγορά εισαγωγής και προμήθειας φυσικού αερίου, όπου δραστηριοποιούνται οι εισαγωγείς / χονδρέμποροι που εισάγουν φυσικό αέριο από παραγωγούς / χονδρεμπόρους εκτός επικράτειας και το μεταπωλούν σε χονδρέμπορους εντός της ελληνικής επικράτειας, και

β) Στη δευτερογενή αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου, όπου δραστηριοποιούνται οι χονδρέμποροι που προμηθεύονται φυσικό αέριο από τους ως άνω εισαγωγείς (συμπεριλαμβανομένων των δημοπρασιών της ΔΕΠΑ), προκειμένου να το πωλήσουν σε μικρότερους προμηθευτές¹²².

81. Ως σχετική γεωγραφική αγορά για την προμήθεια φυσικού αερίου σε επίπεδο χονδρικής (και για τις δύο επιμέρους αγορές αυτής) ορίζεται η ελληνική επικράτεια.

II.2.1 Εισαγωγές φυσικού αερίου

82. Εισαγωγές φυσικού αερίου πραγματοποιούνται, εκτός από τη ΔΕΠΑ, από τις εταιρίες ELPEDISON, ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, ΔΕΗ, ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ και ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Στους Πίνακες 4 και 5, εμφανίζονται οι εισαγωγές φυσικού αερίου (αγωγού και ΥΦΑ), που πραγματοποίησε η ΔΕΠΑ και οι ανταγωνιστές της, κατά τα έτη 2015 - 2020, καθώς και τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής, ανά εταιρία, στο σύνολο των εισαγωγών¹²³.

¹²² Περαιτέρω ως αγορά λιανικής προμήθειας φυσικού αερίου σύμφωνα με την υπ' αρ. 672/2018 απόφαση, ορίζεται η προμήθεια φυσικού αερίου σε τελικούς καταναλωτές, η οποία διακρίνεται περαιτέρω στις εξής υποαγορές:

α) Προμήθεια σε ηλεκτροπαραγωγούς, ήτοι κατόχους άδειας ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίοι χρησιμοποιούν φυσικό αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας,

β) Προμήθεια σε μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες, ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για βιομηχανική χρήση, με πραγματική κατανάλωση μεγαλύτερη των 100 GWh ανά έτος,

γ) Προμήθεια σε μεσαίους βιομηχανικούς πελάτες, ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για βιομηχανική χρήση, με πραγματική κατανάλωση μεγαλύτερη των 2,2 GWh και μικρότερη των 100 GWh ανά έτος, μικρούς βιομηχανικούς πελάτες, ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για βιομηχανική χρήση, με πραγματική κατανάλωση μικρότερη των 2,2 GWh ανά έτος και εμπορικούς πελάτες,

δ) Προμήθεια σε οικιακούς πελάτες, ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για οικιακή χρήση.

Η σχετική γεωγραφική αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου σε επίπεδο λιανικής θεωρείται ότι περιλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

¹²³ Βλ. και την υπ' αρ. 672/2018 απόφαση ΕΑ. Τα στοιχεία σχετικά με τα έτη 2015 - 2017 προσκομίστηκαν από τις εταιρίες στο πλαίσιο της εξέτασης της από 16.7.2018 (υπ' αρ. πρωτ. 4437) γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης που αφορούσε στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από τη ΔΕΠΑ επί των εταιριών (α) ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ και (β) ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ.

Πίνακας 4 Εισαγωγές σε ποσότητα (kWh) κατά τα έτη 2015 - 2020

Εισαγωγέας	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΔΕΠΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ELPEDISON	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΕΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
M&M ¹²⁴	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CEDALION	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	34.406.737.383	44.745.523.726	55.778.711.693	53.601.352.064	64.479.481.700	73.165.511.506

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

Πίνακας 5. Ποσοστιαία κατανομή εισαγωγών κατά τα έτη 2015 - 2020

Εισαγωγέας	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)	2020 (%)
ΔΕΠΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ELPEDISON	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΕΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
M&M	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CEDALION	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	100	100	100	100	100	100

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

83. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία των ανωτέρω πινάκων, το ποσοστό / μερίδιο αγοράς των εισαγωγών της ΔΕΠΑ επί του συνόλου των εισαγωγών φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά μειώνεται διαχρονικά, καθώς δραστηριοποιούνται νέοι εισαγωγείς, με σημαντικότερες τις εταιρίες ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ELPEDISON και ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS. Έτσι, κατά την πενταετία 2015 - 2019, παρότι η ΔΕΠΑ κατέχει την πρώτη θέση καθόλη τη διάρκεια αυτής, το ποσοστό των εισαγωγών της μειώθηκε σημαντικά, από [...] % σε [...] % (ήτοι σημειώνοντας μείωση κατά [...] %), ενώ, αντίθετα, καταγράφηκε αξιοσημείωτα υψηλή αύξηση του ποσοστού των εισαγωγών της δεύτερης, κατά σειρά, εταιρίας ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, από [...] % σε [...] % (ήτοι σημειώνοντας αύξηση κατά [...] %). Κατά το 2020, το ποσοστό της ΔΕΠΑ επί των συνολικών εισαγωγών φυσικού αερίου μειώθηκε περαιτέρω και ανέρχεται σε [...] %, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ είναι ελαφρώς υψηλότερο καθώς ανέρχεται σε [...] % καταλαμβάνοντας, οριακά, την πρώτη θέση.

84. Αντίστοιχη εικόνα εμφανίζουν τα μερίδια και βάσει των εκτιμήσεων της ΠΑΕ, όπως παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα, για τη χρονική περίοδο 2015 - 2020 (α' εξάμηνο)¹²⁵

Πίνακας 6. Μερίδια εισαγωγών φυσικού αερίου (αγωγού και ΥΦΑ), κατά τα έτη 2015 - 2020 (α' εξάμηνο) - εκτίμηση ΠΑΕ

Εταιρία	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (α' εξ.)
ΔΕΠΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

¹²⁴ Η Μ&Μ ήταν μέχρι το 2018 κοινή εταιρία των ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Το 2018 η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ απέκτησε το 100%.

¹²⁵ Βλ. σχετική Πίνακα 7 της υπ' αρ. 723/2020 απόφασης ΕΑ (Β' 731/2021).

Εταιρία	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (α'εξ.)
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΕΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΗΡΩΝ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ELPEDISON	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Η υπ' αρ. 8191/21.9.2020 απαντητική επιστολή της ΡΑΕ (10612/14.12.2020 μη εμπιστευτική εκδοχή)

85. Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζεται ο ανωτέρω υπολογισμός των εισαγωγών φυσικού αερίου που πραγματοποίησε η ΔΕΠΑ και οι ανταγωνιστές της, κατά τα έτη 2015 - 2020, καθώς και τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής, ανά εταιρία, στο σύνολο των εισαγωγών, χωρίς τη συμπερίληψη των ποσοτήτων φυσικού αερίου που διατέθηκαν από τη ΔΕΠΑ μέσω των ηλεκτρονικών δημοπρασιών¹²⁶.

Πίνακας 7. Εισαγωγές σε ποσότητα (kWh) κατά τα έτη 2015 - 2020, εξαιρουμένων των ποσοτήτων που διατέθηκαν μέσω Δημοπρασιών

Εισαγωγέας	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΔΕΠΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ELPEDISON	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΕΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
M&M	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CEDALION	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	31.693.079.047	41.473.245.993	49.846.494.128	46.373.837.064	59.271.628.700	72.867.245.506

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

Πίνακας 8. Ποσοστιαία κατανομή εισαγωγών κατά τα έτη 2015 - 2020, εξαιρουμένων των ποσοτήτων που διατέθηκαν μέσω Δημοπρασιών

Εισαγωγέας	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)	2020 (%)
ΔΕΠΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ELPEDISON	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΕΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
M&M	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CEDALION	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	100	100	100	100	100	100

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

86. Επομένως, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω στοιχεία, το μερίδιο εισαγωγών της ΔΕΠΑ βαίνει διαρκώς μειούμενο από το 2015 και μετά, ενώ μειώνεται σε ποσοστό κάτω του 60% από το 2019 και μετά, συνυπολογιζόμενης

¹²⁶ Βλ. την υπ' αρ. 631/2016 απόφαση ΕΑ, παρ. 21 και σημείο 14 του διατακτικού.

88. Όπως φαίνεται και στους ανωτέρω πίνακες, έως και το 2015, η ΔΕΠΑ ήταν η μοναδική εταιρία που δραστηριοποιούνταν στην αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου. Από το 2016 και μετά, παρατηρείται είσοδος νέων και πολλών ανταγωνιστών και το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ μειώνεται, ακολουθώντας πτωτική πορεία από το 2015, καταλήγοντας το 2019 σε [...] % (μείωση κατά [...] εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, ενισχύονται τα μερίδια αγοράς των κυριότερων ανταγωνιστών της, [...] και [...], ανερχόμενα το 2019 σε [...] % και [...] %, αντίστοιχα. Κατά το 2020, το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ αυξάνεται οριακά (σε [...] %), ενώ τα αντίστοιχα μερίδια των άλλων δύο προαναφερθεισών εταιριών είναι περίπου ισοδύναμα και ανερχονται σε [...] % ([...]) και [...] % ([...]).

11.2.2.1 Πρωτογενής αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου

89. Όπως προαναφέρθηκε, η αγορά της χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου μπορεί να διακριθεί περαιτέρω μεταξύ της πρωτογενούς (εισαγωγή - προμήθεια) και της δευτερογενούς αγοράς (μεταπώληση). Στους Πίνακες 11 και 12 παρουσιάζονται οι ποσότητες φυσικού αερίου που πωλήθηκαν σε επίπεδο χονδρικής από εισαγωγείς και τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς τους, κατά τη χρονική περίοδο 2015 - 2020¹³¹.

Πίνακας 11. Χονδρικές πωλήσεις φυσικού αερίου εισαγωγέων σε ποσότητα (kWh), 2015 - 2020

Εισαγωγέας	2015	2016	2017	2018	2019	2020
[...] ¹³²	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	6.987.395.106	6.838.661.072	15.246.177.090	33.236.020.285	32.416.379.497	44.247.022.236

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

Πίνακας 12. Χονδρικές πωλήσεις φυσικού αερίου εισαγωγέων τα έτη 2015 - 2020 - Μερίδια αγοράς

Εισαγωγέας	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)	2020 (%)
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	100	100	100	100	100	100

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

90. Όπως προκύπτει από τους ανωτέρω πίνακες, κατά τη χρονική περίοδο 2015 - 2019, το μερίδιο της ΔΕΠΑ στην πρωτογενή αγορά εισαγωγής και προμήθειας φυσικού αερίου εμφανίζει διαχρονικά μείωση, με την είσοδο και την εδραίωση στην αγορά νέων ανταγωνιστών. Συγκεκριμένα, η είσοδος στην αγορά των εταιριών [...] και [...] μείωσε την ισχύ της ΔΕΠΑ, με αποτέλεσμα το μερίδιό της, κατά το 2019, να ανέλθει σε [...] %, με το μερίδιο αγοράς της [...] να ανέρχεται σε [...] % και της [...] σε [...] %. Κατά το 2020, το μερίδιο αγοράς των τριών εταιριών ανήλθε σε [...] %, [...] % και [...] %, αντίστοιχα, ενώ ενισχύθηκε σημαντικά και η παρουσία της [...], της οποίας το μερίδιο αγοράς ανήλθε σε [...] %.

¹³¹ Βλ. υποσημείωση 123.

¹³² Για τα έτη 2017 - 2020, οι πωλήσεις της ΔΕΠΑ στην πρωτογενή αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου έχουν υπολογιστεί, κατ' έτος, ως το άθροισμα των ποσοτήτων που δήλωσαν οι χονδρέμποροι ότι προμηθεύτηκαν από την εταιρία, εξαιρουμένων των ποσοτήτων που προμηθεύτηκαν μέσω Δημοπρασιών και της θυγατρικής εταιρίας της ΔΕΠΑ, Φυσικό Αέριο Αττικής (σημειώνεται ότι η τυχόν συμπερίληψη των ποσοτήτων που προμηθεύτηκαν οι χονδρέμποροι από την Φυσικό Αέριο Αττικής δεν επηρεάζει ουσιαστικά το αποτέλεσμα της ανάλυσης, καθώς, ενδεικτικά, για το έτος 2020, η συμπερίληψη αυτή οδηγεί σε μεταβολή του μεριδίου αγοράς της ΔΕΠΑ στη χονδρική αγορά προμήθειας φυσικού αερίου κατά [...] %, από [...] % σε [...] %). Καθώς μέρος των ποσοτήτων που αγοράστηκαν από τους χονδρέμπόρους (εξαιρουμένων των ΔΕΠΑ και [...]) ιδιοκαταναλώνεται, οι κατά τα ανωτέρω υπολογισθείσες πωληθείσες ποσότητες από τη ΔΕΠΑ και κατά συνέπεια, το μερίδιο της ΔΕΠΑ τα έτη 2017 - 2020 στην εν λόγω αγορά δύναται να είναι, στην πραγματικότητα, χαμηλότερο.

στην ελληνική αγορά. Εξάλλου, όπως είχε διαπιστωθεί και στην υπ' αρ. 672/2018 απόφαση της ΕΑ, η ΔΕΠΑ κατά το 2018 δεν δραστηριοποιούνταν στην εν λόγω αγορά.

93. Στον Πίνακα 15 εμφανίζονται οι ποσότητες που αγοράστηκαν μέσω Δημοπρασιών και μεταπωλήθηκαν¹³⁶ από τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη δευτερογενή αγορά χονδρικής προμήθειας, κατά τα έτη 2018 - 2020, καθώς και τα σχετικά ποσοστά.

Πίνακας 15. Φυσικό αέριο που αγοράστηκε μέσω Δημοπρασιών και μεταπωλήθηκε από τους χονδρεμπόρους, 2018 - 2020

Εταιρία	Ποσότητα προμήθειας μέσω Δημοπρασιών			Ποσότητα προμήθειας μέσω Δημοπρασιών που μεταπωλήθηκε			Ποσοστό ποσότητας προμήθειας μέσω Δημοπρασιών που μεταπωλήθηκε		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Απαντήσεις εταιριών, Επεξεργασία στοιχείων: ΓΔΑ

94. Από τα στοιχεία του Πίνακα 15 φαίνεται ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων στις Δημοπρασίες της ΔΕΠΑ προμηθεύτηκε φ.α. κυρίως προς ιδιοκατανάλωση, πλην των [...] και [...], οι οποίες μεταπώλησαν το σύνολο της ποσότητας που προμηθεύτηκαν.

III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

III.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

95. Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, «Αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού πιθανολογεί, κατά τη διάρκεια σχετικής έρευνας που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ή καταγγελίας, παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί με απόφασή της να αποδέχεται, εκ μέρους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων. Η απόφαση της Επιτροπής μπορεί να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εφόσον κρίνεται ότι δεν συντρέχουν λόγοι για περαιτέρω δράση αυτής. Η Επιτροπή μπορεί, ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως, να κινηθεί εκ νέου τη διαδικασία όταν υπήρξε ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων στα οποία βασίσθηκε η απόφαση, ή οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, ή η απόφαση βασίσθηκε σε ελλιπείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων»¹³⁷. Η διαδικασία εκκινεί ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως.

96. Αντίστοιχη ρύθμιση επαναλαμβάνεται και στην παρ. 26 της υπ' αρ. 588/2014 απόφασης της Επιτροπής «Οροι, προϋποθέσεις και διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παρ. 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011», σύμφωνα με την οποία «Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως να κινηθεί εκ νέου τη διαδικασία στις εξής περιπτώσεις: α. όταν προκύπτει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών στις οποίες βασίσθηκε η απόφαση, β. όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, γ. όταν η απόφαση βασίσθηκε σε ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων».

97. Αντίστοιχα με όσα γίνονται δεκτά κατά πάγια εθνική και ενωσιακή νομολογία ως προς την εξουσία των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως άλλωστε και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να αποδέχονται δεσμεύσεις προς παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων¹³⁸, εναπόκειται στην Επιτροπή, στο πλαίσιο

¹³⁶ Οι εν λόγω ποσότητες έχουν υπολογιστεί με την αφαίρεση, από τις ποσότητες που αγοράστηκαν από τη ΔΕΠΑ μέσω Δημοπρασιών, των ποσοτήτων που ιδιοκαταναλώθηκαν.

¹³⁷ Βλ. και άρθρο 9 παρ. 2 Κανονισμού 1/2003.

¹³⁸ Βλ. διατύπωση εδαφίου α της παρ. 6 του άρθρου 25 ν. 3959/2011, ΔΕφΑθ 2265/2010 (NESTLE) παρ. 9, ΔΕΕ C-441/07P Επιτροπή κατά Alrosa, Υπόθεση COMP/B/-1/37966 - Distrigaz και COMP/39.386, COMP/39.402 - RWE Gas Foreclosure και COMP/39.315 ENI. Βλ. σχετικά και Δ. Τζουγανάτο, Δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 1215 επ.

της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που εν γένει απολαμβάνει κατά την επιλογή της άσκησης των εξουσιών που της απονέμει την παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, να αξιολογήσει την αναγκαιότητα μεταρρύθμισης απόφασης της περί αποδοχής δεσμεύσεων και να εκκινήσει τη σχετική διαδικασία, ενόψει εξελίξεων που τυχόν σημειώθηκαν στη σχετική αγορά της εκάστοτε υπόθεσης, όπως στην περίπτωση που προκύπτει ουσιαστική μεταβολή ενός εκ των δεδομένων στα οποία βασίσθηκε η απόφαση.

98. Εξάλλου, αναγκαία συνθήκη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού μέσω των αποφάσεων αποδοχής δεσμεύσεων προς παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων, συνιστά η υιοθέτηση, σε νομοθετικό και διοικητικό επίπεδο, εξουσιών και μηχανισμών παρακολούθησης της εφαρμογής και συνακόλουθα της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις ανωτέρω αποφάσεις¹³⁹. Ως αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης αξιολογούνται η συστηματική ενημέρωση της αρχής ανταγωνισμού από την εμπλεκόμενη επιχείρηση που έχει αναλάβει τις δεσμεύσεις, η συνεργασία κατά την επίβλεψη της αγοράς με ρυθμιστικές αρχές και άλλες δημόσιες, εθνικές ή διεθνείς, αρχές και η πρόβλεψη ρήτρας αναθεώρησης των δεσμεύσεων ή ακόμα και συνδυασμός των ανωτέρω¹⁴⁰.

III.2 ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΦΘΕΙΣΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΕΠΑ δυνάμει της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης ΕΑ

99. Για την αποδοχή των υπό κρίση δεσμεύσεων από την ΕΑ, το 2012, ελήφθη υπ' όψιν κατά πρώτον ότι οι ελληνικές αγορές προμήθειας και μεταφοράς φυσικού αερίου δεν είχαν εισέλθει ακόμα σε φάση ωριμότητας, αλλά και ότι τα τελευταία χρόνια, την περίοδο εκείνη, είχαν μόλις παρατηρηθεί αξιοπρόσεκτες προσπάθειες πραγματικής απελευθέρωσης της αγοράς¹⁴¹.

100. Για τον λόγο αυτό, παρότι η πιθανολογούμενη κατάχρηση δεσποζουσας θέσης από τη ΔΕΠΑ, μέσω των πρακτικών που είχαν εξεταστεί σε επίπεδο προμήθειας φυσικού αερίου και πρόσβασης στο δίκτυο, θα μπορούσε να συνιστά υπό προϋποθέσεις, σοβαρότατη παράβαση των άρθρων 2 ν. 703/1977 - ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ και παρότι οι εν λόγω πιθανολογούμενες πρακτικές θα μπορούσαν, επίσης, να συνιστούν σοβαρό περιορισμό του ανταγωνισμού σύμφωνα με τα άρθρα 1 ν. 703/1977 - ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, η ΕΑ έκανε κατ' εξαίρεση δεκτές τις ανωτέρω δεσμεύσεις.

101. Συγκεκριμένα, όπως προαναφέρθηκε¹⁴², η ΕΑ προέκρινε την άμεση λήψη μέτρων για παύση πιθανολογούμενων παραβάσεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 (πρώην άρθρα 1 και 2 του ν. 703/1977) και 101, 102 ΣΛΕΕ στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου και στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο φυσικού αερίου, προκειμένου να διασφαλισθεί, ιδίως, ο διαχωρισμός της προμήθειας από τη μεταφορά φυσικού αερίου, η παροχή μεγαλύτερης ρευστότητας στην αγορά, η αυξημένη ευελιξία των πελατών ως προς τη διαχείριση των συμβάσεων τους με τη ΔΕΠΑ και η σταδιακή μείωση δυναμικότητας που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του δικτύου του ΕΣΦΑ, με σκοπό την αποτελεσματικότερη πρόσβαση των ανταγωνιστών στην αγορά.

102. Στις επόμενες ενότητες εξετάζεται εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για απαλλαγή της ΔΕΠΑ από τις υπ' αρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 7 Δεσμεύσεις που ανέλαβε δυνάμει της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης ΕΑ και εάν πράγματι έχει υπάρξει ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, στα οποία βασίστηκε η ανωτέρω απόφαση ΕΑ, η οποία να δικαιολογεί την αιτούμενη από τη ΔΕΠΑ απαλλαγή της από την υποχρέωση εφαρμογής των υπό κρίση δεσμεύσεων¹⁴³.

III.3 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VII/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

III.3.1 Μείωση μεριδίου αγοράς της ΔΕΠΑ και αύξηση των μεριδίων αγορών λοιπών προμηθευτών - Αύξηση του αριθμού των προμηθευτών φ.α.

103. Κατά τον χρόνο ανάληψης των υπό κρίση δεσμεύσεων, το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ στην αγορά προμήθειας φ.α. ήταν σχεδόν μονοπωλιακό. Συγκεκριμένα, μέχρι και το 2009, ο μοναδικός προμηθευτής φ.α. στην ελληνική αγορά ήταν η ΔΕΠΑ, με μ.α. 100%. Μετά τον Απρίλιο του 2010, με την εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ από την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, την Μ&Μ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ και τη ΔΕΗ, το μερίδιο της ΔΕΠΑ μεταβλήθηκε κατά τα έτη 2010 και 2011 σε ποσοστό [...] και το [...] αντιστοίχως, παραμένοντας όμως σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα και ως εκ τούτου η ΔΕΠΑ εξακολουθούσε να έχει δεσποζουσα θέση¹⁴⁴.

104. Τα μερίδια αγοράς, αλλά και ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων πλέον παικτών στις σχετικές αγορές, έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά σε σχέση με όσα ίσχυαν κατά τον χρόνο ανάληψης των υπό κρίση δεσμεύσεων. Συγκεκριμένα, όπως προαναφέρθηκε¹⁴⁵, έχει αυξηθεί

¹³⁹ Βλ. σχετικά εν προκειμένω την προαναφερόμενη παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011.

¹⁴⁰ Βλ. ECN RECOMMENDATION ON COMMITMENT PROCEDURES, παρ. 21, δημοσιευμένη σε http://ec.europa.eu/competition/ecn/ecn_recommendation_commitments_09122013_en.pdf.

¹⁴¹ Επίσης, βαρύνουσα σημασία αποτέλεσε για την κρίση της ΕΑ ότι αντίστοιχα προβλήματα ανταγωνισμού είχαν αντιμετωπισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο με την υιοθέτηση δεσμεύσεων από τις καταγγελλόμενες επιχειρήσεις - βλ. υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 180-182.

¹⁴² Βλ. ανωτέρω Ενότ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

¹⁴³ Όπως προαναφέρθηκε (Βλ. Ενότ. Η ΥΠ' ΑΡ. 723/2020 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. ΠΡΩΤ. 10056/24.11.2020 ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΠΑ), η ΕΑ με την υπ' αρ. 723/2020 απόφασή της διαπίστωσε ότι έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων, στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασή της, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, αναφορικά με την υπ' αρ. 3 Δέσμευση της ΔΕΠΑ και έκανε δεκτό το αίτημα της εταιρίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 631/2016 απόφαση ΕΑ, για απαλλαγή της από την υποχρέωση εφαρμογής του προγράμματος διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών.

¹⁴⁴ Βλ. υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 54 και 72.

¹⁴⁵ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

πλέον ο αριθμός των εταιριών που πραγματοποιούν εισαγωγές φυσικού αερίου σε συνολικά επτά (7), ήτοι ΔΕΠΑ, ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, ELPEDISON, ΔΕΗ, ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

105. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον Πίνακα 5¹⁴⁶, όπου αποτυπώνεται η ποσοστιαία κατανομή εισαγωγών κατά τα έτη 2015 - 2020, το μερίδιο αγοράς των εισαγωγών της ΔΕΠΑ επί του συνόλου των εισαγωγών φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά μειώνεται διαχρονικά, καθώς δραστηριοποιούνται νέοι εισαγωγείς, με σημαντικότερες τις εταιρίες ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS και ELPEDISON. Συγκεκριμένα, κατά την τετραετία 2015 - 2018, παρότι η ΔΕΠΑ κατέχει δεσπόζουσα θέση καθ' όλη τη διάρκεια αυτής, το ποσοστό των εισαγωγών της μειώνεται σταθερά και σημαντικά, από [...] % σε [...] % (ήτοι, σημειώνοντας μείωση κατά [...] %), ενώ, κατά το 2019 μειώνεται σημαντικά, σε [...] % (μείωση κατά [...] % σε σχέση με το 2018) και κατά το 2020 βρίσκεται στο [...] %. Αντίθετα, καταγράφεται αξιοσημείωτη υψηλή αύξηση του ποσοστού των εισαγωγών της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, το οποίο κατά την περίοδο 2015 - 2018 αυξάνεται από [...] % σε [...] %, ενώ το 2019 ανέρχεται σε [...] % (παρουσιάζοντας μεγάλη αύξηση σε σχέση με το 2018, κατά 271%), μερίδιο που φαίνεται να διατηρείται, μειούμενο ελαφρώς και κατά το 2020, οπότε ανέρχεται σε [...] %. Σημαντική είσοδο στην αγορά πραγματοποιεί και η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, με σημαντικό μ.α. κατά τα έτη 2017 - 2018, το οποίο διαμορφώνεται σε [...] % και [...] % αντίστοιχα, εμφανίζοντας, ωστόσο, μείωση το 2019, κατά το οποίο το μερίδιο αγοράς ανέρχεται σε [...] %, ενώ κατά το 2020 το μ.α. της ανέρχεται σε [...] %. Παράλληλα, αξιοσημείωτη είσοδο στην αγορά πραγματοποιεί και η ELPEDISON, με μ.α. [...] % το 2019 και [...] % κατά το 2020, αλλά και η ΔΕΗ, η ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ και η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από το 2019 με μικρά μερίδια αγοράς.

106. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ΔΕΠΑ έχει απωλέσει από το 2019 σημαντικό μέρος του μεριδίου αγοράς που κατείχε, σε αντίθεση με τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, η οποία έχει αυξήσει σημαντικά το μερίδιό της, κατέχοντας πλέον την πρώτη θέση στις εισαγωγές φ.α. Σημειωτέον, επίσης, ότι το μ.α. της ΔΕΠΑ κινείται πτωτικά καθ' όλα τα έτη τουλάχιστον από το 2016 και εντεύθεν, ενώ αντιθέτως το μ.α. της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ παρουσιάζει σταθερή ανοδική πορεία και μάλιστα σημαντική τουλάχιστον από το 2017 και μετά. Παράλληλα, έχουν αναπτυχθεί τουλάχιστον άλλοι δύο σχετικά ισχυροί ανταγωνιστές, ήτοι η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, αλλά και η ELPEDISON, μικρότερης δυναμικότητας μεν, αλλά με σημαντική παρουσία, παρέχοντας δυνατότητες εναλλακτικών προμηθευτών.

107. Αντίστοιχη είναι η αξιολόγηση και για τις χονδρικές πωλήσεις, σύμφωνα με τα μερίδια αγοράς που παρουσιάζονται ανωτέρω στον Πίνακα 12¹⁴⁷. Στον εν λόγω πίνακα αποτυπώνονται οι χονδρικές πωλήσεις φυσικού αερίου εισαγωγών κατά τα έτη 2015 - 2020, εξαιρουμένων των ποσοτήτων που διατέθηκαν μέσω δημοπρασι-

ών και στον οποίο το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ στη σχετική αγορά εμφανίζει διαχρονικά μείωση, με την είσοδο και την εδραίωση στην αγορά νέων ανταγωνιστών, ήτοι της [...], της [...] και της [...], οι οποίες ασκούν πλέον μεγάλη ανταγωνιστική πίεση στη ΔΕΠΑ. Πιο συγκεκριμένα, καθ' όλα τα έτη 2015 - 2019, το μ.α. της ΔΕΠΑ μειώνεται σταθερά και σημαντικά, από [...] % σε [...] % αντίστοιχα (σημειώνοντας μείωση κατά [...] %), ενώ, κατά το 2020 το μ.α. της ανέρχεται σε [...] %. Σημαντική είσοδο στην αγορά πραγματοποιεί η [...], με σημαντικό μ.α. κατά τα έτη 2017 - 2019, ήτοι [...] %, [...] % και [...] % αντίστοιχα, ενώ κατά το 2020 το μ.α. της ανέρχεται σε [...] %. Επίσης, η [...] ξεκινά να δραστηριοποιείται στην αγορά ουσιαστικά το 2019 με σημαντικό μερίδιο ύψους [...] %, το οποίο μειώνεται κατά το 2020, όπου ανέρχεται σε [...] %. Παράλληλα, είσοδο στην αγορά με ενισχυμένη παρουσία το τελευταίο έτος πραγματοποιεί και η [...], με μ.α. [...] % το 2019, το οποίο διαμορφώνεται στο [...] % κατά το 2020. Τέλος, στην αγορά εισήλθαν, ουσιαστικά από το 2020, και [...], η [...] και η [...], με μικρά μερίδια αγοράς.

III.3.2 Ωριμότητα αγοράς

108. Όπως αναφέρεται και στην υπ' αρ. 672/2018 απόφαση της ΕΑ¹⁴⁸, η αγορά του φυσικού αερίου εν γένει αποτελεί, όπως η αγορά ενέργειας στο σύνολό της, μια προοδευτικά απελευθερούμενη και επαναρυθμιζόμενη ex ante με κανόνες δικαίου αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι, ιδίως ως προς την προμήθεια (πώληση) φ.α., έχει ήδη μεταβεί, τουλάχιστον νομοθετικά, από ένα καθεστώς κεντρικής ρύθμισης, με τη συμμετοχή ενός καθετοποιημένου μονοπωλητή, σε μια ανοικτή και διαρκώς αυξανόμενη ανταγωνιστική αγορά, με αμφίδρομη ελευθερία επιλογής προμηθευτών και πελατών, διεπόμενη από ίδιο κανονιστικό πλαίσιο. Προς την κατεύθυνση της απελευθέρωσης επεβλήθησαν οι υπό κρίση αυστηρές δεσμεύσεις στη ΔΕΠΑ δυνάμει της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης της ΕΑ.

109. Ο ν. 4001/2011 τροποποιήθηκε με σκοπό την περαιτέρω απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, διά της άρσης υφιστάμενων ρυθμιστικών εμποδίων εισόδου επιχειρήσεων στις σχετικές αγορές, της αναμόρφωσης του πλαισίου διανομής φυσικού αερίου μέσω της επιβολής στις κάθετα ολοκληρωμένες εταιρίες φυσικού αερίου υποχρέωσης για νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων διαχείρισης Δικτύων Διανομής από τις δραστηριότητες Προμήθειας φυσικού αερίου έως την 1η Ιανουαρίου 2017, καθώς και της διεύρυνσης του ορισμού του «Επιλέγοντος Πελάτη» που καταλαμβάνει πλέον, από 1ης Ιανουαρίου 2018, όλους τους οικιακούς πελάτες¹⁴⁹.

110. Την εφαρμογή και εξειδίκευση του εν λόγω πλαισίου έχει αναλάβει, ως ανεξάρτητος ρυθμιστής, η ΡΑΕ, εκδίδοντας, όπως προαναφέρθηκε, αποφάσεις σε κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, ενισχύοντας την πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ και δίνοντας τη δυνατότητα στους χρήστες του να δραστηριοποιηθούν στην αγορά φ.α.¹⁵⁰.

¹⁴⁶ Βλ. Ενότ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ.

¹⁴⁷ Βλ. Ενότ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ.

¹⁴⁸ Βλ. σκ. 55, 167.

¹⁴⁹ Βλ. αναλυτικότερα την υπ' αρ. 672/2018 απόφαση ΕΑ, σκ. 57, 168.

¹⁵⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή της ΡΑΕ και αναλυτικά

111. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε¹⁵¹, η πρόσβαση σε πηγές εφοδιασμού και σε αναγκαία υποδομή είναι κρίσιμη για τη δραστηριοποίηση οποιουδήποτε θελήσει να εισέλθει στην ελληνική αγορά φ.α. Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της αγοράς, η οποία εκτιμάται ότι θα αναπτυχθεί ακόμα περαιτέρω, διαδραμάτισε η αναβάθμιση του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, που ολοκληρώθηκε στα τέλη του Νοεμβρίου του 2018, αυξάνοντας κατά 70% την αποθηκευτική ικανότητα των εγκαταστάσεων (με την προσθήκη τρίτης δεξαμενής χωρητικότητας 95.000 κυβικών μέτρων, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο την εγγυημένη χωρητικότητα της Ρεβυθούσας στα 220.000 κυβικά μέτρα) και κατά 40% τον ρυθμό αεριοποίησης του ΥΦΑ. Η εν λόγω αναβάθμιση του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, όπως και η προαναφερόμενη τροποποίηση της διαδικασίας του ετήσιου προγραμματισμού εκφορτώσεων φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, ενισχύει την πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ, δίνοντας τη δυνατότητα στους Χρήστες του ΕΣΦΑ για μεγαλύτερες εισαγωγές και περαιτέρω δραστηριοποίηση στην αγορά φυσικού αερίου. Σημειώνεται ότι¹⁵², σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε ο ΔΕΣΦΑ¹⁵³, το ποσοστό που αντιπροσωπεύει το ΥΦΑ σε σχέση με τη συνολική εισαγόμενη ποσότητα φ.α. στην ελληνική αγορά αυξάνεται ιδίως από το 2017 και μετά, οπότε ανερχόταν σε 28,02% (σε σχέση με το 2016 που διαμορφώθηκε στο 17,72%), ενώ τα έτη 2018, 2019 και 2020 (α' εξαμήνο) διαμορφώθηκε σε ποσοστά 20,30%, 47,86% και 54,54% αντίστοιχα.

III.3.3 Νομικά ή πραγματικά εμπόδια εισόδου άλλων ανταγωνιστών

112. Ενώ η σχετική διαδικασία αδειοδότησης από τη ΡΑΕ είναι απλή^{154,155}, η πρόσβαση στις εισαγωγές φυσικού αερίου απαιτεί υψηλά κεφάλαια και εξασφάλιση πελατειακής βάσης, προκειμένου να προωθηθεί το εισαγόμενο προϊόν. Εν προκειμένω, οι εισαγωγείς φ.α., πλην της ΔΕΠΑ, είναι ηλεκτροπαραγωγοί και βιομηχανίες. Πρόκειται για έναν αριθμό αδειοδοτημένων προμηθευτών και εισαγωγέων οι οποίοι, όπως καταδείχτηκε ανωτέρω¹⁵⁶, έχουν ήδη αναπτύξει πελατειακό δίκτυο (πέρα από τις ιδιοκαταναλώσεις φ.α. που πραγματοποιούν). Συγκεκριμένα οι εταιρίες [...] δραστηριοποιούνται σε επίπεδο χονδρικής και πλέον, μετά την απελευθέρωση της αγοράς και σε επίπεδο λιανικής, με παγιωμένη παρουσία (ήτοι, καταναλωτική βάση και δίκτυα/δραστηριότητες), τόσο στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου, όσο και

ανωτέρω στην Ενότητα ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ, όπου αναφέρονται λεπτομερώς οι αλλαγές που επήλθαν στο κανονιστικό πλαίσιο.

¹⁵¹ Βλ. Ενότητα ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

¹⁵² Βλ. Ενότητα ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

¹⁵³ Βλ. την υπ' αρ. 8250/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁵⁴ Βλ. την υπ' αρ. 672/2018 απόφαση ΕΑ, σκ. 91.

¹⁵⁵ Βλ. Ενότητα ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ αναφορικά με το Μητρώο Ενεργών Χρηστών (Προμηθευτών) φυσικού αερίου της ΡΑΕ.

¹⁵⁶ Βλ. Ενότητα Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

στη γειτνιάζουσα αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος και παρέχουν πλέον και συνδυαστικά πακέτα φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

III.3.4 Συμβάσεις προμήθειας φ.α. στο πλαίσιο εισαγωγών και χονδρικής προμήθειας

113. Όπως προαναφέρθηκε¹⁵⁷, όταν η ΔΕΠΑ ανέλαβε τις υπό κρίση δεσμεύσεις με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης ανταγωνιστών, το μερίδιο αγοράς της στην αγορά προμήθειας φ.α. ήταν σχεδόν μονοπωλιακό και οι λοιπές τρεις εταιρίες, ήτοι η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, η Μ&Μ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ και η ΔΕΗ, που ξεκίνησαν να δραστηριοποιούνται το 2010, εισήγαγαν αποκλειστικά φορτία ΥΦΑ. Οι ανωτέρω συνθήκες έχουν πλέον μεταβληθεί ουσιαστικά, καθώς πλέον, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ αναφορικά με τις συμβάσεις προμήθειας φ.α. που έχουν συνάψει οι λοιποί εισαγωγείς (πλην της ΔΕΠΑ), τέσσερις (4) από τις έξι (6) λοιπές δραστηριοποιούμενες εταιρίες εισάγουν φ.α. αγωγού με αυξανόμενο ρυθμό, με απευθείας συμβάσεις με παραγωγούς - διεθνείς προμηθευτές φυσικού αερίου, παραλαμβάνοντας απευθείας ποσότητες φυσικού αερίου στα σύνορα, τις οποίες στη συνέχεια μεταπωλούν¹⁵⁸. Συγκεκριμένα, η [...] έχει συνάψει μακροχρόνια σύμβαση με τη [...] ¹⁵⁹. Η [...] έχει συνάψει συμβάσεις προμήθειας φ.α. αγωγού με τις [...] ¹⁶⁰ και [...] ¹⁶¹. Σημειώνεται ότι η σύμβαση της εταιρίας με τη [...] έχει ημερομηνία λήξης στις [...], ενώ με τον ίδιο προμηθευτή έχει συνάψει [...] συμβάσεις από [...]. Περαιτέρω η [...] πραγματοποίησε εισαγωγές φ.α. αγωγού τα έτη [...] από τη [...] ¹⁶² και η [...] προμηθεύεται φ.α. αγωγού από το [...] από την [...] μέσω [...] συμβάσεων ¹⁶³. Επιπλέον, η δραστηριοποίηση περισσότερων εισαγωγέων προκύπτει και από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ από τον ΔΕΣΦΑ αναφορικά με τη Δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας από τους εισαγωγείς ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ (Σιδηρόκαστρο, Κήποι, Αγ. Τριάδα) ¹⁶⁴.

114. Παράλληλα με την αγορά των εισαγωγών, έχει αναπτυχθεί και η αγορά μεταπώλησης μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά. Όπως αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στον Πίνακα 3, όπου εμφανίζονται οι σχέσεις αγοράς ή/και πώλησης φ.α. μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην αγορά χονδρικής προμήθειας φ.α. ¹⁶⁵, έχει αναπτυχθεί πλέον στην εγχώρια αγορά πλήθος εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, πλην της ΔΕΠΑ, η οποία δεν αποτελεί πλέον αναπόφευκτο εμπορικό εταίρο, ενώ ακολούθως έχει ενισχυθεί η αγοραστική ισχύς των πελατών της.

III.4 ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

115. Ως γενική τοποθέτηση σχετικά με την απαλλαγή ή

¹⁵⁷ Βλ. Ενότητα Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

¹⁵⁸ Βλ. Ενότητα Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

¹⁵⁹ Βλ. την υπ' αρ. [...] απαντητική επιστολή.

¹⁶⁰ [...].

¹⁶¹ Βλ. την υπ' αρ. [...] απαντητική επιστολή.

¹⁶² Βλ. την υπ' αρ. [...] απαντητική επιστολή.

¹⁶³ Βλ. την υπ' αρ. [...] απαντητική επιστολή.

¹⁶⁴ Βλ. Ενότητα Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

¹⁶⁵ Βλ. Ενότητα ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ.

μη της ΔΕΠΑ από τις Δεσμεύσεις, εν γένει, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επισημαίνει τόσο το υψηλό μερίδιο της αγοράς το οποίο η ΔΕΠΑ εξακολουθεί να διαθέτει ακόμη και σήμερα όσο και την υπό εξέλιξη διαδικασία αποκρτικοποίησής της, με ενδιαφερόμενους για την απόκτησή της μεγάλους εγχώριους αλλά και ξένους ενεργειακούς Ομίλους, οι οποίοι έχουν παρουσία ήδη στην ελληνική αγορά φυσικού αερίου¹⁶⁶. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναφέρει ότι θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν και ο υπό εξέλιξη από το ΤΑΙΠΕΔ διαγωνισμός για την αποκρτικοποίηση της ΔΕΠΑ, με ενδιαφερόμενους για την απόκτησή της μεγάλους εγχώριους αλλά και ξένους ενεργειακούς Ομίλους, οι οποίοι έχουν παρουσία ήδη στην ελληνική αγορά φυσικού αερίου. Ενόψει του ενδεχομένου η ΔΕΠΑ να αποκτηθεί από κάποιον από τους Ομίλους που ήδη έχουν παρουσία στην αγορά φυσικού αερίου, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε συνθήκες ολιγοπωλίου και στην ανάγκη διατήρησης μέρους ή όλων των Δεσμεύσεων που έχουν επιβληθεί, η εταιρία προτείνει να διερευνηθεί από την ΕΑ το ενδεχόμενο διατύπωσης οριστικής κρίσης επί του αιτήματος της ΔΕΠΑ μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας πώλησής της. Ωστόσο, αναγνωρίζει ότι από το 2012 έως σήμερα έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές στην αγορά φ.α. στην Ελλάδα, οι οποίες ενίσχυσαν μεν τον ανταγωνισμό τόσο στην προμήθεια όσο και στη μεταφορά, απέχουν όμως ακόμα αρκετά από το να χαρακτηρίσουν την ελληνική αγορά φ.α. πλήρως ώριμη και ανταγωνιστική σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές. Ο δεικνόμενος της ΔΕΠΑ παραμένει, σύμφωνα με τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, πρωταγωνιστικός τόσο στο αέριο αγωγού όσο και στο ΥΦΑ, αφού εξακολουθεί να εισάγει και να διαθέτει στην ελληνική αγορά σημαντικές ποσότητες, που εκτιμώνται περίπου στο 50% των συνολικών ποσοτήτων.

116. Η ΔΕΗ, στη γενική της τοποθέτηση, απέφυγε να τοποθετηθεί υπέρ ή κατά της άρσης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ καθώς, όπως αναφέρει¹⁶⁷, συμμετέχει, μέσω κοινοπρακτικού σχήματος με άλλη εταιρία, στον εν εξέλιξη διεθνή διαγωνισμό για την πώληση μέρους του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΠΑ και οποιαδήποτε κατηγορηματική τοποθέτησή της επί του συγκεκριμένου ερωτήματος (είτε προς την κατεύθυνση της άρσης των δεσμεύσεων είτε προς αυτήν της διατήρησής τους) θα εμφιλοχωρούσε στη διαγωνιστική διαδικασία και ενδεχομένως θα επηρέαζε την εξέλιξή της.

117. Η ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ως γενική τοποθέτηση, σε απάντησή της σε ερώτηση της ΓΔΑ¹⁶⁸, ανέφερε ότι τίθεται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από κάθε μία από τις επτά Δεσμεύσεις που έχει αναλάβει, λόγω της σημαντικής μεταβολής των συνθηκών της αγοράς φυσικού αερίου στην Ελλάδα.

IV. Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΥΠ' ΑΡ. 1 - ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΝΕΥ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

IV.1 Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

118. Σύμφωνα με την πρώτη Δέσμευση που ανέλαβε η ΔΕΠΑ δυνάμει της υπό στοιχεία 551/VI/2012 απόφασης

¹⁶⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁶⁷ Βλ. την υπ' αρ. 10604/14.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁶⁸ Βλ. την υπ' αρ. 10099/26.11.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

ΕΑ, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται ότι από την 30η Νοεμβρίου 2012 θα προσφέρει στους Πελάτες της συγκεκριμένο τύπο Σύμβασης Πώλησης φυσικού αερίου, χωρίς την υπηρεσία μεταφοράς φυσικού αερίου (εφεξής και «αποσυζευγμένη σύμβαση») (διαχωρισμός προμήθειας - μεταφοράς). Δεσμεύεται, επίσης, ότι η αποσυζευγμένη σύμβαση δεν θα διαφοροποιείται ως προς την τιμή προμήθειας φ.α. από τους όρους της Σύμβασης Πώλησης φυσικού αερίου με την υπηρεσία μεταφοράς φυσικού αερίου (εφεξής και «συζευγμένη σύμβαση») (η τιμή προμήθειας φ.α. θα είναι ίδια και στους δύο ως άνω τύπους σύμβασης) και ότι δεν θα χορηγεί, βάσει των όρων τους ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, οποιοδήποτε κίνητρο για τη σύναψη συζευγμένης σύμβασης, ούτε, αντιστρόφως, θα δημιουργεί αντικίνητρο στη σύναψη αποσυζευγμένης σύμβασης.

IV.2 Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

119. Η ΔΕΠΑ, στο αίτημά της, υποστηρίζει ότι η ανωτέρω πρώτη αναληφθείσα Δέσμευση είναι πλέον απολύτως ανεπίκαιρη και δεν προάγει τις ανταγωνιστικές συνθήκες στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, για τους ακόλουθους λόγους:

i. Όσον αφορά στον συντριπτικά μεγαλύτερο όγκο του πωλούμενου φυσικού αερίου, η αγορά λειτουργεί σήμερα με συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς, καθώς οι προμηθευτές παραδίδουν το φυσικό αέριο στο Εικονικό Σημείο Συναλλαγών (εφεξής και «ΕΣΣ») του ΕΣΦΑ και όχι στις εγκαταστάσεις των πελατών και οι συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών λαμβάνουν χώρα στο ΕΣΣ.

ii. Η ΔΕΠΑ, προσαρμοσμένη στις νέες συνθήκες και στις απαιτήσεις της αγοράς, [...].

iii. Οι πολλοί προμηθευτές, που δραστηριοποιούνται πλέον στην αγορά, επιλέγουν να λειτουργούν με βάση συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς, αφενός λόγω της παρεχόμενης, με αυτόν τον τρόπο, ευχέρειας πραγματοποίησης συναλλαγών μεταξύ Χρηστών χωρίς επιπλέον κόστος και χωρίς να χρειάζεται η δέσμευση δυναμικότητας σε Σημεία Εξόδου του ΕΣΜΦΑ, αφετέρου επειδή κατ' αυτόν τον τρόπο μεταθέτουν στους ίδιους τους πελάτες την ευθύνη και τη γραφειοκρατία της διενέργειας των αναγκαίων διαδικαστικών ενεργειών προς τον ΔΕΣΦΑ (κατάθεση δηλώσεων πελατών κ.λπ.), καθώς και την οικονομική ευθύνη του ανισοζυγίου ποσοτήτων τους σε ημερήσια βάση.

iv. Ο σκοπός της Δέσμευσης, ήτοι η εξάπλωση της χρήσης των συμβάσεων πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς στην εγχώρια αγορά, έχει επιτευχθεί προ πολλών ετών και πλέον, λόγω των εξελίξεων που έχουν μεσολαμβάνσει (πλήρης απελευθέρωση αγοράς και προσφορά τέτοιου είδους συμβάσεων από πληθώρα τρίτων προμηθευτών, δημιουργία και σχεδόν καθολική χρήση του ΕΣΣ από τους δραστηριοποιούμενους στην αγορά κ.λπ.), δεν τίθεται, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, κατά την εμπορική στάθμιση των συνθηκών της αγοράς, καν ζήτημα (τόσο εκ μέρους των προμηθευτών όσο και των πελατών) μαζικής επαναφοράς στην προηγούμενη κατάσταση.

ν. Εξαιρέση αποτελεί, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, η μικρή βιομηχανία και ο εμπορικός τομέας, καθώς οι συγκεκριμένοι πελάτες εξακολουθούν να επιθυμούν συμβάσεις πώλησης με υπηρεσίες μεταφοράς, για να αποφύγουν την προαναφερθείσα γραφειοκρατία της διενέργειας των διαδικαστικών ενεργειών προς τον ΔΕΣΦΑ από τους ίδιους, με τη συνακόλουθη επιβάρυνση σε εξειδικευμένο προσωπικό. Η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι - εξ όσων γνωρίζει - για τον ίδιο λόγο, όλοι οι δραστηριοποιούμενοι στην αγορά προμηθευτές, κατόπιν σχετικού αιτήματος των συγκεκριμένων πελατών, τους προμηθεύουν με φυσικό αέριο, κατά κύριο λόγο, με βάση συμβάσεις πώλησης με υπηρεσίες μεταφοράς.

120. Περαιτέρω, ο Πίνακας 16 αναφέρεται στον αριθμό των συζευγμένων και αποσυζευγμένων συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου που έχει συνάψει η εταιρία, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, κατ' έτος, ανά κατηγορία πελατών:

Πίνακας 16. Συνολικός Αριθμός Αποσυζευγμένων (ΑΣ) και Συζευγμένων (Σ) Συμβάσεων Πώλησης Φυσικού Αερίου της ΔΕΠΑ, ανά Κατηγορία Πελατών, 2013 - 2020

ΕΤΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΜΕΓΑΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΕΡΙΟΥ		ΧΟΝΔΕΜΠΟΡΟΙ/ TRADERS		ΜΕΣΑΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ		ΜΙΚΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ		ΟΙΚΙΑΚΟΙ		ΣΥΝΟΛΟ		ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	% ΑΣ
	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ	Σ	ΑΣ & Σ	
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων της υπ' αρ. 10233/1.12.2020 απαντητικής επιστολής της ΔΕΠΑ

121. Τα στοιχεία του Πίνακα 16 επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς της ΔΕΠΑ, όπως εκτέθηκαν ανωτέρω, σχετικά με τις προτιμήσεις συμβάσεων ανά κατηγορία πελατών. Την ίδια άποψη σχετικά με τις προτιμήσεις συζευγμένων συμβάσεων από μικρούς/μεσαίους βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες εξέφρασαν, όπως θα αναφερθεί στη συνέχεια, και οι βασικοί ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ¹⁶⁹, επομένως, φαίνεται ότι η μικρή αύξηση των αποσυζευγμένων συμβάσεων οφείλεται σε προτιμήσεις των πελατών. Κατά την ΔΕΠΑ η κατάσταση αυτή δεν φαίνεται ότι θα αλλάξει στο μέλλον δεδομένου ότι οι εταιρίες με τις αποσυζευγμένες συμβάσεις υφίστανται επιπλέον διαχειριστικό κόστος και, ως εκ τούτου, «... προτιμούν αυτό να το αναθέτουν σε κάποιον από τους μεγάλους που έχουν καθετοποιημένες επιχειρήσεις, έχουν φτιάξει τμήματα εξειδικευμένα και κάνουν αυτή την δουλειά γι' αυτούς..... Η αίσθησή ... είναι ότι αυτή την Υπηρεσία, την έχουν αναθέσει κατά κάποιο τρόπο στον προμηθευτή τους, όποιος και αν είναι αυτός, ο οποίος την αναλαμβάνει για να τους διευκολύνει και δεν είναι κάτι, το οποίο θα ήθελαν οι ίδιοι να επωμιστούν»¹⁷⁰. Σε κάθε περίπτωση, κατά την ΔΕΠΑ οι προμηθευτές δεν χάνουν ή κερδίζουν πελάτες ανάλογα με το αν προσφέρουν ή όχι την υπηρεσία μεταφοράς¹⁷¹.

¹⁶⁹ Βλ. την άποψη της [...] και της [...] στην Ενότητα ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' Α[...] ΡΙΘ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

¹⁷⁰ Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 27.

¹⁷¹ Ό.π., σελ. 29.

122. Αναλυτικότερα, από τον Πίνακα 16 προκύπτει ότι η σύναψη αποσυζευγμένων συμβάσεων μεταξύ της ΔΕΠΑ και πελατών της, από το έτος 2013 και εντεύθεν, αφορά τόσο σε ηλεκτροπαραγωγούς και μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες, όσο και σε εταιρίες παροχής αερίου και -κατά την τελευταία διετία 2019-2020 και σε χονδρεμπόρους, ενώ δεν προτιμούν τις αποσυζευγμένες συμβάσεις οι μεσαίοι και μικροί βιομηχανικοί, καθώς και οι οικιακοί πελάτες. Αντίστοιχα, καθίσταται εμφανές ότι η σύναψη συζευγμένων συμβάσεων από τη ΔΕΠΑ, από το έτος 2013 και μετά, αφορά πράγματι, κατά κύριο λόγο, στους μεσαίους και μικρούς βιομηχανικούς, καθώς και στους οικιακούς πελάτες, ο δε αριθμός των συζευγμένων συμβάσεων με τους μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες, καθώς και με τους μεσαίους και μικρούς βιομηχανικούς πελάτες βγαίνει διαρκώς μειούμενος¹⁷². Στον αντίποδα, οι εταιρίες παροχής αερίου από το 2013 και εντεύθεν και οι ηλεκτροπαραγωγοί από το 2017 μέχρι και το 2020 δεν έχουν συνάψει καμία συζευγμένη σύμβαση με τη ΔΕΠΑ, ενώ το έτος 2020 η ΔΕΠΑ δεν έχει συνάψει καμία συζευγμένη σύμβαση ούτε με πελάτη της κατηγορίας των μεγάλων βιομηχανικών πελατών. Κατά την ΔΕΠΑ, από το 2015 μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει επιχειρηματική πρωτοβουλία για την προσφορά υπηρεσιών μεταφοράς ή τουλάχιστον αν έχει υπάρξει, είναι σε μικρή έκταση και δεν έχει απασχολήσει την εταιρία. Για τη ΔΕΠΑ, η υπηρεσία μεταφοράς καταλαμβάνει διαχρονικά το [...] % του χαρτοφυλακίου της, συνεχίζει να την προσφέρει γιατί την ζητούν οι πελάτες της και το περιθώριο κέρδους από την εν λόγω δραστηριότητα είναι pass through, που δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ίδια¹⁷³.

123. Όσον αφορά στον συνολικό αριθμό των συζευγμένων συμβάσεων της εταιρίας, αυτός μειώθηκε, μεταξύ των ετών 2013 και 2020, κατά [...] % ([...] συμβάσεις το 2020, έναντι [...] συμβάσεων το 2013), ενώ αντίστοιχα αυξήθηκε ο αριθμός των αποσυζευγμένων συμβάσεων από [...] το 2013 σε [...] το 2020 (σε ποσοστό [...] % από το 2014 - καθώς το 2013 ήταν [...] - έως το 2020). Καθώς δε ο ρυθμός μείωσης των συζευγμένων συμβάσεων ήταν μεγαλύτερος του ρυθμού αύξησης των αποσυζευγμένων, το ποσοστό συμμετοχής των τελευταίων στο σύνολο των συμβάσεων κατέγραψε διαχρονικά αύξηση (με εξαίρεση μόνο το έτος 2018), ανερχόμενο σε [...] % το 2020.

IV.3 ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

124. Από τις απαντήσεις των εταιριών του κλάδου, στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, προκύπτει ότι πράγματι, η σύναψη συζευγμένων συμβάσεων μεταξύ της ΔΕΠΑ και των πελατών της, που ανήκουν στις κατηγορίες των ηλεκτροπαραγωγών και των μεγάλων βιομηχανικών πελατών, είναι πλέον ιδιαίτερα περιορισμένη.

125. Συγκεκριμένα, από τις εννέα (9) εταιρίες που ερωτήθηκαν, οι τέσσερις (4) ([...]) δήλωσαν ότι, κατά το έτος

¹⁷² Για τους μικρούς βιομηχανικούς πελάτες ο αριθμός των συζευγμένων συμβάσεων βγαίνει μειούμενος από το 2017 και εντεύθεν.

¹⁷³ Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 30-31, 33.

2020, δεν είχαν ενεργές συμβάσεις με τη ΔΕΠΑ, ενώ από τις λοιπές πέντε (5) εταιρίες, οι τέσσερις (4) ([...]) είχαν ενεργές αποσυζευγμένες συμβάσεις και μόνο μία ([...]) είχε ενεργή τόσο συζευγμένη όσο και αποσυζευγμένη σύμβαση¹⁷⁴.

126. Ειδικότερα, η [...] δήλωσε ότι ούτε η ίδια ούτε κάποια εκ των θυγατρικών της¹⁷⁵ έχει ενεργή σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου με τη ΔΕΠΑ¹⁷⁶. Ομοίως, η [...] ανέφερε ότι δεν έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου με τη ΔΕΠΑ¹⁷⁷. Η [...] ανέφερε ότι είχε συνάψει κατά το παρελθόν σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου με τη ΔΕΠΑ, για το διάστημα από 29.11.2016 έως 31.12.2016, στην οποία δεν περιλαμβανόταν η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φυσικού αερίου, ενώ η [...] είχε συνάψει σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου με τη ΔΕΠΑ, από τις 26.10.2009 έως τις 31.12.2019, στην οποία περιλαμβάνονταν η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φυσικού αερίου έως και τις 26.4.2015¹⁷⁸. Η [...], [...] ¹⁷⁹.

127. Όσον αφορά στις εταιρίες που έχουν ενεργές συμβάσεις με τη ΔΕΠΑ, η [...] ανέφερε ότι [...] ¹⁸⁰. Ομοίως, η [...] δήλωσε ότι έχει συνάψει ετήσια σύμβαση με τη ΔΕΠΑ, με ισχύ μέχρι τις 31.12.2020, η οποία δεν συμπεριλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς¹⁸¹. Η [...] ανέφερε ότι, κατά τη χρονική περίοδο 2014 - 2019, οι ετήσιες συμβάσεις της [...] με τη ΔΕΠΑ περιλάμβαναν τόσο την προμήθεια φ.α. όσο και και την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φ.α., ενώ από το έτος 2020 η ετήσια σύμβαση της [...] με τη ΔΕΠΑ δεν περιλαμβάνει πλέον την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, καθώς η υπηρεσία αυτή καλύπτεται από άλλη σύμβαση μεταξύ [...] και ΔΕΣΦΑ, δυνάμει της οποίας η εταιρία έχει αναλάβει τον ρόλο Χρήστη Μεταφοράς φ.α.¹⁸². Από την [...] σημειώνεται, ακόμη, ότι έχουν συναφθεί με τη ΔΕΠΑ και τρεις (3) βραχυχρόνιες συμβάσεις, διάρκειας: (i) 6 μηνών για το έτος 2016, με υπηρεσίες μεταφοράς, (ii) 1 μηνός για το έτος 2017, με υπηρεσίες μεταφοράς και (iii) 2 ημερών για το έτος 2020, χωρίς υπηρεσίες μεταφοράς. Η δε [...] (η οποία αποτελεί εταιρία του [...], στην οποία η [...] ασκεί αποκλειστικό έλεγχο) είχε συνάψει ετήσιες συμβάσεις προμήθειας φ.α. με τη ΔΕΠΑ, για τα έτη 2012 - 2015, οι

¹⁷⁴ Επισημαίνεται ότι η [...] είχε συνάψει με τη ΔΕΠΑ την από [...] μακροχρόνια σύμβαση προμήθειας φ.α., η οποία περιελάμβανε και την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φ.α., η ισχύς της οποίας έληξε στις [...].

¹⁷⁵ Η [...] παρείχε στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες της ίδιας, καθώς και των θυγατρικών της «[...]», «[...]» (εφεξής και «[...]») και [...] (εφεξής και «[...]»).

¹⁷⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁷⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁷⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ (8625/6.10.2020 μη εμπιστευτική εκδοχή).

¹⁷⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ (8368/25.9.2020 μη εμπιστευτική εκδοχή).

¹⁸⁰ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁸¹ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁸² Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

οποίες περιλάμβαναν και υπηρεσίες μεταφοράς φ.α., ενώ το 2016 η προμήθεια φυσικού αερίου της εταιρίας έγινε μόνο μέσω των δημοπρασιών της ΔΕΠΑ και συνήφθη ξεχωριστή ετήσια σύμβαση με τη ΔΕΠΑ για τη μεταφορά φ.α. Από το 2017 και έπειτα, η [...] προμηθεύεται φυσικό αέριο από άλλον προμηθευτή ([...]), με συμβάσεις που περιλαμβάνουν και την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φ.α. Τέλος, η [...] απάντησε ότι [...]»¹⁸³.

128. Αναφορικά με τη [...], η εταιρία ανέφερε ότι έχει συνάψει με τη ΔΕΠΑ τις ακόλουθες συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου¹⁸⁴:

- την από [...] Σύμβαση Προμήθειας φ.α., με διάρκεια [...] ετών ([...]), η οποία περιλαμβάνει και την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φυσικού αερίου.

- την από [...] Σύμβαση, ετήσιας διάρκειας, για το έτος [...], με παράδοση στο ΕΣΣ, ήτοι χωρίς την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φυσικού αερίου.

129. Ως προς την επιλογή της παραλαβής / παράδοσης φυσικού αερίου στο ΕΣΣ (και τη συνακόλουθη σύναψη αποσυζευγμένων συμβάσεων) ή, εναλλακτικά, στα σημεία εξόδου του συστήματος μεταφοράς φ.α. (και τη σύναψη συζευγμένων συμβάσεων) και τους λόγους επιλογής εκάστου σημείου παράδοσης / παραλαβής του φ.α., οι απαντήσεις των εταιριών επιβεβαιώνουν τον ισχυρισμό της ΔΕΠΑ ότι το ΕΣΣ χρησιμοποιείται κατά κανόνα ως σημείο παράδοσης/παραλαβής φ.α. μεταξύ των Χρηστών του ΕΣΜΦΑ (κατηγορίες μεγάλων πελατών), ενώ η παράδοση του φυσικού αερίου στα σημεία εξόδου του συστήματος προτιμάται κυρίως για τους μικρούς και μεσαίους βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες (μικρές κατηγορίες καταναλώσεων), για λόγους αποφυγής της γραφειοκρατίας/διευκόλυνσης της δραστηριότητάς τους.

130. Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένης της ανάδειξης του ΕΣΣ σε κύριο σημείο τέλεσης εμπορικών συναλλαγών φυσικού αερίου, οκτώ (8) από τις ερωτηθείσες εταιρίες / ένωση τάσσονται με την τοποθέτησή τους υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την πρώτη αναληφθείσα Δέσμευση, ενώ δύο (2) εταιρίες¹⁸⁵ εξέφρασαν ορισμένες επιφυλάξεις, οι οποίες σχετίζονται με την υπό εξέλιξη διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΠΑ. Ειδικότερα, οι σχετικές απαντήσεις των εταιριών έχουν ως εξής:

131. Η [...] απάντησε ότι συνάπτει συμβάσεις πώλησης φυσικού αερίου με και άνευ παροχής υπηρεσιών μεταφοράς, ενώ, επιπλέον, παραδίδει και παραλαμβάνει φυσικό αέριο στο ΕΣΣ¹⁸⁶. Πιο συγκεκριμένα, η εταιρία έχει ενεργή σύμβαση πώλησης φυσικού αερίου, με παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, με πελάτη την [...], συμβάσεις με πελάτες μικρούς/μεσαίους βιομηχανικούς και εμπορικούς, στους οποίους παραδίδει φ.α. στην έξοδο

¹⁸³ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ (8402/28.9.2020 μη εμπιστευτική έκδοχή).

¹⁸⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁸⁵ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω τις απαντήσεις των [...] στην ενότ. ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

¹⁸⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

της υψηλής πίεσης (είσοδος δικτύων διανομής), καθώς και ενεργή σύμβαση πώλησης φ.α., άνευ παροχής υπηρεσιών μεταφοράς, με πελάτη την [...]. Επιπροσθέτως, παραδίδει και παραλαμβάνει φ.α., τόσο σε ευκαιριακή όσο και σε μακροχρόνια βάση, στο ΕΣΣ με τους Χρήστες που δραστηριοποιούνται σε αυτό (μεγάλοι βιομηχανικοί, χονδρέμποροι κ.λπ.). Η [...] παραλαμβάνει φυσικό αέριο στο ΕΣΣ από τη [...] και το μεταπωλεί σε μικρούς / μεσαίους βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες, παραδίδοντάς τους φυσικό αέριο στην έξοδο της υψηλής πίεσης (είσοδος δικτύων διανομής). Όσον αφορά στην πώληση στις συνδεδεμένες εταιρίες, η διαχείριση και επιλογή συζευγμένης / αποσυζευγμένης πώλησης πραγματοποιείται με γνώμονα (εσωτερικά) τη βέλτιστη διαχείριση, ενώ όσον αφορά στις πωλήσεις σε μικρούς / μεσαίους βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες, στην έξοδο της υψηλής πίεσης (είσοδος δικτύων διανομής), προκρίνεται η συζευγμένη επιλογή, καθώς η πλειονότητα των πελατών αυτών, λόγω μεγέθους και δραστηριότητας, επιλέγουν να λάβουν την υπηρεσία της μεταφοράς φ.α. Ως γενική τοποθέτηση, η [...] αναφέρει ότι μπορεί ενδεχομένως να υποστηριχθεί ότι συντρέχει ο δικαιολογητικός λόγος άρσης της πρώτης Δέσμευσης.

132. Η [...] ανέφερε ότι δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στην εμπορία φ.α., εισάγοντας φυσικό αέριο στο Σημείο Εισόδου Σιδηρόκαστρο και παραδίδοντάς το σε μεγάλους πελάτες εντός της ελληνικής αγοράς, οι οποίοι είτε διαθέτουν οι ίδιοι άδεια προμήθειας φ.α., είτε αποτελούν βιομηχανικούς καταναλωτές. Πάνω από το 99% της ποσότητας παραδίδεται στο ΕΣΣ του ΕΣΜΦΑ, ενώ έχει συναφθεί μόνο μία σύμβαση με τελικό καταναλωτή (μεσαίο βιομηχανικό πελάτη) με παράδοση φυσικού αερίου στο σημείο κατανάλωσης. Η εταιρία αναφέρει ως λόγο επιλογής του πρώτου τρόπου για το μεγαλύτερο μέρος του χαρτοφυλακίου της, την ευελιξία που αυτός προσφέρει, μέσω της πραγματοποίησης των συναλλαγών χωρίς επιπλέον κόστος, ενώ σημειώνει ότι ο λόγος που έχει επιλεγεί ο δεύτερος τρόπος για έναν μόνο τελικό καταναλωτή, έγκειται στο γεγονός ότι η εταιρία επιθυμεί να δραστηριοποιείται σε δίκτυο διανομής και ως εκ τούτου στη λιανική αγορά φ.α., αλλά σε βαθμό που να της επιτρέπει να διατηρεί αμετάβλητο το ποσοστό του χαρτοφυλακίου της και κατ' επέκταση της θέσης της στη χονδρεμπορική αγορά.

133. Η [...] αναφέρει, ως γενική τοποθέτηση, ότι οι συμβάσεις πώλησης προς μεγάλους πελάτες έχουν κατά κανόνα ως σημείο παράδοσης το ΕΣΣ, προς διευκόλυνση των συναλλαγών μεταξύ τους και με άλλους προμηθευτές, καθώς επίσης και για να μπορούν να κατανείμουν τις ποσότητες σε διάφορα σημεία κατανάλωσης σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Πλέον, συμβάσεις πώλησης φ.α. με υπηρεσίες μεταφοράς πραγματοποιούνται μόνο στις μικρές κατηγορίες καταναλώσεων φ.α., ήτοι στους μεσαίους βιομηχανικούς, μικρούς βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες, προκειμένου οι τελευταίοι να αποφύγουν τη γραφειοκρατία προς το ΔΕΣΦΑ και την εξειδίκευση του προσωπικού τους. Κατά συνέπεια, η [...] θεωρεί ότι πλέον η Δέσμευση 1 της ΔΕΠΑ πρέπει να αρθεί.

134. Η [...] δήλωσε ότι [...] ¹⁸⁷.

135. Ως γενική τοποθέτηση, η [...] θεωρεί ότι [...] ¹⁸⁸.

136. Η [...] απάντησε ότι δεν συνάπτει πλέον συμβάσεις αγοράς φ.α. με παροχή υπηρεσιών μεταφοράς ¹⁸⁹. Σε ότι αφορά στην προμήθεια της εταιρίας, η παράδοση γίνεται είτε στο ΕΣΣ, είτε στη δεξαμενή της εγκατάστασης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα. Ωστόσο, σε ότι αφορά στην προμήθεια των πελατών της, συνάπτει συμβάσεις με παροχή υπηρεσιών μεταφοράς ή χωρίς. Ειδικότερα, οι συμβάσεις προμήθειας της [...] δεν συμπεριλαμβάνουν υπηρεσίες μεταφοράς, ενώ οι πωλήσεις με υπηρεσίες μεταφοράς αφορούν μόνο στις θυγατρικές της, ήτοι την [...], την [...] και την [...]. Στους υπόλοιπους πελάτες της, οι συμβάσεις έχουν ως σημείο παράδοσης το ΕΣΣ.

137. Η [...] εξηγεί ότι ο λόγος, για τον οποίο επιλέγει για την προμήθειά της συμβάσεις πώλησης φ.α. άνευ παροχής υπηρεσιών μεταφοράς, είναι ότι οι χρεώσεις μεταφοράς, με τον τρόπο που συνήθως εφαρμόζονται, δηλαδή με πάγια και σταθερά ετήσια χρέωση της δυναμικότητας, ανεξάρτητα από το καταναλωτικό προφίλ και την πραγματοποιηθείσα κατανάλωση του αγοραστή φυσικού αερίου, αποτρέπουν από την επιλογή εναλλακτικού προμηθευτή και οδηγούν στον εγκλωβισμό του πελάτη στον ίδιο προμηθευτή (loyalty rebate), διότι η προμήθεια αερίου καθίσταται, με τον τρόπο αυτό, φθηνότερη όσο δεν πραγματοποιείται αλλαγή προμηθευτή ¹⁹⁰.

138. Η [...] αναφέρει ότι δεν συνάπτει συμβάσεις πώλησης φ.α., καθώς αποκλειστικά παραλαμβάνει φ.α. ως καταναλωτής, ενώ, από το έτος 2020, παραλαμβάνει φ.α. στο ΕΣΣ για τις ετήσιες συμβάσεις προμήθειας, αναγκαστικά, λόγω της σύναψης συμβάσεων παροχής φ.α. με δύο προμηθευτές ([...] και [...]), ώστε να υπάρχει διαχειριστική ευελιξία ¹⁹¹. Η εταιρία σημειώνει, περαιτέρω, ότι ομοίως παρελήφθησαν στο ΕΣΣ οι ποσότητες που εξασφαλίστηκαν από τις δημοπρασίες της ΔΕΠΑ για τα έτη 2016, 2018 και 2019, καθώς και αυτές που αφορού-

¹⁸⁷ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁸⁸ Βλ. την υπ' αρ. 844/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁸⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁹⁰ Η [...] αναφέρει ότι τέτοιου είδους ρήτρες αποτελούν εμπόδια στον ανταγωνισμό. Ο καταναλωτής που θα δεσμεύσει δυναμικότητα σε σημείο εισόδου δεν θα απαλλαγεί από τον προμηθευτή του για το αντίστοιχο ποσό από τη χρέωση δυναμικότητας εισόδου και επομένως παραμένει εγκλωβισμένος με το ανωτέρω σύστημα loyalty rebate. Σύμφωνα με την εταιρία, το ουσιαστικό ερώτημα είναι αν ο εκάστοτε προμηθευτής υπερχρεώνει τους πελάτες του με τη χρέωση δυναμικότητας σε σχέση με αυτό που εκείνος πληρώνει απολογιστικά στο τέλος του έτους στον ΔΕΣΦΑ. Αν ένας προμηθευτής έχει τη δυνατότητα διαχείρισης των συμβάσεων μεταφοράς με τον ΔΕΣΦΑ, μπορεί να ελαχιστοποιήσει το κόστος προς όφελός του (π.χ. με σύναψη μακροχρόνιων συμβάσεων μεταφοράς με ΔΜΙ μικρότερη από το άθροισμα των ΔΜΙ των πελατών του και κάλυψη των «αιχμών» με ημερήσιες συμβάσεις μεταφοράς). Ένας πειπειραμένος χρήστης του Συστήματος Μεταφοράς, θα προέβαινε συνεχώς σε τέτοιου είδους βελτιστοποιήσεις, τις οποίες προφανώς δεν θα μετακυλούσε στους πελάτες του.

¹⁹¹ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

σαν σε [...] συμβάσεις που σύνηψε η εταιρία με την [...] εντός του έτους [...]. Αναφορικά με τη [...], η εταιρία δεν συνάπτει συμβάσεις πώλησης φ.α. ούτε παραδίδει/ παραλαμβάνει το φυσικό αέριο στο ΕΣΣ, αλλά αποκλειστικά παραλαμβάνει φ.α. ως καταναλωτής στο σημείο εξόδου του συστήματος φ.α. στην Κομοτηνή, για λόγους οργανωτικούς και απλοποίησης της διαδικασίας προμήθειας φ.α. για την εταιρία. Συνεπώς, η Σύμβαση Προμήθειας φ.α. με τον εκάστοτε προμηθευτή ([...]) περιλαμβάνει υπηρεσίες μεταφοράς, επομένως ο πάροχος είναι υπεύθυνος για τη μεταφορά μέχρι το σημείο εξόδου στην Κομοτηνή.

139. Ως γενική τοποθέτηση, η [...] αναφέρει στην ανωτέρω επιστολή της ότι θεωρεί πως αρκετές από τις Δεσμεύσεις που είχε αναλάβει η ΔΕΠΑ δυνάμει της υπό στοιχεία 551/ΜΙΙ/2012 απόφασης της ΕΑ, αρχικά συνέβαλαν σημαντικά στην περαιτέρω απελευθέρωση και δημιουργία ανταγωνιστικότερης αγοράς φυσικού αερίου, εντούτοις σήμερα έχουν χάσει τη σημασία τους και δεν φαίνεται να έχουν σημαντικό λόγο ύπαρξης. Μεταξύ αυτών και η πρώτη Δέσμευση, καθώς οι αποσυζευγμένες συμβάσεις φ.α. αποτελούν προ πολλού κοινό τόπο των προμηθευτών φ.α., με συνέπεια η εν λόγω Δέσμευση να έχει καταστεί εκ των πραγμάτων παρωχημένη.

140. Η [...] δήλωσε ότι και οι δύο εταιρίες του Ομίλου συνάπτουν συμβάσεις πώλησης φ.α. με παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, καθώς και συμβάσεις παράδοσης/ παραλαβής φυσικού αερίου στο ΕΣΣ. Οι συμβάσεις παράδοσης / παραλαβής φ.α. στο ΕΣΣ προτιμώνται στις συναλλαγές προμηθευτών σε επίπεδο χονδρεμπορίου, επειδή προσφέρουν ευελιξία στη συναλλαγή, καθώς παρέχουν τη δυνατότητα πολλαπλής μεταβίβασης του εμπορεύματος στα συμβαλλόμενα μέρη, ενώ η πώληση φ.α. με παροχή υπηρεσιών μεταφοράς αποτελεί δόκιμο τρόπο συναλλαγών σε επίπεδο λιανικής πώλησης, όπου το εμπόρευμα πρόκειται να καταλήξει και να αξιοποιηθεί από τελικό καταναλωτή. Ως προς το ποσοστό των συμβάσεων των εταιριών του Ομίλου [...], στις οποίες περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και εκείνων που προβλέπουν την παράδοση/παραλαβή φυσικού αερίου στο ΕΣΣ, η [...] παραθέτει πίνακα, από τον οποίο προκύπτει ότι, [...] ¹⁹², [...] ¹⁹³.

141. Η [...] ανέφερε ότι έχει συνάψει συμβάσεις πώλησης φυσικού αερίου μόνο με παράδοση στο ΕΣΣ και σημείωσε ότι η αγορά λειτουργεί πλέον σχεδόν αποκλειστικά μέσω συμβάσεων αγοραπωλησιών φυσικού αερίου σε αυτό, λόγω της ευχέρειας πραγματοποίησης συναλλαγών μεταξύ των Χρηστών ¹⁹⁴. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό, ο κάθε Χρήστης καθίσταται αποκλειστικά υπεύθυνος για τη διαχείριση των ποσοτήτων φ.α. που διακινεί σε ημερήσια βάση, αναλαμβάνοντας πλήρως τον κίνδυνο της οικονομικής επιβάρυνσης που δύναται να προκύψει από τα ανισοζύγια των διακινούμενων αυτών ποσοτήτων φ.α.

¹⁹² Και σε σχέση με τις συμβάσεις [...].

¹⁹³ Βλ. τις υπ' αρ. 8624/6.10.2020 και 852/29.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁹⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

142. Η [...] απάντησε ότι [...] ¹⁹⁵. [...].

143. Η [...] ανέφερε ότι [...] ¹⁹⁶:

• Η χονδρική αγορά φυσικού αερίου λειτουργεί κατά κύριο λόγο με συμβάσεις παράδοσης/παραλαβής στο ΕΣΣ, το οποίο έχει αναδειχθεί σε κύριο σημείο τέλεσης εμπορικών συναλλαγών φυσικού αερίου.

• Μέσω των συμβάσεων αυτών, η εταιρία επωμίζεται μόνο το πραγματικό κόστος προμήθειας φυσικού αερίου.

• Η πραγματοποίηση συναλλαγών στο ΕΣΣ παρέχει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως η δυνατότητα περαιτέρω (δευτερογενούς) εμπορίας του αερίου, καθώς και η παροχή της δυνατότητας διενέργειας ημερησίων και ενδοημερησίων συναλλαγών, με σκοπό τη διόρθωση θέσης.

• Η διαχείριση της απαραίτητης δέσμευσης δυναμικότητας στα ΣΕΔΔ του ΕΣΜΦΑ, καθώς και της εξισορρόπησης φορτίου και του ανισοζυγίου ποσοτήτων γίνεται από την εταιρία, με στόχο την επίτευξη του βέλτιστου και οικονομικότερου αποτελέσματος.

144. Η [...] γενικά αναφέρει, σχετικά με την πρώτη Δέσμευση της ΔΕΠΑ, ότι η επικρατούσα, σήμερα, τάση, στη χονδρική αγορά φυσικού αερίου, είναι η σύναψη συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου με παράδοση/παραλαβή στο ΕΣΣ. Οι συμβάσεις αυτές παρουσιάζουν πλήθος πλεονεκτημάτων, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, και συνεπώς είναι λογικό το επιχειρηματικό συμπέρασμα περί μικρής πιθανότητας επαναφοράς σε συμβάσεις πώλησης φυσικού αερίου με υπηρεσίες μεταφοράς.

145. Τέλος, σε σχετικό ερώτημα που τέθηκε στην [...] απάντησε γενικά ότι θεωρεί πως εκλείπουν οι λόγοι για τη διατήρηση της πρώτης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ ¹⁹⁷.

IV.4 Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

146. Απαντώντας στο αίτημα της Υπηρεσίας για την παροχή των απόψεών της σχετικά με το αίτημα της ΔΕΠΑ, η ΡΑΕ ανέφερε, σχετικά με την πρώτη Δέσμευση της ΔΕΠΑ, ότι ο στόχος της ήταν η αποσύνδεση της μεταφοράς από την προμήθεια φυσικού αερίου, έτσι ώστε να μην αποτελεί κίνητρο για την υπογραφή συζευγμένης σύμβασης με τη ΔΕΠΑ με ευνοϊκούς όρους, λόγω της εκμετάλλευσης του τότε μεγάλου χαρτοφυλακίου της ΔΕΠΑ ¹⁹⁸.

147. Ο στόχος αυτός ενισχύθηκε περαιτέρω με την υπ' αρ. 589/2014 απόφαση της ΕΑ για την τροποποίηση του προγράμματος διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών, η οποία ελήφθη σε συνεργασία με τη ΡΑΕ και προέβλεψε, μεταξύ άλλων, ότι από 1.1.2015 η παράδοση των δημοπρατούμενων ποσοτήτων πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο

¹⁹⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁹⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁹⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

¹⁹⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς την ΕΑ.

στο Εικονικό Σημείο Δηλώσεων (το οποίο μετεξελίχθηκε στο σημερινό Εικονικό Σημείο Συναλλαγών - ΕΣΣ).

148. Η ΡΑΕ επισημαίνει ότι, από τα στοιχεία του Διαχειριστή του ΕΣΦΑ για τη χρήση του ΕΣΣ και τον αριθμό των Χρηστών που δραστηριοποιούνται στο ΕΣΦΑ, γίνεται αντιληπτό ότι η πλειοψηφία των πελατών φυσικού αερίου επιλέγουν να αναλάβουν μόνοι τους τη μεταφορά του στις εγκαταστάσεις τους και ότι η χρήση του ΕΣΣ είναι συνεχώς αυξανόμενη. Συνολικά, για το χρονικό διάστημα από 1.7.2018 μέχρι και τον Σεπτέμβριο 2020, το 63% των ποσοτήτων αερίου που εισήχθησαν συνολικά στη χώρα από τα τρία σημεία εισόδου, διακινήθηκε μέσω του Εικονικού Σημείου Συναλλαγών.

149. Ειδικότερα, για το δεύτερο εξάμηνο του 2018, οι ποσότητες που διακινήθηκαν μέσω του ΕΣΣ αντιστοιχούν στο 69% των παραδόσεων φυσικού αερίου στη χώρα, για το έτος 2019, το ποσοστό ανέρχεται σε 58% (1^ο εξάμηνο 53%, 2^ο εξάμηνο 62%) και για το πρώτο εξάμηνο του 2020, σε 65%. Οι δε ποσότητες φυσικού αερίου που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγής στο ΕΣΣ (σε επίπεδο όγκων), κατά το χρονικό διάστημα 1.7.2018 - 30.6.2020, παρουσιάζονται στον Πίνακα 17 που ακολουθεί:

Πίνακας 17. Ποσότητες φυσικού αερίου (σε όγκο) που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγής στο ΕΣΣ, 1.7.2018 - 30.6.2020

Χρονικό Διάστημα	Ποσότητες φυσικού Αερίου στο ΕΣΣ (103GWh)
1.7.2018 - 31.12.2018	19,46
1.1.2019 - 30.6.2019	16,55
1.7.2019 - 31.12.2019	20,71
1.1.2020 - 30.6.2020	24,43

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

150. Περαιτέρω, ο αριθμός των Χρηστών που συνάπτουν με τον ΔΕΣΦΑ σύμβαση - πλαίσιο για τη μεταφορά φυσικού αερίου, αιτούμενοι πρόσβαση στο ΕΣΣ, προκειμένου να συμμετέχουν σε συναλλαγές φυσικού αερίου με άλλους Χρήστες, αυξάνεται συνεχώς και το διάστημα 1.7.2018 - 30.6.2020, και έχει ως εξής:

Πίνακας 18. Αριθμός Χρηστών που συνάπτουν με τον ΔΕΣΦΑ σύμβαση - πλαίσιο για τη μεταφορά φυσικού αερίου, 1.7.2018 - 3.6.2020

Αριθμός Χρηστών που έχουν υπογράψει σύμβαση χρήσης ΕΣΣ			
	2018	2019	2020
Α' εξάμηνο		26	30
Β' εξάμηνο	20	29	33

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

151. Η ΡΑΕ επισημαίνει ότι, με βάση τα στοιχεία που ανακοινώνει ο Διαχειριστής στην ιστοσελίδα του, τα σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ, μέσω των οποίων τροφοδοτούνται τελικοί πελάτες που εξυπηρετεί η ΔΕΠΑ, είναι 10, ενώ με βάση τις μηνιαίες ποσότητες που παραδίδονται, το μερίδιο της ΔΕΠΑ επί της τροφοδότησης σημείων

εξόδου, για το πρώτο εξάμηνο του 2020, κυμαίνεται από 1% (Απρίλιος 2020) μέχρι 31% (Ιούλιος 2020)¹⁹⁹.

152. Η ΡΑΕ τονίζει ότι το σημαντικό στοιχείο στη συγκεκριμένη δέσμευση που ανέλαβε η ΔΕΠΑ ήταν η διασφάλιση ότι δεν θα δοθούν κίνητρα, προκειμένου οι πελάτες να οδηγηθούν στην υπογραφή συζευγμένων συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου και να δεσμευτούν ακόμη περισσότερο με τη ΔΕΠΑ και εκφράζει την εκτίμηση, βάσει της υπ' αρ. 635/2016 απόφασης της ΕΑ, η οποία αναγνώρισε το περιορισμένο εύρος της μη συμμόρφωσης της ΔΕΠΑ με τη Δέσμευση 1 και την ειλικρινή της διάθεση για συνεργασία για το άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου, ότι η ΔΕΠΑ συμμορφώθηκε με το τμήμα της Δέσμευσης που αφορά στη μη επιβολή κινήτρων στις συζευγμένες συμβάσεις έναντι των αποσυζευγμένων, γεγονός το οποίο αποτυπώθηκε στο πρόστιμο που επιβλήθηκε, το ύψος του οποίου ήταν περιορισμένο. Η ΡΑΕ επισημαίνει ότι δεν είναι εφικτό στο μέλλον να υπάρξουν ειδικευμένες εταιρίες που θα προσφέρουν μόνο υπηρεσίες μεταφοράς διότι η εν λόγω δραστηριότητα από μόνη της δεν είναι κερδοφόρα διότι οι χρεώσεις μεταφοράς είναι ρυθμιζόμενες. Κατά τη ΡΑΕ για να μπορέσει μια εταιρία να έχει κέρδος από την εν λόγω δραστηριότητα θα πρέπει αυτή να συνδυαστεί με άλλες δραστηριότητες²⁰⁰.

153. Τέλος, η ΡΑΕ σημειώνει ότι, σε κάθε περίπτωση, αυτό που είναι κρίσιμο να διασφαλιστεί, με δεδομένο ότι έχουν μεταβληθεί σημαντικά τα μερίδια της ΔΕΠΑ και έχουν αυξηθεί τα μερίδια άλλων προμηθευτών, είναι τυχόν περιορισμοί που κριθεί ότι χρειάζεται να επιβληθούν αναφορικά με όρους προσφερόμενων συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου, να εφαρμοστούν σε όλους τους προμηθευτές ή σε όσους πληρούν συγκεκριμένους όρους, που θα προσδιοριστούν κατόπιν συνεργασίας των αρμόδιων φορέων.

IV.5 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

IV.5.1 Ο σκοπός της υπ' αρ. 1 Δέσμευσης

154. Σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση, η υπό κρίση δέσμευση κρίθηκε επαρκής, ώστε να επιτευχθεί άμεσα η αποσύνδεση των υπηρεσιών μεταφοράς φ.α. από την προμήθεια φ.α., προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ανταγωνισμού που πιθανολογήθηκε ότι υφίσταντο στην αγορά προμήθειας φ.α. και στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο φ.α., κατά τα αναφερόμενα στην απόφαση²⁰¹.

¹⁹⁹ Όπως προκύπτει από την ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ (<https://www.desfa.gr/regulated-services/transmission/pliroforisimetaforas-page/ng-market-data/market-shares-data>), κατά τους δέκα πρώτους μήνες του 2020, για τους οποίους υπάρχουν δημοσιευμένα στοιχεία, τα σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ, μέσω των οποίων τροφοδοτούνταν τελικοί πελάτες που εξυπηρετεί η ΔΕΠΑ, ήταν 7 (με εξαίρεση τον μήνα Απρίλιο, που τα σχετικά σημεία ήταν 5), επί συνολικού πλήθους σημείων που ανέρχονταν, ανά μήνα, από 14 έως 17.

²⁰⁰ Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 28-29.

²⁰¹ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 51-153 και 164, όπου, σύμφωνα με τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας κατά τα αναφερόμενα στην υπ' αρ. 6103/25.7.2012 Έκθεση,

IV.5.2 Εξέταση της συνδρομής της προϋπόθεσης περί ουσιαστικής μεταβολής των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ αναφορικά με την υπ' αρ. 1 Δέσμευση

155. Κατά τον χρόνο που η ΔΕΠΑ ανέλαβε την υπό κρίση δέσμευση, κατείχε δεσπόζουσα θέση αφενός στην αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου και αφετέρου στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι οι αγορές της πρόσβασης στο δίκτυο (ή δυναμικότητας συστήματος φ.α.) και της προμήθειας φυσικού αερίου είναι γειννιάζουσες και αλληλοεπηρεαζόμενες και ότι η ανταγωνιστική λειτουργία της αγοράς προμήθειας εξαρτάται από τον τρόπο λειτουργίας της (πρωτογενούς και δευτερογενούς) αγοράς πρόσβασης στο δίκτυο, έτσι ώστε οι τελευταίες να μπορούν να θεωρηθούν «προηγούμενες» σε σχέση με την προμήθεια. Είναι δε προφανές ότι τυχόν παρεμποδιστικές πρακτικές στην πρωτογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο μπορούν να οδηγήσουν σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά επόμενου σταδίου, δηλαδή στην αγορά προμήθειας. Ομοίως, η δυσλειτουργία της δευτερογενούς αγοράς πρόσβασης στο δίκτυο εμποδίζει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην αγορά της προμήθειας²⁰².

156. Με τη δέσμευση της προμήθειας φυσικού αερίου με την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, πιθανολογήθηκε ότι η ΔΕΠΑ υποχρέωνε την καταγγέλλουσα ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΑΕ²⁰³ να συμβληθεί μαζί της και για τις υπηρεσίες μεταφοράς, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό του ανταγωνισμού, τόσο στην αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου (δεσμεύουσα αγορά) όσο και στη δευτερογενή αγορά της μεταφοράς του φυσικού αερίου (δεσμευμένη αγορά). Ταυτόχρονα, με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση πιθανολογήθηκε ότι η δέσμευση μεταφορικής ικανότητας στην οποία είχε προβεί η ΔΕΠΑ ήταν τόσο εκτεταμένη, ώστε δεν φαίνεται να υπήρχε χώρος για τη δραστηριοποίηση επιχειρήσεων που να προσφέρουν αυτοτελώς τη δυναμικότητα αυτή στη δευτερογενή αγορά²⁰⁴.

157. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω²⁰⁵, η αγορά λειτουργεί σήμερα, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, με συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς, καθώς οι προμηθευτές χονδρικής παραδίδουν το φυσικό αέριο στο ΕΣΣ - και όχι πλέον στις εγκαταστάσεις των πελατών - και οι συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών λαμ-

εκτίθενται οι πιθανολογούμενες παραβάσεις των άρθρων 2 του ν. 3959/2011/ πρώην ν. 703/1977 και 102 ΣΛΕΕ για α) επιβολή de facto αποκλειστικότητας, β) σύζευξη υπηρεσίας μεταφοράς και προμήθειας φ.α., γ) άρνηση πρόσβασης σε βασική διευκόλυνση, δ) άρνηση προμήθειας, καθώς και των άρθρων 1 του ν. 3959/2011/ πρώην 703/1977 και 101 ΣΛΕΕ για α) προώθηση συγκεκριμένου σήματος και β) δεσμευμένη πώληση.

²⁰² Βλ. υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 73.

²⁰³ [...].

²⁰⁴ Βλ. υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 56-61 και 70. Βλ. και αναλυτικά κατωτέρω Ενότ. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7.

²⁰⁵ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ και ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΥΠ' ΑΡ. 1.

βάνουν χώρα στο ΕΣΣ. Συγκεκριμένα, από τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ για τη χρήση του ΕΣΣ και τον αριθμό των Χρηστών που δραστηριοποιούνται στο ΕΣΦΑ, προκύπτει ότι η πλειοψηφία των πελατών φ.α. επιλέγουν να αναλάβουν μόνοι τους τη μεταφορά του στις εγκαταστάσεις τους και ότι η χρήση του ΕΣΣ είναι συνεχώς αυξανόμενη. Συνολικά, για το χρονικό διάστημα από 1.7.2018²⁰⁶ μέχρι το πρώτο εννιάμηνο του 2020, το 63% των ποσοτήτων αερίου που εισήχθησαν συνολικά στη χώρα από τα τρία σημεία εισόδου, διακινήθηκε μέσω του ΕΣΣ²⁰⁷.

158. Επιπλέον, από τα στοιχεία που προσκόμισε η ΔΕΠΑ²⁰⁸ προκύπτει ότι ο αριθμός των συζευγμένων συμβάσεων που έχει συνάψει μεταξύ των ετών 2013 - 2020 έχει μειωθεί σε ποσοστό 68% (62 συμβάσεις το 2020, έναντι 194 συμβάσεων το 2013), ενώ αντίστοιχα ο αριθμός των αποσυζευγμένων συμβάσεων [...] ²⁰⁹. Προκύπτει, επίσης, [...].

159. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω²¹⁰, οι μεγάλοι βιομηχανικοί πελάτες και οι ηλεκτροπαραγωγοί επιλέγουν να λειτουργούν με βάση συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς, αφενός λόγω της παρεχόμενης, με αυτόν τον τρόπο, ευχέρειας πραγματοποίησης συναλλαγών μεταξύ Χρηστών στο ΕΣΣ χωρίς επιπλέον κόστος και χωρίς να χρειάζεται η δέσμευση δυναμικότητας σε Σημεία Εξόδου του ΕΣΜΦΑ, αφετέρου επειδή κατ' αυτόν τον τρόπο μεταθέτουν στους δικούς τους πελάτες την ευθύνη και τη γραφειοκρατία της διενέργειας των αναγκαίων διαδικαστικών ενεργειών προς τον ΔΕΣΦΑ (κατάθεση δηλώσεων πελατών κ.λπ.), καθώς και την οικονομική ευθύνη του ανισοζυγίου ποσοτήτων τους σε ημερήσια βάση. Από την άλλη πλευρά, οι μεσαίοι και μικροί βιομηχανικοί πελάτες, οι οποίοι έχουν πλέον τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ συζευγμένης και αποσυζευγμένης σύμβασης, επιλέγουν τις συμβάσεις πώλησης με υπηρεσίες μεταφοράς, για να αποφύγουν την προαναφερθείσα γραφειοκρατία της διενέργειας των διαδικαστικών ενεργειών προς τον ΔΕΣΦΑ από τους ίδιους, με τη συνακόλουθη επιβάρυνση σε εξειδικευμένο προσωπικό.

160. Με την απαλλαγή της ΔΕΠΑ από την υπ' αρ. 1 Δέσμευση συντάσσεται το σύνολο σχεδόν των ερωτηθείσων εταιριών / Ένωση, ήτοι οι οκτώ (8) από τις ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση, ενώ δύο (2) εταιρίες²¹¹ εξέφρασαν ορισμένες επιφυλάξεις, οι οποίες σχετίζονται με την υπό εξέλιξη διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΠΑ. Αναφορικά με το επιχείρημα της [...] ότι η ΕΑ είναι προτιμότερο να διατυπώσει οριστική κρίση επί του αιτήματος της ΔΕΠΑ για απαλλαγή της από τις δεσμεύσεις μετά την ολοκλή-

²⁰⁶ Οπότε και το ΕΣΦΑ διαθέτει το ΕΣΣ (μετεξέλιξη του ΕΣΔ).

²⁰⁷ Βλ. αναλυτικότερα ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

²⁰⁸ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ, Πίνακας 16.

²⁰⁹ Ό.π.

²¹⁰ Βλ. Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ και ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΥΠ' ΑΡ. 1.

²¹¹ Ήτοι η [...]. Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

ρωση της εν εξελίξει διαδικασίας πώλησής της²¹², είναι σαφές ότι, όταν και εφόσον γνωστοποιηθεί η υπό κρίση συγκέντρωση επιχειρήσεων, τότε θα εξεταστεί και το ενδεχόμενο ανάληψης δεσμεύσεων από τη νέα οντότητα, εφόσον προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αυτή θα αφορά.

161. Τέλος, επισημαίνεται ότι, όπως αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στον Πίνακα 3, όπου εμφανίζονται οι σχέσεις αγοράς ή/και πώλησης φ.α. μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην αγορά χονδρικής προμήθειας φ.α.²¹³, έχει αναπτυχθεί πλέον στην εγχώρια αγορά πλήθος εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, πλην της ΔΕΠΑ, η οποία δεν αποτελεί πλέον αναπόφευκτο εμπορικό εταίρο, ενώ έχει ενισχυθεί η αγοραστική ισχύς των πελατών της.

IV.5.3 Συμπέρασμα

162. Η εξεταζόμενη υπ' αρ. 1 Δέσμευση βασίστηκε στην εμπορική πραγματικότητα κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων, η οποία υπαγόρευε την αποσύνδεση των υπηρεσιών μεταφοράς φ.α. από την προμήθεια φ.α. - καθώς τυχόν παρεμποδιστικές πρακτικές στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο μπορούν να οδηγήσουν σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά προμήθειας - ώστε να δοθεί προώθηση στην ανάπτυξη ανταγωνιστών.

163. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διαμορφωθείσες συνθήκες στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, όπως αναπτύχθηκαν ανωτέρω²¹⁴, και ιδίως, το γεγονός ότι η αγορά λειτουργεί σήμερα, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, με αποσυζευγμένες συμβάσεις (και ιδίως οι μεγάλοι βιομηχανικοί πελάτες και οι ηλεκτροπαραγωγοί), οι οποίες αποτελούν προ πολλού κοινό τόπο των προμηθευτών φ.α., το γεγονός ότι η χονδρική αγορά φ.α. λειτουργεί κατά κύριο λόγο με συμβάσεις παράδοσης / παραλαβής στο ΕΣΣ, το οποίο έχει αναδειχτεί σε κύριο σημείο τέλεσης εμπορικών συναλλαγών φ.α., τη δραστηριοποίηση, πλέον, πολλών επιχειρήσεων στη δευτερογενή αγορά μεταφοράς φ.α., την αύξηση του αριθμού των εισαγωγών / προμηθευτών φυσικού αερίου στην εγχώρια αγορά, τις ευρύτερες εξελίξεις και κανονιστικές ρυθμίσεις που ενισχύουν την πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ, καθιστώντας την αγορά φ.α. μια διαρκώς αυξανόμενη ανταγωνιστική αγορά με αμφίδρομη ελευθερία επιλογής προμηθευτών και πελατών και τις αγοραπωλησίες μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην αγορά χονδρικής προμήθειας φ.α., που καταδεικνύουν την

²¹² Ενόψει δηλαδή, όπως αναφέρει, του ενδεχομένου η ΔΕΠΑ να αποκτηθεί από κάποιον από τους Ομίλους που ήδη έχουν παρουσία στην αγορά φυσικού αερίου, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε συνθήκες ολιγοπωλίου και στην ανάγκη διατήρησης μέρους ή όλων των Δεσμεύσεων που έχουν επιβληθεί.

²¹³ Βλ. Ενότ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ.

²¹⁴ Βλ. Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ και Ενότ. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VII/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

ανάπτυξη πλήθους εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, πλην της ΔΕΠΑ, σε συνδυασμό με τη σημαντική μείωση του μεριδίου αγοράς της ΔΕΠΑ στην εν λόγω αγορά, εκτιμάται ότι η υπό κρίση υπ' αρ. 1 Δέσμευση έχει πλέον επιτελέσει τον σκοπό που την επέβαλε και εκλείπουν οι λόγοι για τη διατήρησή της.

164. Ως εκ τούτου, επί τη βάσει των υφιστάμενων δεδομένων της αγοράς κατά τη σύνταξη της παρούσας, η ΕΑ δεν κρίνει αναγκαία τη διατήρηση της υπ' αρ. 1 Δέσμευσης εκ μέρους της ΔΕΠΑ.

Υ. Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΥΠ' ΑΡ. 2 - ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ, ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ Φ.Α. ΑΙΧΜΗΣ

Υ.1 Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

165. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 2 Δέσμευση, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να μειώσει την εξάρτηση των Πελατών της από την ίδια διά των εκάστοτε Ετησίων Συμβατικών Ποσοτήτων (εφεξής και «ΕΣΠ») των τελευταίων και να παρέχει αυξημένη ευελιξία σε αυτούς, ως προς τη διαχείριση των συμβάσεών τους επί τη βάσει των ειδικών αναγκών και των αιτημάτων τους. Προς τον σκοπό αυτό, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να ενημερώσει μέχρι τις 30.11.2012 όλους τους Πελάτες της ότι έχουν τη δυνατότητα να επαναπροσδιορίσουν ελεύθερα την Ετήσια Συμβατική τους Ποσότητα για το 2013 και αφετέρου να επαναπροσδιορίζουν κάθε έτος τη ζητούμενη από αυτούς Ετήσια Συμβατική τους Ποσότητα μέχρι ποσοστού (α) +/- 5% της Ετήσιας Συμβατικής Ποσότητας που έχει δηλώσει έκαστος εκ των Πελατών με ετήσια κατανάλωση από τη ΔΕΠΑ μεγαλύτερη (>) 500GWh κατά το προηγούμενο συμβατικό έτος και (β) +/- 20% της Ετήσιας Συμβατικής Ποσότητας που έχει δηλώσει έκαστος εκ των Πελατών με ετήσια κατανάλωση από τη ΔΕΠΑ (<) 500GWh κατά το προηγούμενο συμβατικό έτος. Επιπροσθέτως, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να διατηρήσει τουλάχιστον την υφιστάμενη ευελιξία των Πελατών της για την προμήθεια φ.α. σε ποσοστό 80 - 110% της Ετήσιας Συμβατικής Ποσότητας. Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται, επίσης, ότι σε οιαδήποτε νέα σύμβαση συνάψει ή σε τυχόν ανανέωση των υφιστάμενων συμβάσεων με τους Πελάτες της: α) θα δίδει στον εκάστοτε υποψήφιο αντισυμβαλλόμενο της τη δυνατότητα σύναψης μονοετούς διάρκειας σύμβασης και β) δεν θα συνάπτει συμβάσεις διάρκειας άνω των 2 ετών με πελάτες που καλύπτουν άνω του 75% των πραγματικών ετήσιων αναγκών τους από τη ΔΕΠΑ²¹⁵.

166. Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να μην ορίζει τις ποσότητες αερίου αιχμής με κριτήριο την ετήσια ποσότητα (συμβατική ή πραγματική), την οποία οι Πελάτες της προμηθεύονται από αυτήν και να τις υπολογίζει σύμφωνα με τα πραγματικά χαρακτηριστικά κατανάλωσης και πρόκλησης αιχμών έκαστου Πελάτη (προφίλ κατανάλωσης), καθώς και να τιμολογεί τις ποσότητες αυτές σε εύλογη και αναλογική βάση επί των πραγματικών στοιχείων

²¹⁵ Σύμφωνα με την υπ' αρ. 631/2016 απόφαση της ΕΑ, η εν λόγω υπό β) υποχρέωση διαμορφώθηκε ως εξής: «β) δεν θα συνάπτει συμβάσεις διάρκειας άνω των 2 ετών με πελάτες που καλύπτουν άνω του 75% των πραγματικών, κατά δήλωση των πελατών περί μη υπέρβασης του ορίου αυτού, ετήσιων αναγκών τους από τη ΔΕΠΑ».

επιβάρυνσης της ίδιας για την προμήθεια αερίου αιχμής. Δεσμεύεται, επίσης, ότι έως τον προσδιορισμό νέου συστήματος τιμολόγησης κατά τα ανωτέρω, και το αργότερο μέχρι 30.4.2013, το ανώτατο όριο επιβάρυνσης από τις αιχμές στους μηνιαίους λογαριασμούς φυσικού αερίου για καταναλώσεις από 1ης Δεκεμβρίου 2012 και εντεύθεν, δεν θα υπερβαίνει, σε κάθε περίπτωση, ποσοστό 1% της αξίας του αερίου που προμηθεύτηκε ο κάθε Πελάτης της.

Υ.2 Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

167. Η ΔΕΠΑ, στο αίτημά της, σημειώνει ότι ανέλαβε να υιοθετήσει ή/και να συνεχίζει να εφαρμόζει συγκεκριμένες παραμέτρους στις προσφερόμενες συμβάσεις πώλησης φυσικού αερίου, με στόχο τη μείωση της εξάρτησης των πελατών από την ίδια. Η ΔΕΠΑ υποστηρίζει ότι προσαρμόστηκε άμεσα στις επιταγές της Δέσμευσης και επί σειρά ετών πρόσφερε στην αγορά συμβάσεις πώλησης διαμορφωμένες με βάση τις ως άνω παραμέτρους. Ωστόσο, η εταιρία θεωρεί ότι η εν λόγω Δέσμευση έχει καταστεί πλέον ανεπίκαιρη και παράλληλα, η ενδεχόμενη διατήρησή της θα την καταστήσει αδικαιολόγητα επιζήμια για την εμπορική δραστηριότητα της ΔΕΠΑ, για τους ακόλουθους λόγους:

i. Η διάρκεια των συμβάσεων πώλησης που προσφέρονται πλέον από τους προμηθευτές (συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΠΑ) στην αγορά δεν ξεπερνά, στη συντριπτική πλειοψηφία των συμβάσεων, το ένα έτος, ενώ υπάρχει ενδιαφέρον από την αγορά και για ακόμη πιο βραχυχρόνιες μορφές συνεργασίας, ώστε να μην δεσμεύονται οι πελάτες για μεγάλες ποσότητες ετησίως με προμηθευτές και να δύνανται να εκμεταλλεύονται τις σημαντικές ποσότητες ευκαιριακού (spot) ΥΦΑ που προσφέρονται σε πολύ χαμηλή τιμή στην αγορά. Η εταιρία επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις, το έτος 2019 το ΥΦΑ αντιπροσώπευε το 54% της συνολικής κατανάλωσης της αγοράς, ενώ, κατά τους πρώτους τέσσερεις (4) μήνες του 2020, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 65%.

ii. Λόγω της δραστηριοποίησης, πλέον, πλήθους προμηθευτών στην αγορά και της έντονης και συνεχώς αυξανόμενης εμπορικής δραστηριοποίησης των ανταγωνιστών της ΔΕΠΑ: α) οι καταναλωτές φ.α. δεν επιθυμούν γενικά τη μακρόχρονη δέσμευσή τους με συγκεκριμένο προμηθευτή, αλλά προτιμούν να αναζητούν συχνά στην αγορά και να διαπραγματεύονται με τους προμηθευτές τους καλύτερους γι' αυτούς όρους και β) [...].

iii. [...], ολοκληρώθηκε στην πράξη η εφαρμογή της Δέσμευσης περί παροχής δυνατότητας από τη ΔΕΠΑ στους πελάτες της να επαναπροσδιορίζουν κάθε έτος τη ζητούμενη από αυτούς ετήσια συμβατική τους ποσότητα μέχρι ποσοστού +/- 5% για τους μεγάλους πελάτες [με κατανάλωση > 500GWh] και μέχρι ποσοστού +/- 20% για τους μικρότερους πελάτες [με κατανάλωση < 500GWh]. Πλέον, όλοι οι ενδιαφερόμενοι να συμβληθούν με τη ΔΕΠΑ πελάτες έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίσουν ελεύθερα την ποσότητα φυσικού αερίου που επιθυμούν να προμηθευτούν από την εταιρία κατά το επόμενο έτος.

iv. Η υποχρεωτικά προσφερόμενη στους πελάτες (με βάση τη συγκεκριμένη Δέσμευση) ετήσια ευελιξία (80 - 110% της Ετήσιας Συμβατικής Ποσότητας κάθε πελάτη) βασιζόταν, κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων, στους αντίστοιχους όρους του χαρτοφυλακίου μακροχρόνιας προμήθειας της ΔΕΠΑ, ήτοι των μακροχρονίων συμβάσεων προμήθειας της εταιρίας. Ειδικότερα, το αναφερόμενο στη Δέσμευση κατώτατο όριο ευελιξίας (80%) αντανακλούσε την ευελιξία του συνολικού χαρτοφυλακίου μακροχρόνιας προμήθειας της εταιρίας το 2012, όταν υιοθετήθηκε η εν λόγω Δέσμευση. Η ΔΕΠΑ υποστηρίζει ότι πλέον, η εμπορική πραγματικότητα και οι επικρατούσες ανταγωνιστικές συνθήκες στην αγορά φυσικού αερίου κατατείνουν στην κατάργηση της υποχρεωτικής ταύτισης των όρων πώλησης φ.α. με τους αντίστοιχους όρους των συμβάσεων προμήθειας. Για παράδειγμα, [...].

v. Επίσης, η ΔΕΠΑ υποστηρίζει ότι, λόγω της δραστηριοποίησης τρίτων προμηθευτών, προσφέρονται πλέον στους εγχώριους καταναλωτές φ.α. διαφορετικά προϊόντα, τα οποία χαρακτηρίζονται από χαμηλότερη τιμή, σε σύγκριση με τις συμβάσεις της ΔΕΠΑ, αλλά και ποικίλες μορφές ευελιξίας²¹⁶. Επιπρόσθετα, [...]. Επομένως, η ύπαρξη πλέον πολλών προμηθευτών, οι διαφορετικές ανάγκες των πελατών και ο διαφορετικός βαθμός δέσμευσης εκάστου εξ' αυτών σε ετήσιες προμήθειες από τη ΔΕΠΑ (ανάλογα με τον όγκο των ποσοτήτων που έχει συμβολαιοποιήσει με αυτήν) προσδίδουν στους εν λόγω πελάτες, και ιδίως σε όσους έχουν κατανάλωση από 1 εκατ. MWh και άνω, ικανή αγοραστική δύναμη, ώστε να επιβάλουν στους προμηθευτές τους την αναγκαία σε αυτούς ευελιξία, εξατομικευμένη ανάλογα με τις ανάγκες τους.

vi. Τέλος, όσον αφορά στην προμήθεια και τιμολόγηση του αερίου αιχμής, η ΔΕΠΑ υποστηρίζει ότι, δεδομένης της προαναφερθείσας μείωσης της εξάρτησης των πελατών από έναν προμηθευτή διά του διαχωρισμού των αναγκών εκάστου πελάτη σε περισσότερους του ενός προμηθευτές και της διαρκούς αναζήτησης των ευκαιριών που προσφέρει ο ανταγωνισμός, αυτοί δύνανται να αναζητούν τις καλύτερες δυνατές προσφορές, μεταξύ άλλων και για την, προβλεπόμενη στη συγκεκριμένη Δέσμευση, ικανοποίηση των αιχμιακών αναγκών τους. Ως εκ τούτου και δεδομένης της υπερπροσφοράς φυσικού αερίου, η πιθανότητα της εξυπηρέτησης των αιχμών έναντι τιμήματος έχει, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, εκμηδενιστεί.

168. Σε συνέχεια ερωτήσεων της ΓΔΑ, η ΔΕΠΑ παρείχε διευκρινίσεις σχετικά με τους όρους των συμβάσεων προμήθειας φ.α. (αγωγού και ΥΦΑ) που έχει συνάψει για την εισαγωγή φ.α. στη χώρα. Σχετικά με τις συμβάσεις με τους προμηθευτές της, η ΔΕΠΑ σημείωσε, συγκεκριμένα, τα ακόλουθα²¹⁷:

- Προμηθευτής [...]: [...].
- Προμηθευτής [...]: [...].
- Προμηθευτής [...]: [...].
- Προμηθευτής [...]: [...].

169. Στον κατωτέρω πίνακα παρατίθενται, για τους προμηθευτές [...]και [...], η Μέγιστη Ετήσια Συμβατική Ποσότητα, ήτοι η ποσότητα φυσικού αερίου, την οποία κατά μέγιστο υποχρεούται να παραδώσει ο προμηθευτής στη ΔΕΠΑ κατ' έτος και η Ελάχιστη Ετήσια Συμβατική Ποσότητα (Δεσμευμένη Ποσότητα), ήτοι η ελάχιστη ποσότητα φυσικού αερίου, την αναλογούσα αξία της οποίας υποχρεούται να πληρώσει ο Αγοραστής στον Πωλητή, ανεξαρτήτως παραλαβής αυτής, κατ' έτος, για τα έτη 2016 - 2021 και ανά προμηθευτή:

Πίνακας 19. Μέγιστη και Ελάχιστη Ετήσια Συμβατική Ποσότητα, ανά προμηθευτή της ΔΕΠΑ, 2016 - 2021

	Προμηθευτής [...]		Προμηθευτής [...]		Προμηθευτής [...]	
	Δεσμευμένη Ποσότητα (kWh)	Μέγιστη Ετήσια Συμβατική Ποσότητα (kWh)	Δεσμευμένη Ποσότητα (kWh)	Μέγιστη Ετήσια Συμβατική Ποσότητα (kWh)	Δεσμευμένη Ποσότητα (kWh)	Μέγιστη Ετήσια Συμβατική Ποσότητα (kWh)
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΠΑ

²¹⁶ Π.χ. υποχρέωση παραλαβής του 100% των συμβολαιοποιηθεισών ποσοτήτων μέσω σχετικών ρητρών πληρωμής ανεξαρτήτως παραλαβής.

²¹⁷ Βλ. την υπ' αρ. 819/28.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

170. Σε σχέση με τον προμηθευτή [...] ²¹⁸, [...].

171. Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ, σε απάντηση σχετικής ερώτησης της ΓΔΑ αναφορικά με τον συνολικό αριθμό των συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου που έχει συνάψει, κατ' έτος, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων και εντεύθεν, καθώς και τον αριθμό των συμβάσεων που υπερβαίνουν το ένα έτος, προσκόμισε τον Πίνακα 20 ²¹⁹, σημειώνοντας όμως ότι καμία εκ των συμβάσεων αυτών [...].

Πίνακας 20. Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων Πώλησης Φυσικού Αερίου της ΔΕΠΑ, ανά Κατηγορία Πελατών, 2013 - 2020

Έτος	ΗΛΕΚΤΡΟ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΜΕΓΑΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΕΡΙΟΥ	ΧΟΝΔΕΜΠΟΡΟΙ / TRADERS	ΜΕΣΑΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΜΙΚΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΟΙΚΙΑΚΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΠΑ (Σημείωση: Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται οι μακροχρόνιες συμβάσεις, που είχε συνάψει η εταιρία πριν την ανάληψη των δεσμεύσεων ενώπιον της ΕΑ)

172. Από τον Πίνακα 20 καθίσταται εμφανής η διαχρονική μείωση του συνολικού αριθμού των πελατών της ΔΕΠΑ, το ποσοστό του οποίου ανήλθε σε [...]%, κατά τη χρονική περίοδο 2013 - 2020 ([...] πελάτες το 2020, έναντι [...] πελατών το 2013). Η μείωση αυτή αφορά κυρίως στους μεσαίους βιομηχανικούς πελάτες, των οποίων ο αριθμός μειώθηκε κατά [...]%, κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο ([...] πελάτες το 2020, έναντι [...] πελατών το 2013), αλλά και τους μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες (από το 2014 και εντεύθεν).

173. Τέλος, σε απάντηση ερώτησης της ΓΔΑ σχετικά με το ποσοστό της υφιστάμενης ετήσιας ευελιξίας της εταιρίας, βάσει των μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου που έχει συνάψει, η ΔΕΠΑ δήλωσε ότι η ευελιξία που λαμβάνει από τις μακροχρόνιες συμβάσεις με τους αλλοδαπούς προμηθευτές της έχει μειωθεί ²²⁰. Ειδικότερα, η ΔΕΠΑ απολάμβανε στο συνολικό χαρτοφυλάκιο προμήθειάς της ετήσια ευελιξία [...] % έως [...]%. Το 2020, λόγω της σχετικής τροποποίησης της σύμβασής της με τον μεγαλύτερο προμηθευτή της, η αντίστοιχη ευελιξία της κυμαίνεται μεταξύ [...] % και [...]%. Επιπροσθέτως, το 2021, λόγω της έναρξης ισχύος νέας σύμβασης προμήθειας με έτερο αλλοδαπό προμηθευτή, η ευελιξία του χαρτοφυλακίου προμήθειας της εταιρίας θα μειωθεί περαιτέρω και θα κυμαίνεται μεταξύ [...] % και [...]%.

V.3 ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

174. Από τις απαντήσεις των εταιριών του κλάδου, στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, επιβεβαιώνεται η μείωση της εξάρτησης των πελατών από τη ΔΕΠΑ, καθώς, με εξαίρεση τη [...], καμία από τις ερωτηθείσες εταιρίες δεν κάλυψε, κατά το έτος 2020, μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ (απευθείας ή μέσω των ηλεκτρονικών δημοπρασιών) ποσοστό άνω του [...] % των ετήσιων αναγκών της σε φυσικό αέριο, ενώ στις περιπτώσεις των κύριων ανταγωνιστών της ΔΕΠΑ (ήτοι των [...] και [...]), το ποσοστό αυτό ήταν [...].

175. Περαιτέρω, διαπιστώνεται η συνεργασία των ερωτηθεισών εταιριών με πλήθος προμηθευτών φυσικού αερίου, εγχώριων και αλλοδαπών, καθώς και ο βραχυχρόνιος χαρακτήρας (διάρκειας ενός έτους ή και μικρότερης) των συμβάσεων που συνάπτονται στην αγορά. Εξαίρεση αποτελούν οι εταιρίες [...] και [...], οι οποίες έχουν σε ισχύ [...] συμβάσεις, [...] ²²¹.

176. Ειδικότερα, η [...] δήλωσε ότι δεν καλύπτει καμία ανάγκη σε φυσικό αέριο μέσω απευθείας σύμβασης με τη ΔΕΠΑ ή μέσω ποσοτήτων που προέρχονται από τις ηλεκτρονικές της δημοπρασίες. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία ²²², οι ανάγκες της σε φυσικό αέριο καλύπτονται μέσω [...], μέσω [...] ²²³, καθώς και μέσω [...] με [...] και [...], αναφορικά με αέριο αγωγού και [...] και [...], αναφορικά με ΥΦΑ).

²¹⁸ Διάρκεια σύμβασης [...].

²¹⁹ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²⁰ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²¹ Βλ. και ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

²²² Βλ. τις υπ' αρ. 8013/15.9.2020 και 946/2.2.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²³ Που αφορούσε στο έτος 2019.

177. Η [...] ανέφερε ότι το ποσοστό των ετήσιων αναγκών της που καλύπτεται από τη ΔΕΠΑ είναι μηδενικό, καθώς αυτές καλύπτονται από τις εισαγωγές φ.α. από τη [...]. Με τη συγκεκριμένη εταιρία, η [...] ανέφερε ότι έχει συνάψει τις ακόλουθες συμβάσεις για την εισαγωγή φυσικού αερίου στην Ελλάδα ([...]), από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν:

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

178. Από τον χρόνο δε ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, η [...] έχει συνάψει [...] συμβάσεις α) με την εταιρία [...], διάρκειας [...] και [...] και β) με την εταιρία [...], διάρκειας [...].²²⁴

179. Η [...] ανέφερε ότι το ποσοστό των ετήσιων αναγκών της εταιρίας σε φυσικό αέριο που καλύφθηκε μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ για το έτος 2020 είναι [...]. Επιπλέον, σημείωσε ότι η εταιρία, εκτός της ΔΕΠΑ, [...].²²⁵

180. Η [...] δήλωσε ότι, κατά το χρονικό διάστημα 2014 - 2018, το σύνολο των ετήσιων αναγκών της εταιρίας καλυπτόταν μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ (ποσότητες από ετήσιες και βραχυχρόνιες συμβάσεις, καθώς και δημοπρασίες)²²⁶. Κατά το έτος 2019, η ΔΕΠΑ κάλυψε το [...] % περίπου των αναγκών της εταιρίας σε φ.α., με το υπόλοιπο ποσοστό να καλύπτεται από την [...], ενώ, κατά το έτος 2020, εκτιμάται ότι η ΔΕΠΑ θα καλύψει περίπου το [...] % των ετήσιων αναγκών της εταιρίας σε φ.α., με το υπόλοιπο ποσοστό να καλύπτεται από την [...]. Όσον αφορά στη [...], η ΔΕΠΑ κάλυψε το [...] των αναγκών της σε φ.α., κατά τη χρονική περίοδο 2012 - 2016, ενώ από το έτος 2017 και εντεύθεν, η εταιρία προμηθεύεται φ.α. [...].

181. Αναφορικά με τις συμβάσεις με άλλους (πλην της ΔΕΠΑ) προμηθευτές φ.α., η [...] δήλωσε ότι σύνηψε με [...] . Όσον αφορά στη [...], αυτή συνάπτει [...].

182. Η [...] απάντησε ότι το ποσοστό των ετήσιων αναγκών της σε φ.α. που καλύπτονται μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ ανήλθε σε [...] % για το 2019 και [...] % για το 2020²²⁷. Η εταιρία, επίσης, ανέφερε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, έχει συνάψει συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου (αγωγού και ΥΦΑ) με τους εξής προμηθευτές:

- για το αέριο αγωγού - συμβάσεις [...] διάρκειας [...]
- για το ΥΦΑ - συμβάσεις [...] διάρκειας με τις εταιρίες [...]
- [...].

183. Η [...] προσκόμισε πίνακα σχετικά με το ποσοστό των ετήσιων αναγκών σε φυσικό αέριο των εταιριών του Ομίλου που καλύπτεται μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ, από τον οποίο προκύπτει ότι το σχετικό ποσοστό για την [...] ήταν [...], κατά τα έτη 2012 - 2015, ενώ, κατά τα έτη

²²⁴ Βλ. τις υπ' αρ. 8004/14.9.2020 και 820/28.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²⁵ Βλ. τις υπ' αρ. 10467/9.12.2020 και 844/29.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²⁷ Βλ. τις υπ' αρ. 8109/17.9.2020 και 1160/8.2.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

2016 - 2020, ανήλθε σε [...] % (2016), [...] % (2017), [...] % (2018), [...] % (2019) και [...] % (2020), αντίστοιχα²²⁸. Όσον αφορά στην ΗΡΩΝ II ΒΟΙΩΤΙΑΣ, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν [...] %, κατά τα έτη 2012 - 2015, ενώ, κατά τα έτη 2016 - 2019, ανήλθε σε [...] % (2016), [...] % (2017), [...] % (2018) και [...] % (2019), αντίστοιχα. Κατά το έτος 2020, το σχετικό ποσοστό ήταν [...].

184. Όσον αφορά στη σύναψη συμβάσεων προμήθειας φ.α. με άλλους προμηθευτές, η εταιρία απάντησε ότι και οι δύο εταιρίες του Ομίλου έχουν συνάψει συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου με άλλους προμηθευτές πλην της ΔΕΠΑ και προσκόμισε τους σχετικούς πίνακες. Αναφορικά με την [...], από τον πίνακα προκύπτει ότι [...]:

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

185. Αναφορικά με την [...], από τον κατά τα ανωτέρω σχετικό πίνακα που προσκόμισε η εταιρία προκύπτει ότι [...] ²³¹, [...]:

- [...],
- [...]
- [...].

186. Η [...] απάντησε ότι [...] ²³².

187. Όσον αφορά στους λοιπούς (πλην της ΔΕΠΑ) προμηθευτές της, η εταιρία ανέφερε ότι έχει συνάψει τις ακόλουθες συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου:

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

188. Η [...] απάντησε ότι, για το έτος 2020, το ποσοστό των αναγκών της σε φ.α. που καλύπτεται μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ ανήλθε, συνολικά, σε [...] %. Περαιτέρω, η εταιρία δήλωσε ότι, από το 2012, έχει συνάψει τις παρακάτω συμβάσεις με λοιπούς (πλην της ΔΕΠΑ) προμηθευτές²³³:

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

²²⁸ Βλ. τις υπ' αρ. 8624/6.10.2020 και 852/29.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²²⁹ [...].

²³⁰ [...].

²³¹ [...].

²³² Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²³³ Βλ. τις υπ' αρ. 8258/22.9.2020 και 802/28.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]²³⁴ [...] ²³⁵ [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

189. Η [...] απάντησε ότι, [...] ²³⁶. Περαιτέρω, η εταιρία δήλωσε ότι [...]

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

190. Όσον αφορά στην τιμολόγηση του αερίου αιχμής, από τις απαντήσεις έξι (6) εκ των ερωτηθεισών εταιριών, προκύπτει ότι, λόγω της αυξανόμενης δραστηριοποίησης άλλων προμηθευτών, έχουν μειωθεί οι τιμές εξυπηρέτησης τυχόν αιχμιακών αναγκών των χρηστών του ΕΣΦΑ²³⁷, ενώ, τρεις (3) εταιρίες εκφράζουν επιφυλάξεις, κυρίως ως προς τη μονιμότητα της συγκεκριμένης κατάστασης²³⁸.

191. Ειδικότερα, η [...] ανέφερε ότι η δραστηριοποίηση στην αγορά φ.α. περισσότερων προμηθευτών πέραν της ΔΕΠΑ έχει οδηγήσει σε μείωση των τιμών εξυπηρέτησης τυχόν αιχμιακών αναγκών των χρηστών του ΕΣΦΑ, ενώ ταυτόχρονα αυξάνει την πιθανότητα εξυπηρέτησής τους, καθώς παύει να υφίσταται η μονοσήμαντη εξάρτηση των αγοραστών από έναν προμηθευτή²³⁹. Η εταιρία σημειώνει ότι παρατηρείται σαφής βελτίωση της κατάστασης αυτής, εξαιτίας της επιπλέον ρευστότητας, γεγονός που δείχνει ότι η αγορά ρυθμίζεται με πολύ καλύτερο τρόπο, σε σχέση με το παρελθόν.

192. Αντίστοιχα, η [...] απάντησε ότι θεωρεί πως η πιθανότητα εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών των πελατών της έναντι τιμήματος έχει εκμηδενιστεί, καθώς πλέον οι πελάτες της δύναται να ικανοποιήσουν τις αιχμιακές ανάγκες τους είτε μόνοι τους (π.χ. είναι και οι ίδιοι προμηθευτές / εισαγωγείς φ.α. ή LNG) είτε μέσω άλλων προμηθευτών, αφού πλέον υφίστανται εναλλακτικές και ισχυρός ανταγωνισμός στην αγορά προμήθειας φ.α.²⁴⁰

193. Ομοίως, η [...] ανέφερε ότι, εξ όσων είναι σε θέση να γνωρίζει, δεν υπάρχουν επιπλέον χρεώσεις λόγω αιχ-

²³⁴ [...].

²³⁵ [...].

²³⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²³⁷ Βλ. ιδίως τις απαντήσεις των [...].

²³⁸ Βλ. τις απαντήσεις των [...].

²³⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁴⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

μιακών αναγκών στις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου στην εγχώρια αγορά το 2020, κατά πάσα πιθανότητα εξαιτίας της αύξησης στον αριθμό των δραστηριοποιούμενων προμηθευτών στην αγορά²⁴¹. Ωστόσο, η εταιρία δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να επανεμφανιστούν συμβάσεις φ.α. με επιπλέον χρεώσεις μετά το 2020, σε ενδεχόμενες περιόδους υψηλής ζήτησης και ιδιαίτερα, λαμβάνοντας υπόψη τις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής και μεγάλους πελάτες χονδρεμπορικής που δύναται να εμφανίσουν απότομα μεγάλες αυξομειώσεις.

194. Η [...], αντίστοιχα, απάντησε ότι η ικανοποίηση των αιχμιακών αναγκών των χρηστών έναντι τιμήματος έχει «περιοριστεί», καθώς, συνήθως, για την κάλυψη των αναγκών της εταιρίας κατά τις ώρες αιχμής, έναντι τιμήματος, υπάρχουν διαθέσιμες περισσότερες της μίας επιλογής²⁴².

195. Ομοίως, η [...] ανέφερε ότι, στο βαθμό που αφορά στην επιχείρηση, το κόστος κάλυψης των αιχμιακών της αναγκών έχει μειωθεί σημαντικά, ως απόρροια της ύπαρξης περισσότερων του ενός προμηθευτών στην αγορά φ.α. και της συνακόλουθης συνεργασίας που έχει αναπτυχθεί μεταξύ των χρηστών του ΕΣΦΑ²⁴³.

196. Αντίστοιχα, κατά την άποψη της [...], η δραστηριοποίηση του πλήθους των προμηθευτών κατά τα τελευταία έτη στην αγορά του φυσικού αερίου, έχει αυξήσει ουσιαδώς την πιθανότητα εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών αγοραστών έναντι τιμήματος²⁴⁴.

197. Η [...] ανέφερε ότι οι αιχμιακές ανάγκες στο παρελθόν καλύπτονταν μέσω ΥΦΑ (που ήταν ακριβότερο), επειδή το αέριο αγωγού αποτελούσε την οικονομικότερη πηγή προμήθειας²⁴⁵. Σήμερα, οι τιμές του ΥΦΑ είναι χαμηλότερες και το συγκεκριμένο αέριο αποτελεί τη βασική πηγή προμήθειας. Η εταιρία θεωρεί συγκυριακή την κατάσταση αυτή και δεν αποκλείει το ενδεχόμενο, στο μέλλον, η τιμή του ΥΦΑ να υπερβεί και πάλι εκείνη του αερίου αγωγού.

198. Η [...] εκτιμά ότι η δραστηριοποίηση περισσότερων προμηθευτών είναι αναγκαία συνθήκη, ώστε ένας αγοραστής να μπορεί να ικανοποιήσει τις αιχμιακές ανάγκες του, καθώς οι εμπορικές συναλλαγές βασίζονται κυρίως σε Διμερή Συμβόλαια, στα οποία η εξυπηρέτηση των αιχμιακών αναγκών, ως επί το πλείστον, τιμάται με χρεώσεις επαναδηλώσεως²⁴⁶. Ωστόσο, κατά την εταιρία, δεδομένου ότι σήμερα στη χώρα μας δεν υφίσταται οργανωμένη χονδρεμπορική αγορά, για την εύρυθμη λειτουργία της spot αγοράς, λείπει ο κατάλληλος χώρος δραστηριοποίησης, ήτοι η αναμενόμενη από το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τον ΔΕΣΦΑ λειτουργία πλατφόρμας συναλλαγών.

²⁴¹ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁴² Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁴³ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁴⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁴⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁴⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

199. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη την περιορισμένη ευελιξία που συνοδεύει την τροφοδοσία των χρηστών από αέριο αγωγών, προκύπτει ότι η ικανότητα κάλυψης των αιχμιακών αναγκών των αγοραστών παρέχεται κυρίως από την εγκατάσταση ΥΦΑ της Ρεβυθούσας. Δεδομένης, όμως, της ύπαρξης δυοπωλίου στην αγορά ΥΦΑ, στην οποία το άθροισμα των μεριδίων αγοράς της ΔΕΠΑ και του μεγαλύτερου Χρήστη ΥΦΑ επί του συνόλου του ΥΦΑ που εισάγεται στη Ρεβυθούσα υπερβαίνει το 50% για το 2020, προκύπτει ότι η ικανότητα κάλυψης των αιχμιακών αναγκών της αγοράς φυσικού αερίου αποτελεί, κατά το μεγαλύτερο μέρος, προνόμιο του εν λόγω δυοπωλίου, το οποίο, συνεπώς, διαθέτει και τη δυνατότητα της κατά το δοκούν και ευκαιριακής τιμολόγησης των υπολοίπων αγοραστών, για την κάλυψη των σχετικών αναγκών τους. Σύμφωνα με τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η ανωτέρω περιγραφείσα στρέβλωση του ανταγωνισμού αναμένεται να ενισχυθεί έτι περαιτέρω στην περίπτωση που, ως απόρροια της εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας πώλησης της ΔΕΠΑ, το μετοχικό κεφάλαιο της τελευταίας περιέλθει στον σημερινό μεγαλύτερο Χρήστη ΥΦΑ, μετατρέποντας έτσι το δυοπώλιο στην αγορά ΥΦΑ σε μονοπώλιο. Ωστόσο, κατά τη ΔΕΠΑ, το εν λόγω δυοπώλιο δεν επιβεβαιώνεται στην πράξη. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία που έχει η ίδια η εταιρία, «[η] ΔΕΠΑ, αν το λέγαμε σχηματικά, είναι [...] Ακόμα και τα projections, τα προηγούμενα χρόνια είναι ο [...] και η [...], οι μεγαλύτεροι και ανεβαίνουν και οι υπόλοιποι. Με τα projections στα προηγούμενα χρόνια ήμασταν [...] περίπου και με τα projections για όλο το έτος, το φετινό, και πάλι αυτά που έχω σημειώσει, είναι ότι αν πάμε με βάση το τωρινό πρόγραμμα, όπως είναι τώρα δομημένο για τα slots, για τις θέσεις της εκφόρτωσης, η [...] θα είναι με ένα περίπου [...], θ' ακολουθήσει ο [...] με ένα [...] περίπου και [...] θα είναι η [...] με ένα [...], αλλά με συμμετοχή και όλων των υπολοίπων»²⁴⁷. Όπως συμπληρώνει η ΔΕΠΑ, «.....η Ρεβυθούσα εξακολουθεί να παίζει ένα πάρα πολύ σημαντικό ρόλο με την έννοια ότι είναι ο πιο εύκολος αυτή την στιγμή δρόμος για κάποιον προμηθευτή.....»²⁴⁸, ωστόσο, σήμερα, υφίσταται σημαντική ευελιξία ως προς την προμήθεια φ.α. από εναλλακτικές πηγές προμήθειας για τις εταιρίες της αγοράς, όπως μέσω μακροχρόνιων συμβάσεων αγωγού²⁴⁹.

200. Η [...] αναφέρει ότι η επικρατούσα, σήμερα, τάση στη χονδρική αγορά φ.α., εξ όσων είναι σε θέση να γνωρίζει, είναι η σύναψη συμβάσεων πώλησης φ.α. ενός (1) έτους ή και μικρότερης χρονικής διάρκειας²⁵⁰. Περαιτέρω, όπως αναφέρει η εταιρία, είναι γεγονός ότι η δραστηριοποίηση περισσότερων προμηθευτών στη χονδρική αγορά, πέραν της ΔΕΠΑ, είχε ως αποτέλεσμα τη διαθεσιμότητα πλήθους προϊόντων, με ποικίλα χαρακτηριστικά, τόσο όσον αφορά στην τιμολογιακή πολιτική, τη διάρκεια και τους όρους "Take or Pay" όσο και

²⁴⁷ Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 20.

²⁴⁸ Ό.π., σελ. 22.

²⁴⁹ Ό.π.

²⁵⁰ Βλ. την υπ' αρ 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

στην παρεχόμενη ευελιξία. Σύμφωνα με την εταιρία, τα παραπάνω έχουν συνεισφέρει στην ευχερέστερη δυνατότητα εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών, κυρίως των προμηθευτών λιανικής, οι οποίοι εκπροσωπούν οικιακούς και μικρούς εμπορικούς καταναλωτές. Επίσης, το γεγονός της λειτουργίας της τρίτης δεξαμενής της Ρεβυθούσας, σε συνδυασμό με τις άκρως ανταγωνιστικές τιμές του ΥΦΑ κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα, έχει οδηγήσει σε ευρεία χρήση του ΥΦΑ στο μίγμα της συνολικής κατανάλωσης, με αποτέλεσμα την προσφορά βραχυχρόνιων συμβάσεων χονδρικής βασιζόμενων σε ΥΦΑ, σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές και με χαρακτηριστικά ευελιξίας ικανά να καλύψουν αιχμιακές ανάγκες.

201. [...].

202. Περαιτέρω, η [...] τονίζει ότι, παρά την τρέχουσα συγκυρία της τιμής που έχει σήμερα το ΥΦΑ, μέχρι το πολύ πρόσφατο παρελθόν, το φυσικό αέριο αγωγού ήταν ανταγωνιστικότερο του ΥΦΑ και το τελευταίο, λόγω και των χαρακτηριστικών του, ήταν το αέριο που κάλυπτε κατά κύριο λόγο τις αιχμιακές ανάγκες, με το αντίστοιχο επιπλέον κόστος. Κατά συνέπεια, στο πρόσφατο παρελθόν, το επιπλέον τίμημα εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών ήταν σημαντικά υψηλό και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπάρξει σχετική πρόβλεψη ότι οι τιμές φυσικού αερίου αγωγού και ΥΦΑ δεν θα επανέλθουν στα προγενέστερα επίπεδα.

203. [...].

204. [...].

205. Συμπερασματικά, ως γενική τοποθέτηση αναφορικά με το αίτημα της ΔΕΠΑ περί απαλλαγής της από τις δεσμεύσεις, η [...] αναφέρει ότι η υφιστάμενη κατάσταση των τιμών φ.α., όπως έχει διαμορφωθεί και ισχύει, ενδεχομένως είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια μεριδίου αγοράς από τη ΔΕΠΑ, προς όφελος άλλων προμηθευτών. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα από την εταιρία, ότι δεν μπορεί να ανατραπεί. Στο μέλλον, σε μια διαφορετική συγκυρία τιμών, η ΔΕΠΑ, ως κάτοχος των μακροχρόνιων συμβάσεων, μπορεί να ανακτήσει το μερίδιό της. Σε κάθε περίπτωση, όμως, σύμφωνα με την εταιρία, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι ο προμηθευτής με το μεγαλύτερο μερίδιο στην εν λόγω αγορά θα πρέπει να λειτουργεί προς όφελος του υγιούς ανταγωνισμού και της παροχής ρευστότητας στην αγορά. Συνεπώς, είναι εύλογη, κατά την άποψη της εταιρίας, η επιβολή των όποιων αναγκαίων δεσμεύσεων στον προμηθευτή χονδρικής που διατηρεί μερίδιο της εν λόγω αγοράς άνω του 40%, πέραν και του έτους 2020. Σύμφωνα με την εταιρία, οι μακροχρόνιες συμβάσεις αερίου αγωγού ή η δυνατότητα για εκφόρτωση πολλών και μεγάλων φορτίων ΥΦΑ, αναλόγως προς τις συγκυρίες που διαμορφώνουν τις τιμές, αποτελούν τον βασικό παράγοντα διαμόρφωσης του ανταγωνισμού στη χονδρική αγορά αερίου. Ο κάτοχος των δικαιωμάτων αυτών των δυνατοτήτων, είναι εύλογο να αναλάβει τέτοιες δεσμεύσεις, προκειμένου να είναι εφικτή η περαιτέρω εξέλιξη και θεμελίωση του ανταγωνισμού και της επαρκούς ρευστότητας στην εν λόγω αγορά.

206. Τέλος, η [...], σε ερώτηση που της τέθηκε από τη ΓΔΑ σχετικά με το εάν εξαιτίας της δραστηριοποίησης

περισσότερων προμηθευτών (πέραν της ΔΕΠΑ) στην αγορά φ.α., η πιθανότητα εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών των αγοραστών έναντι τιμήματος έχει εκμηδενιστεί, απάντησε ότι η δραστηριοποίηση περισσότερων προμηθευτών πέραν της ΔΕΠΑ οφείλεται στη διενέργεια των ηλεκτρονικών δημοπρασιών της ΔΕΠΑ και σημείωσε ότι οι κύριοι ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ (ιδιώτες ηλεκτροπαραγωγοί) προσφέρουν φ.α. με τους ίδιους όρους των δημοπρασιών αναφορικά με την ευελιξία ([...])²⁵¹.

207. Στις γενικές τους τοποθετήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα ή μη διατήρησης της δεύτερης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ²⁵², οι έξι (6) από τις δέκα (10) ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την εν λόγω Δέσμευση ([...]), τρεις (3) εταιρίες αποφεύγουν να τοποθετηθούν ρητά ([...]) και μόνο η [...] τίθεται υπέρ της διατήρησης παροχής ευελιξίας, ιδιαίτερα για τους μικρούς προμηθευτές και τις βιομηχανίες.

208. Ειδικότερα, η [...], ως γενική τοποθέτηση, αναφέρει ότι μπορεί ενδεχομένως να υποστηριχθεί ότι συντρέχει ο δικαιολογητικός λόγος άρσης της δεύτερης δέσμευσης²⁵³.

209. Η [...] αναφέρει, ότι πλέον στην αγορά του φ.α. οι προμηθευτές υπογράφουν με τους πελάτες τους, κατά κανόνα, μονοετείς συμβάσεις προμήθειας φ.α., ενώ πλέον υπάρχουν και βραχυχρόνιες συμβάσεις προμήθειας φ.α. από τους προμηθευτές ΥΦΑ²⁵⁴. Επίσης, ένας πελάτης δύναται πλέον να έχει ταυτόχρονα πολλαπλές συμβάσεις προμήθειας φ.α. και να μην είναι εξαρτημένος από έναν προμηθευτή. Κατά συνέπεια, η [...] θεωρεί ότι πλέον η υπ' αριθ. 2 Δέσμευση της ΔΕΠΑ πρέπει να αρθεί.

210. Ομοίως, η [...] σημειώνει ότι [...]²⁵⁵.

211. Αντίστοιχα, η [...] αναφέρει σχετικά με την ευελιξία και τη μείωση της εξάρτησης των πελατών από τη ΔΕΠΑ, ότι κάθε μεγάλος πελάτης φ.α., ανάλογα με την πολιτική του, έχει πλέον πληθώρα επιλογών για προμήθεια φ.α. από πολλούς εναλλακτικούς (εκτός της ΔΕΠΑ) προμηθευτές, οι οποίοι μπορούν να προσφέρουν ελκυστικές εναλλακτικές για την ικανοποίηση των αναγκών του σε προμήθεια φ.α.²⁵⁶. Συνεπώς, η εταιρία θεωρεί ότι η συνέχιση της επιβολής περιοριστικών όρων ευελιξίας στη ΔΕΠΑ καθίσταται άνευ ουσίας, καθώς η ΔΕΠΑ πρέπει πλέον να προσαρμοστεί σε όρους αγοράς και να ανταγωνιστεί άλλους προμηθευτές που πιθανόν να προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία από εκείνη, σε μία αγορά φ.α. που μικρή σχέση έχει με αυτή του έτους 2012.

212. Αντίστοιχα, σε σχετικό ερώτημα που τέθηκε στην [...], η Ένωση απάντησε γενικά ότι θεωρεί πως εκλείπουν

²⁵¹ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁵² Ως προς τις γενικές τοποθετήσεις ορισμένων εταιριών του κλάδου επί του συνόλου των Δεσμεύσεων βλ. Ενός. ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

²⁵³ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁵⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁵⁵ Βλ. την υπ' αρ. 844/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁵⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

οι λόγοι για τη διατήρηση της δεύτερης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ²⁵⁷.

213. Η [...] γενικά αναφέρει, σχετικά με τη δεύτερη Δέσμευση της ΔΕΠΑ ότι η επικρατούσα, σήμερα, τάση στη χονδρική αγορά φυσικού αερίου, εξ όσων είναι σε θέση να γνωρίζει, είναι η παροχή και σύναψη συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου ενός (1) έτους ή και μικρότερης χρονικής διάρκειας²⁵⁸. Περαιτέρω, είναι γεγονός ότι η δραστηριοποίηση περισσότερων προμηθευτών στη χονδρική αγορά, πέραν της ΔΕΠΑ, είχε ως αποτέλεσμα τη διαθεσιμότητα, πλέον, πλήθους προϊόντων, με ποικίλα χαρακτηριστικά τόσο όσον αφορά στην τιμολογιακή πολιτική, τη διάρκεια και τους όρους "Take or Pay" όσο και στην παρεχόμενη ευελιξία.

214. Σχετικά με την τιμολογιακή πολιτική των προμηθευτών χονδρικής και την κατάταξή τους από πλευράς ανταγωνιστικότητας, η εταιρία εκτιμά πως είναι κάτι που διαμορφώνεται δυναμικά, με μεγάλη συχνότητα αλλαγών και επηρεάζεται σημαντικά από τις γενικότερες συγκυρίες των διεθνών τιμών του φυσικού αερίου, καθώς και από άλλες παραμέτρους, όπως τη στρατηγική σύνθεσης του χαρτοφυλακίου αυτών (διαφοροποίηση πηγών, μίγμα ΥΦΑ - αερίου αγωγού, κ.λπ.), την εμπορική πολιτική τους, αλλά και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που ασκούν. Συνεπώς, η ανταγωνιστικότητα μεταξύ των προμηθευτών χονδρικής δεν μπορεί να αποτελέσει μια μόνιμη και οριστική κατάσταση αλλά μια κατάσταση εντελώς δυναμική και ευμετάβλητη. Εν συνεχεία η εταιρία επαναλαμβάνει τα ανωτέρω αναφερθέντα σχετικά με την εξυπηρέτηση των αιχμιακών αναγκών των χρηστών του ΕΣΦΑ²⁵⁹ και καταλήγει στο συμπέρασμα περί της μη βεβαιότητας της διατήρησης της παρούσας κατάστασης.

215. Τέλος, η [...] επισημαίνει το γεγονός της συγκατακτικής σχέσης της τιμής ΥΦΑ και αερίου αγωγού, σημειώνει ότι είναι γνωστό πως σε γείτονες χώρες με παρόμοια χαρακτηριστικά με την Ελλάδα, οι εναλλακτικοί προμηθευτές προσφέρουν συμβάσεις κοντά στα πρότυπα ευελιξίας του βασικού προμηθευτή και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η υποχρεωτική παροχή ευελιξίας είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα για τους μικρούς προμηθευτές και τις βιομηχανίες και θα πρέπει να παραμείνει ως Δέσμευση²⁶⁰. Σε σχέση με την άποψη της εν λόγω εταιρίας η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι στην αγορά προσφέρονται ελκυστικοί όροι συμβάσεων αερίου αγωγού και ΥΦΑ σε όλες τις εταιρίες, τους οποίους η ΔΕΠΑ δεν μπορεί να ανταγωνιστεί σε μεγάλο ή σε κάποιο βαθμό και, ως εκ τούτου, υφίσταται ευελιξία ως προς τις πηγές προμήθειας φ.α. Η ΔΕΠΑ συμπληρώνει ότι το εύρος των επιλογών προμήθειας στην αγορά σήμερα είναι μεγάλο που η ΔΕΠΑ δυσκολεύεται να ανταγωνιστεί τους προμηθευτές φ.α.²⁶¹.

²⁵⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁵⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁵⁹ Βλ. ανωτέρω παρ. 200-204.

²⁶⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁶¹ Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 39-40.

Υ.4 Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ

216. Σχετικά με τη δεύτερη Δέσμευση της ΔΕΠΑ, απαιτώντας σε επιστολή της Υπηρεσίας για την παροχή των απόψεών της σχετικά με το αίτημα της εταιρίας, η ΡΑΕ σημείωσε ότι οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς φυσικού αερίου στη χώρα έχουν δώσει τη δυνατότητα σε εναλλακτικούς προμηθευτές να προσφέρουν συμβάσεις με όρους που δεν λαμβάνουν υπόψη περιορισμούς σαν αυτούς που έχει αναλάβει η ΔΕΠΑ με την εν λόγω Δέσμευση²⁶². Κατά συνέπεια, προσφέροντας μεγαλύτερη ευελιξία σε θέματα συμβατικής διάρκειας, εύρους παραλαβής ποσοτήτων και τιμολόγησης (π.χ. σύνδεση τιμής με τιμές κόμβων συναλλαγών με μεγάλη ρευστότητα), καλύπτουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες πελατών.

217. Ειδικότερα, για τις συμβάσεις πώλησης η ΡΑΕ επισημαίνει ότι, εξ όσων γνωρίζει, [...] ενώ, ήδη από το 2019, η ΔΕΗ, έχοντας σε ισχύ τη σύμβαση προμήθειας με τη ΔΕΠΑ, προχώρησε στη διενέργεια διαγωνισμού για την προμήθεια, επιπλέον των συμβολαιοποιημένων με τη ΔΕΠΑ, ποσοτήτων φυσικού αερίου τόσο για το 2019 όσο και για το 2020, ενώ πρόσφατα αποφάσισε την ενεργοποίηση ρήτρας για την παράταση των συμβάσεων που σύναψε μέσω της διαγωνιστικής διαδικασίας και για το 2021.

218. Σχετικά με την ευελιξία του 80 - 110% που η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε να προσφέρει στους πελάτες, η ΡΑΕ σημειώνει ότι, [...].

219. Με βάση τα ως άνω, η ΡΑΕ εκτιμά ότι έχει πλέον επέλθει η ζητούμενη, κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων, απεξάρτηση των πελατών φυσικού αερίου από τη ΔΕΠΑ και επομένως συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή της ΔΕΠΑ από την εν λόγω Δέσμευση.

220. Σε κάθε περίπτωση, η ΡΑΕ τονίζει ότι, όπως ανέφερε και για την πρώτη Δέσμευση, θα πρέπει τυχόν περιορισμοί που κριθεί ότι χρειάζεται να επιβληθούν, να εφαρμοστούν σε όλους τους προμηθευτές, οι οποίοι πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Υ.5 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Υ.5.1 Ο σκοπός της υπ' αρ. 2 Δέσμευσης

221. Σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση, η υπ' αρ. 2 Δέσμευση είχε ως σκοπό τη μείωση της εξάρτησης των πελατών της ΔΕΠΑ από την ίδια, δια των εκάστοτε Ετήσιων Συμβατικών Ποσοτήτων των τελευταίων, και την παροχή αυξημένης ευελιξίας σε αυτούς ως προς τη διαχείριση των συμβάσεών τους επί τη βάση των ειδικών αναγκών και των αιτημάτων τους. Συγκεκριμένα, η εν λόγω Δέσμευση κρίθηκε επαρκής για την άρση της αποκλειστικότητας ως προς την προμήθεια φυσικού αερίου από τους πελάτες της ΔΕΠΑ, μέσω της δυνατότητας επαναπροσδιορισμού και σταδιακής μείωσης του συνόλου των ετήσιων αναγκών τους που προμηθεύονται από τη ΔΕΠΑ.

222. Επίσης, με τη Δέσμευση αυτή αποδεσμεύτηκε η συμβολαιοποιημένη ποσότητα από το κόστος αερίου αιχμής (δηλαδή, με την εν λόγω Δέσμευση δεν λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα αυτή ως παράγων στην εξίσω-

²⁶² Βλ. την υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς την ΕΑ.

ση υπολογισμού του κόστους του αερίου αιχμής). Αυτό κρίθηκε ότι θα μπορούσε να λειτουργήσει βοηθητικά στη μείωση της εξάρτησης των πελατών της ΔΕΠΑ από αυτήν, ενώ επίσης θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να οδηγήσει και σε μείωση της επιβάρυνσής τους από το κόστος αερίου αιχμής σε σύγκριση με τον τρόπο που φέρεται να το υπολόγιζε η ΔΕΠΑ στο παρελθόν²⁶³.

Υ.5.2 Εξέταση της συνδρομής της προϋπόθεσης περιουσιαστικής μεταβολής των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση ΕΑ αναφορικά με την υπ' αρ. 2 Δέσμευση

223. Με την υπ' αρ. 6103/25.7.2012 Έκθεση, επί της οποίας εκδόθηκε η υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση ΕΑ, πιθανολογήθηκε ότι η καταγγέλλουσα ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΑΕ, βάσει της Σύμβασής με τη ΔΕΠΑ, υποχρεούνταν να προμηθεύεται το σύνολο των αναγκών της σε φυσικό αέριο από τη ΔΕΠΑ (και ακολούθως, όπως προαναφέρθηκε, δεσμευόταν να ικανοποιεί μέσω της ΔΕΠΑ και το σύνολο των αναγκών της σχετικά με την υπηρεσία μεταφοράς φυσικού αερίου)²⁶⁴. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανωτέρω Έκθεση, το κείμενο της Σύμβασης ΔΕΠΑ-ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ δεν φαίνεται να περιείχε όρο, ο οποίος ρητά να επέβαλε στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ υποχρέωση αποκλειστικής αγοράς από τη ΔΕΠΑ. Όμως, ο όρος σύμφωνα με τον οποίο η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ υποχρεούνταν να αγοράσει από τη ΔΕΠΑ μία ελάχιστη ποσότητα φυσικού αερίου ετησίως, στην πράξη, με βάση τις πραγματικές ετήσιες ανάγκες και καταναλώσεις της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, πιθανολογήθηκε ότι μπορούσε να ισοδυναμεί με υποχρέωση αποκλειστικής αγοράς από τη ΔΕΠΑ, αναιρώντας εντεύθεν τη δυνατότητα της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ να προμηθευτεί φυσικό αέριο από τρίτο προμηθευτή²⁶⁵. Παράλληλα, η ΔΕΠΑ φέρεται να είχε συνάψει μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου με ρήτρες αποκλειστικότητας με την πλειοψηφία των αγοραστών φυσικού αερίου, γεγονός το οποίο πιθανολογήθηκε ότι συνιστά σοβαρό εμπόδιο εισόδου για κάθε υποψήφιο νέο προμηθευτή. Παράλληλα, πιθανολογήθηκε ότι η ΔΕΠΑ θα μπορούσε να αποτελεί αναπόφευκτο εμπορικό εταίρο για τους πελάτες της, καθώς και ότι η αγοραστική δύναμη των πελατών της ΔΕΠΑ ήταν περιορισμένη.

224. Τέτοιου είδους υποχρεώσεις αποκλειστικής προμήθειας παρεμποδίζουν τον αγοραστή να επιλέξει τις πηγές εφοδιασμού του, δυσχεραίνουν την πρόσβαση νέων ανταγωνιστών στη βαθμίδα του προμηθευτή και εν τέλει στεγανοποιούν την αγορά προμήθειας φυσικού αερίου, επιτρέποντας στη δεσπόζουσα επιχείρηση να διατηρήσει και να ενισχύσει τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά²⁶⁶.

225. Εξετάζοντας τις διαμορφωθείσες συνθήκες οκτώ (8) χρόνια μετά την ανάληψη της υπό κρίση Δέσμευσης, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι οι μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας φ.α. μεταξύ της ΔΕΠΑ και των πελατών της έχουν πλέον λήξει. Η μοναδική μακροχρόνια σύμβαση

²⁶³ Βλ. την υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 165 - 167. Για το αέριο αιχμής βλ. αναλυτικά και την επόμενη Ενότητα.

²⁶⁴ Βλ. και την υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 60.

²⁶⁵ Βλ. την υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 78.

²⁶⁶ Βλ. την υπό στοιχεία 551/ΥΠ/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 75, 79.

της ΔΕΠΑ με πελάτη της, που παρέμενε σε ισχύ μέχρι πρόσφατα, ήταν με τη [...], η οποία και έληξε στις [...]. Ως εκ τούτου, μετά και την, κατά τα συμβατικώς προβλεπόμενα, σχετική δήλωση της [...] προς τη ΔΕΠΑ για την ποσότητα φ.α., την οποία προτίθετο να συμβολαιοποιήσει με τη ΔΕΠΑ κατά το τελευταίο έτος της μεταξύ τους σύμβασης ([...]), ολοκληρώθηκε στην πράξη η εφαρμογή της υπ' αρ. 2 Δέσμευσης περί παροχής δυνατότητας από τη ΔΕΠΑ στους πελάτες της να επαναπροσδιορίζουν κάθε έτος τη ζητούμενη από αυτούς ετήσια συμβατική τους ποσότητα μέχρι ποσοστού +/- 5% για τους μεγάλους πελάτες [με κατανάλωση > 500GWh] και μέχρι ποσοστού +/- 20% για τους μικρότερους πελάτες [με κατανάλωση < 500GWh]. Πλέον, όλοι οι ενδιαφερόμενοι να συμβληθούν με τη ΔΕΠΑ πελάτες έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίσουν ελεύθερα την ποσότητα φυσικού αερίου που επιθυμούν να προμηθευτούν από την εταιρία κατά το επόμενο έτος.

226. Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η ΔΕΠΑ, καμία πλέον εκ των συμβάσεων της με τους πελάτες της δεν υπερβαίνει το ένα έτος²⁶⁷. Περαιτέρω, από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ από τις λοιπές εταιρίες του κλάδου²⁶⁸, προκύπτει πράγματι ότι η διάρκεια των συμβάσεων πώλησης φ.α. που προσφέρονται πλέον από τους προμηθευτές - συμπεριλαμβανομένης της ΔΕΠΑ - στην αγορά δεν ξεπερνά, στη συντριπτική πλειοψηφία των συμβάσεων, το ένα έτος, ενώ υπάρχει ενδιαφέρον από την αγορά και για ακόμη πιο βραχυχρόνιες μορφές συνεργασίας, ώστε να μην δεσμεύονται οι πελάτες για μεγάλες ποσότητες ετησίως με προμηθευτές, έχοντας κατ'αυτόν τον τρόπο μεγαλύτερη ευελιξία προμήθειας φ.α., εκμεταλλευόμενοι συγχρόνως και τις σημαντικές ποσότητες ευκαιριακού (spot) ΥΦΑ, που προσφέρονται σε πολύ χαμηλή τιμή στην αγορά.

227. Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε²⁶⁹, από τα στοιχεία που προσκόμισε η ΔΕΠΑ καθίσταται εμφανής η διαχρονική μείωση του συνολικού αριθμού των πελατών της, το ποσοστό της οποίας ανήλθε σε [...]%, κατά τη χρονική περίοδο 2013 - 2020 ([...] πελάτες το 2020, έναντι [...] πελατών το 2013).

228. Από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ από τις εταιρίες του κλάδου²⁷⁰, επιβεβαιώνεται η μείωση της εξάρτησης των πελατών από τη ΔΕΠΑ, καθώς, με εξαίρεση τη [...], καμία από τις ερωτηθείσες εταιρίες δεν κάλυψε, κατά το έτος 2020, μέσω προμήθειας από τη ΔΕΠΑ (απευθείας ή μέσω των ηλεκτρονικών δημοπρασιών) ποσοστό άνω του [...] % των ετήσιων αναγκών της σε φυσικό αέριο, ενώ στις περιπτώσεις των κύριων ανταγωνιστών της ΔΕΠΑ (ήτοι των [...] και [...]), το ποσοστό αυτό ήταν [...] ²⁷¹. Το ποσοστό, δε, προμήθειας φ.α. που κάλυπτε η

ΔΕΠΑ σε λοιπούς πελάτες της μέχρι και το 2020 βαίνει διαρκώς μειούμενο έως και μηδενικό, γεγονός που αποδεικνύει την έτι περαιτέρω μη εξάρτηση των τελευταίων από την εταιρία²⁷².

229. Επίσης, όπως αποτυπώνεται χαρακτηριστικά και στον Πίνακα 3, όπου εμφανίζονται οι σχέσεις αγοράς ή/και πώλησης φ.α. μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην αγορά χονδρικής προμήθειας φ.α., προκύπτει ότι έχει αναπτυχθεί πλέον στην εγχώρια αγορά πλήθος εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, πλην της ΔΕΠΑ, η οποία δεν αποτελεί πλέον αναπόφευκτο εμπορικό εταίρο, ενώ έχει ενισχυθεί η αγοραστική ισχύς των πελατών της.

230. Όσον αφορά στην προσφερόμενη στους πελάτες της ΔΕΠΑ (με βάση την υπό κρίση Δέσμευση) ετήσια ευελιξία (80% - 110% της ΕΣΠ κάθε πελάτη) αυτή βασιζόταν, κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων, στους αντίστοιχους όρους του χαρτοφυλακίου μακροχρόνιας προμήθειας της ΔΕΠΑ, ήτοι των μακροχρονίων συμβάσεων προμήθειας της εταιρίας. Ειδικότερα, όπως προαναφέρθηκε, το αναφερόμενο στη Δέσμευση κατώτατο όριο ευελιξίας (80%) αντανάκλασε την ευελιξία του συνολικού χαρτοφυλακίου μακροχρόνιας προμήθειας της εταιρίας το 2012, όταν υιοθετήθηκε η εν λόγω Δέσμευση. [...] ²⁷³. [...] Στο ως άνω πλαίσιο, σύμφωνα με την απάντηση της ΡΑΕ, [...] ²⁷⁴. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι, σε περίπτωση διατήρησης της υπό κρίση δέσμευσης, η ΔΕΠΑ θα κληθεί να προσφέρει στην αγορά μεγαλύτερη ευελιξία από αυτήν που παρέχει στην ίδια ο μεγαλύτερος προμηθευτής της, γεγονός το οποίο δεν θα συνάδει με το πλαίσιο και δεν θα αντιστοιχεί στους όρους υπό τους οποίους ελήφθη, κατά το χρονικό εκείνο σημείο, η σχετική υποχρέωση.

231. Περαιτέρω, βάσει της ανωτέρω δέσμευσης και σε σχέση ειδικότερα με το αέριο αιχμής διευκρινίζεται ότι η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε να αποσυνδέσει την τιμολόγηση του αερίου αιχμής από την ετήσια ποσότητα (συμβατική ή πραγματική) την οποία καταναλώνουν οι πελάτες και να τιμολογεί πλέον στις ποσότητες αυτές στη βάση των πραγματικών στοιχείων επιβάρυνσης της ίδιας για την προμήθεια αερίου αιχμής. Η ΔΕΠΑ, δηλαδή, δεσμεύτηκε να σταματήσει πλέον να ορίζει ως αέριο αιχμής την ποσότητα φυσικού αερίου που υπερβαίνει ανά ημέρα του χρόνου το 1/300 της ετήσιας κατανάλωσης του πελάτη, και το οποίο είχε ως αποτέλεσμα, αν ο πελάτης κάποιες μέρες τον χρόνο προμηθευτεί από αλλού φυσικό αέριο και μειωθεί η ετήσια ποσότητα φυσικού αερίου που προμηθεύεται αυτός από τη ΔΕΠΑ, να υπολογίζεται, ως αέριο αιχμής ποσότητα που αποτελεί συνήθη για την κα-

²⁶⁷ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

²⁶⁸ Βλ. Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

²⁶⁹ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

²⁷⁰ Βλ. Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

²⁷¹ Βλ. και ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

²⁷² Ενδεικτικά αναφέρεται η [...], η οποία μέχρι το 2018 κάλυπτε το [...] των αναγκών της από τη ΔΕΠΑ, το 2019 το ποσοστό ανήλθε σε [...]%, ενώ το 2020 το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε [...]%, η δε ΔΙΑΧΟΝ από το 2017 [...]. Ομοίως, το ποσοστό της [...] από [...] % το 2016 ανήλθε σε [...] % το 2019 και [...] % το 2020 και της ΗΡΩΝ II ΒΟΙΩΤΙΑΣ από [...] % το 2016 ανήλθε σε [...] % το 2019, ενώ ήταν [...] το 2020. Αντίστοιχα και για τη [...], της οποίας το ποσοστό προμήθειας ανήλθε από [...] % το 2016 σε [...] % το 2019.

²⁷³ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁷⁴ [...].

τανάλωση του πελάτη, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται αυτός με αυξημένο κόστος για το αέριο αιχμής - το οποίο (επιπλέον κόστος) δεν έχει απαραίτητα επιβαρυνθεί η ΔΕΠΑ. Συνεπώς, η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε να προσδιορίζει το αέριο αιχμής ως τέτοιο με βάση τα πραγματικά χαρακτηριστικά κατανάλωσης και πρόκλησης αιχμών εκάστου πελάτη (προφίλ κατανάλωσης), καθώς και να τιμολογεί τις ποσότητες αυτές σε εύλογη και αναλογική βάση επί των πραγματικών στοιχείων επιβάρυνσης της ίδιας για την προμήθεια αερίου αιχμής²⁷⁵.

232. Εν προκειμένω, δεδομένης της προαναφερθείσας μείωσης της εξάρτησης των πελατών από έναν προμηθευτή και της ικανοποίησης των αναγκών εκάστου πελάτη από περισσότερους του ενός προμηθευτές, οι πελάτες δύνανται να αναζητούν τις καλύτερες δυνατές προσφορές, μεταξύ άλλων και για την, προβλεπόμενη στην υπό κρίση Δέσμευση, ικανοποίηση των αιχμιακών αναγκών τους. Άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε, έξι (6) εκ των ερωτηθεισών εταιριών θεωρούν ότι, λόγω της αυξανόμενης δραστηριοποίησης άλλων προμηθευτών, έχουν μειωθεί οι τιμές εξυπηρέτησης τυχόν αιχμιακών αναγκών των χρηστών του ΕΣΦΑ²⁷⁶, ενώ, τρεις (3) εταιρίες εξέφρασαν επιφυλάξεις, κυρίως ως προς τη μονιμότητα της συγκεκριμένης κατάστασης²⁷⁷. Ωστόσο, οι σχετικές επιφυλάξεις δεν λαμβάνουν υπόψιν τις νέες, πλέον, διαμορφωθείσες συνθήκες στην αγορά. Μια ενδεχόμενη αύξηση της τιμής ΥΦΑ, σε σχέση με το φ.α. αγωγού, με περαιτέρω ενδεχόμενη συνέπεια την αύξηση της τιμής εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών δεν συνδέεται, εν προκειμένω, με την δέσμευση της ΔΕΠΑ, καθώς, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, σε εισαγωγή ΥΦΑ δραστηριοποιούνται, πλέον της ΔΕΠΑ και άλλες εταιρίες, με αποτέλεσμα την ύπαρξη εναλλακτικών πηγών προμήθειας με ευελιξία ως προς τη διάρκεια των συμβάσεων και με προσφορά ανταγωνιστικών τιμών.

233. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπ' όψιν την εμπορική πραγματικότητα και τις επικρατούσες ανταγωνιστικές συνθήκες στην αγορά φ.α. προκύπτει ότι πλέον οι πελάτες δύνανται να ικανοποιήσουν τις αιχμιακές ανάγκες είτε μόνοι τους (αν είναι και οι ίδιοι προμηθευτές / εισαγωγείς φ.α.) είτε μέσω άλλων προμηθευτών, αφού πλέον υφίστανται εναλλακτικές πηγές προμήθειας και ισχυρός ανταγωνισμός στην αγορά προμήθειας φ.α. Τα ως άνω, θα πρέπει να ειδωθούν και υπό το πρίσμα ενός συνεχώς μειούμενου αριθμού συμβάσεων πώλησης φ.α. ανά κατηγορία πελατών που συνάπτει η ΔΕΠΑ και της αποσύνδεσης από τη ΔΕΠΑ της τιμολόγησης του αερίου αιχμής από την ετήσια ποσότητα (συμβατική ή πραγματική) την οποία καταναλώνουν οι πελάτες και την τιμολόγηση των ποσοτήτων επί τη βάση πραγματικών στοιχείων επιβάρυνσης της ΔΕΠΑ για την προμήθεια αερίου αιχμής.

234. Τέλος, κατά τα όσα εκτέθηκαν ανωτέρω²⁷⁸, έξι (6) εκ των δέκα (10) ερωτηθεισών εταιριών / Ένωσης τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την υπ' αρ.

2 Δέσμευση²⁷⁹, τρεις (3) εταιρίες αποφεύγουν να τοποθετηθούν ρητά²⁸⁰ και μόνο η [...] τίθεται υπέρ της διατήρησης παροχής ευελιξίας, ιδιαίτερα για τους μικρούς προμηθευτές και τις βιομηχανίες, η οποία, ωστόσο, όπως έχει ήδη σημειωθεί, δεν συνάδει πλέον με το νέο πλαίσιο και δεν αντιστοιχεί στους όρους υπό τους οποίους συμβάλλεται η ΔΕΠΑ με τους αλλοδαπούς προμηθευτές της.

V.5.3 Συμπέρασμα

235. Η εξεταζόμενη υπ' αρ. 2 Δέσμευση βασίστηκε στην εμπορική πραγματικότητα κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων, η οποία υπαγόρευε τη μείωση της εξάρτησης των πελατών της ΔΕΠΑ από την ίδια, ώστε να ενθαρρυνθεί η άμεση δραστηριοποίηση και επέκταση των δραστηριοτήτων νέων παικτών, με την προσφορά στους χρήστες ανταγωνιστικών τιμών.

236. Λαμβάνοντας υπ' όψιν την εμπορική πραγματικότητα και τις διαμορφωθείσες συνθήκες στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, όπως αναπτύχθηκαν ανωτέρω²⁸¹, και ιδίως την αύξηση του αριθμού των εισαγωγέων/ προμηθευτών φ.α. στην εγχώρια αγορά, τη σημαντική μείωση του μ.α. της ΔΕΠΑ, τη μείωση της εξάρτησης των πελατών της ΔΕΠΑ από την ίδια και την ανάπτυξη πλήθους εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, πλην της ΔΕΠΑ, η οποία δεν αποτελεί πλέον αναπόφευκτο εμπορικό εταίρο, την ενίσχυση της αγοραστικής ισχύος των πελατών της, τη μείωση της ευελιξίας που λαμβάνει η ΔΕΠΑ από τις μακροχρόνιες συμβάσεις με τους αλλοδαπούς προμηθευτές της και την ευχερέστερη δυνατότητα εξυπηρέτησης των αιχμιακών αναγκών των πελατών ως απόρροια της ανάπτυξης πλήθους εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, πλην της ΔΕΠΑ, εκτιμάται ότι η υπό κρίση υπ' αρ. 2 Δέσμευση έχει πλέον επιτελεί τον σκοπό που την επέβαλε και εκλείπουν οι λόγοι για τη διατήρησή της.

237. Ως εκ τούτου, επί τη βάση των υφιστάμενων δεδομένων της αγοράς, η ΕΑ κρίνει ότι έχει επέλθει η επιδικώμενη, κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, μείωση της εξάρτησης των πελατών φ.α. από τη ΔΕΠΑ και συνεπώς εκλείπουν οι λόγοι για τη διατήρηση της υπ' αρ. 2 Δέσμευσης.

VI. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 4 ΚΑΙ 5

VI.1 Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 4 - ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ Φ.Α. ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΥΦΑ

238. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 4 Δέσμευση, η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε να καταρτίσει μέχρι 30 Νοεμβρίου 2012 και να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ προς έγκριση πρότυπο σύμβασης πλαισίου αγοραπωλησίας φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ της Ρεβυθούσας. Το εν λόγω πρότυπο σύμβασης θα συνοδεύεται από συμφωνία περιέχουσα ειδικές ρυθμίσεις ιδίως αναφορικά με τις ποσότητες, τη διάρκεια, την τιμή, τον εκχωρούμενο αποθηκευτικό χώρο κ.α. Δεσμεύτηκε, επίσης, να αναρτήσει στην επίση-

²⁷⁹ [...].

²⁸⁰ [...].

²⁸¹ Βλ. Ενότ. Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ και Ενότ. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VI/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

²⁷⁵ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VI/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 166.

²⁷⁶ Βλ. ιδίως τις απαντήσεις των [...].

²⁷⁷ Βλ. τις απαντήσεις των [...].

²⁷⁸ Βλ. ανωτέρω Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

μη ιστοσελίδα της μέχρι την 1.2.2013 τα ως άνω πρότυπα συμβάσεων, όπως αυτά θα εγκριθούν από τη ΡΑΕ.

239. Η ΔΕΠΑ ρητώς δεσμεύτηκε να εφαρμόζει χωρίς διακρίσεις τις εν λόγω συμβάσεις το αργότερο από 1.2.2013. Η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε, επίσης, ότι οι εκάστοτε ανά περίπτωση προς υπογραφή συμβάσεις θα περιέχουν εύλογους και αναλογικούς όρους ως προς το σύνολο των ρυθμίσεων τους και ότι η τιμολόγησή της στις περιπτώσεις αυτές θα είναι κοστοστρεφής.

VI.1.1 Η άποψη της ΔΕΠΑ περί των λόγων απαλλαγής από την υπ' αρ. 4 Δέσμευση

240. Η ΔΕΠΑ, στο αίτημά της, επισημαίνει ότι η υπ' αρ. 4 Δέσμευση είναι απολύτως ανεπίκαιρη και δεν έχει καμία χρησιμότητα, στο πλαίσιο της λειτουργίας της πλήρως απελευθερωμένης αγοράς φυσικού αερίου. Ειδικότερα, ως προς την εν λόγω Δέσμευση, η ΔΕΠΑ εκθέτει τα εξής:

i. Το εν λόγω πρότυπο Σύμβασης δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ στην πράξη. Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΑ σημειώνει ότι, μετά την ανάληψη των Δεσμεύσεων της και τηρώντας τη συγκεκριμένη Δέσμευση, κατήρτισε άμεσα σχετικό πρότυπο Σύμβασης Πλαισίου, το οποίο αφενός διαβιβάστηκε στη ΡΑΕ προς έγκρισή της και αφετέρου προτάθηκε στους ενδιαφερομένους χρήστες ΥΦΑ (π.χ. στον Όμιλο ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ). Η ΔΕΠΑ δεν έλαβε ποτέ σχετική έγκριση εκ μέρους της ΡΑΕ και, συνεπώς, δεν εφάρμοσε ποτέ το εν λόγω σχέδιο.

ii. Στην πράξη, εφαρμόστηκαν μεταξύ της ΔΕΠΑ και των ενδιαφερομένων τρίτων Χρηστών συμφωνίες, στο πρότυπο σχετικών προτύπων συμβάσεων του EFET (European Federation of Energy Traders), συνοδευόμενες από επιβεβαιωτικές συμφωνίες (confirmation notices) ανά συναλλαγή, οι οποίες προσδιόριζαν και τα επιμέρους στοιχεία (ποσότητες, τιμή, χρόνο κ.λπ.) της κάθε συναλλαγής.

iii. Η εν λόγω διαδικασία ανταλλαγής ποσοτήτων ΥΦΑ είναι απολύτως αποδεκτή από την αγορά. Για παράδειγμα, η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι, από τον Ιανουάριο του 2013 μέχρι το τέλος του 2019, η ίδια συμμετείχε σε [...] ανταλλαγές ποσοτήτων ΥΦΑ με τρίτους Χρήστες.

iv. Η ΔΕΠΑ επισημαίνει, περαιτέρω, ότι έχει περιοριστεί δραστικά η χρήση της Ρεβυθούσας εκ μέρους της ίδιας, καθώς υπάρχει συστηματική εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ από τρίτους Χρήστες. Σύμφωνα με την εταιρία, το μερίδιο αγοράς της, για το 2019, όσον αφορά στην εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, ανήλθε, κατά προσέγγιση, σε [...]%, ενώ, με βάση δημοσιεύματα, το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ανήλθε σε [...]%, ενώ αξιοσημείωτα μερίδια εμφάνισαν και οι εταιρίες ELPEDISON ([...]%) και ΔΕΗ ([...]%). Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ σημειώνει ότι, με βάση τα επίσημα και δημοσιευμένα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ (τις συνολικές ποσότητες εκφόρτωσης και τα αντίστοιχα ποσοστά ανά Χρήστη ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα), κατά τους πρώτους πέντε (5) μήνες του 2020, τα μερίδια αγοράς των κυριότερων εισαγωγών ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα είχαν, κατά προσέγγιση, ως ακολούθως: Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ: 41%, ELPEDISON: 24%, ΔΕΗ: 15%, ΔΕΠΑ: 9%, ΗΡΩΝ 8%.

v. Από την 21η Δεκεμβρίου 2018 και εφεξής, αυξήθηκε εντυπωσιακά η χωρητικότητα των δεξαμενών της Ρεβυ-

θούσας, από 130.000 κυβικά μέτρα σε 225.000 κυβικά μέτρα ΥΦΑ.

vi. Παράλληλα, από την 1η Ιουλίου 2018 και εφεξής, το ΕΣΜΦΑ διαθέτει Εικονικό Σημείο Συναλλαγών (Virtual Trading Point), μέσω του οποίου προσφέρεται στους Χρήστες του ΕΣΦΑ, αλλά και σε εμπόρους φυσικού αερίου που δεν έχουν ως αντικείμενο τη φυσική διακίνηση αερίου, η δυνατότητα διενέργειας συναλλαγών ποσοτήτων φυσικού αερίου (είτε συναλλαγών ποσοτήτων φυσικού αερίου που εισάγονται στη χώρα μέσω αγωγών είτε και ανταλλαγών τέτοιου είδους ποσοτήτων με ποσότητες ΥΦΑ που εισάγονται στη χώρα μέσω της Ρεβυθούσας), χωρίς την προϋπόθεση προηγούμενης δέσμευσης δυναμικότητας σε φυσικά σημεία εισόδου/εξόδου, όπως ίσχυε μέχρι τότε.

vii. Οι χρήστες ΥΦΑ προβαίνουν τακτικά σε ανταλλαγές ποσοτήτων ΥΦΑ που εισάγουν στη Ρεβυθούσα, χρησιμοποιώντας σχετικά πρότυπα συμβάσεων του EFET ή/και ενδεχομένως άλλου τύπου συμβάσεις ανταλλαγής ποσοτήτων ή/και συμβάσεις ανταλλαγής ποσοτήτων ΥΦΑ με ποσότητες «αγωγού» στο ΕΣΣ. Η εταιρία αναφέρει ότι, εξ' όσων γνωρίζει, κανένας δραστηριοποιούμενος αυτή τη στιγμή στην αγορά δεν χρησιμοποιεί το πρότυπο Σύμβασης Πλαισίου που ετοίμασε η ΔΕΠΑ κατ' εφαρμογή της συγκεκριμένης Δέσμευσής της.

viii. [...].

241. Απαντώντας σε ερώτημα της ΓΔΑ²⁸² σχετικά με το πόσες φορές, κατ' έτος, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων και εντεύθεν, έχει προβεί η ΔΕΠΑ σε αγοραπωλησίες ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 4 Δέσμευση, η εταιρία παρέθεσε τις ακόλουθες περιπτώσεις αγοραπωλησίας ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας:

Πίνακας 21. Πλήθος Αγοραπωλησιών ΥΦΑ εκ μέρους της ΔΕΠΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας, 2012 - 11/2020

Έτος	Αριθμός Συναλλαγών
2012	[...]
2014	[...]
2015	[...]
2016	[...]
2017	[...]
2018	[...]
2019	[...]
έως 11/2020	[...]
Σύνολο	[...]

Πηγή: ΔΕΠΑ

242. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 21, παρατηρείται μια σημαντική αύξηση του αριθμού των αγοραπωλησιών κατά το έτος 2020, κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήθηκαν από τη ΔΕΠΑ [...] αγορα-

²⁸² Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

πωλησίες ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό [...] % του συνόλου των αγοραπωλησιών που πραγματοποιήθηκαν από τη ΔΕΠΑ, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων (2012) και εντεύθεν.

243. Περαιτέρω, απαντώντας σε ερώτημα της ΓΔΑ²⁸³ σχετικά με το εάν τυχόν υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εταιρία δεν έκανε αποδεκτό αίτημα για αγοραπωλησία ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας²⁸⁴, η ΔΕΠΑ απάντησε παραθέτοντας τον Πίνακα 22.

Πίνακας 22. Περιπτώσεις, κατά τις οποίες η ΔΕΠΑ δεν έκανε αποδεκτό αίτημα τρίτου προμηθευτή για αγοραπωλησία ΥΦΑ εντός δεξαμενής, 2012 - 2020

α/α	Ημερομηνία	Εταιρία που υπέβαλε αίτημα
1	[...]	[...]
2	[...]	[...]
3	[...]	[...]
4	[...]	[...]
5	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΠΑ

244. Η ΔΕΠΑ διευκρινίζει, αναφορικά με τις ανωτέρω περιπτώσεις 1 - 4 του Πίνακα 22, ότι τα συγκεκριμένα αιτήματα συναλλαγών ΥΦΑ που υπέβαλε η εταιρία [...] δεν κατέστη εφικτό να ικανοποιηθούν, διότι, κατόπιν στάθμισης - κατά τον χρόνο υποβολής κάθε αιτήματος - των σχετικών εμπορικών και οικονομικών παραμέτρων, οι οποίες άπτονταν της ορθής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου, προς όφελος της εταιρίας και των πελατών της, καθώς και της εξυπηρέτησης των μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας της εταιρίας, δεν προέκυπτε η δυνατότητα αποδοχής της εν λόγω αιτημάτων, χωρίς την ταυτόχρονη διακινδύνευση της επέλευσης δυσμενών επιπτώσεων για την εμπορική λειτουργία της εταιρίας και συνακόλουθα, για τους πελάτες της. Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΑ υποστηρίζει ότι, σε κάθε μία από τις συγκεκριμένες περιπτώσεις, η τυχόν αποδοχή των αιτημάτων συνεπαγόταν άμεσο κίνδυνο ενεργοποίησης ή επιβάρυνσης των ρητρών υποχρεωτικής πληρωμής ανεξαρτήτως παραλαβής αερίου (Take or Pay) των συμβάσεων προμήθειας της εταιρίας, καθώς και άμεσο κίνδυνο επιβολής στη ΔΕΠΑ χρεώσεων από τους προμηθευτές της, λόγω της μη λήψης ελάχιστων συμβατικών ποσοτήτων κατά τη θερινή περίοδο.

245. Σε κάθε περίπτωση, η ΔΕΠΑ επισημαίνει ότι, κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο (έτος 2019), όπως προκύπτει από το ανακοινωμένο στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ πρόγραμμα Εκφορτώσεων ΥΦΑ²⁸⁵, στην εγκατάσταση της Ρεβυθούσας δραστηριοποιούνταν πολύ ενεργά και άλλοι Χρήστες ΥΦΑ, πλην της ίδιας, οι οποίοι είχαν

²⁸³ Υπ' αρ. 10233/1.12.2020 απαντητική επιστολή παροχής στοιχείων της ΔΕΠΑ.

²⁸⁴ Αναφέροντας, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, ποια εταιρία υπέβαλε σχετικό ερώτημα και πότε, καθώς και ποιοι ήταν οι λόγοι για τους οποίους δεν έγινε αποδεκτό το σχετικό αίτημα από τη ΔΕΠΑ.

²⁸⁵ Πρόγραμμα Εκφορτώσεων ΥΦΑ Έτους 2019 - Αναθεώρηση 74.

ήδη πραγματοποιήσει και συνέχιζαν να πραγματοποιούν εκφορτώσεις ΥΦΑ. Συνεπώς, η ΔΕΠΑ εκτιμά ότι η ίδια ήταν στην πραγματικότητα ένας και μόνο από τους δυνητικούς αντισυμβαλλομένους για την πραγματοποίηση των αιτηθεισών συναλλαγών και τονίζει ότι η βούλησή της για τη διευκόλυνση των σχετικών συναλλαγών αποδεικνύεται από τον ανωτέρω αναφερθέντα αριθμό των αγοραπωλησιών ΥΦΑ ([...]) εντός των εγκαταστάσεων της Ρεβυθούσας, που πραγματοποίησε κατά τη χρονική περίοδο 2012 - 11/2020.

246. Αναφορικά με την περίπτωση 5 του Πίνακα 22, η ΔΕΠΑ επισημαίνει ότι ήταν αδύνατη τόσο η αγορά από την ίδια του εν λόγω φορτίου ΥΦΑ της εταιρίας [...] όσο και η εκχώρηση της θέσης (slot) εκφόρτωσης που είχε δεσμεύσει στη Ρεβυθούσα, στο πλαίσιο της Μηνιαίας Δήλωσης ΥΦΑ του Οκτωβρίου 2019 για τη συγκεκριμένη ημερομηνία ([...]), δεδομένου ότι, κατά την εν λόγω ημερομηνία, ήταν ήδη προγραμματισμένη εκφόρτωση φορτίου ΥΦΑ από τη ΔΕΠΑ, η οποία και έλαβε χώρα κανονικά.

VI.1.2 Οι απόψεις των εταιριών του κλάδου και της ΕΒΙΚΕΝ σχετικά με την υπ' αρ. 4 Δέσμευση

247. Από τις απαντήσεις των εταιριών / Ένωσης του κλάδου, στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, επιβεβαιώνεται η μη αναγκαιότητα ύπαρξης προτύπου σύμβασης για την αγοραπωλησία ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας, καθώς οι περισσότερες από τις ερωτηθείσες εταιρίες δεν έχουν χρησιμοποιήσει το σχετικό πρότυπο σύμβασης πλαισίου της ΔΕΠΑ, είτε επειδή χρησιμοποιούν άλλο τύπο σύμβασης είτε επειδή δεν έχουν συνάψει σχετικές συμβάσεις με τη ΔΕΠΑ. Η μοναδική εταιρία, η οποία δήλωσε ότι έχει χρησιμοποιήσει το σχετικό πρότυπο σύμβασης πλαισίου της ΔΕΠΑ, είναι η [...].

248. Όσον αφορά στην ύπαρξη εναλλακτικών τρόπων πραγματοποίησης συναλλαγών προμήθειας ΥΦΑ, σε περίπτωση άρνησης της ΔΕΠΑ να συναινέσει σε αίτημα κάποιας εταιρίας για αγοραπωλησία ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας, από τις εννέα (9) εταιρίες που απάντησαν στη σχετική ερώτηση, οι τέσσερις (4) ([...]) απάντησαν ότι υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι πραγματοποίησης των σχετικών συναλλαγών, δύο (2) εταιρίες ([...]) δεν αναφέρθηκαν συγκεκριμένα στο εν λόγω ζήτημα, ενώ τρεις (3) εταιρίες ([...]) απάντησαν ότι υπάρχουν μεν εναλλακτικοί τρόποι πραγματοποίησης των συναλλαγών, αλλά οι επικρατούσες συνθήκες στην αγορά θέτουν εν αμφιβόλω τη δυνατότητα των εταιριών να τους χρησιμοποιήσουν στην πράξη.

249. Ειδικότερα, η [...] ανέφερε ότι η ίδια, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν, δεν έχει χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης πλαίσιο της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, ενώ, σε υποθετική περίπτωση άρνησης της ΔΕΠΑ να συναινέσει σε αίτημα αγοραπωλησίας ΥΦΑ, η εταιρία θα απευθυνόταν σε άλλο Χρήστη / εταιρία. Η εταιρία επίσης αναφέρει ότι ήδη από το 2019 στη Ρεβυθούσα δραστηριοποιούνται πια πολλοί χρήστες (προμηθευτές φ.α., μεγάλοι καταναλωτές, εξαγωγείς), όπως προκύπτει και από τα προγράμματα εκφορτώσεων ΥΦΑ (ετήσια, μηνιαία) που δημοσιεύονται

στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ. Περαιτέρω, οι συναλλαγές μεταξύ χρηστών πραγματοποιούνται στο ΕΣΣ και ως εκ τούτου, η εταιρία θεωρεί ότι δεν υφίσταται πια ανάγκη εφαρμογής κάποιας πρότυπης σύμβασης με τη ΔΕΠΑ, η οποία, ούτως ή άλλως, δεν είναι πια ο μεγαλύτερος χρήστης της Ρεβυθούσας²⁸⁶.

250. Αντίστοιχα, η [...] δήλωσε ότι ούτε η ίδια, ούτε η ΔΙΑΧΟΝ έχουν χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης πλαίσιο της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα. Περαιτέρω, η εταιρία σημείωσε ότι, στην υποθετικά εξεταζόμενη περίπτωση άρνησης της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, οι συμμετέχοντες στην αγορά φ.α. έχουν τη δυνατότητα, ως Χρήστες ΥΦΑ και βάσει του νομοθετικού πλαισίου, να φέρουν τα δικά τους φορτία ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, προκειμένου να προμηθευτούν ΥΦΑ²⁸⁷.

251. Ομοίως, η [...] απάντησε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, δεν έχει χρειαστεί να χρησιμοποιήσει ποτέ το πρότυπο σύμβασης πλαίσιο της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, ενώ έχει υπογράψει συμφωνίες πλαίσιο (Master Sales Agreements) με 20 διεθνείς και εγχώριους Οίκους, τις οποίες και χρησιμοποιεί για αγοραπωλησίες ΥΦΑ εντός της δεξαμενής στη Ρεβυθούσα²⁸⁸.

252. Η [...] ανέφερε ότι, [...]. Η εταιρία σημειώνει, επίσης, ότι [...] ²⁸⁹.

253. Η [...] σημείωσε ότι [...] ²⁹⁰, ενώ η [...] ²⁹¹ απάντησε ότι [...].

254. Η [...] δήλωσε ότι, [...]

255. Από την άλλη πλευρά, η [...] σημειώνει ότι, [...] ²⁹², [...].

256. Η εταιρία σημειώνει, επίσης, ότι, [...].

257. Αντιθέτως, η [...] τονίζει ότι [...] ²⁹³.

258. Η [...] απάντησε ²⁹⁴ ότι η ίδια έχει κατ' επανάληψη χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης πλαίσιο της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, ενώ η [...] δεν έχει προβεί σε σχετική ενέργεια. Περαιτέρω, η εταιρία σημειώνει ότι, λόγω του πλήθους των Χρηστών που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη υποδομή,

²⁸⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁸⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁸⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁸⁹ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων και την υπ' αρ. 844/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁹⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁹¹ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁹² [...].

²⁹³ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁹⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

προσφέρονται εναλλακτικοί τρόποι προμήθειας φυσικού αερίου, όπως, για παράδειγμα, οι έτεροι ηλεκτροπαραγωγοί - Χρήστες ΥΦΑ, οι οποίοι έχουν συνήθως τη δυνατότητα πρόσβασης και προμήθειας ΥΦΑ στην εν λόγω εγκατάσταση. Παρ' όλα αυτά, δεδομένων των ιδιαίτερων τεχνικών περιορισμών του τερματικού σταθμού της Ρεβυθούσας (π.χ. αεριοποίηση μέσα σε συγκεκριμένο αριθμό ημερών), δεν καθίστανται πάντα διαθέσιμες έτερες εναλλακτικές επιλογές, μέσω των λοιπών προμηθευτών, με αποτέλεσμα η συνεργασία με τη ΔΕΠΑ να αποτελεί, εν τέλει, τη μοναδική επιλογή. Παραδείγματος χάριν, η [...] [...] αναφέρει ότι υπάρχουν περίοδοι, κατά τις οποίες μόνο η ΔΕΠΑ διαθέτει ποσότητα ΥΦΑ στις δεξαμενές του τερματικού σταθμού της Ρεβυθούσας, έτσι ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική επιλογή για προμήθεια ΥΦΑ.

259. Τέλος, η [...] απάντησε ότι, έως σήμερα, δεν έχει υπογράψει πρότυπο σύμβασης πλαίσιο της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα. Σε περίπτωση δε άρνησης της ΔΕΠΑ να συναινέσει σε αίτημα για αγοραπωλησία ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας, η εταιρία εκτιμά ότι θα έπρεπε να απευθυνθεί σε τρίτους Χρήστες της δεξαμενής ΥΦΑ, χρησιμοποιώντας τις υφιστάμενες διαδικασίες του ΔΕΣΦΑ, οι οποίες προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Ωστόσο, κατά τη [...], η παρατηρούμενη συγκέντρωση της αγοράς ΥΦΑ, σε συνδυασμό με την ύπαρξη συνθηκών συμφόρησης στην εγκατάσταση ΥΦΑ της Ρεβυθούσας²⁹⁵, θέτουν εν αμφιβόλω την ικανότητα της εταιρίας να πραγματοποιήσει αγοραπωλησία φυσικού αερίου εντός της δεξαμενής ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, στην υποθετική περίπτωση άρνησης της ΔΕΠΑ να συναινέσει σε σχετικό αίτημά της. Η [...] τονίζει ότι το πρόβλημα επιτείνεται από τη σαφέστατη προτίμηση των Χρηστών ΥΦΑ με τα μεγαλύτερα μερίδια αγοράς να μην προβαίνουν σε συναλλαγές εντός της δεξαμενής, αλλά στο ΕΣΣ, αποκλείοντας έτσι τους πιθανούς αγοραστές από τα λειτουργικά και οικονομικά οφέλη της ευελιξίας που παρέχει η χρήση της εγκατάστασης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα²⁹⁶.

260. Στις γενικές τους τοποθετήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα ή μη διατήρησης της υπ' αρ. 4 Δέσμευσης της ΔΕΠΑ²⁹⁷ επτά (7) από τις δέκα (10) ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την εν λόγω Δέσμευση ([...]) και τρεις (3) αποφεύγουν να τοποθετηθούν ρητά ([...]), ενώ καμία εταιρία δεν υποστηρίζει τη διατήρηση της εν λόγω Δέσμευσης.

²⁹⁵ Για τις συνθήκες συμφόρησης στην εγκατάσταση ΥΦΑ της Ρεβυθούσας, βλ. επίσης σχετικά την απάντηση της εταιρίας στις ερωτήσεις 5 και 7 περί εξυπηρέτησης αιχμιακών αναγκών των αγοραστών έναντι τιμήματος και περί λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Βλ. επίσης την άποψη της ΔΕΠΑ στην Ενότητα V.3 της παρούσας.

²⁹⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁹⁷ Ως προς τις γενικές τοποθετήσεις ορισμένων εταιριών του κλάδου επί του συνόλου των Δεσμεύσεων βλ. Ενót. ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

261. Ειδικότερα, η [...] αναφέρει, γενικά, σχετικά με τη Δέσμευση 4, ότι μπορεί ενδεχομένως να υποστηριχθεί ότι συντρέχει ο δικαιολογητικός λόγος άρσης της²⁹⁸. Η [...], σύμφωνα και με όσα εκτέθηκαν στις απαντήσεις της υπό παρ. 252, αναφέρει ότι η διατήρηση της Δέσμευσης υπ' αρ. 4 δεν κρίνεται αναγκαία²⁹⁹. Η [...], σύμφωνα και με όσα εκτέθηκαν στην απάντηση της υπό παρ. 249, θεωρεί ότι πλέον η Δέσμευση 4 της ΔΕΠΑ πρέπει να αρθεί³⁰⁰.

262. Αντίστοιχα, η [...] αναφέρει ότι η κατάρτιση και εφαρμογή πρότυπης σύμβασης πλαίσιο αγοραπωλησίας φ.α. στη Ρεβυθούσα ενδεχομένως να έβρισκε εφαρμογή σε μια αγορά, όπου η ΔΕΠΑ θα είχε κυρίαρχο ρόλο στην αγορά ΥΦΑ και στη χρήση της Ρεβυθούσας, πλην όμως αυτό δεν συμβαίνει σήμερα, καθώς υπάρχουν σημαντικοί παίκτες που εισάγουν φορτία στην ελληνική αγορά φ.α. Συνεπώς, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ δεν θεωρεί ότι η εν λόγω Δέσμευση προσφέρει ουσιαστικά στη δημιουργία (ή/και στη διατήρηση) ανταγωνιστικότερης αγοράς φυσικού αερίου³⁰¹.

263. Η [...] αναφέρει, σχετικά με την υπ' αρ. 4 Δέσμευση της ΔΕΠΑ, ότι, κατά την άποψή της, η επικρατούσα τάση της αγοράς για τη χρήση των πρότυπων συμβάσεων του EFET (European Federation of Energy Traders) είναι επαρκής. Οι πρότυπες συμβάσεις του EFET παρουσιάζουν πλήθος πλεονεκτημάτων, είναι τυποποιημένες και απολαμβάνουν ευρείας αποδοχής από την αγορά, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Συνεπώς, κατά την άποψη της ΖΕΝΙΘ, κρίνεται λογική η θέση περί μικρής πιθανότητας μελλοντικής χρήσης της πρότυπης σύμβασης της ΔΕΠΑ³⁰².

264. Τέλος, η [...], αναφέρει πως θεωρεί ότι εκλείπουν οι λόγοι για διατήρηση της εν λόγω Δέσμευσης της ΔΕΠΑ³⁰³.

VI.2 Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 5 - ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΞΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ - ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ ΔΜΙ

265. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 5 Δέσμευση, η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε ότι θα προβαίνει από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων κι εφεξής σε εκχώρηση Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας προς τους Πελάτες της στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους άνευ οιοδήποτε

²⁹⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

²⁹⁹ Βλ. την υπ' αρ. 844/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁰⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Ως γενική τοποθέτησή της, η [...] αναφέρει ότι είναι θετική ως προς την απαλλαγή της ΔΕΠΑ από όλες τις δεσμεύσεις έναντι της ΕΑ καθώς οι εξελίξεις στην αγορά φυσικού αερίου έχουν καταστήσει πλέον τις δεσμεύσεις άνευ σκοπιμότητας, καθώς τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί σημαντικά οι παίκτες που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη αγορά, δημιουργώντας, ούτως ή άλλως, συνθήκες ανταγωνισμού.

³⁰¹ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁰² Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁰³ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

χρηματικού ή άλλου ανταλλάγματος, κατόπιν σχετικού εγγράφου αιτήματος εκάστου των Πελατών της, το οποίο θα υποβάλλεται δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από την ελάχιστη προθεσμία γνωστοποίησης στον διαχειριστή κατά το άρθρο 14 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ.

266. Η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε, επίσης, όπως καταρτίσει μέχρι 30 Νοεμβρίου 2012 και γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ και στον ΔΕΣΦΑ πρότυπο σύμβασης εκχώρησης ΔΜΙ προς τους Πελάτες της στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους. Η ΔΕΠΑ δεσμεύτηκε να αναρτήσει στην επίσημη ιστοσελίδα της μέχρι την 1.2.2013 το ως άνω πρότυπο σύμβασης, όπως αυτό θα εγκριθεί από τη ΡΑΕ και θα κοινοποιηθεί στον ΔΕΣΦΑ.

267. Η ΔΕΠΑ ρητώς δεσμεύτηκε να εφαρμόζει χωρίς διακρίσεις την εν λόγω σύμβαση το αργότερο από 1.2.2013 και ότι η εκάστοτε ανά περίπτωση προς υπογραφή σύμβαση θα περιέχει εύλογους και αναλογικούς όρους ως προς το σύνολο των ρυθμίσεών της.

VI.2.1 Η άποψη της ΔΕΠΑ περί των λόγων απαλλαγής από την υπ' αρ. 5 Δέσμευση

268. Η ΔΕΠΑ, στο αίτημά της, επισημαίνει ότι η υπ' αρ. 5 Δέσμευση είναι ανεπίκαιρη και η εφαρμογή της δεν θεωρείται σημαντική στην πράξη, για τους εξής λόγους:

i. Καθώς η αγορά λειτουργεί πλέον σχεδόν αποκλειστικά μέσω συμβάσεων πώλησης φυσικού αερίου, χωρίς την υπηρεσία μεταφοράς, στο ΕΣΣ, έχει σχεδόν εκμηδενιστεί η χρησιμότητα της συγκεκριμένης Δέσμευσης, η εφαρμογή της οποίας είναι πλέον σπάνια και η τάση της αγοράς οδηγεί προς την ελαχιστοποίηση και ενδεχομένως την ανυπαρξία, προσεχώς, τέτοιου είδους αιτημάτων για εκχώρηση ΔΜΙ παραλαβής φυσικού αερίου σε σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ.

ii. Ακόμη και στην υποθετική περίπτωση που ένας πελάτης επιθυμεί να δεσμευτεί με τον προμηθευτή του με σύμβαση πώλησης φυσικού αερίου, η οποία θα περιέχει και παροχή από τον προμηθευτή υπηρεσιών μεταφοράς, η ΔΕΠΑ θεωρεί ότι είναι πλέον βέβαιο πως, λόγω της ύπαρξης έντονου ανταγωνισμού και πολλών διαφορετικών επιλογών για τον εν λόγω πελάτη, ο τελευταίος έχει αυξημένη διαπραγματευτική δύναμη. [...].

iii. Υπάρχουν διαθέσιμες προς κάθε ενδιαφερόμενο οι προβλεπόμενες στον Κώδικα ΕΣΦΑ δυνατότητες της εκχώρησης (Άρθρο 14) και της μίσθωσης (Άρθρο 14Α) δυναμικότητας σε σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ, οι οποίες μπορούν να αντικαταστήσουν επί της ουσίας την εν λόγω Δέσμευση σε περιπτώσεις, κατά τις οποίες ένας χρήστης επιθυμεί να του εκχωρηθεί δεσμευμένη δυναμικότητα σε σημείο εξόδου του ΕΣΜΦΑ.

269. Απαντώντας σε ερώτημα της ΓΔΑ σχετικά με το πόσες φορές, κατ' έτος, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων και εντεύθεν, έχει προβεί η ΔΕΠΑ σε εκχώρηση ΔΜΙ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 5 Δέσμευση³⁰⁴, η εταιρία παρέθεσε τις ακόλουθες περιπτώσεις εκχώρησης ΔΜΙ σε Πελάτες της στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους:

³⁰⁴ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

Πίνακας 23. Εκχώρηση Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας εκ μέρους της ΔΕΠΑ σε Πελάτες της στο Σημείο Εξόδου των εγκαταστάσεών τους, 2012 - 2020

Έτος	Αρ. Εκχωρήσεων ΔΜΙ
2012	[...]
2013	[...]
2014	[...]
2015	[...]
2018	[...]
2019	[...]
2020	[...]
Σύνολο	[...]

Πηγή: ΔΕΠΑ

270. Από τα στοιχεία του Πίνακα 23 είναι προφανές ότι, με εξαίρεση το έτος 2019, κατά το οποίο πραγματοποιήθηκαν [...] εκχωρήσεις ΔΜΙ σε Πελάτες της ΔΕΠΑ στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους, ο αριθμός των εν λόγω εκχωρήσεων παραμένει σχετικά χαμηλός και δεν ξεπερνά τις [...] περιπτώσεις εκχώρησης κατ' έτος, κατά δε τα έτη 2012, 2013 και 2018, ο αριθμός αυτός ήταν μονοψήφιος.

271. Περαιτέρω, απαντώντας σε ερώτημα της ΓΔΑ σχετικά με το εάν τυχόν υπήρξαν περιπτώσεις, κατά τις οποίες δεν έκανε αποδεκτό αίτημα για εκχώρηση ΔΜΙ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 5 Δέσμευση³⁰⁵, η ΔΕΠΑ απάντησε ότι δεν έχει υπάρξει μέχρι σήμερα περίπτωση τέτοιου αιτήματος, το οποίο να μην έχει γίνει αποδεκτό από την εταιρία.

VI.2.2 Οι απόψεις των εταιριών του κλάδου και της ΕΒΙΚΕΝ σχετικά με την υπ' αρ. 5 Δέσμευση

272. Από τις απαντήσεις των εταιριών / Ένωσης του κλάδου, στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, προκύπτει ότι, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, τέσσερις (4) εταιρίες ([...]) έχουν χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης της ΔΕΠΑ για εκχώρηση ΔΜΙ στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους, κατ' εφαρμογή της υπ' αρ. 5 Δέσμευσης της ΔΕΠΑ, ενώ πέντε (5) εταιρίες ([...]) δεν το έχουν χρησιμοποιήσει.

273. Ειδικότερα, η [...] ανέφερε ότι έχει χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης της ΔΕΠΑ για εκχώρηση ΔΜΙ, κυρίως κατά το χρονικό διάστημα 2012 - 2014, καθώς κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, η προμήθεια φυσικού αερίου από τη ΔΕΠΑ πραγματοποιούνταν μέσω σύμβασης προμήθειας με υπηρεσίες μεταφοράς (bundled)³⁰⁶.

274. Αντίστοιχα, η [...] ανέφερε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, η εταιρία έχει χρησιμοποιήσει το πρότυπο

³⁰⁵ Αναφέροντας, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, ποια εταιρία υπέβαλε σχετικό ερώτημα και πότε, καθώς και ποιοι ήταν οι λόγοι για τους οποίους δεν έγινε αποδεκτό το σχετικό αίτημα από τη ΔΕΠΑ.

³⁰⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

σύμβασης της ΔΕΠΑ για την εκχώρηση ΔΜΙ και ως εκχωρών και ως εκδοχέας Χρήστης³⁰⁷.

275. Η [...] ανέφερε ότι το πρότυπο σύμβασης της ΔΕΠΑ έχει χρησιμοποιηθεί από την εταιρία, σε περιπτώσεις εκχώρησης ΔΜΙ στο σημείο εισόδου Αγ. Τριάδα και αεριοποίησης ΥΦΑ³⁰⁸.

276. Η [...] απάντησε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, από τις δύο εταιρίες του Ομίλου ΗΡΩΝ, μόνο η ίδια έχει χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης ΔΕΠΑ για εκχώρηση ΔΜΙ³⁰⁹.

277. Αντίθετα, η [...] δήλωσε ότι ούτε η ίδια ούτε η ΔΙΑΧΟΝ έχουν χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης της ΔΕΠΑ για εκχώρηση ΔΜΙ³¹⁰.

278. Αντίστοιχα, η [...] απάντησε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ και εντεύθεν, δεν έχει χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης της ΔΕΠΑ για εκχώρηση ΔΜΙ στα σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ άνευ ανταλλάγματος³¹¹.

279. Ομοίως, απάντησαν ότι δεν έχουν χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης για εκχώρηση ΔΜΙ της ΔΕΠΑ οι εταιρίες [...] ³¹², [...] ³¹³ και [...] ³¹⁴.

280. Στις γενικές τους τοποθετήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα ή μη διατήρησης της υπ' αρ. 5 Δέσμευσης της ΔΕΠΑ³¹⁵, επτά (7) από τις δέκα (10) ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την εν λόγω Δέσμευση ([...]) και τρεις (3) αποφεύγουν να τοποθετηθούν ρητά ([...]), ενώ καμία εταιρία δεν υποστηρίζει τη διατήρηση της εν λόγω Δέσμευσης.

281. Ειδικότερα, η [...] αναφέρει, γενικά, σχετικά με τη Δέσμευση 5, ότι μπορεί ενδεχομένως να υποστηριχθεί ότι συντρέχει ο δικαιολογητικός λόγος άρσης της³¹⁶.

282. Η [...] σημειώνει ότι [...] ³¹⁷.

283. Η [...] απάντησε ότι η ΔΕΠΑ τήρησε τη Δέσμευσή της όλο αυτό το διάστημα, ενώ η ίδια θεωρεί ότι πλέον οι προβλέψεις δυνατοτήτων εκχώρησης και μίσθωσης

³⁰⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁰⁸ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁰⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹¹ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹² Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹³ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹⁵ Ως προς τις γενικές τοποθετήσεις ορισμένων εταιριών του κλάδου επί του συνόλου των Δεσμεύσεων βλ. Ενót. ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

³¹⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³¹⁷ Βλ. την υπ' αρ. 844/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

δυναμικότητας σε σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ (Άρθρο 14 και 14Α, αντίστοιχα, του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ) είναι επαρκείς, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι συμβάσεις προς μεγάλους πελάτες πραγματοποιούνται, πλέον, κατά κανόνα από όλους τους προμηθευτές, με σημείο παράδοσης το ΕΣΣ. Κατά συνέπεια, η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS θεωρεί ότι πλέον η Δέσμευση 5 της ΔΕΠΑ πρέπει να αρθεί³¹⁸.

284. Αντίστοιχα, η [...] αναφέρει ότι θεωρεί πως η εκχώρηση ΔΜΙ σε σημείο εξόδου έχει πολύ μικρή σημασία σε μια αγορά, όπου επικρατούν σε πολύ μεγάλο ποσοστό οι αποσυζευγμένες συμβάσεις φ.α., με αποτέλεσμα η εν λόγω Δέσμευση να είναι άνευ πραγματικής ουσίας³¹⁹. Η [...] γενικά αναφέρει, σχετικά με την υπ' αρ. 5 Δέσμευση της ΔΕΠΑ, ότι θεωρεί επαρκείς τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ (Άρθρα 14 και 14Α) περί εκχώρησης και μίσθωσης δεσμευμένης δυναμικότητας σε σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ³²⁰.

285. Τέλος, η [...], αναφέρει πως θεωρεί ότι εκλείπουν οι λόγοι για διατήρηση της εν λόγω Δέσμευσης της ΔΕΠΑ³²¹.

VI.3 Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 4 ΚΑΙ 5 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

286. Απαντώντας στο αίτημα της Υπηρεσίας για την παροχή των απόψεών της σχετικά με το υπό κρίση αίτημα της ΔΕΠΑ, η ΡΑΕ αναφέρθηκε συνολικά στις υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεις, αναφέροντας ότι η Αρχή έχει ήδη αποφανθεί σχετικά με την αναγκαιότητα απαλοιφής των Δεσμεύσεων αυτών, από το έτος 2013³²², όταν ήταν ακόμη σε ισχύ η 1η αναθεώρηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ³²³.

³¹⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Ως γενική τοποθέτησή της, η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ αναφέρει ότι είναι θετική ως προς την απαλλαγή της ΔΕΠΑ από όλες τις δεσμεύσεις έναντι της ΕΑ καθώς οι εξελίξεις στην αγορά φυσικού αερίου έχουν καταστήσει πλέον τις δεσμεύσεις άνευ σκοπιμότητας, καθώς τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί σημαντικά οι παίκτες που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη αγορά, δημιουργώντας, ούτως ή άλλως, συνθήκες ανταγωνισμού.

³¹⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³²⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³²¹ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³²² Με το υπ' αρ. 0-56237/15.10.2013 έγγραφό της και για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτό. Το εν λόγω έγγραφο της ΡΑΕ αποτελεί επιστολή, η οποία εστάλη από τον Πρόεδρο της ΡΑΕ στον Πρόεδρο της ΕΑ, στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ, στην οποία αναφέρεται ότι, σε εφαρμογή των Δεσμεύσεων υπ' αρ. 4 και 5, η ΔΕΠΑ υπέβαλε στη ΡΑΕ σχέδιο Πρότυπων Συμβάσεων και συγκεκριμένα σχέδιο «Συμφωνίας Πλαισίου Πώλησης και Αγοράς Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της δεξαμενής στη Ρεβυθούσα» και σχέδιο «Σύμβασης Εκχώρησης Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παραλαβής», προς έγκριση από την Αρχή. [...], η ΡΑΕ θεώρησε ότι είναι σκόπιμο να μην υπάρξουν τέτοιου είδους συμβάσεις και πρότεινε την απαλοιφή τους από τις Δεσμεύσεις 4 και 5, ώστε πιθανά θέματα που αφορούν σε θέματα πρόσβασης τρίτων στις υποδομές του ΕΣΦΑ και τις συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών να αντιμετωπιστούν μέσω τροποποιήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

³²³ Βλ. την υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή της ΡΑΕ προς την Υπηρεσία.

287. Η ΡΑΕ σημειώνει ότι, έκτοτε, οι διαδικασίες που περιλαμβάνονται στην εν ισχύ έκδοση της Πέμπτης Αναθεώρησης του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ³²⁴, αναφορικά με τη δευτερογενή αγορά φυσικού αερίου, ήτοι τις συναλλαγές ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας και την εκχώρηση ΔΜΙ, έχουν τροποποιηθεί, κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται ακόμη περισσότερο η δευτερογενής αγορά μεταξύ των Χρηστών, ενώ κατά τον χρόνο της απάντησης της Αρχής βρισκόταν σε εξέλιξη η τροποποίηση της διαδικασίας του ετήσιου προγραμματισμού εκφορτώσεων φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, όπερ και συνέβη με τη σχετική τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ.

VI.4 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 4 ΚΑΙ 5 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

VI.4.1 Ο σκοπός των υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεων

288. Οι υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεις είχαν ως σκοπό την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά αφενός στους όρους προμήθειας και εκχώρησης αποθηκευτικού χώρου εντός της εγκατάστασης της Ρεβυθούσας και αφετέρου στους όρους εκχώρησης αχρησιμοποίητης από τη ΔΕΠΑ ΔΜΙ προς τους πελάτες της στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους, με στόχο την ισότιμη και διαφανή πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ.

289. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση, η υπ' αρ. 4 Δέσμευση για κατάρτιση από τη ΔΕΠΑ και γνωστοποίηση στη ΡΑΕ προς έγκριση προτύπου σύμβασης αγοραπωλησίας φ.α. εντός της δεξαμενής ΥΦΑ, καθώς και σχετικού σχεδίου εκχώρησης αποθηκευτικού χώρου εντός της εγκατάστασης της Ρεβυθούσας, κρίθηκε επαρκής, καθώς αναμένετο να οδηγήσει σε εφαρμογή από τη ΔΕΠΑ όρων αγοραπωλησίας και αποθήκευσης φ.α. εντός της δεξαμενής ΥΦΑ με εύλογους, σαφείς και προκαθορισμένους όρους. Με τον τρόπο αυτό ακολούθως αναμένετο να αυξηθεί η διαφάνεια στους όρους προμήθειας και εκχώρησης αποθηκευτικού χώρου και να εξασφαλισθεί ότι δεν θα γίνονται διακρίσεις ανάμεσα στους πελάτες της ΔΕΠΑ³²⁵.

290. Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση, η υπ' αρ. 5 Δέσμευση για κατάρτιση από τη ΔΕΠΑ και γνωστοποίηση στη ΡΑΕ και στον ΔΕΣΦΑ προτύπου σύμβασης εκχώρησης ΔΜΙ προς τους πελάτες της ΔΕΠΑ στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους, κρίθηκε επαρκής, για τον λόγο ότι ξεκαθάριζε το συμβατικό πλαίσιο εντός του οποίου καθίστατο ευχερής, εύλογη και ισότιμη η εκχώρηση σε κάθε ενδιαφερόμενο της μη χρησιμοποιημένης μεταφορικής ικανότητας της ΔΕΠΑ στα σημεία του ΕΣΦΑ, που η ίδια είχε δεσμεύσει και δε χρησιμοποιούσε³²⁶.

VI.4.2 Εξέταση της συνδρομής της προϋπόθεσης περί ουσιαστικής μεταβολής των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ αναφορικά με τις υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεις

291. Επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι, σύμφωνα με την υπ' αρ. 635/2016 απόφαση ΕΑ, αναφορικά με τον έλεγχο

³²⁴ Υπ' αρ. 1035/13.7.2020 απόφαση ΡΑΕ, Β' 2840.

³²⁵ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 171.

³²⁶ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 173.

συμμόρφωσης της ΔΕΠΑ στο σύνολο των δεσμεύσεων που ανέλαβε με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση, η ΡΑΕ, παρά το γεγονός ότι προχώρησε σε δημόσια διαβούλευση επί των αρχικών σχεδίων συμβάσεων που υπέβαλε σε αυτήν η ΔΕΠΑ προς έγκριση δυνάμει των υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεων, θεώρησε εν τέλει ότι είναι σκόπιμο να μην υπάρξουν τέτοιου είδους συμβάσεις και πρότεινε, στο πλαίσιο της αξιολόγησης από την ΕΑ της εφαρμογής της υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφασης, την απαλοιφή τους από τις δεσμεύσεις 4 και 5, ώστε πιθανά θέματα που αφορούν στην πρόσβαση τρίτων στις υποδομές του ΕΣΦΑ και τις συναλλαγές μεταξύ Χρηστών, να αντιμετωπιστούν μέσω τροποποιήσεων του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ³²⁷. Ως εκ τούτου, η ΔΕΠΑ δεν ανήρτησε τα σχετικά πρότυπα συμβάσεων στην ιστοσελίδα της, κατά τα οριζόμενα στις υπ' αρ. 4 και 5 δεσμεύσεις, καθώς τούτο προϋπέθετε την ύπαρξη εγκεκριμένων από τη ΡΑΕ συμβάσεων, προϋπόθεση η οποία δεν πληρώθηκε, σύμφωνα με τα ανωτέρω³²⁸.

292. Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ³²⁹, πιθανολογήθηκε ότι στη δευτερογενή αγορά της πρόσβασης ή των υπηρεσιών μεταφοράς, η οποία αφορά τη «δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα» και όχι όλη ανεξαιρέτως τη δυναμικότητα του δικτύου, η ΔΕΠΑ ήταν ο μόνος χρήστης που είχε δεσμεύσει δυναμικότητα στο ΕΣΦΑ μέχρι και το 2009, και άρα μόνη αυτή είχε τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθεί δευτερογενώς στην αγορά παροχής πρόσβασης. Το 2010 το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ στην αγορά της δυναμικότητας φαίνεται να μειώθηκε οριακά, μέσω π.χ. των αποδεσμεύσεων δυναμικότητας που αιτήθηκαν και πέτυχαν η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, η ΔΕΗ, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και η PROTERRIA, παρέμεινε όμως σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα³³⁰. Η μονοπωλιακή αυτή θέση της ΔΕΠΑ φαίνεται να διατηρήθηκε από το 2007, οπότε και ιδρύθηκε ο ΔΕΣΦΑ και με τη σχετική μεταξύ τους σύμβαση εκχωρήθηκε στη ΔΕΠΑ το σύνολο της δυναμικότητας του δικτύου, γεγονός που πιθανολογείται ότι αποτέλεσε σημαντικό φραγμό εισόδου για νέους ανταγωνιστές, και κράτησε σταθερά υψηλό (μονοπωλιακό) το μερίδιο της ΔΕΠΑ³³¹.

293. Πλέον, όπως προαναφέρθηκε³³², σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε ο ΔΕΣΦΑ, το πλήθος των εταιριών που δραστηριοποιούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ έχει αυξηθεί σημαντικά μεταξύ των ετών 2012 και 2019. Συγκεκριμένα, το 2012 δραστηριοποιούνταν στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, εκτός της

³²⁷ Βλ. υπ' αρ. 635/2016 απόφαση ΕΑ, σκ. 335, 337. Την θέση αυτή επαναλαμβάνει η ΡΑΕ στην υπ' αρ. 8191/21.9.2020 επιστολή της προς την Υπηρεσία.

³²⁸ Βλ. υπ' αρ. 635/2016 απόφαση ΕΑ, σκ. 338, 339.

³²⁹ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 69.

³³⁰ Βλ. και ανωτέρω Ενότ. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VII/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

³³¹ Βλ. και αναλυτικά κατωτέρω Ενότ. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7.

³³² Βλ. Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 7 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

ΔΕΠΑ, μόλις τέσσερις (4) εταιρίες, ενώ το 2019, ο αντίστοιχος αριθμός των δραστηριοποιούμενων εταιριών στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ ανήλθε σε δώδεκα (12) ενώ, αν ληφθούν υπόψη και οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται στο ΕΣΣ, ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων Χρηστών του ΕΣΦΑ ανέρχεται, κατά το ίδιο έτος, σε είκοσι εννέα (29)³³³.

VI.4.2.1 Ειδικότερα αναφορικά με την υπ' αρ. 4 Δέσμευση

294. Σε σχέση ειδικότερα με την υπ' αρ. 4 Δέσμευση, όσον αφορά στο σημείο εισόδου Αγ. Τριάδα, όπως προαναφέρθηκε³³⁴, ενώ το 2017 και το 2018 μόνο δύο Χρήστες εισήγαγαν φορτία ΥΦΑ στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας (η ΔΕΠΑ και η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ), το 2019 δραστηριοποιήθηκαν στις εισαγωγές ΥΦΑ επτά εταιρίες, με τα ποσοστά τεσσάρων εξ αυτών να ξεπερνούν το 5% (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ [...], ΔΕΠΑ [...], ELPEDISON [...], και ΔΕΗ [...]), ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2020, έξι εταιρίες πραγματοποίησαν εισαγωγές ΥΦΑ, τα μερίδια των οποίων έχουν ως εξής: ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ [...], ELPEDISON [...], ΔΕΗ [...], ΔΕΠΑ [...], ΗΡΩΝ [...], και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ [...]³³⁵. Εκ των ανωτέρω προκύπτει αφενός ότι στη Ρεβυθούσα δραστηριοποιούνται πλέον περισσότεροι Χρήστες, οι οποίοι συστηματικά πραγματοποιούν εισαγωγές φορτίων ΥΦΑ, αφετέρου ότι έχει περιοριστεί δραστικά η χρήση της Ρεβυθούσας εκ μέρους της ΔΕΠΑ. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, τη δραστηριοποίηση σε αυτό το σημείο εισόδου ενισχύει και η αναβάθμιση του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, που ολοκληρώθηκε στα τέλη του Νοεμβρίου του 2018, αυξάνοντας κατά 70% την αποθηκευτική ικανότητα των εγκαταστάσεων³³⁶ και κατά 40% τον ρυθμό αεριοποίησης του ΥΦΑ³³⁷.

³³³ Για τα σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ, βλ. κατωτέρω στην υποενότητα αναφορικά με την υπ' αρ. 5 Δέσμευση. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε (Ενότ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ), όσον αφορά στον συντριπτικά μεγαλύτερο όγκο του πωλούμενου φυσικού αερίου, η αγορά λειτουργεί σήμερα με συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς, καθώς οι προμηθευτές παραδίδουν το φυσικό αέριο στο Εικονικό Σημείο Συναλλαγών (ΕΣΣ) του ΕΣΦΑ και όχι στις εγκαταστάσεις των πελατών και οι συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών λαμβάνουν χώρα στο ΕΣΣ.

³³⁴ Βλ. Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ και και Ενότ. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VII/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

³³⁵ Βλ. και κατωτέρω Ενότ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

³³⁶ Με την προσθήκη τρίτης δεξαμενής χωρητικότητας 95.000 κυβικών μέτρων, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο την εγγυημένη χωρητικότητα της Ρεβυθούσας στα 220.000 κυβικά μέτρα - βλ. ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

³³⁷ Βλ. αναλυτικά κατωτέρω Ενότ. Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 7 ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ-ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΠΑ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΣΦΑ, αναφορικά με τη δυνατότητα που έχουν πλέον οι Χρήστες να κατοχυρώνουν δυναμι-

295. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω³³⁸, σχεδόν όλες οι ερωτηθείσες εταιρίες (εκτός της [...]) ανέφεραν ότι δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ το σχετικό πρότυπο σύμβασης πλαίσιο της ΔΕΠΑ για αγοραπωλησία φ.α. εντός της δεξαμενής ΥΦΑ της Ρεβυθούσας, ενώ η χρήση των πρότυπων συμβάσεων του EFET (European Federation of Energy Traders), συνοδευόμενες από επιβεβαιωτικές συμφωνίες (confirmation notices) ανά συναλλαγή³³⁹, απολαμβάνουν ευρείας αποδοχής από την αγορά. Περαιτέρω, οι συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών πραγματοποιούνται πλέον στο ΕΣΣ και ως εκ τούτου, δεν καθίσταται πλέον επιτακτική η ανάγκη εφαρμογής κάποιας σχετικής πρότυπης σύμβασης με τη ΔΕΠΑ.

296. Άλλωστε, τυχόν άρνηση της ΔΕΠΑ να συναινέσει σε αίτημα τρίτου για ανταλλαγή ποσοτήτων ΥΦΑ εντός των δεξαμενών της Ρεβυθούσας δεν έχει πλέον κανένα πρακτικό αποτέλεσμα στην ικανότητα του τρίτου να διενεργήσει την επιδιωκόμενη ανταλλαγή, καθώς ο αιτών δύναται να πραγματοποιήσει την αιτηθείσα ανταλλαγή ποσοτήτων με άλλους Χρήστες ή εμπόρους φυσικού αερίου είτε στη Ρεβυθούσα είτε στο ΕΣΣ.

297. Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, επτά (7) από τις δέκα (10) ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την υπ' αρ. 4 Δέσμευση³⁴⁰, ενώ καμία εταιρία δεν υποστηρίζει ότι η εν λόγω Δέσμευση θα πρέπει να διατηρηθεί.

VI.4.2.2 Ειδικότερα αναφορικά με την υπ' αρ. 5 Δέσμευση

298. Αναφορικά με το γεγονός ότι η σύμβαση μεταξύ ΔΕΠΑ - ΔΕΣΦΑ για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς σε σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ εξακολουθεί να ισχύει, επισημαίνεται ότι στην πράξη η χρήση της εν λόγω σύμβασης εκ μέρους της ΔΕΠΑ όσον αφορά στα σημεία εξόδου (όπου, δηλαδή, βρίσκονται οι εγκαταστάσεις των πελατών της) είναι δραστικά περιορισμένη, καθώς, όπως προαναφέρθηκε³⁴¹, η αγορά λειτουργεί σήμερα, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, με συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς και οι προμηθευτές χονδρικής παραδίδουν το φυσικό αέριο στο ΕΣΣ - όπου λαμβάνουν χώρα και οι συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών - και όχι πλέον στις εγκαταστάσεις των πελατών³⁴². Ως εκ τούτου,

κόπηση μέσω δημοπράτησης, τουλάχιστον για κάθε εκφόρτωση που θα έχουν διασφαλίσει μέσω της δημοπρασίας, αλλά και έπειτα, μέσω της συμπληρωματικής δημοπράτησης δυναμικότητας (complementary capacity auction).

³³⁸ Βλ. αναλυτικά Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 4 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

³³⁹ Οι οποίες προσδιορίζουν και τα επιμέρους στοιχεία (ποσότητες, τιμή, χρόνος κ.λπ.) κάθε συναλλαγής.

³⁴⁰ Ήτοι, [...].

³⁴¹ Βλ. Ενότ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

³⁴² Βλ. σχετικά την υπ' αρ. 819/28.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε (Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ), σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει ο ΔΕΣΦΑ στην ιστοσελίδα του, το μερίδιο της ΔΕΠΑ επί της τροφοδοσίας σημείων εξόδου, με βάση τις μηνιαίες ποσότητες που παραδίδονται, κυμάνθηκε, κατά το 2020, από 1,29% έως 37,14%, ενώ παρέμεινε σταθερά άνω του 30% κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Το αντίστοιχο ποσοστό της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ κυμάνθηκε μεταξύ 23,16% και 30,87%, κατά

εκτιμάται ότι η εκχώρηση ΔΜΙ σε σημείο εξόδου είναι περιορισμένη σε μια αγορά όπου επικρατούν πλέον οι αποσυζευγμένες συμβάσεις³⁴³. Περαιτέρω, υπάρχουν πάντα διαθέσιμες προς κάθε ενδιαφερόμενο Χρήστη Μεταφοράς οι προβλεπόμενες στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ δυνατότητες της εκχώρησης (Άρθρο 14) και της μίσθωσης (Άρθρο 14Α) δυναμικότητας σε σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ.

299. Όσον αφορά στην υποχρέωση της ΔΕΠΑ, βάσει της υπό κρίση δέσμευσης, να προβαίνει σε εκχώρηση ΔΜΙ προς τους Πελάτες της στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους άνευ οιοδήποτε χρηματικού ή άλλου ανταλλάγματος, κατόπιν σχετικού εγγράφου αιτήματος εκάστου των Πελατών της, το οποίο θα υποβάλλεται δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από την ελάχιστη προθεσμία γνωστοποίησης στον Διαχειριστή κατά το άρθρο 14 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, εκτιμάται ότι πλέον περιττεύει, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι οι σχετικές διαδικασίες προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ και ισχύουν, κατά ενιαίο τρόπο, για το σύνολο των Χρηστών Μεταφοράς.

300. Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, επτά (7) από τις δέκα (10) ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την υπ' αρ. 5 Δέσμευση³⁴⁴, ενώ καμία εταιρία δεν υποστηρίζει τη διατήρησή της.

VI.4.2.3 Συμπέρασμα

301. Οι υπό κρίση υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ βασίστηκαν στην εμπορική πραγματικότητα κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, η οποία υπαγόρευε την ισότιμη και διαφανή πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ και κατ' επέκταση την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά.

302. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διαμορφωθείσες συνθήκες στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, όπως αναπτύχθηκαν ανωτέρω, και ιδίως, το γεγονός ότι η ΔΕΠΑ δεν ανήρτησε ποτέ στην ιστοσελίδα τα σχετικά πρότυπα συμβάσεων κατά τα οριζόμενα στις υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεις, αφού αυτά δεν έλαβαν εν τέλει την έγκριση της ΡΑΕ, το περιορισμένο ενδιαφέρον των Χρηστών για χρήση των σχετικών προτύπων συμβάσεων, το γεγονός ότι στη Ρεβυθούσα δραστηριοποιούνται πλέον περισσότεροι Χρήστες, οι οποίοι συστηματικά πραγματοποιούν εισαγωγές φορτίων ΥΦΑ, ενώ έχει περιοριστεί δραστικά η χρήση της Ρεβυθούσας εκ μέρους της ΔΕΠΑ, το γεγονός ότι η αγορά λειτουργεί πλέον, κατά κύριο λόγο, με συμβάσεις παράδοσης / παραλαβής στο ΕΣΣ (και όχι με παράδοση στα σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ) συνδυαστικά με την αύξηση των αποσυζευγμένων συμβάσεων πώλησης φ.α., καθώς και την αύξηση του αριθμού των εισαγωγέων / προμηθευτών φ.α. στην εγχώρια αγορά

τη διάρκεια του έτους, παραμένοντας κοντά στο 25% κατά το β' εξάμηνο αυτού. Ακολούθησαν οι εταιρίες ELPEDISON, με ποσοστό που κυμάνθηκε μεταξύ 8,60% και 21,68% και ΔΕΗ, με ποσοστό που κυμάνθηκε μεταξύ 7,85% και 26,95%.

³⁴³ Όπως προαναφέρθηκε, πέντε (5) από τις εννέα (9) ερωτηθείσες εταιρίες δεν έχουν χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης της ΔΕΠΑ για εκχώρηση ΔΜΙ στο σημείο εξόδου των εγκαταστάσεών τους.

³⁴⁴ Ήτοι, [...].

και τη συνακόλουθη σημαντική αύξηση των Χρηστών Μεταφοράς που δραστηριοποιούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ, εκτιμάται ότι είναι σπάνια η εφαρμογή των αναφερομένων στις υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεις προτύπων συμβάσεων, τα οποία άλλωστε ουδέποτε εφαρμόστηκαν πλήρως, αφού εν τέλει δεν εγκρίθηκαν από τη ΡΑΕ.

303. Ως εκ τούτου, η ΕΑ κρίνει ότι εκλείπουν πλέον οι λόγοι για τη διατήρηση των υπ' αρ. 4 και 5 Δεσμεύσεων.

VII. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7

VII.1 Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ - ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗΣ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΣΦΑ

304. Σύμφωνα με την έκτη Δέσμευση, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να διαθέσει άμεσα προς εκχώρηση σε τρίτους ενδιαφερόμενους Χρήστες, άνευ ανταλλάγματος στο μέτρο που η ίδια δεν έχει καταβάλει αντάλλαγμα, τη Δεσμευμένη Μεταφορική Ικανότητα παράδοσης φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, την οποία δεν πρόκειται να χρησιμοποιεί σύμφωνα με το άρθρο 20Α παρ. 5 (Γ) του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ. Ειδικότερα, η προς διάθεση προσφερόμενη μη χρησιμοποιούμενη ΔΜΙ θα ανακοινώνεται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΔΕΠΑ, αμελλητί και το αργότερο δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από τη γνωστοποίηση στον Διαχειριστή. Στην εν λόγω ανακοίνωση - προσφορά θα αναφέρονται τα σημεία εισόδου και για κάθε τέτοιο σημείο, το μέγεθος της προσφερόμενης ΔΜΙ, η ημέρα ή το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο προσφέρεται η εν λόγω Δεσμευμένη Μεταφορική Ικανότητα. Τα ανωτέρω θα ισχύουν έως ότου τεθεί σε λειτουργία το Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών, οπότε και θα εφαρμοστούν οι αντίστοιχες προβλέψεις του άρθρου 20Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ³⁴⁵. Μεταβατικά και

³⁴⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 20Α «Διάθεση μη χρησιμοποιούμενης δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης / Παραλαβής στη δευτερογενή αγορά» του Κώδικα ΕΣΦΑ (6η αναθεώρηση) «1. Κάθε χρήστης μεταφοράς δύναται να διαθέτει σε τρίτους ενδιαφερόμενους χρήστες στη δευτερογενή αγορά με εκχώρηση, κατά το άρθρο 14 ή με μίσθωση, κατά το άρθρο 14Α, το τμήμα της Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης / Παραλαβής το οποίο δεν θα χρησιμοποιήσει για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, είτε μέσω του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών είτε με απευθείας διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. Η διάθεση στη δευτερογενή αγορά της Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης σε αδιάλειπτη βάση στο σημείο ΥΦΑ πραγματοποιείται από κοινού με την αντίστοιχη δυναμικότητα αεριοποίησης ΥΦΑ, κατά το άρθρο 73B ως Δεσμοποιημένη Δυναμικότητα ΥΦΑ. 2. Για τη διάθεση μη χρησιμοποιούμενης Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης / Παραλαβής μέσω του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών, ο πρόσφορος χρήστης καταχωρεί την προσφορά του σε αυτό...3. Οι ενδιαφερόμενοι χρήστες καταχωρούν την αποδοχή της προσφοράς διάθεσης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης / Παραλαβής στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών. Ο προσφέρων χρήστης ενημερώνεται για κάθε τέτοια αποδοχή μέσω του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών. 4. Για τη διάθεση μη χρησιμοποιούμενης Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης / Παραλαβής με απευθείας διαπραγμάτευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 14 εφόσον πρόκειται για εκχώρηση και του άρθρου 14Α εφόσον πρόκειται για μίσθωση Μεταφορικής Ικανότητας. ...5 (iii) Ο Χρήστης Μεταφοράς δύναται

μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ καταστεί μικρότερη ή ίση με το 55% του συνόλου της δυναμικότητας του αντίστοιχου σημείου εισόδου, η τελευταία δεσμεύεται να εκχωρεί, χωρίς αντάλλαγμα, σε Πελάτες της, οι οποίοι της δηλώνουν προ 30 ημερών ότι δεν θα προμηθευτούν φυσικό αέριο από την ίδια για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα παράδοσης φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ που δεν θα χρησιμοποιήσει για την κάλυψη των εν λόγω πελατών, και μέχρι ποσοστού 20% της συνολικής δυναμικότητας της ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ³⁴⁶.

305. Εν συνεχεία, με την υπ' αρ. 631/2016 απόφαση ΕΑ, το τελευταίο εδάφιο της υπ' αρ. 6 Δέσμευσης αναμορφώνεται ως ακολούθως «Μεταβατικά και μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ καταστεί μικρότερη ή ίση με το 67% της σημερινής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο και του 55% της συνολικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Κήποι, η τελευταία δεσμεύεται να εκχωρεί, χωρίς αντάλλαγμα, σε Πελάτες της, οι οποίοι της δηλώνουν προ 30 ημερών ότι δεν θα προμηθευτούν φυσικό αέριο από την ίδια για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα παράδοσης φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ που δεν θα χρησιμοποιήσει για την κάλυψη των εν λόγω πελατών, και μέχρι ποσοστού 20% της συνολικής δυναμικότητας της ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ».

VII.1.1 Η άποψη της ΔΕΠΑ περί των λόγων απαλλαγής από την υπ' αρ. 6 Δέσμευση

306. Η ΔΕΠΑ, στο αίτημά της, επισημαίνει ότι και η έκτη Δέσμευση δεν προσφέρει ουσιαστικά πλέον στη λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς και η εφαρμογή της δεν θεωρείται σημαντική στην πράξη, για τους εξής λόγους³⁴⁷:

να διαθέτει μη χρησιμοποιούμενη Δεσμευμένη Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης Παραλαβής σύμφωνα με ανοικτή διαδικασία που διενεργείται από τον προσφέροντα Χρήστη, η οποία βασίζεται σε μηχανισμούς της αγοράς και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του προσφέροντος Χρήστη και στο Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα. Ο προσφέρων Χρήστης ενημερώνει εγγράφως το Διαχειριστή σχετικά με την έναρξη τη ανωτέρω ανοικτής διαδικασίας, αιτούμενος ταυτόχρονα την ανάρτηση της ανακοίνωσής του στο Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα. Στην ανακοίνωση του Χρήστη περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία της παραγράφου [2] καθώς και η διαδικασία διεξαγωγής της ανοικτής διαδικασίας και κατανομή της Μεταφορικής Ικανότητας στους ενδιαφερόμενους. Με τη λήξη της διαδικασίας, ο προσφέρων Χρήστης ενημερώνει εγγράφως τον Διαχειριστή σχετικά με τα αποτελέσματα της ανοικτής διαδικασίας και κάθε στοιχείο το οποίο είναι απαραίτητο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκχώρησης ή μίσθωσης κατά τα άρθρα [14] και [14Α] αντίστοιχα. Με τη λήξη της εφαρμοζόμενης κατά περίπτωση διαδικασίας, ο Διαχειριστής ανακοινώνει στο Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα τα Σημεία Εισόδου, Εξόδου, Εισόδου Αντίστροφης Ροής, Εξόδου Αντίστροφης Ροής στα οποία αφορά η εκχώρηση ή η μίσθωση, και για κάθε τέτοιο Σημείο το μέγεθος της Μεταφορικής Ικανότητας που εκχωρήθηκε ή μισθώθηκε καθώς και το χρόνο ή το χρονικό διάστημα εκχώρησης ή μίσθωσης της εν λόγω Μεταφορικής Ικανότητας”.

³⁴⁶ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VI/2012 απόφαση ΕΑ.

³⁴⁷ Βλ. το υπ' αρ. 5659/22.6.2020 αίτημα της ΔΕΠΑ.

i. Η ΔΕΠΑ, τηρώντας τη Δέσμευσή της, διαθέτει τακτικά προς εκχώρηση την τυχόν διαφαινόμενη περίσσεια μεταφορικής ικανότητας («δυναμικότητας») παράδοσης φυσικού αερίου που κατέχει στα Σημεία Εισόδου. Η διαδικασία ανακοίνωσης - ανάρτησης στην ιστοσελίδα της ΔΕΠΑ της προσφοράς, επεξεργασίας του αιτήματος από τον ΔΕΣΦΑ και πραγματοποίησης της εκχώρησης διαρκεί στην πράξη περίπου εννέα (9) ημέρες. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να προβλέψουν τις ανάγκες τους σε φυσικό αέριο με ορίζοντα τουλάχιστον εννέα έως δέκα (9-10) ημερών, περιορίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ακρίβεια της πρόβλεψής τους. Το ίδιο ισχύει και για τη ΔΕΠΑ, η οποία, μέσω της εν λόγω Δέσμευσης, υπόκειται σε περιοριστική, για την ίδια, κίνηση προκαταβολικά.

ii. Η αγορά κινείται πλέον με πολύ γρήγορους ρυθμούς και αναζητά διαρκώς καλύτερες τιμές / όρους προμήθειας, καθώς και τρόπους να επιτυγχάνει μεγαλύτερη ακρίβεια στον προσδιορισμό των πραγματικών αναγκών της, ούτως ώστε να μην πληρώνει ανατιολόγητα για δυναμικότητα που δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσει.

iii. Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιούνται εγχώριες και διεθνείς δημοπρασίες δυναμικότητας, σύμφωνα με τον σχετικό Ευρωπαϊκό Κανονισμό ΕΕ 459/2017 και τον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ (Άρθρο 8 επομ.), στις οποίες, εκτός από αδιάλειπτη βραχυχρόνια δυναμικότητα, η οποία είναι πολύ πιο ακριβή από την ετήσια δυναμικότητα που εκχωρεί η ΔΕΠΑ, ως αχρησιμοποίητη, προσφέρεται και διακοπτόμενη δυναμικότητα για την επόμενη ημέρα. Η διακοπτόμενη δυναμικότητα είναι δυναμικότητα, η οποία ενδέχεται να είναι διαθέσιμη την επόμενη ημέρα προς δέσμευση από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον έχει προηγουμένως εξαντληθεί η αδιάλειπτη δυναμικότητα του Σημείου Εισόδου που τους ενδιαφέρει στο σύνολό της. Δεδομένου, εντούτοις, ότι δεν είναι βέβαιο ότι θα είναι διαθέσιμη, οι ενδιαφερόμενοι την κατακυρώνουν σε χαμηλότερη τιμή απ' ό,τι θα πλήρωναν για να δεσμεύσουν αδιάλειπτη βραχυχρόνια δυναμικότητα και αναλαμβάνουν τον κίνδυνο να μην λάβουν μέρος ή το σύνολο αυτής.

iv. [...] Γί' αυτό τον λόγο, η αγορά δείχνει σαφώς πλέον την προτίμησή της προς αυτά τα ευέλικτα διακοπτόμενα προϊόντα και δεν ενδιαφέρεται να δεσμεύσει τη δυναμικότητα που εκχωρεί η ΔΕΠΑ. Αυτό συμβαίνει διότι το κέρδος που θεωρητικά αποκτά κάποιος λόγω των καλύτερων τιμών, στις οποίες αποτιμάται η μακροχρόνια δυναμικότητα που έχει δεσμεύσει και την οποία εκχωρεί η ΔΕΠΑ, αντισταθμίζεται από την πιθανότητα να πληρώσει για δυναμικότητα, την οποία εν τέλει δεν χρειάζεται κατά τις ημέρες που τελικά θα λάβει αυτή τη δυναμικότητα.

307. Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ, σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με το πόσες φορές, κατ' έτος, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων και εντεύθεν, έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από τρίτους Χρήστες για εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης από την ίδια ΔΜΙ παράδοσης φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, απάντησε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων (Νοέμβριος 2012), εκδηλώθηκε [...] ενδιαφέρον τρίτων Χρηστών για εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης ΔΜΙ παράδοσης φυσικού αερίου στα Σημεία Εισόδου του ΕΣΜΦΑ. Ως

επί το πλείστον, οι εν λόγω εκχωρήσεις δυναμικότητας έλαβαν χώρα κατά τα έτη 2016 και 2019³⁴⁸.

308. Επιπροσθέτως, σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με το εάν τυχόν υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εταιρία δεν έκανε αποδεκτό αίτημα για εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης από την ίδια ΔΜΙ παράδοσης φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, η ΔΕΠΑ απάντησε ότι δεν έχει υπάρξει μέχρι σήμερα περίπτωση αιτήματος εκχώρησης ΔΜΙ, κατά τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 6 Δέσμευση, το οποίο να μην έχει γίνει αποδεκτό από αυτήν³⁴⁹.

VII.1.2 Οι απόψεις των εταιριών του κλάδου και της ΕΒΙΚΕΝ σχετικά με την υπ' αρ. 6 Δέσμευση

309. Από τις απαντήσεις των εταιριών του κλάδου, στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, επιβεβαιώνεται το περιορισμένο ενδιαφέρον των τρίτων Χρηστών για την εκχωρηθείσα από τη ΔΕΠΑ μη χρησιμοποιούμενη ΔΜΙ παράδοσης φ.α. στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, καθώς, από τις 9 ερωτηθείσες εταιρίες, αναφορικά με το εάν, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν, έχουν αιτηθεί εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης από τη ΔΕΠΑ ΔΜΙ, οι πέντε (5) [...] απάντησαν αρνητικά, ενώ θετικά απάντησαν τρεις (3) [...]³⁵⁰.

310. Ειδικότερα, η [...] ανέφερε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν, η εταιρία δεν έχει αιτηθεί εκχώρηση ΔΜΙ από τη ΔΕΠΑ, καθώς, ως εισαγωγέας με μακροχρόνια σύμβαση προμήθειας φ.α., έχει δεσμεύσει την απαιτούμενη ΔΜΙ στο σημείο εισόδου του ΕΣΜΦΑ Σιδηρόκαστρο μέσω των προβλεπόμενων από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (CAM) δημοπρασιών³⁵¹.

311. Αντίστοιχα, η [...] απάντησε ότι δεν έχει αιτηθεί από τη ΔΕΠΑ την εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης από αυτήν ΔΜΙ παράδοσης φ.α. στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιήσει εισαγωγές φ.α. μέσω των σημείων εισόδου Κήποι ή Σιδηρόκαστρο³⁵².

312. Ομοίως, απάντησαν ότι, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων και εντεύθεν, δεν έχουν αιτηθεί από τη ΔΕΠΑ την εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης από αυτήν ΔΜΙ παράδοσης φ.α. στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ η [...] και η [...], η οποία ανέφερε, επίσης, ότι [...]³⁵⁴.

313. Περαιτέρω, η [...] απάντησε ότι [...]³⁵⁵.

³⁴⁸ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁴⁹ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵⁰ Η [...] δήλωσε ότι η συγκεκριμένη ερώτηση δεν αφορά τις εταιρίες του Ομίλου της, καθώς αυτές είναι αγοραστές/καταναλωτές φ.α. και όχι προμηθευτές (Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ).

³⁵¹ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵² Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵³ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

314. Αναφορικά με τις εταιρίες που δήλωσαν ότι έχουν αιτηθεί την εκχώρηση από τη ΔΕΠΑ αχρησιμοποίητης ΔΜΙ, η [...] ανέφερε ότι τα τελευταία δύο χρόνια, η εταιρία έχει αιτηθεί αρκετές φορές την εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης Δυναμικότητας αεριοποίησης ΥΦΑ και μεταφοράς στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα. Σε όλες τις περιπτώσεις, η ΔΕΠΑ ανταποκρίθηκε θετικά και πραγματοποιήθηκαν οι εκχωρήσεις³⁵⁶.

315. Αντίστοιχα, η [...] απάντησε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν, από τις δύο εταιρίες του Ομίλου, μόνο η [...] έχει χρησιμοποιήσει το πρότυπο σύμβασης για Εκχώρηση ΔΜΙ στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Αγία Τριάδα (εγκατάσταση ΥΦΑ). Συγκεκριμένα, οι εκχωρήσεις ΔΜΙ για το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο υποβλήθηκαν αποκλειστικά μέσω της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας της ΔΕΠΑ, ενώ για το σημείο εισόδου Αγία Τριάδα υποβλήθηκαν τα σχετικά αιτήματα μέσω email, τα οποία και έγιναν αποδεκτά. Από σχετικό πίνακα που προσκόμισε η εταιρία αναφορικά με τον αριθμό των ως άνω εκχωρήσεων³⁵⁷ προκύπτει ότι, στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, πραγματοποιήθηκαν δύο εκχωρήσεις μεταφορικής ικανότητας, κατά το έτος 2016, ενώ στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, πραγματοποιήθηκαν πέντε εκχωρήσεις, κατά το έτος 2020.

316. Τέλος, η [...] ανέφερε ότι [...]:

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...] ³⁵⁸.

[...]

[...] ³⁵⁹.

317. Όσον αφορά στο εάν οι εγχώριες και διεθνείς δημοπρασίες δυναμικότητας καλύπτουν τις ανάγκες των τρίτων Χρηστών για δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ³⁶⁰, προκύπτει ότι οι ανάγκες αυτές πιθανότατα καλύπτονται, καθώς από τις εννέα (9)

³⁵⁶ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵⁷ Βλ. τις υπ' αρ. 8624/6.10.2020 και 852/29.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁵⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Για τα δύο αιτήματα της εταιρίας [...], ήτοι της 11ης Μαΐου 2020 και 15ης Ιουνίου 2020, η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι το μεν πρώτο δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί στο σύνολο του διότι υφίστατο θέμα αύξησης του ποσοστού take or pay της εταιρίας, ενώ για το δε δεύτερο η εταιρία αναφέρει ότι εκείνη την περίοδο περιμέναν ένα δικό τους φορτίο και ήταν αδύνατον να εκχωρήσουν την χρονοθυρίδα για κάποιον άλλον. Βλ. σχετικά Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 34.

³⁵⁹ Βλ. την υπ' αρ. 946/2.2.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁰ Επιπλέον, ζητήθηκε από τις εταιρίες να αναφέρουν τυχόν πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα της δυναμικότητας που παρέχεται μέσω δημοπρασιών δυναμικότητας (αδιάλειπτη ή διακοπτόμενη δυναμικότητα) σε σχέση με την αχρησιμοποίητη δυναμικότητα που εκχωρεί η ΔΕΠΑ, κατά τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 6 Δέσμευση.

ερωτηθείσες εταιρίες, τέσσερις (4) απάντησαν καταφατικά, ([...]), τέσσερις (4) απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν ή δεν τις αφορά η ερώτηση ([...]) είχε διαφορετική άποψη³⁶¹.

318. Ειδικότερα, η [...] απάντησε ότι οι δημοπρασίες που διεξάγονται στο σημείο εισόδου του ΕΣΜΦΑ Σιδηρόκαστρο δυνάμει του Ευρωπαϊκού Κανονισμού CAM καλύπτουν τις ανάγκες της αναφορικά με τις εισαγωγές φυσικού αερίου³⁶².

319. Ομοίως, η [...] απάντησε πως θεωρεί ότι η εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων κατανομής δυναμικότητας στο Σημείο Διασύνδεσης με το ανάντη Σύστημα της Βουλγαρίας αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την εξασφάλιση από την εταιρία της δυνατότητας δέσμευσης δυναμικότητας στο εν λόγω Σημείο. [...] ³⁶³.

320. Η [...] αναφέρει [...] ³⁶⁴.

321. Αντίστοιχα, κατά την άποψη της [...], οι εγχώριες και διεθνείς δημοπρασίες καλύπτουν, ως επί το πλείστον, τις ανάγκες των εταιριών του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ για δέσμευση δυναμικότητας. Ωστόσο, η εταιρία επισημαίνει ότι δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο δέσμευσης του συνόλου της διατιθέμενης δυναμικότητας για συγκεκριμένες περιόδους που τυχαίνει να ταυτίζονται με περιόδους ανάγκης για κάλυψη πρόσθετων αναγκών της ίδιας, με αποτέλεσμα, ελλείψει διαθεσιμότητας εκχωρήσεων της σχετικής δυναμικότητας από άλλο χρήστη, τον αποκλεισμό της εταιρίας από τη χρήση του εκάστοτε σημείου διασύνδεσης. Περαιτέρω, ως προς τα οφέλη και τα μειονεκτήματα της διενέργειας δημοπρασιών ΔΜΙ στα σημεία διασύνδεσης, η [...] αναφέρει ότι βασικό τους πλεονέκτημα αποτελεί η διαφάνεια διενέργειας των συναλλαγών και η δυνατότητα που προσφέρει στους συμμετέχοντες να καθορίσουν την αξία του δημοπρατούμενου προϊόντος με βάση τις εκάστοτε ανάγκες και συνθήκες της αγοράς. Ενδεχόμενο μειονέκτημα των ως άνω δημοπρασιών είναι, σύμφωνα με την εταιρία, ότι προσφέρουν δυνητικά τη δυνατότητα χειραγώγησης της αγοράς. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν κάποιος συμμετέχων στη δημοπρασία υπερ-δεσμεύσει δυναμικότητα σε συγκεκριμένο σημείο διασύνδεσης, η οποία δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές του ανάγκες, με σκοπό τον αποκλεισμό ανταγωνιστών ή και χειραγώγηση των τιμών στην αγορά³⁶⁵.

322. Ως προς τις εταιρίες που απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν ή δεν τις αφορά η ερώτηση, η [...] ανέφερε ότι [...] ³⁶⁶ και η [...], [...], δήλωσε ότι η συγκεκριμένη ερώτηση δεν αφορά τις εταιρίες του Ομίλου της, καθώς αυτές είναι αγοραστής/καταναλωτές φ.α. και όχι προμηθευτές³⁶⁷.

³⁶¹ Βλ. αναλυτικά κατωτέρω.

³⁶² Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶³ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

323. Αντίστοιχα, η [...] ανέφερε ότι δεν είχε συμμετάσχει, μέχρι την ημερομηνία της απάντησής της, σε διεθνείς δημοπρασίες δυναμικότητας, καθώς δεν έχει εισάγει αέριο από το εξωτερικό. Ωστόσο, η εταιρία εκτιμά ότι οι νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στην εγχώρια αγορά, καθώς και η ενίσχυση της δραστηριοποίησης στο ΥΦΑ, έχουν διαμορφώσει πλέον υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού στις εγχώριες και διεθνείς δημοπρασίες δυναμικότητας, καλύπτοντας κατά αυτόν τον τρόπο τις ανάγκες των χρηστών, χωρίς να είναι απαραίτητη η συμμετοχή στις αντίστοιχες δημοπρασίες³⁶⁸. Σε συμπληρωματική της απάντησης, η εταιρία σημειώνει ότι, όπως είναι ευρέως γνωστό, δεν έχει υπάρξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον εκ μέρους των χρηστών ΕΣΦΑ για συμμετοχή τους στις δημοπρασίες που διενεργεί η ΔΕΠΑ για τη διάθεση της αχρησιμοποίητης από αυτήν δυναμικότητας μεταφοράς στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι και αναφέρει πως, εφόσον η ΔΕΗ αποφάσιζε να εισάγει αέριο αγωγού από το εξωτερικό, θα συμμετείχε πρωτίστως στις δημοπρασίες που διενεργεί ο ΔΕΣΦΑ για τη δέσμευση δυναμικότητας στα εν λόγω σημεία εισόδου³⁶⁹.

324. Ομοίως, η [...] ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια του 2020, η εταιρία έκανε χρήση ενός μόνο σημείου για εισοδο αερίου (στο σημείο Αγία Τριάδα), για το οποίο πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά δημοπρασία, εντός του 2020. Καθώς η συγκεκριμένη δημοπρασία αφορά στο έτος 2021, η εταιρία εκτιμά ότι τα πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα της δημοπρασίας και των αποτελεσμάτων της ενδέχεται να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους³⁷⁰.

325. Από την άλλη πλευρά, η [...], παρότι δεν απάντησε ρητά αναφορικά με την κάλυψη ή μη των αναγκών της από τις εγχώριες και τις διεθνείς δημοπρασίες δυναμικότητας, ανέφερε πως θεωρεί ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί, υπό το φως των εξελίξεων στην αγορά, το μερίδιο των «capacity holders» στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΜΑ, έτσι ώστε κανένας από τους Χρήστες να μην έχει δεσπόζουσα θέση σε κάποιο εκ των υφιστάμενων σημείων εισόδου και παρέπεμψε στη γενική της τοποθέτηση περί της αναγκαιότητας διατήρησης σε ισχύ της έκτης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ³⁷¹.

326. Αναφορικά με το εάν, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων και εντεύθεν, οι εταιρίες έχουν αιτηθεί από τη ΔΕΠΑ την εκχώρηση ή τη μίσθωση ΔΜΙ, κατά τα άρθρα 14 και 14Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ καθώς και ποιά ήταν η έκβαση των αιτημάτων τους³⁷², τέσσερις (4) από τις εννέα (9) ερωτηθείσες εταιρίες, (...) απάντησαν ότι δεν έχουν προβεί σε σχετικά αιτήματα και πέντε

³⁶⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁹ Βλ. την υπ' αρ. 779/27.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷⁰ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷¹ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ και κατωτέρω, στη γενική τοποθέτηση της εταιρίας περί άρσης ή μη της εν λόγω δέσμευσης.

³⁷² Τα άρθρα 14 και 14Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ αφορούν στην εκχώρηση και μίσθωση ΔΜΙ παράδοσης / παραλαβής στα σημεία εισόδου και εξόδου.

(5) απάντησαν ότι έχουν προβεί σε σχετικά αιτήματα (...), τα οποία έχουν ικανοποιηθεί από τη ΔΕΠΑ, με εξαίρεση την περίπτωση της [...], για την οποία υπήρξε μερική, αλλά δικαιολογημένη, εκ μέρους της ΔΕΠΑ, ικανοποίηση των αιτημάτων της³⁷³.

327. Συγκεκριμένα, η [...] απάντησε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν, η εταιρία δεν έχει αιτηθεί εκχώρηση ή μίσθωση ΔΜΙ από τη ΔΕΠΑ κατά τα άρθρα 14 και 14Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, καθώς έχει δεσμεύσει την απαιτούμενη ΔΜΙ στο σημείο εισόδου του ΕΣΜΦΑ Σιδηρόκαστρο μέσω των προβλεπόμενων από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (CAM) δημοπρασιών και αναφορικά με το αντίστοιχο σημείο εξόδου, η ΔΜΙ έχει δεσμευθεί για να καλύψει τις ανάγκες του μοναδικού πελάτη της εταιρίας³⁷⁴.

328. Ομοίως, η [...] ³⁷⁵, η [...] ³⁷⁶ και η [...] ³⁷⁷ απάντησαν ότι, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων και εντεύθεν, δεν έχουν αιτηθεί από τη ΔΕΠΑ την εκχώρηση ή τη μίσθωση ΔΜΙ κατά τα άρθρα 14 και 14Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ.

329. Αντίθετα, η [...] ανέφερε ότι τα τελευταία δύο χρόνια έχει αιτηθεί αρκετές φορές την εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης Δυναμικότητας αεριοποίησης ΥΦΑ και μεταφοράς στο σημείο Αγία Τριάδα. Σε όλες τις περιπτώσεις, η ΔΕΠΑ ανταποκρίθηκε θετικά και πραγματοποιήθηκαν οι εκχωρήσεις³⁷⁸.

330. Η [...], αντίστοιχα, απάντησε ότι προέβη σε αιτήματα για εκχώρηση ΔΜΙ προς τη ΔΕΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, κατά τη διάρκεια ισχύος των βραχυχρόνιων συμβάσεων προμήθειας με την ELPEDISON, εντός του έτους 2019. Η ΔΕΠΑ ανταποκρίθηκε θετικά και ικανοποίησε το αίτημα εκχώρησης ΔΜΙ σε σημείο εξόδου, όποτε της ζητήθηκε. Η ΔΙΑΧΟΝ ουδέποτε υπέβαλε σχετικό αίτημα³⁷⁹.

331. Ομοίως, η [...] ανέφερε ότι, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν, έχει αιτηθεί από την εταιρία την εκχώρηση ΔΜΙ, κατά τα άρθρα 14 και 14Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ και το αίτημα έγινε δεκτό σε όλες τις περιπτώσεις³⁸⁰.

332. Αντίστοιχα, η [...] ανέφερε ότι έχει αιτηθεί από τη ΔΕΠΑ την εκχώρηση (μόνο) ΔΜΙ, με καταφατική απάντηση από τη ΔΕΠΑ, ενώ η ΗΡΩΝ II ΒΟΙΩΤΙΑΣ ουδέποτε αιτήθηκε από τη ΔΕΠΑ την εκχώρηση ΔΜΙ, από τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ και εντεύθεν³⁸¹.

³⁷³ Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 316 και υπ. 358.

³⁷⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷⁸ Βλ. την υπ' αρ. 10467/9.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁷⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁸⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁸¹ Βλ. την υπ' αρ. 8624/6.10.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

333. Τέλος, η [...] ανέφερε ότι δεν έχει αιτηθεί τη μίσθωση ΔΜΙ από τη ΔΕΠΑ, ενώ, αναφορικά με τα αιτήματα της εταιρίας για την εκχώρηση ΔΜΙ από τη ΔΕΠΑ σε σημεία εισόδου / εξόδου του ΕΣΜΦΑ, παρέπεμψε στις προαναφερθείσες περιπτώσεις, στις οποίες η εταιρία είχε αιτηθεί την εκχώρηση μη χρησιμοποιούμενης ΔΜΙ³⁸².

334. Στις γενικές τους τοποθετήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα ή μη διατήρησης της έκτης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ³⁸³, τέσσερις (4) από τις δέκα (10) ερωτηθείσες εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την εν λόγω Δέσμευση ([...]), τρεις (3) εταιρίες δεν τοποθετούνται ρητά ([...]) και τρεις (3) εταιρίες / Ένωση τάσσονται υπέρ της διατήρησης της υπό κρίση Δέσμευσης ([...]).

335. Συγκεκριμένα, η [...] απάντησε ότι η ΔΕΠΑ τήρησε τη Δέσμευσή της και ανέβαζε τακτικά στην ιστοσελίδα της αξιοποιητή δυναμικότητα προς εκχώρηση σε άλλο Χρήστη άνευ ανταλλάγματος³⁸⁴. Περαιτέρω, στην απάντησή της τον Σεπτέμβριο του 2020, η [...] ανέφερε ότι η εξασφάλιση δυναμικότητας σε σημεία εισόδου ήδη γίνεται (Σιδηρόκαστρο, Κήποι) ή πρόκειται σύντομα να ξεκινήσει να γίνεται (Νέα Μεσημβρία) μέσω δημοπρασιών, οι οποίες διεξάγονται σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό CAM. Τέλος, μέσω των δημοπρασιών διακοπόμενων ημερήσιων προϊόντων για την επόμενη ημέρα, τα οποία είναι χαμηλότερου κόστους και υλοποιούνται εφόσον ούτως ή άλλως υπάρχει αξιοποιητή δυναμικότητα, οι ενδιαφερόμενοι χρήστες μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες τους. Επομένως, σύμφωνα με την [...], η ΔΕΠΑ, όπως και οποιοσδήποτε άλλος Χρήστης, βλέπει πια την εκχώρηση αξιοποιητή δυναμικότητας ως ανάγκη και όχι ως υποχρέωση, αφού η διατήρησή της σημαίνει την ανάληψη κόστους άνευ αντικρίσματος, ενώ με την ύπαρξη των διακοπόμενων προϊόντων, ούτως ή άλλως δεν «μπλοκάρονται» τυχόν ανταγωνιστές. Ως εκ τούτου, η εταιρία θεωρεί ότι πλέον η Δέσμευση 6 της ΔΕΠΑ πρέπει να αρθεί.

336. Αντίστοιχα, η [...] αναφέρει γενικά, σχετικά με τις Δεσμεύσεις 6 και 7, πως παρότι το ζήτημα αφορά περισσότερο τους προμηθευτές φ.α. παρά τους καταναλωτές, όπως η ίδια, εντούτοις θεωρεί ότι οι εν λόγω Δεσμεύσεις φαίνεται, λόγω της ευρείας προσφοράς εναλλακτικών επιλογών για τον καταναλωτή, να έχουν ξεπεραστεί από τη σημερινή πραγματικότητα της αγοράς φ.α. και να μην έχουν να προσφέρουν κάτι σημαντικό στο περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς³⁸⁵.

337. Αντίστοιχα, η [...] γενικά αναφέρει, σχετικά με την έκτη Δέσμευση της ΔΕΠΑ, ότι θεωρεί πως οι δημοπρασίες δυναμικότητας σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό ΕΕ 459/2017 και τον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, είναι

³⁸² Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ και παρ. 316 ανωτέρω.

³⁸³ Ως προς τις γενικές τοποθετήσεις ορισμένων εταιριών του κλάδου επί του συνόλου των Δεσμεύσεων βλ. Ενός. ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

³⁸⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁸⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

επαρκείς για τις ανάγκες της αγοράς περί Δέσμευσης δυναμικότητας σε σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ³⁸⁶.

338. Όσον αφορά στις εταιρίες / Ένωση που τάσσονται υπέρ της διατήρησης σε ισχύ της έκτης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ, αυτές αναφέρουν τα κάτωθι.

339. Η [...] αναφέρει ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι συντρέχει ο δικαιολογητικός λόγος άρσης της έκτης Δέσμευσης, όπως εξάλλου προκύπτει και από το περιεχόμενο του ίδιου του αιτήματος της ΔΕΠΑ, στο οποίο δεν παρατίθενται συγκεκριμένα ιστορικά στοιχεία, παρά μόνο γενικόλογες κρίσεις, για να αποδειχθεί η ριζική και μόνιμη μεταβολή των συνθηκών που θα δικαιολογούσε την πρόωρη άρση της υπό κρίση Δέσμευσης (ήτοι πριν από την 12.11.2022). Συγκεκριμένα, η [...] υποστηρίζει ότι τόσο σε ό,τι αφορά στην εκχώρηση αξιοποιητή ΔΜΙ παράδοσης φ.α. σε σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ όσο και (κυρίως) στη Δέσμευση μεταφορικής ικανότητας παράδοσης φ.α. στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ (ιδίως στο Σιδηρόκαστρο), οι προβλεπόμενες Δεσμεύσεις πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ για όλη τη διάρκειά τους³⁸⁷. Η εταιρία ειδικότερα αναφέρει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη διαγραφή (για λόγους εμπιστευτικότητας) σχεδόν του συνόλου των αριθμητικών στοιχείων που φαίνεται να παραθέτει η ΔΕΠΑ στην υπό κρίση αίτησή της, η [...] δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει την ακρίβεια τους. Από το περιεχόμενο του επίμαχου αποσπάσματος που έχει αποκαλυφθεί, η εταιρία συνάγει ότι η ΔΕΠΑ κάνει αναφορά στη σύναψη συμβάσεων (upstream) προμήθειας αερίου αγωγού μέσω Σιδηροκάστρου από ανταγωνίστριες εταιρίες (συμπεριλαμβανομένης και της [...]). Το γεγονός αυτό από μόνο του, σύμφωνα με την εταιρία, προφανώς σε καμία περίπτωση δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προβλεπόμενη Δέσμευση που επιβλήθηκε στη ΔΕΠΑ (απαγόρευση Δέσμευσης άνω του 67% της μεταφορικής ικανότητας στο συγκεκριμένο σημείο εισόδου του ΕΣΜΦΑ) καθίσταται πλέον περιττή.

340. Αντίστοιχα, η [...] σημειώνει ότι [...] ³⁸⁸.

341. Τέλος, η [...], αναφερόμενη συνολικά στις Δεσμεύσεις υπ' αρ. 6 και 7, επισημαίνει ότι θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ, έως ότου δημιουργηθεί ημερήσια αγορά φ.α. ή χρηματιστήριο για το φ.α. Σε σχέση με τις συγκεκριμένες Δεσμεύσεις, η Ένωση τονίζει ότι δεν έχουν υποβληθεί συγκεκριμένα ιστορικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει μόνιμη μεταβολή των συνθηκών που θα δικαιολογούσε την πρόωρη άρση τους³⁸⁹.

VII.2 Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 7 ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΠΑ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΣΦΑ

342. Σύμφωνα με την έβδομη Δέσμευση, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να δίδει εφεξής προτεραιότητα σε τρίτους πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές ή Πελάτες της, όσον αφορά οιαδήποτε μελλοντική επιπλέον δυνα-

³⁸⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁸⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁸⁸ Βλ. την υπ' αρ. 844/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁸⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

μικρότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ. Ειδικότερα, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται ότι δεν θα συμμετάσχει σε δέσμευση νέας δυναμικότητας που θα προκύψει από οποιαδήποτε αναβάθμιση των δυναμικότητων στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ ανά σημείο, καταστεί μικρότερη ή ίση με το 55% του συνόλου της εκάστοτε δυναμικότητας του αντίστοιχου σημείου εισόδου. Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται, τρεις (3) μήνες μετά την έναρξη και λειτουργία του σταθμού συμπύεσης στη Μεσήμβρια, η συνολική δυναμικότητα που δεσμεύει στο σημείο εισόδου Κήποι να ανέλθει σε - και να μην υπερβαίνει εφεξής - το 55% του συνόλου της εκάστοτε δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου. Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται ότι, την 30.6.2017 η συνολική δυναμικότητα που δεσμεύει στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο θα ανέλθει σε 55% του συνόλου της δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου την ως άνω ημερομηνία και ότι εφεξής η συνολική δυναμικότητά της στο εν λόγω σημείο δεν θα υπερβαίνει το 55% του συνόλου της εκάστοτε δυναμικότητας του εν λόγω σημείου. Σε κάθε περίπτωση, η ΔΕΠΑ θα μπορεί να δεσμεύσει ποσοστό μεγαλύτερο του 55% της συνολικής δυναμικότητας του εκάστοτε σημείου, μόνον εφόσον δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον στον διαχειριστή από τρίτο, εντός τριμήνου από την ημερομηνία που αυτή θα ανακοινώσει στην ιστοσελίδα της το ενδιαφέρον της για τη δέσμευση της παραπάνω δυναμικότητας και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική δέσμευση δυναμικότητας από τη ΔΕΠΑ δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Επιπλέον, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να μην δεσμεύει σε ετήσια βάση ποσοστό μεγαλύτερο, κατά μέσον όρο, του 40% της συνολικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου στην Αγία Τριάδα (LNG - Ρεβουθούσα)³⁹⁰.

343. Εν συνεχεία, με την υπ' αρ. 631/2016 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η υπ' αρ. 7 Δέσμευση αναμορφώθηκε ως ακολούθως: «Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να δίδει εφεξής προτεραιότητα σε τρίτους πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές ή Πελάτες της, όσον αφορά οιαδήποτε μελλοντική επιπλέον δυναμικότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ. Ειδικότερα, η ΔΕΠΑ δεσμεύεται ότι δεν θα συμμετάσχει σε δέσμευση νέας δυναμικότητας που θα προκύψει από οποιαδήποτε αναβάθμιση των δυναμικότητων στο Σημείο Εισόδου Σιδηρόκαστρο μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύσει η ΔΕΠΑ στο σημείο καταστεί μικρότερη ή ίση με το 67% της σημερινής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου (121.608MWh) και στο σημείο εισόδου Κήποι μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύσει η ΔΕΠΑ στο σημείο καταστεί μικρότερη ή ίση με το 55% της εκάστοτε δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου. Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται ότι την 30.6.2017 η συνολική δυναμικότητα που δεσμεύει στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο θα ανέλθει σε 67% του συνόλου της δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου σήμερα, και ότι από την προαναφερόμενη ημερομηνία και εφεξής η συνολική δυναμικότητά της στο εν λόγω σημείο δεν θα υπερβαίνει το 67% του συνόλου της σημερινής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου. Σε κάθε περίπτωση, η ΔΕΠΑ θα μπορεί να δεσμεύσει

³⁹⁰ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ.

ποσοστό μεγαλύτερο του 67% της σημερινής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο και του 55% της συνολικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Κήποι, μόνον εφόσον δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον στον διαχειριστή από τρίτο, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία που αυτή θα ανακοινώσει στην ιστοσελίδα της το ενδιαφέρον της για τη δέσμευση της παραπάνω δυναμικότητας και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική δέσμευση δυναμικότητας από τη ΔΕΠΑ δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Σε περιπτώσεις ανάγκης κάλυψης έκτακτων (απρόβλεπτων) αναγκών (αιχμιακή ζήτηση ή ανεπάρκεια πηγών προμήθειας), η ΔΕΠΑ δικαιούται να δεσμεύσει αδιάθετη Δυναμικότητα μέχρι και την τεχνική δυναμικότητα παράδοσης των σημείων εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι, για χρονική περίοδο διάρκειας όχι μεγαλύτερης των δέκα (10) Ημερών.

Η ΔΕΠΑ δεσμεύεται να μην δεσμεύει σε ετήσια βάση ποσοστό μεγαλύτερο, κατά μέσον όρο, του 40% της συνολικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Αγία Τριάδα (LNG - Ρεβουθούσα)».

344. Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αρ. 631/2016 απόφαση της ΕΑ, οι υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεις, στην έκταση που αναφέρονται στη δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι, θα επανεξετασθούν, μετά από πρόταση της ΔΕΠΑ, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες και η λειτουργία του νέου ρυθμιστικού πλαισίου που αφορά στην πρόσβαση στα σημεία διασύνδεσης, βάσει των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 984/2013 και 715/2009 περί Κατανομής Δυναμικότητας στα σημεία διασύνδεσης και περί Διαχείρισης Συμβατικής Συμφόρησης αντιστοίχως, και εφόσον τηρούνται από τη ΔΕΠΑ οι σχετικές διατυπώσεις και όροι που προβλέπονται στο νέο ρυθμιστικό αυτό πλαίσιο.

VII.2.1 Η άποψη της ΔΕΠΑ περί των λόγων απαλλαγής από την υπ' αρ. 7 Δέσμευση

345. Σε σχέση με τους λόγους που δικαιολογούν, κατά την άποψή της, την άρση της έβδομης αναληφθείσας Δέσμευσης, η ΔΕΠΑ, στο αίτημά της, επισημαίνει τα ακόλουθα³⁹¹:

ι. Η δυνατότητα της ΔΕΠΑ για υψηλή δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι είναι μόνο θεωρητική, διότι στην πραγματικότητα οι δεσμεύσεις δυναμικότητας στα εν λόγω σημεία εισόδου πραγματοποιούνται αποκλειστικά μέσω δημοπρασιών, για το σύνολο της δυναμικότητας των σημείων αυτών, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων Χρηστών (συμπεριλαμβανομένων των τρίτων προμηθευτών). Επομένως, η ΔΕΠΑ, στην ιδανική γι' αυτήν περίπτωση, θα δεσμεύσει δυναμικότητα ανερχόμενη στα ανώτατα όρια (67% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο -σύνορα με Βουλγαρία- και 55% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Κήποι - σύνορα με Τουρκία). Ενδέχεται, εντούτοις, οι τρίτοι συμμετέχοντες να καταφέρουν να δεσμεύσουν, κατά τη διαδικασία των σχετικών δημοπρασιών και μέρος ή το σύνολο της δυναμικότητας που θεωρητικά δύναται/επιτρέπεται να δεσμεύσει η ΔΕΠΑ.

³⁹¹ Βλ. το υπ' αρ. 5659/22.6.2020 αίτημα της ΔΕΠΑ.

ii. Με βάση τον Κανονισμό ΕΕ 459/2017, ο οποίος υιοθετήθηκε από τον Ελληνικό Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ³⁹², για να μπορέσει κάποιος Χρήστης να δραστηριοποιηθεί μια ημέρα σε κάποιο σημείο εισόδου, θα πρέπει να έχει προηγουμένως δεσμεύσει δυναμικότητα στο αντίστοιχο σημείο μεγαλύτερη ή ίση από την ποσότητα που επιθυμεί να διακινήσει.

iii. Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2016 για το Σημείο Διασύνδεσης Σιδηρόκαστρο και από τον Ιούλιο 2018 για το Σημείο Διασύνδεσης Κήποι, πραγματοποιούνται, με επιμέλεια των Διαχειριστών των Εθνικών Συστημάτων Φυσικού Αερίου, ηλεκτρονικές δημοπρασίες δέσμευσης δυναμικότητας, σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 459/2017. Τα διαθέσιμα προϊόντα δυναμικότητας είναι ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και ημερήσια. Τα ετήσια προϊόντα δυναμικότητας θα δημοπρατούνται κάθε χρόνο, για τα επόμενα 5 - 15 χρόνια.

iv. Στην πράξη, τουλάχιστον το [...] % έως και το [...] % των ποσοτήτων του φυσικού αερίου που εισήχθησαν κατά το 2020 από τη Βουλγαρία και τουλάχιστον το [...] % έως και το [...] % των ποσοτήτων του φυσικού αερίου που εισήχθησαν, κατά το ίδιο έτος, από την Τουρκία είναι, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, φυσικό αέριο που αγοράζουν τρίτοι προμηθευτές και όχι η ίδια. Η εταιρία τονίζει ότι, όσον αφορά ειδικά στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, οι κύριοι ανταγωνιστές της έχουν συνάψει μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας με τον μεγαλύτερο προμηθευτή της και συνεπώς, έχουν άμεσο κίνητρο να δεσμεύουν μακροχρόνια τουλάχιστον την αναγκαία δυναμικότητα για την εξυπηρέτηση των εν λόγω συμβάσεων. Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ επισημαίνει ότι, [...].

v. Όσον αφορά στη δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, η οποία δεν επιτρέπεται, βάσει της δέσμευσης, να είναι μεγαλύτερη από το 40% της δυναμικότητας του εν λόγω σημείου, η ΔΕΠΑ σημειώνει ότι έχει περιοριστεί δραστικά η χρήση της Ρεβυθούσας εκ μέρους της ίδιας, καθώς υπάρχει συστηματική εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ από τρίτους Χρήστες. Ειδικότερα, κατά την ανάληψη των Δεσμεύσεων το 2012, το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ, όσον αφορά στην εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, ανήλθε, σύμφωνα με την εκτίμησή της, σε [...] % (κατά προσέγγιση) και το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς των υπολοίπων Χρηστών σε [...] %. Για το 2019, το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς της ανήλθε, κατά προσέγγιση, σε [...] %, ενώ το μέγιστο μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ για το 2020, όσον αφορά στην εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, εκτιμά ότι θα κυμανθεί κατά προσέγγιση μεταξύ [...] % - [...] %. Αντίστοιχα, σύμφωνα με δημοσιεύματα, τα οποία προσκομίστηκαν από την εταιρία, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ανήλθε για το 2019 σε 50,2%, ενώ αξιοσημείωτα μερίδια εμφάνισαν και οι εταιρίες ELPEDISON (12,4%) και ΔΕΗ (7,6%). Επίσης, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ, τα οποία παραθέτει η εταιρία, κατά τους πρώτους πέντε (5) μήνες του 2020, τα μερίδια αγοράς των κυριότερων εισαγωγέων ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα είχαν, κατά προσέγγιση, ως ακολούθως: ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ 41%, ELPEDISON 24%, ΔΕΗ 15%, ΔΕΠΑ 9%, ΗΡΩΝ 8%.

³⁹² Βλ. Κεφάλαιο 2Β, άρθρο 20Θ για την αδιάλειπτη δυναμικότητα και Κεφάλαιο 2Α, άρθρο 20Γ (2) για τη διακοπτόμενη δυναμικότητα.

vi. Η ΔΕΠΑ υποστηρίζει ότι η αύξηση της χωρητικότητας των δεξαμενών ΥΦΑ της Ρεβυθούσας από 130.000 κυβικά μέτρα σε 225.000 κυβικά μέτρα, σε συνδυασμό με την αθρόα εισαγωγή φορτίων ΥΦΑ από τρίτους Χρήστες (άνω των 30 φορτίων κατά το 2019 και 35 φορτίων κατά τους πρώτους 5 μήνες του 2020), έχουν καταστήσει άνευ αντικειμένου και περιττή τη συγκεκριμένη Δέσμευση, όσον αφορά στο Σημείο Εισόδου Αγία Τριάδα.

vii. Υπάρχουν πάντα διαθέσιμες προς κάθε ενδιαφερόμενο οι προβλεπόμενες στον Κώδικα ΕΣΦΑ δυνατότητες αφενός της εκχώρησης (Άρθρο 14) και αφετέρου της μίσθωσης (Άρθρο 14Α) δυναμικότητας σε σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, με την πρώτη μάλιστα να εφαρμόζεται συχνά. Ειδικότερα, στην πράξη, [...].

viii. Επιπλέον, με την εξαίρεση ενός μόνο φορτίου, η μη πραγματοποίηση εκφόρτωσης φορτίου ΥΦΑ που περιλαμβάνεται στο Τελικό Ετήσιο Πρόγραμμα, συνεπάγεται επί του παρόντος την επιβολή ποινής ύψους διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000 €) ανά ακυρωθέν φορτίο για τον Χρήστη που προβαίνει στην εν λόγω ακύρωση.

ix. Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ ανέφερε στο αίτημά της ότι για το έτος 2021 και εφεξής, προβλεπόταν, όπως και πραγματοποιήθηκε τελικά, η τροποποίηση της διαδικασίας του προγραμματισμού εκφορτώσεων ΥΦΑ και η διαδικασία δέσμευσης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα και στην εγκατάσταση Χρήσης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα^{393,394}.

³⁹³ Συγκεκριμένα, οι Χρήστες ΥΦΑ μπορούν να δεσμεύσουν δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα και στην εγκατάσταση Χρήσης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα μέσω των ακόλουθων τριών σταδίων:

(α) Στο πρώτο στάδιο, πραγματοποιείται δημοπράτηση παραθύρων εκφόρτωσης (slots), για τυποποιημένους από τον ΔΕΣΦΑ όγκους εκφόρτωσης, με περίοδο προσωρινής αποθήκευσης 18 ημερών για τα επόμενα πέντε 5 ημερολογιακά έτη.

(β) Στο δεύτερο στάδιο, μερικές ημέρες μετά την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου, πραγματοποιείται δημοπράτηση Συμπληρωματικής Δυναμικότητας (Complementary Capacity), η οποία έχει επίσης ορίζοντα πενταετίας. Η διαθέσιμη Συμπληρωματική Δυναμικότητα προκύπτει από την τεχνικά διαθέσιμη δυναμικότητα, αφού αφαιρεθεί αφενός η δυναμικότητα που αντιστοιχεί στα slots που κατοχυρώθηκαν στην ως άνω δημοπρασία και αφετέρου τυχόν δυναμικότητα που θα διατηρεί ο ΔΕΣΦΑ για λειτουργικούς λόγους.

(γ) Στο τρίτο στάδιο, διατίθεται προς δημοπράτηση η Πρόσθετη Δυναμικότητα (Additional Capacity). Η Πρόσθετη Δυναμικότητα θα αφορά τη δυναμικότητα που δεν δεσμεύτηκε ως Συμπληρωματική (κατά το προαναφερθέν δεύτερο στάδιο). Η Πρόσθετη Δυναμικότητα προσφέρεται για χρονικό ορίζοντα ενός έτους και θα τηρείται η χρονική σειρά προτεραιότητας (first come first served). Για το έτος 2021 (και αντίστοιχα για τα επόμενα έτη), η Πρόσθετη Δυναμικότητα θα προσφέρεται μετά τον Ετήσιο Σχεδιασμό (που περιλαμβάνει τα ανωτέρω στάδια 1 και 2).

Τέλος, η ΔΕΠΑ υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με την ενημέρωση από τον ΔΕΦΣΑ, για όλα τα ανωτέρω προϊόντα, θα αναλαμβάνεται υποχρέωση πληρωμής ανεξαρτήτως έλευσης του εκάστοτε φορτίου (Ship or Pay) και συνεπώς, η κατοχύρωσή τους θα είναι επί της ουσίας δεσμευτική για τον Χρήστη.

³⁹⁴ Σχετικά με το επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ και τη διενέργεια δημοπρασιών βλ. ανωτέρω Ενός. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΕΡΙΟΥ - Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΥΦΑ.

Κατά την άποψη της ΔΕΠΑ, συνεπεία των εν λόγω προωθημένων πλέον από τον ΔΕΣΦΑ αλλαγών, προτάσσεται χρονικά η δέσμευση δυναμικότητας για συγκεκριμένα slots εκφορτώσεων, ήτοι για συγκεκριμένα φορτία ΥΦΑ, και επομένως, πέραν του προαναφερθέντος κόστους ακύρωσης και της αβεβαιότητας της εκτίμησης των δεδομένων της αγοράς σε βάθος χρόνου, θα υπάρχει μια επιπλέον δικλείδα ασφαλείας για την αποφυγή οποιοσδήποτε περίπτωσης υπέρμετρης -σε σχέση με τις πραγματικές τους ανάγκες - δέσμευσης δυναμικότητας από έναν ή περισσότερους Χρήστες.

χ. Επί τη βάσει των ως άνω δεδομένων, η ΔΕΠΑ υποστηρίζει πως είναι σαφές ότι σε οποιονδήποτε εγχώριο καταναλωτή φυσικού αερίου προσφέρεται πλέον πλήθος επιλογών. Συγκεκριμένα, δύναται να δεσμεύσει δυναμικότητα στα Σημεία Εισόδου και να φέρει το δικό του φυσικό αέριο που αγόρασε στο εξωτερικό (όπως πράττει μεγάλος ελληνικός Όμιλος με αγορές απευθείας από τον μεγαλύτερο προμηθευτή της ΔΕΠΑ). Επίσης, δύναται να αγοράσει φυσικό αέριο από τους ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ, οι οποίοι δεσμεύουν συνεχώς δυναμικότητα στα σημεία εισόδου, έχουν συνάψει, μεταξύ άλλων, και μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας φ.α. και ανταγωνίζονται δυναμικά για να βρουν νέους πελάτες, προσφέροντας ανταγωνιστικές τιμές, προκειμένου να αυξήσουν το πελατολόγιό τους και τα έσοδά τους ή προκειμένου να αυξήσουν την κερδοφορία τους από ιδιοκατανάλωση. Τέλος, δύναται να λάβει -μέσω εκχώρησης- δεσμευμένη από τη ΔΕΠΑ ή άλλο Χρήστη δυναμικότητα στα σημεία εισόδου.

346. Περαιτέρω, σε απάντηση ερώτησης της ΓΔΑ σχετικά με τον όγκο και τα αντίστοιχα ποσοστά (επί της συνολικής τεχνικής δυναμικότητας του εκάστοτε σημείου) της ΔΜΙ της εταιρίας, ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΜΑ, κατ' έτος, από το 2012 και εντεύθεν, συμπεριλαμβανομένης της ΔΜΙ που έχει δεσμεύσει η εταιρία για τα επόμενα έτη, για την εξυπηρέτηση μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου, η εταιρία προσκόμισε τα ακόλουθα στοιχεία³⁹⁵:

Πίνακας 24. ΔΜΙ της ΔΕΠΑ για την εξυπηρέτηση μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας αερίου, 2012 - 2022

Έτος	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ (kWh/ημέρα)			ΚΗΠΟΙ (kWh/ημέρα)			ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ (kWh/ημέρα)		
	ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (μ.ο)	ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΕΠΑ	% ΔΕΣΜΕΥΣΗ επί ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (μ.ο)	ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΕΠΑ	% ΔΕΣΜΕΥΣΗ επί ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (μ.ο)	ΕΤΗΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΕΠΑ	% ΔΕΣΜΕΥΣΗ επί ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2022*	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
* Μέχρι [...]									
1 [...].									

Πηγή: ΔΕΠΑ

347. Ως προς το σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, η ΔΕΠΑ δήλωσε ότι έχει δεσμεύσει, για το έτος 2021 και συγκεκριμένα μέχρι τις 30.9.2021, δυναμικότητα της τάξεως των [...], η οποία αντιστοιχεί στο [...]% της συνολικής τεχνικής δυναμικότητας του σημείου (53.368.256 kWh).

348. Τέλος, η ΔΕΠΑ στο από 3.2.2021 ενημερωτικό σημείωμα προς τη ΓΔΑ³⁹⁶ αναφέρει ότι έλαβαν χώρα πρόσφατες εξελίξεις/αλλαγές που αφορούν τόσο στη διαδικασία δέσμευσης δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία, όσο και στα προσφερόμενα προς δημοπράτηση προϊόντα στα εν λόγω σημεία για το χρονικό διάστημα 1.1.2021 - 30.9.2021, βάσει σχετικής απόφασης της ΡΑΕ³⁹⁷, κατόπιν πρωτοβουλίας του ΔΕΣΦΑ. Οι εν λόγω αλλαγές αφορούν στην αναγκαστική συνεισφορά και αλληλεπίδραση της διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Κήποι με την αντίστοιχη δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, προκειμένου να είναι τεχνικά δυνατή η λειτουργία του σημείου εισόδου Νέα Μεσημβρία.

³⁹⁵ Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁹⁶ Βλ. την υπ' αρ. 1007/3.2.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

³⁹⁷ Υπ' αρ. 1399/2020 απόφαση ΡΑΕ.

349. Αναλυτικότερα, αναφορικά με τη διάθεση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης (Δυναμικότητας) στα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία, αντίστοιχα, η ΔΕΠΑ επισημαίνει ότι η ΡΑΕ ανάρτησε, την 1.9.2020, στην επίσημη ιστοσελίδα της, επιστολή του ΔΕΣΦΑ, με την οποία ο τελευταίος, για λόγους σχετικούς με την επί του παρόντος τεχνική (υδραυλική) δυνατότητα εισαγωγής περιορισμένων ποσοτήτων φ.α. στο ΕΣΜΦΑ από το σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, ζητούσε την έγκριση της ΡΑΕ αναφορικά με τις ακόλουθες προτάσεις του:

(i) Τη διάθεση Ανταγωνιστικής Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης (Δυναμικότητας)³⁹⁸ μεταξύ των σημείων εισόδου του ΕΣΜΦΑ Κήποι και Νέα Μεσημβρία. Με αυτόν τον τρόπο δεν προσφέρεται επιπλέον αυτοτελής δυναμικότητα, αλλά η υπάρχουσα στα δύο σημεία εισόδου δυναμικότητα ανακατανέμεται, δηλαδή «μετακινείται» από ένα σημείο εισόδου σε άλλο, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας, κατά την οποία οι εν λόγω δυναμικότητες είναι αλληλοεξαρτώμενες, καθώς η δέσμευση της μιας απομειώνει ανάλογα τη διαθέσιμη δυναμικότητα στο έτερο σημείο εισόδου. Δίνεται, έτσι, η δυνατότητα ροής αερίου από τα σημεία εισόδου όπου υπάρχει ενδιαφέρον από την αγορά, αντί να πραγματοποιείται ex ante προσδιορισμός της. Η εν λόγω μέθοδος χρησιμοποιείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα και μόνο έως ότου υλοποιηθούν οι κατάλληλες επενδύσεις που θα άρουν τη συμφόρηση, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΕ) 459/2017³⁹⁹. Εν προκειμένω, η συνολική Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης που ήταν δυνατόν να κατανεμηθεί στα ως άνω δύο σημεία εισόδου (Κήποι και Νέα Μεσημβρία) ανερχόταν σε 53.368.256 kWh/Ημέρα, ήταν δηλαδή ίση με τη συνολική τεχνική δυναμικότητα του ΕΣΜΦΑ από βόρειες εισόδους (171.172.292 kWh/ημέρα), μείον την τεχνική ικανότητα που έχει ήδη κατανεμηθεί αποκλειστικά στο Σημείο Διασύνδεσης Kulata - Σιδηρόκαστρο (117.834.036 kWh/ημέρα).

(ii) Τη διάθεση Συσχετισμένης (bFZK) Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης (Δυναμικότητας)⁴⁰⁰ στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, ύψους 40.000.000 kWh/ημέρα. Εν προκειμένω, η Συσχετισμένη Δυναμικότητα αφορούσε σε δυναμικότητα, η πιθανότητα μη χρήσης του συνό-

³⁹⁸ Ως Ανταγωνιστική Δυναμικότητα νοείται, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 459/2017 (CAM NC) (εδάφιο 14 του άρθρου 3), καθώς και τον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ (Κεφάλαιο 1, παρ. 4 του άρθρου 1), η δυναμικότητα, για την οποία «η διαθέσιμη δυναμικότητα σε ένα σημείο του δικτύου δεν μπορεί να κατανεμηθεί χωρίς πλήρη ή μερική μείωση της διαθέσιμης δυναμικότητας σε άλλο σημείο του δικτύου».

³⁹⁹ Βλ. υπ' αρ. 1399/2020 απόφαση της ΡΑΕ, σελ. 6.

⁴⁰⁰ Ως Συσχετισμένη Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης ορίζεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ (Κεφάλαιο 1, παρ. 71 του άρθρου 1), η Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης Σημείου Εισόδου σε Αδιάλειπτη Βάση που προσφέρεται από τον ΔΕΣΦΑ προς δέσμευση από τους Χρήστες. Ο ΔΕΣΦΑ δύναται να περιορίζει έως μηδενισμού τη χρήση της Συσχετισμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης κατά τη διαδικασία του Ημερήσιου Προγραμματισμού, σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνται μία ή περισσότερες φυσικές ή τεχνικές προϋποθέσεις και συνθήκες, η ικανοποίηση των οποίων καθιστά εφικτή την παράδοση του συνόλου της ποσότητας φυσικού αερίου μέσω της Συσχετισμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης.

λου της οποίας εκτιμήθηκε από τον ΔΕΣΦΑ (στη βάση ιστορικών στοιχείων) ως ελάχιστη, ήτοι ίση με 3,5%.

(iii) Τη διάθεση Μη Τυποποιημένων Προϊόντων Δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία και στο σημείο εισόδου Κήποι, αντίστοιχα. Ειδικότερα, δεδομένου ότι, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα της πρότασης του ΔΕΣΦΑ και της λήψης της σχετικής απόφασης της ΡΑΕ, δεν ήταν ακόμα οριστικά επιβεβαιωμένη η Ημερομηνία Έναρξης Εμπορικής Λειτουργίας (ΗΕΕΛ) του νέου Σημείου Διασύνδεσης Νέα Μεσημβρία, δεν ήταν εφικτό να ενταχθεί στο τυποποιημένο πρόγραμμα δημοπρασιών που προβλέπονται στον Κανονισμό της ΕΕ 459/2017, όπου τα δημοπρατούμενα προϊόντα δυναμικότητας αφορούν σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα^{401,402}.

350. Η ΡΑΕ, με την από 15.10.2020 (υπ' αρ. 1399) απόφασή της, ενέκρινε τη χρήση των τριών τριμηνιαίων προϊόντων δυναμικότητας που πρότεινε ο ΔΕΣΦΑ, συνολικής διάρκειας εννέα μηνών (1η Ιανουαρίου 2021 - 30η Σεπτεμβρίου 2021) και τη διεξαγωγή δημοπρασιών Ανταγωνιστικής και Συσχετισμένης Δυναμικότητας για τα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία, αντίστοιχα, οι οποίες έλαβαν χώρα ως ακολούθως:

A. Δημοπρασία Ανταγωνιστικής Δυναμικότητας: Η δημοπρασία έλαβε χώρα στις 2.11.2020, με Προσφερόμενη Δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία 53.368.256 kWh/ημέρα και Προσφερόμενη Δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Κήποι 48.592.292 kWh/ημέρα, ενώ, σε κάθε περίπτωση, η Συνολική Δυναμικότητα που ήταν δυνατό να κατανεμηθεί αθροιστικά και στις δύο δημοπρασίες ήταν 53.368.256 kWh/ημέρα. Η διαδικασία δέσμευσης δυναμικότητας έλαβε χώρα ταυτόχρονα για αμφότερα τα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία. Συνεπώς, δόθηκε η δυνατότητα σε όλους τους ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν και να δεσμεύσουν δυναμικότητα, ανάλογα με τις ανάγκες τους, είτε στο ένα σημείο εισόδου (Κήποι) είτε στο άλλο σημείο εισόδου (Νέα Μεσημβρία) είτε συνδυαστικά και στα δύο σημεία.

B. Δημοπρασία Συσχετισμένης Δυναμικότητας: Η δημοπρασία έλαβε χώρα στις 9.11.2020, με Προσφερόμενη Δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία 40.000.000 kWh/ημέρα. Συνεπώς, δόθηκε η δυνατότητα σε όλους τους ενδιαφερόμενους να συμπληρώσουν, μέσω της κατοχύρωσης Συσχετισμένης Δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, τη συνολική δυναμικότητα που επιθυμούσαν, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

351. Όπως αναφέρει στο ενημερωτικό της σημείωμα⁴⁰³ η ΔΕΠΑ, στερούμενη εναλλακτικής επιλογής, συμμετείχε στις προαναφερθείσες δημοπρασίες και δεδομένου ότι διατηρεί μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας με τους προμηθευτές [...], ως ακολούθως:

⁴⁰¹ Βλ. σελ. 15-16 (σημεία ii - iv) του υπ' αρ. 5659/22.06.2020 αιτήματος της ΔΕΠΑ και Ενότ. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΕΡΙΟΥ - Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΥΦΑ.

⁴⁰² Η ανωτέρω επιστολή τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τη ΡΑΕ και η προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων έληξε στις 28.9.2020. Η [...].

⁴⁰³ Βλ. το υπ' αρ. 1007/3.2.2021 ενημερωτικό σημείωμα της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ.

Πίνακας 25. Δημοπρασίες Ανταγωνιστικής και Συσχετισμένης Δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία

	1ο Τρίμηνο 2021 (Ιανουάριος - Μάρτιος)	2ο Τρίμηνο 2021 (Απρίλιος - Ιούνιος)	3ο Τρίμηνο 2021 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος)
Δημοπρασία (2.11.2020) - Ανταγωνιστική Δυναμικότητα (kWh/ημέρα)			
[...]	[...]	[...]	[...]
[...] ⁴⁰⁴	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]
Δημοπρασία (9.11.2020) - Συσχετισμένη Δυναμικότητα (kWh/ημέρα)			
[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΠΑ

352. Επιπλέον, η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που αποτυπώνονται στο πληροφοριακό σύστημα του ΔΕΣΦΑ, για τον Φεβρουάριο του 2021, υπήρξε επιπλέον μηνιαία δέσμευση Συσχετισμένης Δυναμικότητας από τρίτο/-ους Χρήστη/-ες, ύψους [...]. Επομένως, για τον εν λόγω μήνα, η αδιάθετη Συσχετισμένη Δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία ανέρχεται σε [...].

353. Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ παρέθεσε, τις ακόλουθες παραμέτρους, οι οποίες συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τη δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία και λειτουργούν, σύμφωνα με την εταιρία, προς την κατεύθυνση της, κατά το δυνατόν, απρόσκοπτης δέσμευσης δυναμικότητας στα εν λόγω σημεία εισόδου από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο:

354. Ειδικότερα, η ΔΕΠΑ υπογραμμίζει ότι οι ως άνω αναφερθείσες δεσμεύσεις δυναμικότητας στα συγκεκριμένα σημεία εισόδου ισχύουν για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα και πολύ σύντομα θα δοθεί εκ νέου η δυνατότητα σε όλους τους τυχόν ενδιαφερόμενους να δεσμεύσουν δυναμικότητα σε αυτά. Ειδικότερα, με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 459/2017, αρχής γενομένης από τις 5.7.2021, είναι προγραμματισμένες δημοπρασίες (ετήσιες, τριμηνιαίες, μηνιαίες, ημερήσιες), για το χρονικό διάστημα από την 1.10.2021 και εφεξής, οπότε υπάρχει η δυνατότητα συμμετοχής ενδιαφερομένων για δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Κήποι και Νέα Μεσημβρία, καθώς θα δημοπρατηθεί σε αυτές εκ νέου το σύνολο της διαθέσιμης Ανταγωνιστικής Δυναμικότητας και της διαθέσιμης Συσχετισμένης Δυναμικότητας, αντίστοιχα.

355. Επιπροσθέτως, όπως αναφέρεται και στο αίτημα απαλλαγής της ΔΕΠΑ από τις Δεσμεύσεις, υπάρχουν ανά πάσα στιγμή διαθέσιμες προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο

⁴⁰⁴ Ήτοι, η δυναμικότητα που δεσμεύτηκε από όλους τους συμμετέχοντες στις δημοπρασίες.

οι προβλεπόμενες στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ δυνατότητες αφενός της εκχώρησης και αφετέρου της μίσθωσης δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ και ειδικότερα, εν προκειμένω, στο σημείο εισόδου Κήποι, το οποίο αφορούν και οι δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ ενώπιον της ΕΑ. Η ΔΕΠΑ σημειώνει ότι, μέχρι στιγμής, δεν έχει δεχτεί κάποιο αίτημα για εκχώρηση δυναμικότητας από τρίτο Χρήστη για το σημείο εισόδου Κήποι.

356. Ακολούθως, η ΔΕΠΑ υπενθυμίζει ότι η σύμβασή της με τον προμηθευτή ΒΟΤΑΣ λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2021, με ό,τι αυτό το γεγονός συνεπάγεται για τη μελλοντική χρήση του σημείου εισόδου Κήποι εκ μέρους της εταιρίας και την ύπαρξη αυξημένης ελεύθερης δυναμικότητας προς διάθεση σε τρίτους τυχόν ενδιαφερόμενους. Περαιτέρω, η σύμβασή της με τον προμηθευτή AGSC προβλέπει την πληρωμή εκ μέρους της ΔΕΠΑ του συνόλου της Ημερήσιας Συμβατικής Ποσότητας, ανεξαρτήτως παραλαβής αυτού (ρήτρα Take-or-Pay 100%).

357. Επιπλέον, η ΔΕΠΑ αναφέρεται στην επικείμενη έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του ελληνο-βουλγαρικού Διασυνδεδετήριου Αγωγού IGB, η οποία προσδιορίζεται για τις αρχές του 2022. Ο εν λόγω αγωγός, με σημείο εκκίνησης την Κομοτηνή, θα καταλήγει στη βουλγαρική περιοχή Stara Zagora, συνδέοντας τα δίκτυα φυσικού αερίου Ελλάδας και Βουλγαρίας, ενώ θα υπάρχει η δυνατότητα της αντίστροφης ροής (reverse flow). Περαιτέρω, ο εν λόγω αγωγός θα συνδέεται απευθείας και με τον αγωγό TAP⁴⁰⁵.

358. Περαιτέρω, η ΔΕΠΑ σημειώνει ότι, δεδομένων των προαναφερθέντων συνολικών περιορισμών, η δυναμικότητα, την οποία έχει δεσμεύσει η ίδια στο σημείο εισόδου Κήποι για τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2021, υπολείπεται της Ημερήσιας Συμβατικής Ποσότητας (Dca) που προβλέπεται στη σύμβασή της με τον προμηθευτή [...].

⁴⁰⁵ Ως προς τη σημασία της έναρξης της εμπορικής λειτουργίας του αγωγού IGB, η ΔΕΠΑ αναφέρει ότι, σύμφωνα με πληροφορίες δημοσιευμένες στο διεθνές περιοδικό ενεργειακών δεδομένων S&P Platts, η βουλγαρική κρατική εταιρία Bulgargaz έχει συνάψει συμφωνία με τον προμηθευτή φυσικού αερίου AGSC για να λαμβάνει, από την αρχή του 2021, ποσότητες φυσικού αερίου (1 Bcm/έτος) μέσω του αγωγού TAP. Περαιτέρω, δεδομένου ότι ο αγωγός IGB είναι ακόμα υπό κατασκευή, η εν λόγω εταιρία, φέρεται, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες πληροφορίες, να λαμβάνει προσωρινά το εν λόγω φυσικό αέριο, το οποίο έρχεται μέσω του αγωγού TAP, από το σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ Σιδηρόκαστρο. Δεδομένου, επίσης, ότι το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο δεν συνδέεται με τον αγωγό TAP, είναι προφανές ότι η εταιρία Bulgargaz έχει δεσμεύσει δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία (το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, συνδέεται με τον αγωγό TAP), παραλαμβάνει το φυσικό αέριο εκεί και το μεταφέρει έως το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, απ' όπου και εξάγεται στη Βουλγαρία. Επί τη βάση των ως άνω πληροφοριών και δεδομένου ότι η συγκεκριμένη εταιρία είναι βασικός μέτοχος του υπό κατασκευή αγωγού IGB, είναι εύλογο να συμπεράνει κανείς ότι, από το έτος 2022 και εφεξής, η εν λόγω εταιρία θα χρησιμοποιεί τη δυναμικότητα που έχει ήδη δεσμεύσει στον αγωγό IGB για τη μεταφορά των ποσότητων φυσικού αερίου που αγοράζει από τον προμηθευτή AGSC και επομένως, θα αποστεί από τη δέσμευση δυναμικότητας στο Σημείο Εισόδου Νέα Μεσημβρία με αποτέλεσμα την απελευθέρωση δυναμικότητας στο εν λόγω Σημείο εισόδου προς διάθεση σε τρίτους τυχόν ενδιαφερόμενους.

359. Σε συνάφεια με τα ανωτέρω, η ΔΕΠΑ επισημαίνει, τέλος, ότι, ενώ έχει συμβληθεί από τις 5.11.2014 με τον Διαχειριστή του αγωγού TAP, ήτοι την εταιρία [...] και έχει δεσμεύσει δυναμικότητα αντίστροφης ροής στο σημείο εισόδου Melendugno για τη μεταφορά ημερήσιας ποσότητας φ.α. ύψους [...]kWh/ημέρα, από την Ιταλία προς την Ελλάδα και συγκεκριμένα από το ως άνω σημείο εισόδου έως το σημείο εξόδου Νέα Μεσημβρία, αφενός δεν χρησιμοποιεί, λόγω της προαναφερθείσας συμφόρησης του ΕΣΦΑ, την εν λόγω δεσμευμένη δυναμικότητα για την εισαγωγή ποσοτήτων φ.α. από την Ιταλία, αφετέρου, για τους ίδιους λόγους, τυχόν μελλοντική χρησιμοποίησή της πιθανολογείται ότι θα υπόκειται σε σημαντικούς ποσοτικούς περιορισμούς εκ μέρους του ΔΕΣΦΑ. Η εταιρία επισημαίνει ότι το ετήσιο κόστος για τη δέσμευση της εν λόγω δυναμικότητας ανέρχεται σε [...].

VII.2.2 Οι απόψεις των εταιριών του κλάδου και της ΕΒΙΚΕΝ σχετικά με την υπ' αρ. 7 Δέσμευση

360. Από τις απαντήσεις των εταιριών του κλάδου, στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, προκύπτει ότι οι κυριότεροι ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ ([...]) αλλά και [...] έχουν προβεί σε δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, για την εξυπηρέτηση συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου (οι [...]), είτε για το αέριο αγωγού (σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι) είτε για το ΥΦΑ (σημείο εισόδου Αγία Τριάδα) είτε και για περισσότερα του ενός σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ. Ωστόσο, οι [...], αναφέρονται σε ύπαρξη συνθηκών συμφόρησης και σε περιορισμένη δυνατότητα δέσμευσης δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο, αλλά και στην εγκατάσταση ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα.

361. Ειδικότερα, ως προς το ερώτημα της ΓΔΑ περί δέσμευσης δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ για την εξυπηρέτηση μακροχρόνιας σύμβασης προμήθειας φ.α., το ύψος του ποσοστού δέσμευσης και τη χρονική διάρκεια δέσμευσης ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, οι απαντήσεις έχουν ως εξής.

362. Η [...], δήλωσε⁴⁰⁶ ότι, έχει δεσμεύσει δυναμικότητα για την εξυπηρέτηση μακροχρόνιας σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ Σιδηρόκαστρο και Αγία Τριάδα, η οποία, ενδεικτικά, για το έτος 2020, είχε ως εξής:

Πίνακας 26. ΔΜΙ [...]

Σημείο Εισόδου ΕΣΜΦΑ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (kWh) / % ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

363. Ομοίως, η [...] απάντησε⁴⁰⁷ ότι έχει προβεί σε δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Σιδη-

⁴⁰⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Για την εν λόγω πληροφόρηση, βλ. και κατωτέρω Ενός. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ βάσει των στοιχείων που προσκόμισε σχετικά ο ΔΕΣΦΑ.

⁴⁰⁷ Βλ. τις υπ' αρ. 8624/6.10.2020 και 852/29.1.2021 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

ρόκαστρο και Αγία Τριάδα, με ποσότητες και ποσοστά δυναμικότητας, όπως αυτά αναφέρονται στον κάτωθι Πίνακα 27:

Πίνακας 27. ΔΜΙ [...]

Σημείο Εισόδου	Ποσοστό δέσμευσης (%)
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

Πηγή: [...]

364. Σε σχετική δε ερώτηση της ΓΔΑ, η [...] απάντησε ότι [...]⁴⁰⁸.

365. Αναφορικά με τις εταιρίες που έχουν προβεί σε δέσμευση δυναμικότητας μόνο στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, η [...] ανέφερε ότι εισάγει φυσικό αέριο μέσω του εν λόγω σημείου εισόδου βάσει μακροχρόνιας σύμβασης που έχει υπογράψει με τον ανάντη προμηθευτή της. Ως εκ τούτου (i) το ποσοστό δέσμευσης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο από τη συγκεκριμένη εταιρία, για το Έτος Αερίου 2020/2021, ανέρχεται στο [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου και (ii) επί του παρόντος, η εταιρία έχει δεσμεύσει ΔΜΙ επιπλέον [...]⁴⁰⁹.

366. Σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με τη δυνατότητα της εταιρίας να δεσμεύσει, εφόσον το επιθυμεί⁴¹⁰ κατά τη διαδικασία των δημοπρασιών δέσμευσης δυναμικότητας, μέρος ή το σύνολο της δυναμικότητας που θεωρητικά δύναται/επιτρέπεται να δεσμεύσει κατ' ανώτατο όριο η ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, δυνάμει της υπ' αρ. 7 Δέσμευσης, η [...] ανέφερε ότι έχει δεσμεύσει μέσω δημοπρασιών την απαιτούμενη δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο που χρειάζεται, βάσει των συμβάσεών της. Εάν στο μέλλον αυξηθούν οι ποσότητες των συμβάσεων αυτών και η ΔΕΠΑ δεν χρησιμοποιεί το σύνολο της δυναμικότητας που έχει δεσμεύσει στο εν λόγω σημείο εισόδου, υπάρχει η δυνατότητα δημοπρασιών ημερήσιων προϊόντων διακοπτόμενης δυναμικότητας για την επόμενη ημέρα, μέσω των οποίων η εταιρία δύναται να χρησιμοποιήσει το μέρος της δυναμικότητας του 67% της τεχνικής δυναμικότητας του συγκεκριμένου σημείου εισόδου, το οποίο δεσμεύει και δεν χρησιμοποιεί η ΔΕΠΑ⁴¹¹.

⁴⁰⁸ Βλ. την υπ' αρ. 852/29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴⁰⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Ως «Έτος Αερίου» ορίζεται η χρονική περίοδος 12 μηνών από την 1η Οκτωβρίου του έτους m έως την 30η Σεπτεμβρίου του έτους m+.

⁴¹⁰ Για την εξυπηρέτηση υφιστάμενων ή και (θεωρητικά) μελλοντικών συμβάσεών της.

⁴¹¹ Βλ. την υπ' αρ. 820/28.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

371. Η [...] απάντησε ότι προβαίνει μόνο σε βραχυχρόνιες δεσμεύσεις δυναμικότητας μεταφοράς στο Σημείο Παράδοσης ΥΦΑ, με αντίστοιχες βραχυχρόνιες δεσμεύσεις δυναμικότητας αεριοποίησης, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών της σε φυσικό αέριο. Σχετικά με τη δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων δεσμεύσεων δυναμικότητας μεταφοράς και αεριοποίησης στην εγκατάσταση ΥΦΑ, η εταιρία τονίζει ότι αυτή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα αποτελέσματα του ετήσιου προγραμματισμού εκφόρτωσης φορτίων ΥΦΑ στην εγκατάσταση της Ρεβυθούσας, όπως αυτός διενεργείται από τον Διαχειριστή ΕΣΦΑ. Ωστόσο, η παρατηρούμενη συγκέντρωση της αγοράς ΥΦΑ, η ύπαρξη συνθηκών συμφόρησης στην εγκατάσταση της Ρεβυθούσας και οι στρεβλώσεις στη διαδικασία ετήσιου προγραμματισμού εκφορτώσεων, αποτρέπουν την εταιρία από την εξασφάλιση μακροχρόνιων δεσμεύσεων δυναμικότητας μεταφοράς και αεριοποίησης στο εν λόγω σημείο εισόδου, οι οποίες, δεδομένου του σταθερού προφίλ κατανάλωσης φυσικού αερίου της εταιρίας, θα υπερέιχαν των αντίστοιχων βραχυχρόνιων δεσμεύσεων, από άποψη τόσο οικονομικότητας όσο και λειτουργικότητας⁴¹⁵.

372. Περαιτέρω, στην ερώτηση σχετικά με τη δυνατότητα της εταιρίας να δεσμεύσει, εφόσον το επιθυμεί, κατά τη διαδικασία των δημοπρασιών δέσμευσης δυναμικότητας, μέρος ή το σύνολο της δυναμικότητας που θεωρητικά δύναται / επιτρέπεται να δεσμεύσει κατ' ανώτατο όριο η ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, δυνάμει της υπ' αρ. 7 Δέσμευσης, η [...] απάντησε θετικά αναφέροντας ότι η διαδικασία των δημοπρασιών δέσμευσης δυναμικότητας στα σχετικά σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ (Σιδηρόκαστρο, Κήποι, Αγία Τριάδα) δεν επιβάλλει οποιοδήποτε όριο στην αντίστοιχη δυνατότητα δέσμευσης δυναμικότητας από την εταιρία⁴¹⁶.

373. Τέλος, η [...] και η [...] απάντησαν ότι δεν έχουν δεσμεύσει δυναμικότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, [...], ενώ η [...] δήλωσε ότι η συγκεκριμένη ερώτηση δεν αφορά τις εταιρίες του Ομίλου της, καθώς αυτές είναι αγοραστές / καταναλωτές φ.α. και όχι προμηθευτές⁴¹⁹.

374. Στις γενικές τους τοποθετήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα ή μη διατήρησης της έβδομης Δέσμευσης της ΔΕΠΑ⁴²⁰, οι τέσσερις (4) εκ των δέκα (10) ερωτηθεισών εταιριών / Ένωση τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την εν λόγω Δέσμευση ([...]), τρεις (3) εταιρίες δεν τοποθετούνται ρητά ([...]) και τρεις (3) ([...])

⁴¹⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8258/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴¹⁶ Βλ. την υπ' αρ. 802 /28.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴¹⁷ Βλ. την υπ' αρ. 8109/17.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴¹⁸ Βλ. την υπ' αρ. 8369/25.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴¹⁹ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴²⁰ Ως προς τις γενικές τοποθετήσεις ορισμένων εταιριών του κλάδου επί του συνόλου των Δεσμεύσεων βλ. Ενός. Οι ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ.

τιθενται υπέρ της διατήρησης της Δέσμευσης, όσον αφορά ιδίως στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο.

375. Ειδικότερα, η [...] σημειώνει ότι, από το 2016 για το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο και από το 2018 για το σημείο εισόδου Κήποι, οι Διαχειριστές των ΕΣΜΦΑ πραγματοποιούν δημοπρασίες δέσμευσης δυναμικότητας (με διαθέσιμα ετήσια, τριμηνιαία και ημερήσια προϊόντα δυναμικότητας), σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 459/2017, ενώ τα ετήσια προϊόντα δυναμικότητας δημοπρατούνται κάθε χρόνο για τα επόμενα 5 - 15 χρόνια⁴²¹. Για τα δύο αυτά σημεία εισόδου, η ΔΕΠΑ τηρεί τα τιθέμενα από την υπ' αρ. 7 Δέσμευση όρια, όχι πια λόγω της σχετικής Δέσμευσης προς την ΕΑ, αλλά για λόγους καθαρά εμπορικούς⁴²². Αναφορικά δε με το σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, από το 2019 και μετά, η χρήση της δυναμικότητας γίνεται κατά κύριο λόγο από άλλους Χρήστες, σύμφωνα με τα δημοσιευόμενα προγράμματα εκφορτώσεων ΥΦΑ (ετήσια, μηνιαία). Ακόμη, όπως ανέφερε η [...] στην από 14.9.2019 επιστολή της, δρομολογούνταν τροποποιήσεις της διαδικασίας προγραμματισμού εκφορτώσεων ΥΦΑ από τον ΔΕΣΦΑ, έτσι ώστε οι Χρήστες ΥΦΑ να μπορούν να δεσμεύουν ταυτόχρονα δυναμικότητα στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα και στην εγκατάσταση Χρήσης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, μέσω τυποποιημένων όγκων εκφόρτωσης για τα επόμενα πέντε έτη. Ως εκ τούτου, η [...] θεωρεί ότι πλέον η Δέσμευση 7 της ΔΕΠΑ πρέπει να αρθεί.

376. Επίσης, η [...] αναφέρει γενικά, σχετικά με τις Δεσμεύσεις 6 και 7, κατά τα ανωτέρω⁴²³, πως, παρότι το ζήτημα αφορά περισσότερο τους προμηθευτές φ.α. παρά τους καταναλωτές, όπως η ίδια, εντούτοις πρέπει να λεχθεί ότι οι εν λόγω Δεσμεύσεις φαίνεται, λόγω της ευρείας προσφοράς εναλλακτικών επιλογών για τον καταναλωτή, να έχουν ξεπεραστεί από τη σημερινή πραγματικότητα της αγοράς φ.α. και δεν έχουν να προσφέρουν κάτι σημαντικό στο περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς⁴²⁴.

377. Περαιτέρω, η [...] αναφέρει, σχετικά με την έβδομη Δέσμευση της ΔΕΠΑ, ότι θεωρεί πως οι δημοπρασίες δυναμικότητας σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό ΕΕ 459/2017 και τον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ στα Σημεία Εισόδου του ΕΣΜΦΑ, είναι επαρκείς για την ορθή λειτουργία του ανταγωνισμού τόσο επί της χονδρικής αγοράς αερίου όσο και επί της αγοράς μεταφορικής ικανότητας⁴²⁵.

378. Την αντίθετη άποψη εκφράζει η [...], η οποία αναφέρει, γενικά, σχετικά με την εν λόγω Δέσμευση, ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί πως συντρέχει ο δικαιολογητικός λόγος άρσης της, όπως εξάλλου προκύπτει και από

⁴²¹ Βλ. την υπ' αρ. 8004/14.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴²² Βλ. σχετικά και τα αναφερόμενα από την εταιρία αναφορικά με τη Δέσμευση 6, Ενός. Οι ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴²³ Βλ. ανωτέρω Ενός. Οι ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴²⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8201/21.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴²⁵ Βλ. την υπ' αρ. 8403/28.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

το περιεχόμενο του ίδιου του αιτήματος της ΔΕΠΑ, στο οποίο δεν παρατίθενται συγκεκριμένα ιστορικά στοιχεία, παρά μόνο γενικόλογες κρίσεις, για να αποδειχθεί η ριζική και μόνιμη μεταβολή των συνθηκών που θα δικαιολογούσε την πρόωρη άρση των Δεσμεύσεων⁴²⁶. Συγκεκριμένα, η [...] υποστηρίζει, όπως προαναφέρθηκε⁴²⁷, ότι η προβλεπόμενη Δέσμευση πρέπει να παραμείνει σε ισχύ για όλη τη διάρκειά της.

379. Η εταιρία σημειώνει ότι, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη διαγραφή (για λόγους εμπιστευτικότητας) σχεδόν του συνόλου των αριθμητικών στοιχείων που φαίνεται να παραθέτει η ΔΕΠΑ στην αίτησή της, η ίδια δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει την ακρίβεια τους. Ωστόσο, από το περιεχόμενο του αποσπάσματος που της έχει κοινοποιηθεί, η εταιρία συνάγει ότι η ΔΕΠΑ κάνει αναφορά στη σύναψη συμβάσεων (upstream) προμήθειας αερίου αγωγού μέσω Σιδηροκάστρου από ανταγωνίστριες εταιρίες (συμπεριλαμβανομένης και της [...]) και τονίζει ότι το γεγονός αυτό από μόνο του σε καμία περίπτωση δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προβλεπόμενη Δέσμευση που επιβλήθηκε στη ΔΕΠΑ (απαγόρευση δέσμευσης άνω του 67% της μεταφορικής ικανότητας στο συγκεκριμένο σημείο εισόδου του ΕΣΜΦΑ) καθίσταται πλέον «περιττή», τουναντίον⁴²⁸.

380. Καλούμενη να επεξηγήσει περαιτέρω την άποψή της, η εταιρία ανέφερε ότι οποιαδήποτε πρόωρη άρση δεσμεύσεων που έχουν επιβληθεί με Απόφαση της ΕΑ για την ενίσχυση των συνθηκών ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, καθώς και τον περιορισμό της δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης, οφείλει να στηρίζεται στην τεκμηριωμένη διαπίστωση μόνιμων και σημαντικών μεταβολών στην αγορά, οι οποίες στοιχειοθετούν τη δομική άρση των συνθηκών που επέβαλαν τη λήψη της σχετικής Απόφασης εξ αρχής⁴²⁹. Εν προκειμένω, σύμφωνα με την Απόφαση του 2012 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε σχέση με τη συγκεκριμένη Δέσμευση) «η ΔΕΠΑ έχει δεσμευτεί να δίδει προτεραιότητα σε τρίτους πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές ή πελάτες της, όσον αφορά οιαδήποτε μελλοντική επιπλέον δυναμικότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ και, συναφώς, να μην συμμετέχει σε δέσμευση νέας δυναμικότητας που θα προκύψει από οποιαδήποτε αναβάθμιση των δυναμικότητων σε αυτά τα σημεία εισόδου, καθώς και να εκχωρεί υπό προϋποθέσεις δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα χωρίς αντάλλαγμα σε πελάτες της, μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου ΕΣΦΑ περιοριστεί σε συγκεκριμένα ποσοτικά όρια». Στο ερώτημα σχετικά με τη δυνατότητα της εταιρίας να δεσμεύσει, εφόσον το επιθυμεί, κατά τη διαδικασία των

⁴²⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴²⁷ Βλ. ανωτέρω Ενός. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴²⁸ Σχετικά, η εταιρία παραπέμπει κατ' αντιστοιχία στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και στην πρόβλεψη του ν. 4336/2015, που θεσμοθέτησε ανώτατο μερίδιο 50% στις αγορές χονδρικής και λιανικής, «[...]». Βλ. την υπ' αρ. [...] επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴²⁹ Βλ. την υπ' αρ. 946/2.2.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

δημοπρασιών δέσμευσης δυναμικότητας, μέρος ή το σύνολο της δυναμικότητας που θεωρητικά δύναται / επιτρέπεται να δεσμεύσει κατ' ανώτατο όριο η ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, δυνάμει της υπ' αρ. 7 δέσμευσης, η [...] υποστηρίζει ότι η, απολύτως θεωρητική, δυνατότητα δέσμευσης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου ΕΣΦΑ Σιδηρόκαστρο από ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ αφορά αποκλειστικά και μόνο στο υπολειπόμενο 33% της διαθέσιμης σε σταθερή βάση δυναμικότητας. Τούτο διότι το 67% της διαθέσιμης δυναμικότητας στο συγκεκριμένο σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, το οποίο διαχρονικά αναγνωρίζεται ως το πλέον ανταγωνιστικό στις πηγές προμήθειας της χώρας μας, παραμένει δεσμευμένο από τη ΔΕΠΑ για την εξυπηρέτηση του ιστορικού της συμβολαίου (legacy contract) με τον προμηθευτή της, ο οποίος έχει δεσμεύσει το σύνολο της διαθέσιμης δυναμικότητας στο ανάντη Σημείο (Βουλγαρία).

381. Σύμφωνα με τη [...], τυχόν άρση της εν λόγω Δέσμευσης θα οδηγούσε απλώς στην παροχή δυνατότητας στη ΔΕΠΑ να διεκδικήσει (και δη με σαφές προβάδισμα, ως αντισυμβαλλόμενος του ίδιου προμηθευτή ήδη για το 67% της συνολικής δυναμικότητας του σημείου) έως και το σύνολο της δυναμικότητας, αποκλείοντας κάθε άλλο αγοραστή / εισαγωγέα. Αντιθέτως, σύμφωνα με την εταιρία, ήδη η ισχύουσα Δέσμευση (πολλώ δε μάλλον η τυχόν άρση της προ της εκπνοής της διάρκειας του ιστορικού συμβολαίου) δεν καταλείπει καμία δυνατότητα σε ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ να δεσμεύσουν δυναμικότητα άνω του 33% στο εν λόγω σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, καθώς, εφόσον κάτι τέτοιο ήταν δυνατό να επιτευχθεί, απλούστατα δεν θα μπορούσαν να φέρουν φυσικό αέριο από το ανάντη σύστημα, αφού ο αντισυμβαλλόμενος της ΔΕΠΑ έχει δεσμεύσει τις ποσότητες για την εξυπηρέτηση και του legacy contract. Επιπροσθέτως, η ΔΕΠΑ, πέραν του 67% της διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, έχει ήδη δεσμεύσει το 100% της διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, το 54% της διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Κήποι (ουσιαστικά, όμως, συνδυαστικά στα σημεία εισόδου Νέα Μεσημβρία και Κήποι, στα οποία πραγματοποιείται ταυτόχρονη διαγωνιστική διαδικασία -competing auction- για τη δέσμευση δυναμικότητας, δεν υφίσταται εναπομείνασα αδιάλειπτη δυναμικότητα) και το 13% της διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα. Τα ανωτέρω στοιχεία δέσμευσης δυναμικότητας της ΔΕΠΑ, αναγόμενα σε «ετησιοποιημένη» βάση πλήρους αξιοποίησης (utilization), μεταφράζονται σε εισαγωγές φυσικού αερίου και ΥΦΑ ύψους 56 TWh, ενώ η ΔΕΠΑ για το έτος 2021 αναμένεται να κάνει εισαγωγές από όλα τα σημεία εισόδου ΕΣΦΑ περίπου 30 TWh, δηλαδή η ΔΕΠΑ θα χρησιμοποιήσει κατά μέσο όρο το 53% της συνολικής δυναμικότητας που έχει δεσμεύσει στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ. Ενδεικτικά, η [...] αναφέρει ότι, αντίστοιχα, η ίδια έχει δεσμεύσει, για το 2021, δυναμικότητα σε «ετησιοποιημένη» βάση πλήρους αξιοποίησης (utilization), η οποία μεταφράζεται σε εισαγωγές φυσικού αερίου και ΥΦΑ ύψους 12,4 TWh, ενώ για το ίδιο έτος, αναμένεται να κάνει εισαγωγές από όλα τα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ περίπου 13 TWh, δηλαδή η [...] θα

χρησιμοποιήσει το 100% της συνολικής δυναμικότητας που έχει δεσμεύσει στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ. Συνεπώς, σύμφωνα με την εταιρία, η ΔΕΠΑ ιστορικά υπερδεσμεύει δυναμικότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, σε σχέση με την πραγματική δυναμικότητα που χρειάζεται (μετακυλίοντας βάσει της πάγιας τιμολογιακής της πολιτικής το κόστος στους πελάτες της) και εφόσον αρθούν οι περιορισμοί, είναι πολύ πιθανό να δεσμεύσει και επιπλέον δυναμικότητα, παρεμποδίζοντας τους υπόλοιπους Χρήστες να δεσμεύσουν αδιάλειπτη μεταφορική ικανότητα. Περαιτέρω, η [...] σημειώνει ότι είναι εμφανές πως η όποια επιπλέον δυνατότητα εξυπηρέτησης του χαρτοφυλακίου των δυνητικών ανταγωνιστών της ΔΕΠΑ με ανταγωνιστικό τρόπο έγινε μόνο δυνατή όταν συγκυριακά, η μόνη μη σημαντικά δεσμευμένη από τη ΔΕΠΑ είσοδος του συστήματος, αυτή του ΥΦΑ, κατέστη ανταγωνιστική σε σχέση με τις προμήθειες αερίου αγωγού. Με βάση τα στοιχεία αυτά, η εταιρία συνάγει το συμπέρασμα ότι σε καμία περίπτωση οι Δεσμεύσεις υπ' αρ. 6 και 7 δεν μπορούν να καταστούν «περιττές», τουναντίον είναι απαραίτητο να παραμείνουν σε ισχύ για όλη τη διάρκειά τους και ει δυνατόν να παραταθούν, με ταυτόχρονη επιβολή επιπλέον ποσοτικών περιορισμών στη ΔΕΠΑ, καθώς η οποιαδήποτε άρση τους θα αποτελέσει εμπόδιο εισόδου και θα στερήσει από τους δυνητικούς ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ τη δυνατότητα να αποκτούν πρόσβαση σε ανταγωνιστικές προμήθειες, διαθέσιμες σε αδιάλειπτη βάση.

382. Η [...] σημειώνει ότι, [...] ⁴³⁰. [...] ⁴³¹, [...]

383. Υπέρ της διατήρησης της έβδομης Δέσμευσης τάσσεται, κατά τα ανωτέρω ⁴³², και η [...], η οποία αναφέρει ότι οι υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ ⁴³³. Σε σχέση με τις εν λόγω δεσμεύσεις, η [...] τονίζει ότι δεν έχουν υποβληθεί συγκεκριμένα ιστορικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει μόνιμη μεταβολή των συνθηκών που θα δικαιολογούσε την πρόωγη άρση τους, ήτοι πριν από την 12.11.2022. Ειδικά ως προς τη Δέσμευση υπ' αρ. 7, η Ένωση τονίζει ότι η ΔΕΠΑ, επικαλούμενη λόγους εμπιστευτικότητας, δεν παραθέτει συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία, προκειμένου να είναι εφικτός ο έλεγχος της ορθότητάς τους, αλλά περιορίζεται σε μία γενικόλογη τοποθέτηση. Σύμφωνα με την [...], η ΔΕΠΑ ισχυρίζεται ότι οι εναλλακτικοί προμηθευτές περιορίζονται σε δέσμευση διακοπτόμενης δυναμικότητας, χωρίς όμως να παραθέτει συγκεκριμένα στοιχεία, ενώ είναι γεγονός ότι στο Σιδηρόκαστρο, φυσικό αέριο μπορεί να πουλήσει μόνο η εταιρία [...], η οποία έχει μακροχρόνια σύμβαση με τη ΔΕΠΑ και με την [...]. Η Ένωση τονίζει, ότι, για τη δέσμευση δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να

⁴³⁰ Βλ. την υπ' αρ. 844 /29.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴³¹ Βλ. και ανωτέρω την τοποθέτηση της εταιρίας, ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴³² Βλ. ανωτέρω Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴³³ Βλ. την υπ' αρ. 8476/30.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

έχει προηγουμένως εξασφαλίσει σύμβαση προμήθειας φ.α. από τη [...], ενώ η αναφορά της ΔΕΠΑ σε δημοσιεύματα ότι ο κύριος ανταγωνιστής έχει υπογράψει σύμβαση, χωρίς να γνωρίζει κανείς τους βασικούς όρους της συμφωνίας (ήτοι τιμή και διαθεσιμότητα ποσοτήτων) είναι, κατά την άποψή της, αόριστη. Η [...] καταλήγει ότι είναι σαφές πως στο Σιδηρόκαστρο υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες δέσμευσης δυναμικότητας από τους ιδιώτες προμηθευτές, δεδομένου ότι υπάρχει αδυναμία εύρεσης φ.α., καθώς οι αγωγοί ανήκουν στη [...].

384. Κατά την άποψη της [...], οι ανωτέρω Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ διασφαλίζουν τη ρευστότητα στην αγορά, ενώ, ταυτόχρονα, αποτρέπουν τη δημιουργία ολιγοπωλιακών συνθηκών στην αγορά φ.α. Περαιτέρω, η διατήρηση του μέγιστου επιτρεπόμενου ποσοστού δέσμευσης δυναμικότητας 67% για το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο είναι αναγκαία για να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά φ.α. και σε επίπεδο φ.α. αγωγού. Ήδη διαφαίνεται μεταστροφή της ισορροπίας των τιμών φ.α. αγωγού και LNG, οπότε πιθανολογείται ότι οι ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ θα στραφούν σε εισαγωγές φ.α. αγωγού και θα μειώσουν τις διακινούμενες ποσότητες μέσω Ρεβυθούσας. Συμπερασματικά, η [...] θεωρεί ότι οι Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ υπ' αρ. 6 και 7 θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ, έως ότου δημιουργηθεί ημερήσια αγορά φ.α., ή χρηματιστήριο για το φ.α.

VII.3 Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

VII.3.1 Ως προς την υπ' αρ. 6 Δέσμευση

385. Απαντώντας στο αίτημα της ΓΔΑ για την παροχή των απόψεών του σχετικά με το αίτημα της ΔΕΠΑ, ο ΔΕΣΦΑ ανέφερε ⁴³⁴, σχετικά με την έκτη Δέσμευση και την υποχρέωση της ΔΕΠΑ να διαθέτει στη δευτερογενή αγορά προς εκχώρηση το τμήμα της Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης που έχει δεσμεύσει και δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσει, ότι, κατά το χρονικό διάστημα από 16.4.2013 έως 23.6.2020, η ΔΕΠΑ αιτήθηκε την ανάρτηση ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή για την εκχώρηση συνολικά [...] MWh, στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι, εκ των οποίων εκχωρήθηκαν τελικά σε τρίτο Χρήστη μόλις [...], ήτοι ποσοστό μικρότερο του 0,9%. Ως εκ τούτου, ο ΔΕΣΦΑ εκτιμά ότι με την έκτη Δέσμευση της ΔΕΠΑ, δεν υπήρξε μεγάλη αύξηση του μεριδίου Μεταφορικής Ικανότητας παράδοσης που δεσμεύεται από τρίτους (πλην της ΔΕΠΑ) Χρήστες Μεταφοράς στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ.

386. Η δεσμευμένη, η αχρησιμοποίητη και η εκχωρηθείσα ΔΜΙ της ΔΕΠΑ, σε ετήσια βάση, ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ, κατά τη χρονική περίοδο 2012 - 2020 ⁴³⁵, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε ο ΔΕΣΦΑ κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΓΔΑ, παρουσιάζονται στον Πίνακα 29 ⁴³⁶:

⁴³⁴ Βλ. την υπ' αρ. 10292/2.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴³⁵ Σε όγκο και ποσοστά.

⁴³⁶ Βλ. την υπ' αρ. 8250/22.9.2020 επιστολή, καθώς και την συμπληρωματική αυτής υπ' αρ. 10292/2.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων του ΔΕΣΦΑ προς τη ΓΔΑ (Παράρτηματα βί και βίι των εν λόγω επιστολών).

Πίνακας 29. Δεσμευμένη, αχρησιμοποίητη και εκχωρηθείσα ΔΜΙ της ΔΕΠΑ, 2012 - 2020

Έτος	Δεσμευμένη ΜΙ (kWh)	Αχρησιμοποίητη ΔΜΙ (kWh)	Αχρησιμοποίητη ΔΜΙ (%)	Εκχωρηθείσα ΜΙ (kWh)	Εκχωρηθείσα ΜΙ ως % της Δεσμευμένης Δυναμικότητας	Εκχωρηθείσα ΜΙ ως % της Αχρησιμοποίητης Δεσμευμένης Δυναμικότητας
Σημείο Εισόδου ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ						
2012	[...]	[...]	[...]			
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]		
2015	[...]	[...]	[...]	[...]		
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]		
2019	[...]	[...]	[...]	[...]		
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σημείο Εισόδου ΚΗΠΟΙ						
2012	[...]	[...]	[...]			
2013	[...]	[...]	[...]			
2014	[...]	[...]	[...]			
2015	[...]	[...]	[...]			
2016	[...]	[...]	[...]			
2017	[...]	[...]	[...]			
2018	[...]	[...]	[...]			
2019	[...]	[...]	[...]			
2020	[...]	[...]	[...]			
Σημείο Εισόδου ΝΕΑ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ						
2020	[...]	[...]	[...]			
Σημείο Εισόδου ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ						
2012	[...]	[...]	[...]			
2013	[...]	[...]	[...]			
2014	[...]	[...]	[...]			
2015	[...]	[...]	[...]			
2016	[...]	[...]	[...]			
2017	[...]	[...]	[...]			
2018	[...]	[...]	[...]			
2019	[...]	[...]	[...]			
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σημείωση: Όλα τα μεγέθη που αναφέρονται σε kWh αποτελούν ετήσια αθροίσματα των ημερησίων δυναμικοτήτων						

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

387. Από τα στοιχεία του Πίνακα 29 προκύπτει υψηλή Αχρησιμοποίητη Δεσμευμένη Μεταφορική Ικανότητα της ΔΕΠΑ καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2012 - 2020 και στα τρία ιστορικά σημεία εισόδου φ.α. (Σιδηρόκαστρο, Κήποι, Αγία Τριάδα) σε ποσοστά που κυμάνθηκαν από [...] % (έτος 2013) έως [...] % (έτος 2015) της αντίστοιχης Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας της εταιρίας. Επιπλέον, αχρησιμοποίητη ΔΜΙ της ΔΕΠΑ, σχεδόν στο σύνολο της ΔΜΙ ([...]%) εμφανίζεται στο νέο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία.

Παράλληλα, η εκχωρηθείσα Μεταφορική Ικανότητα της ΔΕΠΑ στους ανταγωνιστές της, κατά τα έτη 2012 - 2019, παρατηρείται μόνο στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο για τα έτη 2013, 2016 και 2017 σε ποσοστό που δεν ξεπερνά το [...] % της Αχρησιμοποίητης Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας της εταιρίας. Διαφορετική είναι η εικόνα για το έτος 2020, όπου εκχωρηθείσα Μεταφορική Ικανότητα της ΔΕΠΑ παρατηρείται στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Αγία Τριάδα και ανέρχεται σε ποσοστό [...] % και [...] % της Αχρησιμοποίητης Δεσμευμένης Δυναμικότητας της ΔΕΠΑ, αντίστοιχα για το κάθε σημείο εισόδου. Επομένως, το 2020 σημειώνεται μεγάλη αύξηση της εκχώρησης Αχρησιμοποίητης Δεσμευμένης Δυναμικότητας της ΔΕΠΑ που οφείλεται στην αύξηση των εισαγωγών φ.α. των ανταγωνιστών.

VII.3.2 Ως προς την υπ' αρ. 7 Δέσμευση

388. Αναφορικά με την υπ' αρ. 7 Δέσμευση, ο ΔΕΣΦΑ ανέφερε τα ακόλουθα⁴³⁷:

i. σχετικά με την παροχή προτεραιότητας σε τρίτους, δυνητικούς ή πραγματικούς ανταγωνιστές ή Πελάτες της ΔΕΠΑ, όσον αφορά στη δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης που θα προκύψει από την αναβάθμιση της τεχνικής δυναμικότητας των σημείων εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει ότι η αύξηση της τεχνικής δυναμικότητας των εν λόγω σημείων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προβλέψεις του κεφαλαίου V του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αρ. 984/2013. Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, το ύψος της επαυξημένης δυναμικότητας σε σημείο εισόδου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα των ενδιαφερομένων Χρηστών και διατίθεται σε αυτούς μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, με στόχο την εξασφάλιση της οικονομικής αποδοτικότητας των σχετικών έργων αναβάθμισης. Η διαδικασία επαυξημένης δυναμικότητας λαμβάνει χώρα ανά διετία και έως σήμερα δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από [...] ΔΕΠΑ) για την επαύξηση της δυναμικότητας των σημείων εισόδου Σιδηρόκαστρο ή Κήποι.

ii. σχετικά με τον περιορισμό του ποσοστού της τεχνικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο που δύναται να δεσμεύει η ΔΕΠΑ, από την 30η Ιουνίου 2017 και έπειτα, σε επίπεδο μικρότερο ή ίσο του 55% και τη δυνατότητα αύξησης του εν λόγω ποσοστού, υπό την προϋπόθεση μη εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκ μέρους άλλων Χρηστών και έγκαιρης τρίμηνης ανακοίνωσης (περί πρόθεσης επιπλέον δέσμευσης) στην ιστοσελίδα της, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει ότι η δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο εν λόγω σημείο εισόδου λαμβάνει χώρα μέσω δημοπράτησης τυποποιημένων (ετήσιων, τριμηνιαίων, μηνιαίων, ημερήσιων και ενδοημερήσιων) προϊόντων δυναμικότητας, σε προκαθορισμένο βάρθρο δημοπρασιών. Οι προαναφερόμενες δημοπρασίες εκτελούνται σε συγκεκριμένο χρόνο, ο οποίος δημοσιεύεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχει-

⁴³⁷ Βλ. την υπ' αρ. 10292/2.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

ριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ENTSOG) και δικαίωμα συμμετοχής σε αυτές έχουν όλοι οι Χρήστες Μεταφοράς, ήτοι οι εταιρίες, οι οποίες έχουν συνάψει Σύμβαση Μεταφοράς με τον Διαχειριστή.

Περαιτέρω, ο ΔΕΣΦΑ επισημαίνει ότι η διάθεση, μέσω δημοπρασιών, Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο αφορά σε χρονικό διάστημα που άρχεται μετά την 1.1.2017 και πως η ΔΕΠΑ δεν προχώρησε σε δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο εν λόγω σημείο για χρονικό διάστημα που άρχεται μετά την εν λόγω ημέρα, μέσω άλλης διαδικασίας που ίσχυε προ της εφαρμογής της διαδικασίας δημοπράτησης. Ως εκ τούτου, Χρήστης Μεταφοράς, ο οποίος επιθυμεί να προχωρήσει σε δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο μπορεί να συμμετάσχει στις σχετικές δημοπρασίες, υπό τους ίδιους όρους που συμμετέχει η ΔΕΠΑ και όλοι οι εν γένει Χρήστες Μεταφοράς που λαμβάνουν μέρος σε αυτές.

iii. σχετικά με τον περιορισμό του ποσοστού της τεχνικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Κήποι που δύναται να δεσμεύει η ΔΕΠΑ μετά τη θέση σε λειτουργία του σταθμού συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία, σε επίπεδο μικρότερο ή ίσο του 55%, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει ότι η δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο εν λόγω σημείο εισόδου λαμβάνει χώρα μέσω δημοπράτησης τυποποιημένων (ετήσιων, τριμηνιαίων, μηνιαίων, ημερήσιων και ενδοημερήσιων) προϊόντων δυναμικότητας, σε προκαθορισμένο βάρθρο δημοπρασιών. Οι προαναφερόμενες δημοπρασίες εκτελούνται σε συγκεκριμένο χρόνο, ο οποίος δημοσιεύεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ENTSO-G) και δικαίωμα συμμετοχής σε αυτές έχουν όλοι οι Χρήστες Μεταφοράς, ήτοι οι εταιρίες οι οποίες έχουν συνάψει Σύμβαση Μεταφοράς με τον Διαχειριστή.

Επιπλέον, ο ΔΕΣΦΑ επισημαίνει ότι η διάθεση, μέσω δημοπρασιών, Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο σημείο εισόδου Κήποι αφορά σε χρονικό διάστημα που άρχεται μετά την 1.10.2018 και πως η ΔΕΠΑ δεν προχώρησε σε δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης (στο εν λόγω Σημείο) για διάστημα που άρχεται μετά την ανωτέρω ημέρα (1.10.2018), μέσω άλλης διαδικασίας που ίσχυε προ της εφαρμογής της διαδικασίας δημοπράτησης. Ως εκ τούτου, Χρήστης Μεταφοράς, ο οποίος επιθυμεί να προχωρήσει σε δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο σημείο εισόδου Κήποι μπορεί να συμμετάσχει στις σχετικές δημοπρασίες, υπό τους ίδιους όρους που συμμετέχει η ΔΕΠΑ και όλοι οι εν γένει Χρήστες Μεταφοράς που λαμβάνουν μέρος σε αυτές.

iv. σχετικά με τον περιορισμό του ποσοστού της τεχνικής δυναμικότητας του σημείου εισόδου Αγία Τριάδα που δύναται να δεσμεύει η ΔΕΠΑ, σε επίπεδο μικρότερο ή ίσο του 40%, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει ότι η δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο εν λόγω σημείο, για χρονικό διάστημα που άρχεται την 1.1.2021 και για διάρκεια ενός ή περισσότερων ετών, πραγματοποιείται μέσω δημοπρασιών, στις οποίες δύναται να συμμετάσχει κάθε εταιρία που έχει συνάψει Σύμβαση Μεταφοράς και Σύμβαση Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ με τον Διαχειριστή.

Περαιτέρω, ο ΔΕΣΦΑ επισημαίνει ότι έως σήμερα, η ΔΕΠΑ δεσμεύει Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα μόνο σε προετήσια βάση (ήτοι μόνον για το έτος που έπεται αυτού της δέσμευσης), το ύψος της οποίας υπολείπεται σημαντικά του 40% της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου, ενώ δεν προχώρησε σε μακροχρόνια δέσμευση (μεγαλύτερης του έτους) Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο εν λόγω σημείο, για διάστημα που άρχεται μετά τις 12.1.2021, μέσω άλλης διαδικασίας που ίσχυε προ της εφαρμογής των δημοπρασιών.

389. Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στα σημεία (i) έως (iv) ανωτέρω, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι επίκειται αύξηση της Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης του ΕΣΜΦΑ, λόγω της ένταξης στο σύστημα νέων σημείων εισόδου (σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, μελλοντικό σημείο εισόδου πλωτού σταθμού ΥΦΑ Αλεξανδρούπολης), ο ΔΕΣΦΑ εκτιμά ότι [...].

390. Περαιτέρω, σε επόμενη απάντησή του⁴³⁸, ο ΔΕΣΦΑ σημείωσε ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, δικαίωμα συμμετοχής στις δημοπρασίες για τη δέσμευση Δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ Σιδηρόκαστρο, Κήποι και Νέα Μεσημβρία, έχει κάθε Χρήστης Μεταφοράς (ήτοι, κάθε εταιρία, η οποία έχει συνάψει με τον Διαχειριστή Σύμβαση - Πλαίσιο Μεταφοράς), υπό την προϋπόθεση ότι έχει προσκομίσει προηγουμένως επαρκείς εγγυήσεις και έχει αποκτήσει πρόσβαση στο αντίστοιχο βάθρο διεξαγωγής δημοπρασιών. Σε κάθε δημοπρασία, διατίθεται το σύνολο της διαθέσιμης δυναμικότητας (ήτοι η διαφορά μεταξύ της τεχνικής δυναμικότητας και της δυναμικότητας που έχει ήδη δεσμευθεί από Χρήστες Μεταφοράς στο πλαίσιο προηγούμενων δημοπρασιών), ενώ δεν παρακρατείται δυναμικότητα υπέρ Χρήστη Μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΠΑ). Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται περιορισμός ως προς το ύψος της δυναμικότητας που δύναται να δεσμεύσει Χρήστης Μεταφοράς στα εν λόγω σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ Σιδηρόκαστρο, Κήποι και Νέα Μεσημβρία, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διαδικασία.

391. Επιπροσθέτως, προς επίρρωση των προαναφερθέντων⁴³⁹ σχετικά με την εξέλιξη της αγοράς δυναμικότητας του ΕΣΦΑ, καθώς και του θεσμικού πλαισίου που την διέπει, η οποία κατέστησε τη δέσμευση δυναμικότητας μεταφοράς στο ΕΣΦΑ από τους Χρήστες σημαντικά ευχερέστερη σήμερα, σε σύγκριση με το έτος 2012, κατά το οποίο ανελήφθησαν οι Δεσμεύσεις από τη ΔΕΠΑ, ο ΔΕΣΦΑ απέστειλε ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τη δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στα Σημεία Εισόδου του ΕΣΜΦΑ (και το ΕΣΣ), το πλήθος των Χρηστών Μεταφοράς και το ύψος των ποσοτήτων που παρελήφθησαν και παραδόθηκαν από κάθε έναν από τους εν λόγω Χρήστες κατά τα έτη 2012 και 2019⁴⁴⁰. Τα εν λόγω στοιχεία παρατίθενται στους Πίνακες 30 και 31 που ακολουθούν:

Πίνακας 30. Δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στα Σημεία Εισόδου του ΕΣΜΦΑ και κατανομή ποσοτήτων Χρηστών (kWh), 2012

Χρήστες	Σημείο Εισόδου						Σύνολο Σημείων Εξόδου	
	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ		ΚΗΠΟΙ		ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ			
	Δέσμευση	Κατανομή	Δέσμευση	Κατανομή	Δέσμευση	Κατανομή	Δέσμευση	Κατανομή
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

Πίνακας 31. Κατανομή ποσοτήτων Χρηστών στα Σημεία Εισόδου και Εξόδου του ΕΣΜΦΑ και συναλλαγές στο ΕΣΣ, 2019

Χρήστες	Κατανομές (kWh)		Εικονικό Σημείο Συναλλαγών (VTP) - (kWh)	
	Σημεία Εισόδου	Σημεία Εξόδου	Ποσότητα Παράδοσης	Ποσότητα Παραλαβής
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁴³⁸ Βλ. την υπ' αρ. 716/26.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴³⁹ Βλ. ανωτέρω υπό Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

⁴⁴⁰ Βλ. την υπ' αρ. 8250/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Βλ. την υπ' αρ. 10233/1.12.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ.

Πίνακας 32. Δεσμεύσεις Χρηστών ως ποσοστό (%) της Τεχνικής Δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο

Έτος	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	Σύνολο Δεσμεύσεων Χρηστών
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2022	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2023	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2024	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2025	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2026	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2027	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2028	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2029	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2030	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

Πίνακας 33. Δεσμεύσεις Χρηστών ως ποσοστό (%) της Τεχνικής Δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Κήποι

Έτος	[...]	[...]	[...]	[...]	Σύνολο Δεσμεύσεων Χρηστών
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

Πίνακας 34. Δεσμεύσεις Χρηστών ως ποσοστό (%) της Τεχνικής Δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία

Έτος	[...]	[...]	[...]	Σύνολο Δεσμεύσεων Χρηστών
2020	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]

Σημείωση: Οι δεσμεύσεις που αναφέρονται ανωτέρω στη Νέα Μεσημβρία αφορούν μόνο στην Αδιάλειπτη Μεταφορική Δυναμικότητα

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

Πίνακας 35. Δεσμεύσεις Χρηστών ως ποσοστό (%) της Τεχνικής Δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα

Έτος	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	Σύνολο Δεσμεύσεων Χρηστών
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2022	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: ΔΕΣΦΑ

394. Από τους ανωτέρω Πίνακες 32, 33 και 35 προκύπτει ότι, από το έτος 2017 και μετά και στα τρία σημεία εισόδου, Σιδηρόκαστρο, Κήποι και Αγία Τριάδα, η δέσμευση δυναμικότητας εκ μέρους της ΔΕΠΑ είναι χαμηλότερη της ανώτατης προβλεπόμενης από τις αναληφθείσες Δεσμεύσεις.

395. Περαιτέρω, παρατηρείται ότι, στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ βαίνει διαρκώς μειούμενη από το 2015 και εντεύθεν, ενώ από το έτος 2017 βαίνει διαρκώς μειούμενη και σε σχέση με το όριο που προβλέπεται (67%) στην υπό κρίση δέσμευση. Παράλληλα, η ΔΕΠΑ έχει δεσμεύσει δυναμικότητα και για τα έτη 2021-2022 σε ποσοστό που, μέχρι στιγμής, ισοδυναμεί με [...] % και [...] %, αντιστοίχως, της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου⁴⁴². Αντίθετα, αυξάνεται σταδιακά η δυναμικότητα που δεσμεύει η [...], με το ποσοστό της να αυξάνεται από [...] %, κατά το έτος 2017, σε [...] %, κατά το έτος 2020, ενώ, μέχρι στιγμής, έχει ήδη δεσμεύσει ποσοστό δυναμικότητας για [...], το οποίο ανέρχεται μέχρι [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου, για [...]. Σημαντική δέσμευση δυναμικότητας στο συγκεκριμένο σημείο πραγματοποιείται και από την [...], κατά το χρονικό διάστημα [...] (με το ποσοστό της να εμφανίζει αυξομειώσεις μεταξύ των ετών και να κυμαίνεται μεταξύ [...] % και [...] %), ενώ αξιοσημείωτη δέσμευση δυναμικότητας (της τάξεως του [...] % - [...] % περίπου) πραγματοποίησε και η [...], για τη διετία [...].

396. Ως προς το σημείο εισόδου Κήποι, παρατηρείται ότι η δέσμευση δυναμικότητας πραγματοποιείται μόνο από τις εταιρίες [...] και [...] (και, για τη δεύτερη εταιρία, από το έτος [...] και εντεύθεν), ενώ η δέσμευση αυτή υπολείπεται κατά πολύ του συνόλου της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου. Το ποσοστό της δέσμευσης δυναμικότητας εκ μέρους της ΔΕΠΑ παραμένει σχετικά σταθερό ([...] % - [...] % περίπου) από το έτος 2015 και μετά, ενώ εκείνο της [...] (το οποίο, σε κάθε περίπτωση, υπολείπεται σημαντικά του αντίστοιχου ποσοστού της [...], καθώς ανέρχεται σε επίπεδα μεταξύ [...] % τα έτη [...] και [...], και περίπου [...] % το [...]), εμφανίζει σημαντική διακύμανση μεταξύ των ετών [...] και [...], ενώ για το έτος 2021 το ποσοστό της [...] μειώνεται (προς το παρόν) σε [...] % ενώ της [...] μειώνεται (προς το παρόν) σε [...] %.

397. Αναφορικά με το σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, παρατηρείται ότι και σε αυτήν την περίπτωση, η δέσμευση δυναμικότητας εκ μέρους του συνόλου των χρηστών υπολείπεται σημαντικά της τεχνικής δυναμικότητας του συγκεκριμένου σημείου, ενώ είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η δέσμευση δυναμικότητας των ανταγωνιστών της ΔΕΠΑ και συγκεκριμένα των εταιριών [...] και [...] είναι μεγαλύτερη της δέσμευσης δυναμικότητας εκ μέρους της ίδιας, καθ' όλη τη διάρκεια της τριετίας [...].

398. Τέλος, ως προς το σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία, παρατηρείται, σε συμφωνία και με τα αναφερόμενα από τη [...] ⁴⁴³, ότι, για το έτος 2021 (το οποίο αποτελεί και το πρώτο πλήρες έτος λειτουργίας του εν λόγω σημείου), δέσμευση δυναμικότητας (της τάξεως του [...] %) έχει πραγματοποιηθεί από τη ΔΕΠΑ, ενώ έχει δεσμεύσει δυναμικότητα (σε ποσοστό [...] %) και η [...], καθώς και [...], η οποία έχει δεσμεύσει μικρό ποσοστό, το οποίο ανέρχεται σε [...] %.

⁴⁴² Για τα έτη 2021 και εντεύθεν, τα αναφερόμενα στους πίνακες ποσοστά δέσμευσης δυναμικότητας δύναται να μεταβληθούν, καθώς οι χρήστες, μέσω των δημοπρασιών δέσμευσης δυναμικότητας, δύναται να δεσμεύουν δυναμικότητα σε ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και ημερήσια βάση.

⁴⁴³ Βλ. ανωτέρω υπό Ενότη. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 7 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

VII.3.3 Ως προς τις υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεις συνολικά 399. Περαιτέρω, για την αξιολόγηση της αναγκαιότητας ή μη διατήρησης των υπό κρίση Δεσμεύσεων της ΔΕΠΑ, ο ΔΕΣΦΑ παρέθεσε στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη της αγοράς δυναμικότητας του ΕΣΦΑ, καθώς και του θεσμικού πλαισίου που την διέπει, τα οποία καταδεικνύουν ότι η δέσμευση δυναμικότητας μεταφοράς στο ΕΣΦΑ από τους Χρήστες είναι σημαντικά ευχερέστερη σήμερα, σε σύγκριση με το έτος 2012, κατά το οποίο ανελήφθησαν οι Δεσμεύσεις από τη ΔΕΠΑ⁴⁴⁴.

400. Ειδικότερα, ο ΔΕΣΦΑ ανέφερε ότι, κατά το έτος 2012, η πρόσβαση τρίτων στο ΕΣΦΑ ρυθμιζόταν ιδίως από τις διατάξεις της πρώτης αναθεώρησης του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ⁴⁴⁵ και την υπ' αρ. 4955/2006 υπουργική απόφαση⁴⁴⁶, όπως τροποποιημένη ίσχυε, σχετικά με το Τιμολόγιο Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και Αεριοποίησης ΥΦΑ.

401. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ανωτέρω ρυθμιστικού πλαισίου:

i. Η δέσμευση δυναμικότητας Μεταφοράς (Μεταφορικής Ικανότητας) στο ΕΣΜΦΑ και Δυναμικότητας Αεριοποίησης στην Εγκατάσταση ΥΦΑ λάμβανε χώρα μέσω σύναψης προδιατυπωμένων συμβάσεων, εγκεκριμένων από τη ΡΑΕ, κατόπιν αξιολόγησης από τον Διαχειριστή, κατά προτεραιότητα σειράς υποβολής τους, των σχετικών αιτημάτων εταιριών που είχαν ήδη καταχωρηθεί στο Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ, που τηρεί η ΡΑΕ. Η αξιολόγηση των σχετικών αιτημάτων εκ μέρους του Διαχειριστή λάμβανε χώρα εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, ενώ οι αντίστοιχες συμβάσεις, μέσω των οποίων οι Χρήστες ΕΣΦΑ μπορούσαν να δεσμεύσουν Μεταφορική Ικανότητα στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΜΦΑ ή Δυναμικότητα Αεριοποίησης στην Εγκατάσταση ΥΦΑ, ελάχιστης διάρκειας μιας ημέρας ή ακεραίων πολλαπλάσιων αυτής, καταρτιζόνταν εγγράφως, το αργότερο μια ημέρα πριν την ημέρα έναρξης παροχής των σχετικών υπηρεσιών.

ii. Υφίστατο περιορισμός ως προς το ύψος της Μεταφορικής Ικανότητας που ήταν δυνατόν να δεσμεύσει κατά μέγιστο Χρήστης Μεταφοράς στο σύνολο των σημείων εισόδου του ΕΣΜΦΑ, η οποία δεν μπορούσε να υπερβεί το σύνολο της Μεταφορικής Ικανότητας που δέσμευε ο ίδιος Χρήστης στα σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ.

iii. Οι Χρήστες Μεταφοράς υποχρεούνταν να υποβάλουν στον Διαχειριστή ημερησίως ισοσκελισμένες Ημερήσιες Δηλώσεις Παράδοσης και Παραλαβής ποσοτήτων φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΜΦΑ, αντίστοιχα, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα μεταβολής των εν λόγω δηλώσεων μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους (18:30 της αμέσως προηγούμενης της ημέρας, στην οποία αφορά η Ημερήσια Δήλωση).

iv. Η μεταπώληση ποσότητας φυσικού αερίου που είχε ήδη εγχυθεί στο ΕΣΜΦΑ ήταν δυνατή μόνον μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών και αφορούσε σε μέρος ή στο σύνολο της ποσότητας που ο πωλητής (Επιλέγων Πελάτης) θα παραλάμβανε κατά τη διάρκεια μιας ημέρας σε σημείο

⁴⁴⁴ Βλ. την υπ' αρ. 8250/22.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ.

⁴⁴⁵ ΦΕΚ Β' 379/2010 και Β' 1096/2011.

⁴⁴⁶ ΦΕΚ Β' 360/2006.

εξόδου του ΕΣΜΦΑ, μέσω του οποίου εξυπηρετούνταν η εγκατάστασή του (εγκατάσταση κατανάλωσης φ.α.).

v. Για τον υπολογισμό των χρεώσεων πρόσβασης στο ΕΣΦΑ εφαρμόζονταν τιμολόγια ταχυδρομικού τύπου (βάσει των προβλέψεων της ΥΑ 4955/2006, όπως τροποποιημένη ίσχυε), ενώ λαμβάνονταν υπ' όψιν το ύψος της Μεταφορικής Ικανότητας Παραλαβής που δέσμευε ο Χρήστης Μεταφοράς στα σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ, καθώς και η μέγιστη Ημερήσια Ποσότητα φ.α. που παρελήφθη από τον εν λόγω Χρήστη στα σημεία αυτά, κατά την περίοδο τιμολόγησης. Ειδικότερα, σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ της δεσμευθείσας Μεταφορικής Ικανότητας Παραλαβής και της μέγιστης (κατά τη διάρκεια της περιόδου τιμολόγησης) παραληφθείσας ποσότητας φ.α. από σημεία εξόδου που δεν τροφοδοτούσαν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λάμβανε χώρα εκκαθάριση χρεώσεων, βάσει της οποίας ο Χρήστης Μεταφοράς χρεώνονταν ποσό χαμηλότερο αυτού που αντιστοιχούσε στη δέσμευσή του έως και κατά 25% (σε περίπτωση, κατά την οποία η μέγιστη Ημερήσια Ποσότητα Παραλαβής υπολείπονταν της αντίστοιχης δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας Παραλαβής). Ομοίως και για τη χρέωση χρήσης της εγκατάστασης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα.

vi. Για τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ παραδόσεων ποσοτήτων φ.α. (στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ) και παραλαβών ποσοτήτων φ.α. (στα σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ) σε ημερήσια βάση, μόνος υπεύθυνος ήταν ο Διαχειριστής, ο οποίος προχωρούσε σε έγχυση αεριοποιημένου ΥΦΑ (αποθηκευμένου στην Εγκατάσταση ΥΦΑ αποκλειστικά για σκοπούς εξισορρόπησης), για την κάλυψη τυχόν ελλείμματος ποσοτήτων στο ΕΣΜΦΑ ή σε εντολές περιορισμού των εγχύσεων φ.α. μέσω των σημείων εισόδου του ΕΣΜΦΑ, σε περίπτωση πλεονάσματος, μετακυλίοντας το σχετικό κόστος στους Χρήστες Μεταφοράς.

402. Σχετικά με τα αναφερόμενα υπό i - vi ανωτέρω, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει ότι, κατά τον χρόνο ανάληψης των Δεσμεύσεων από τη ΔΕΠΑ:

(α) οι εταιρίες, οι οποίες δραστηριοποιούνταν στο ΕΣΦΑ απαιτείτο να δεσμεύουν Μεταφορική Ικανότητα τόσο σε σημεία εισόδου όσο και σε σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ, ώστε να είναι δυνατή η μεταφορά φ.α. (ισοσκελισμένες δηλώσεις). Ως εκ τούτου, οι εν λόγω εταιρίες, προκειμένου να μεταφέρουν φ.α. μέσω του ΕΣΜΦΑ θα έπρεπε να είχαν διαμορφώσει χαρτοφυλάκιο προμήθειας φ.α., είτε συνεργαζόμενες με εταιρίες προμήθειας φ.α. της αλλοδαπής, οι οποίες είχαν τη δυνατότητα να παραδίδουν φ.α. στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι είτε εκφορτώνοντας φορτία ΥΦΑ στην εγκατάσταση της Ρεβυθούσας.

(β) η διαδικασία δέσμευσης δυναμικότητας στο ΕΣΦΑ ήταν χρονοβόρα και ολοκληρωνόταν το αργότερο 24 ώρες πριν την έναρξη της πρώτης ημέρας, στην οποία αφορούσε, γεγονός που δεν διευκόλυνε τη βελτιστοποίηση δέσμευσης δυναμικότητας εκ μέρους των Χρηστών Μεταφοράς, οδηγώντας σε δεσμεύσεις υψηλότερες αυτών που πραγματικά απαιτούνταν (λόγω αδυναμίας ακριβούς πρόβλεψης των αναγκών τους). Για τον λόγο

αυτό, δινόταν η δυνατότητα στους Χρήστες Μεταφοράς και ΥΦΑ να δεσμεύουν δυναμικότητα χωρίς να υποχρεούνται να αποδώσουν τις χρεώσεις που αντιστοιχούν στις δεσμεύσεις αυτές, σε περίπτωση που η χρησιμοποιηθείσα δυναμικότητα υπολείπεται της αντίστοιχης δεσμευμένης. Για τον ίδιο λόγο, επίσης, καταγράφηκαν φαινόμενα συμβατικής συμφόρησης, τα οποία αντιμετωπίστηκαν σε μεταγενέστερο χρόνο με την υιοθέτηση πρόσθετων διαδικασιών αποσυμφόρησης από τις μεταγενέστερες εκδόσεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, όπως η διάθεση πρόσθετης δυναμικότητας, η διάθεση διακοπτόμενης δυναμικότητας και η δυνατότητα επιστροφής δυναμικότητας.

(γ) δεν παρέχονταν στους Χρήστες Μεταφοράς η δυνατότητα μεταπώλησης φ.α. εντός του ΕΣΜΦΑ, με μόνη εξαίρεση τους Χρήστες Μεταφοράς που ήταν και Επιλεγόντες Πελάτες. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα επιλογής προμηθευτή φ.α. ήταν περιορισμένη και προϋπέθετε μακροχρόνιες δεσμεύσεις.

(δ) δεν υφίστατο αγορά εξισορρόπησης, η οποία θεσμοθετήθηκε σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με την έκδοση και εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 312/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά στην εξισορρόπηση φυσικού αερίου στα δίκτυα μεταφοράς. Όπως σημειώνει ο ΔΕΣΦΑ, η αγορά εξισορρόπησης συνεισφέρει στην ανάπτυξη βραχυπρόθεσμης αγοράς χονδρικής πώλησης φυσικού αερίου.

403. Περαιτέρω, ο ΔΕΣΦΑ τονίζει ότι, κατά το έτος 2020, κατά το οποίο η ΔΕΠΑ αιτείται την άρση των αναληφθεισών Δεσμεύσεων, η πρόσβαση τρίτων στο ΕΣΦΑ ρυθμίζεται ιδίως από τις διατάξεις της πέμπτης αναθεώρησης του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ⁴⁴⁷ (πλέον - κατά τη συγγραφή της παρούσας Εισήγησης - 6ης αναθεώρησης του σχετικού Κώδικα - Β' 4799/2020) και της 4ης αναθεώρησης του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του ΕΣΦΑ⁴⁴⁸.

404. Κατά τον ΔΕΣΦΑ, σύμφωνα με το ανωτέρω ρυθμιστικό πλαίσιο:

ι. Οι Χρήστες ΕΣΦΑ, οι οποίοι επιθυμούν να δεσμεύσουν Μεταφορική Ικανότητα στο ΕΣΜΦΑ ή Δυναμικότητα Αεριοποίησης στην Εγκατάσταση ΥΦΑ, απαιτείται προηγουμένως να συνάψουν με τον Διαχειριστή Σύμβαση - πλαίσιο Μεταφοράς ή Σύμβαση - πλαίσιο Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ, αντίστοιχα. Οι εν λόγω συμβάσεις

⁴⁴⁷ ΦΕΚ Β' 2840/2020.

⁴⁴⁸ ΦΕΚ Β' 2601/2019, "... κείμενα τα οποία ενσωματώνουν τις προβλέψεις του 3ου ενεργειακού πακέτου και ιδίως τους Κανονισμούς (ΕΕ) 715/2009, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1775/2005 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντων Κανονισμών 2017/459 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 984/2013, 2017/460 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με την εναρμονισμένη διάρθρωση των τιμολογίων μεταφοράς αερίου, 2015/703 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τους κανόνες για τη διαλειτουργικότητα και την ανταλλαγή δεδομένων και 312/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά την εξισορρόπηση του φυσικού αερίου στα δίκτυα μεταφοράς".

είναι προδιατυπωμένες και εγκεκριμένες από τη ΡΑΕ, ενώ η δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας και Δυναμικότητας Αεριοποίησης ΥΦΑ λαμβάνει χώρα μέσω του Ηλεκτρονικού Πληροφοριακού Συστήματος του ΔΕΣΦΑ, όπου τα σχετικά αιτήματα αξιολογούνται άμεσα, κατά σειρά προτεραιότητας υποβολής τους⁴⁴⁹. Μέσω της ανωτέρω διαδικασίας, οι Χρήστες Μεταφοράς και ΥΦΑ έχουν τη δυνατότητα να δεσμεύουν δυναμικότητα ακόμη και ενδοημερησίως (έως και τρεις ώρες πριν τη λήξη της ημέρας, στην οποία αφορά η δέσμευση), χωρίς να υφίσταται πλέον καμία συσχέτιση μεταξύ της Μεταφορικής Ικανότητας που δεσμεύουν σε σημεία εισόδου και σημεία εξόδου του ΕΣΜΦΑ.

ii. Οι Χρήστες Μεταφοράς δύνανται να υποβάλουν ανισοσκελισμένες δηλώσεις ποσοτήτων παράδοσης και παραλαβής στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΜΦΑ, αντίστοιχα. Οι εν λόγω δηλώσεις μπορούν να αναθεωρούνται ωριαία, έως και τρεις ώρες πριν τη λήξη της ημέρας, στην οποία αφορούν, με στόχο τη βελτιστοποίηση της θέσης ισορροπίας (διαφορά μεταξύ ημερήσιων παραλαβών και παραδόσεων) του κάθε Χρήστη Μεταφοράς.

iii. Είναι δυνατές οι διμερείς συναλλαγές ποσοτήτων φ.α. στο ΕΣΜΦΑ, μεταξύ των Χρηστών Μεταφοράς στο ΕΣΣ, οι οποίες κοινοποιούνται στον Διαχειριστή έως και τρεις ώρες πριν τη λήξη της ημέρας, στην οποία αφορούν.

iv. Ο Διαχειριστής λειτουργεί βάρθρο εξισορρόπησης, στο οποίο πωλεί / αγοράζει στους / από τους Χρήστες Μεταφοράς, τις ποσότητες φ.α. που απαιτούνται για την εξισορρόπηση του ΕΣΜΦΑ. Για τον λόγο αυτό, δύναται να διεξάγει μια προημερήσια και δεκαοκτώ ενδοημερησίες δημοπρασίες. Οι προαναφερόμενες συναλλαγές πραγματοποιούνται είτε κατά την ημέρα διεξαγωγής των αντίστοιχων δημοπρασιών (ενδοημερησίες δημοπρασίες) είτε την επομένη αυτής (προημερήσια δημοπρασία).

v. Για τον υπολογισμό των χρεώσεων πρόσβασης στο ΕΣΦΑ εφαρμόζεται τιμολόγιο Εισόδου/Εξόδου (Entry/Exit) σύμφωνα με τις προβλέψεις της 4ης αναθεώρησης του Κανονισμού Τιμολόγησης των Βασικών Δραστηριοτήτων του ΕΣΦΑ και του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/460, βάσει των οποίων οι Χρήστες Μεταφοράς και ΥΦΑ αποζημιώνουν τον Διαχειριστή για τη Μεταφορική Ικανότητα Παράδοσης και Παραλαβής που δεσμεύουν σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου του ΕΣΜΦΑ και τη Δυναμικότητα Αεριοποίησης που δεσμεύουν στην Εγκατάσταση ΥΦΑ, ανεξάρτητα από το εάν τη χρησιμοποίησαν ή όχι.

405. Σχετικά με τα αναφερόμενα υπό i - v ανωτέρω, ο ΔΕΣΦΑ σημειώνει περαιτέρω ότι το έτος 2020, οπότε και η ΔΕΠΑ αιτείται την άρση των αναληφθεισών από αυτήν δεσμεύσεων, ισχύουν τα εξής:

(α) Οι Χρήστες Μεταφοράς δύνανται να δεσμεύουν Μεταφορική Ικανότητα στο ΕΣΜΦΑ ακόμη και ενδοη-

⁴⁴⁹ Για λόγους πληρότητας, ο ΔΕΣΦΑ αναφέρει ότι η δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας στα Σημεία Διασύνδεσης Σιδηρόκαστρο (διασύνδεση με Βουλγαρία) και Κήποι (διασύνδεση με Τουρκία) λαμβάνει χώρα μέσω δημοπρασιών στο ευρωπαϊκό βάρθρο δημοπρασιών (RBP), σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/459.

μερήςως, ενώ, επιπλέον, δύνανται να παραδίδουν και να παραλαμβάνουν φ.α. και στο ΕΣΣ, υποβάλλοντας στον Διαχειριστή κοινοποιήσεις συναλλαγών κατά την ημέρα, στην οποία αυτές αφορούν. Ως εκ τούτου, παρέχεται στους εν λόγω Χρήστες Μεταφοράς σημαντική δυνατότητα διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου τους, εφόσον δύνανται να παραλαμβάνουν από και να παραδίδουν σε άλλους Χρήστες Μεταφοράς ποσότητες φ.α., τις οποίες προσδιορίζουν ακόμη και κατά τη διάρκεια της ημέρας, στην οποία λαμβάνουν χώρα οι σχετικές συναλλαγές. Περαιτέρω, η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/459 δίνει στους Χρήστες Μεταφοράς τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε διασυνδεδεμένες αγορές φ.α., όπως η Βουλγαρική και η Ιταλική, μετά την έναρξη λειτουργίας του αγωγού TAP.

(β) Η διαδικασία δέσμευσης δυναμικότητας στο ΕΣΦΑ είναι πλέον αυτοματοποιημένη και λαμβάνει χώρα ακόμη και κατά τη διάρκεια της ημέρας, στην οποία αφορά η δέσμευση, διευκολύνοντας σημαντικά τη βελτιστοποίηση δέσμευσης δυναμικότητας εκ μέρους των Χρηστών Μεταφοράς, οι οποίοι έχουν πλέον τη δυνατότητα να δεσμεύουν με μεγάλη ακρίβεια τη δυναμικότητα που χρειάζονται, αλλά και την υποχρέωση να αποζημιώνουν τον Διαχειριστή γι' αυτήν, ακόμη και στην περίπτωση που δεν την χρησιμοποιήσουν. Ως εκ τούτου, αποτρέπονται φαινόμενα δημιουργίας συμβατικής συμφόρησης, τα οποία, ωστόσο, εφόσον σημειωθούν, αντιμετωπίζονται μέσω των διαδικασιών αποσυμφόρησης που εφαρμόζονται από τον ΔΕΣΦΑ, όπως η αποδέσμευση δυναμικότητας που δεν χρησιμοποιείται σε μακροχρόνια βάση (long - term Use - it - or - Loose - it), η διάθεση πρόσθετης δυναμικότητας, η διάθεση διακοπτόμενης δυναμικότητας, καθώς και η παροχή δυνατότητας επιστροφής δεσμευμένης δυναμικότητας.

(γ) Οι Χρήστες Μεταφοράς είναι υποχρεωμένοι να εξισορροπούν τις ημερήσιες παραδόσεις ποσοτήτων τους στο ΕΣΜΦΑ με τις ημερήσιες παραλαβές από αυτό. Προς τον σκοπό αυτό, δύνανται να προσδιορίζουν και να επαναπροσδιορίζουν ωριαία τις ποσότητες παράδοσης και παραλαβής τους ανά σημείο εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ, αντίστοιχα, ενώ, παράλληλα, δύνανται να παραδίδουν και να παραλαμβάνουν ποσότητες φ.α. στο ΕΣΣ, προκειμένου να διαθέσουν σε τρίτους ποσότητες φ.α. που πλεονάζουν ή να παραλάβουν από τρίτους ποσότητες φ.α. που απαιτούνται για την κάλυψη της ζήτησής τους.

(δ) Οι Χρήστες Μεταφοράς συμμετέχουν ενεργά στην Εξισορρόπηση του ΕΣΜΦΑ, μέσω της συμμετοχής τους στις δημοπρασίες αγοράς και πώλησης φ.α. στο βάθρο εξισορρόπησης που λειτουργεί ο Διαχειριστής. Οι εν λόγω συναλλαγές αποτελούν τη βάση για την υλοποίηση βάθρου εμπορίας ποσοτήτων φ.α., η λειτουργία του οποίου σχεδιάζεται από το Χρηματιστήριο Ενέργειας και αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη βραχυπρόθεσμης αγοράς φυσικού αερίου.

VII.4 Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

406. Απαντώντας στο αίτημα της Υπηρεσίας για την παροχή των απόψεών της σχετικά με το υπό κρίση αί-

τημα της ΔΕΠΑ, η ΡΑΕ τοποθετήθηκε συνολικά για την έκτη και την έβδομη Δέσμευση και το ζήτημα της μεταφορικής ικανότητας που δύναται να δεσμεύει η ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι το 2012, όταν η ΔΕΠΑ ανέλαβε τις εν λόγω Δεσμεύσεις, η διαδικασία για τη δέσμευση δυναμικότητας στα Σημεία Εισόδου του ΕΣΦΑ ήταν «κατά χρονική προτεραιότητα» (first come - first served), κατά συνέπεια όποιος χρήστης ζητούσε πρώτος να δεσμεύσει δυναμικότητα, την κατοχύρωνε. Στο διάστημα που μεσολάβησε μέχρι και σήμερα, έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο. Ήδη με την 2η τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ⁴⁵⁰, ενσωματώθηκε στο εθνικό πλαίσιο το σύνολο των διατάξεων, με βάση το ευρωπαϊκό πλαίσιο, που αφορούν στη διαχείριση συμβατικής συμφόρησης⁴⁵¹, ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της επίκερδοσκοπία αποθεματοποίησης (capacity hoarding). Σε μεταγενέστερες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, ενσωματώθηκαν οι διατάξεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 984/2013 και 459/2017 σχετικά με τον μηχανισμό κατανομής δυναμικότητας στα Ευρωπαϊκά Σημεία Διασύνδεσης. Μάλιστα, υιοθετήθηκαν οι ίδιοι κανόνες και για το σημείο εισόδου Κήποι παρόλο που αποτελεί σημείο διασύνδεσης με τρίτη χώρα και όχι με χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να υπάρχει υποχρέωση εφαρμογής των ευρωπαϊκών κανονισμών. Οι χρήστες δεσμεύουν πια δυναμικότητα μέσω μηχανισμών αγοράς και συγκεκριμένα δημοπρασιών διάθεσης προϊόντων δυναμικότητας διαφορετικής χρονικής διάρκειας (ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία, ημερήσια αλλά και ενδοημερήσια), οι οποίες διεξάγονται με βάση το χρονοδιάγραμμα δημοπρασιών που δημοσιεύει ο ENTSOG⁴⁵².

407. Επιπλέον, η διαδικασία για τη δέσμευση δυναμικότητας στο σημείο Αγία Τριάδα αναμενόταν, κατά το χρονικό σημείο απάντησης της ΡΑΕ, να αναθεωρηθεί ριζικά, με την εισαγωγή διαδικασίας δημοπρασιών για τη δέσμευση χρονοπαραθύρων για την εκφόρτωση πλοίων στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, όπερ και συνέβη με την τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ⁴⁵³.

408. Λαμβάνοντας δε υπόψη τα στοιχεία που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή στη ΡΑΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 20Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, πλήθος Χρηστών προβαίνουν σε εκχώρηση δυναμικότητας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ και αρκετοί Χρήστες δεσμεύουν δυναμικότητα στα Σημεία

⁴⁵⁰ Υπ' αρ. 526/31.10.2013 απόφαση ΡΑΕ, ΦΕΚ Β' 3131.

⁴⁵¹ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Αυγούστου 2012 για τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου (L 231/16-20 28.8.2012), με την οποία θεσπίζονται μέτρα διαχείρισης της συμβατικής συμφόρησης σε δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου, καθώς και οι αντίστοιχες ημερομηνίες για τη θέση τους σε εφαρμογή.

⁴⁵² European Network of Transmission System Operators for Gas.

⁴⁵³ Βλ. ενότητα ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΕΡΙΟΥ - Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΥΦΑ.

Εισόδου του ΕΣΦΑ λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του χαρτοφυλακίου τους και τις δεσμεύσεις τους με ανάντη προμηθευτές φυσικού αερίου.

409. Με βάση τα ανωτέρω, η ΡΑΕ θεωρεί, όπως προαναφέρθηκε, ότι η διατήρηση των εν λόγω Δεσμεύσεων δεν μπορεί να αιτιολογηθεί με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες δέσμευσης δυναμικότητας και αντιμετώπισης συμβατικής συμφόρησης στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, τις δυνατότητες ανάπτυξης δευτερογενούς αγοράς (συναλλαγές χρηστών, εκχώρηση και αποδέσμευση δυναμικότητας), καθώς και τις διατάξεις αποχρεωτικής αεριοποίησης από τον Διαχειριστή για τη διευκόλυνση χρηστών που έχουν ενσωματωθεί στο ρυθμιστικό πλαίσιο.

410. Συμπερασματικά, η ΡΑΕ αναφέρει πως θεωρεί ότι οι συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στην εγχώρια αγορά, σε συνδυασμό με την εξέλιξη του ρυθμιστικού πλαισίου, έχουν ευνοήσει τη δραστηριοποίηση πολλών εναλλακτικών (πλην της ΔΕΠΑ) προμηθευτών, γεγονός που καταδεικνύεται από τα μερίδια αγοράς και τον αυξανόμενο αριθμό ενεργών προμηθευτών και χρηστών του ΕΣΦΑ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΡΑΕ εκτιμά ότι οποιοσδήποτε δεσμεύσεις ή υποχρεώσεις κριθεί ότι πρέπει να αναλάβουν οι προμηθευτές, θα πρέπει να αφορούν όλους τους προμηθευτές που πληρούν συγκεκριμένους όρους (π.χ. μερίδια αγοράς, ποσοστά δέσμευσης δυναμικότητας) που θα πρέπει να προσδιοριστούν σε συνεργασία με τη ΡΑΕ και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

VII.5 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

VII.5.1 Ο σκοπός των υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεων

411. Οι υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεις είχαν ως σκοπό να ενθαρρύνουν την άμεση δραστηριοποίηση και επέκταση των δραστηριοτήτων νέων παικτών στην ελληνική αγορά φυσικού αερίου.

412. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση, η υπ' αρ. 6 Δέσμευση κρίθηκε επαρκής για τον λόγο ότι απελευθέρωνε άμεσα και χωρίς αντάλλαγμα σε κάθε ενδιαφερόμενο, το ποσοστό της μεταφορικής ικανότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, που η ΔΕΠΑ είχε δεσμεύσει και δε χρησιμοποιούσε, ενώ αντίστοιχα έδινε μεταβατικά τη δυνατότητα σε πελάτες της να αποδεσμεύσουν μεταφορική ικανότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ που είχε δεσμεύσει η ΔΕΠΑ, εφόσον με δήλωσή τους την ενημέρωναν ότι δε θα προμηθευτούν φυσικό αέριο από την ίδια για συγκεκριμένη μεταφορική ικανότητα. Η δέσμευση αυτή έδινε τη δυνατότητα σε τρίτους και πελάτες της ΔΕΠΑ να συνάψουν άμεσα συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου, το οποίο θα μπορούσαν να παραλαμβάνουν στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ από τους προμηθευτές που έως τότε, λόγω έλλειψης υπολειπόμενης δυναμικότητας, προμήθευαν μόνο τη ΔΕΠΑ⁴⁵⁴.

413. Περαιτέρω, η υπ' αρ. 7 Δέσμευση κρίθηκε επαρκής, καθώς διασφάλιζε ότι από το χρονικό σημείο οποιασδήποτε αύξησης της δυναμικότητας και εφόσον υπήρχε ενδιαφέρον για τη χρήση των σημείων εισόδου

⁴⁵⁴ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 176.

του ΕΣΦΑ από άλλον, η ΔΕΠΑ δεν θα μπορούσε να δεσμεύει νέα δυναμικότητα για όσο καιρό το ποσοστό της υπερέβαινε - κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων - το 55% της συνολικής δυναμικότητας (παλαιάς και νέας) ανά σημείο εισόδου⁴⁵⁵. Επίσης, κρίθηκε ότι η ΔΕΠΑ μπορεί να δεσμεύει ποσοστό ανώτερο των προαναφερόμενων ποσοστών ανά σημείο εισόδου, ακόμα και όταν δεν υπάρχει ενδιαφερόμενος τρίτος, μόνο βραχυχρόνια, δηλαδή, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το έτος. Σκοπός της εν λόγω δέσμευσης ήταν να διασφαλίσει ότι η ΔΕΠΑ δεν θα δεσμεύει μακροχρόνια τη νέα δυναμικότητα που θα δημιουργείτο στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, προκειμένου να υπάρξει δυνατότητα δραστηριοποίησης στα σημεία αυτά άλλου ανταγωνιστή της ή πελάτη της, ενώ δινόταν η δυνατότητα απελευθέρωσης σημαντικού ποσοστού δυναμικότητας ανά σημείο εισόδου κάθε έτος για όλα τα χρόνια διάρκειας των δεσμεύσεων, δηλαδή μία δεκαετία από το χρονικό σημείο αύξησης της εν λόγω δυναμικότητας⁴⁵⁶.

VII.5.2 Εξέταση της συνδρομής της προϋπόθεσης περιουσιαστικής μεταβολής των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ αναφορικά με τις υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεις

414. Όπως προαναφέρθηκε⁴⁵⁷, κατά τον χρόνο που η ΔΕΠΑ ανέλαβε τις υπό κρίση δεσμεύσεις, κατείχε δεσπόζουσα θέση αφενός στην αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου και αφετέρου στη δευτερογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο. Οι αγορές της πρόσβασης και της προμήθειας φυσικού αερίου είναι γειτνιάζουσες και αλληλοεπηρεαζόμενες και η ανταγωνιστική λειτουργία της αγοράς προμήθειας εξαρτάται από τον τρόπο λειτουργίας της (πρωτογενούς και δευτερογενούς) αγοράς πρόσβασης στο δίκτυο, έτσι ώστε οι τελευταίες να μπορούν να θεωρηθούν «προηγούμενες» σε σχέση με την προμήθεια. Είναι δε προφανές ότι τυχόν παρεμποδιστικές πρακτικές στην πρωτογενή αγορά πρόσβασης στο δίκτυο μπορούν να οδηγήσουν σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά επόμενου σταδίου, δηλαδή στην αγορά προμήθειας. Ομοίως, η δυσλειτουργία της δευτερογενούς αγοράς πρόσβασης στο δίκτυο εμποδίζει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην αγορά της προμήθειας⁴⁵⁸.

415. Εν προκειμένω, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ⁴⁵⁹, πιθανολογήθηκε ότι στη δευτερογενή αγορά της πρόσβασης ή των υπηρεσιών μεταφοράς, η οποία αφορά τη «δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα» και όχι όλη ανεξαιρέτως τη δυναμικότητα του δικτύου, η ΔΕΠΑ ήταν ο μόνος χρήστης που είχε δεσμεύσει δυναμικότητα στο ΕΣΦΑ μέχρι και το 2009, και άρα μόνη αυτή είχε τη δυνατότητα να δραστηριοποιη-

⁴⁵⁵ Όπως προαναφέρθηκε, με την υπ' αρ. 631/2016 απόφαση ΕΑ το ποσοστό αυτό διαμορφώθηκε στο 67% για το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο και 55% για το σημείο εισόδου Κήποι. Βλ. αναλυτικά ανωτέρω, Ενότ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁴⁵⁶ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 179.

⁴⁵⁷ Βλ. ανωτέρω Ενότ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴⁵⁸ Βλ. υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 73.

⁴⁵⁹ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 69.

θεί δευτερογενώς στην αγορά παροχής πρόσβασης⁴⁶⁰. Το 2010 το μερίδιο αγοράς της ΔΕΠΑ στην αγορά της δυναμικότητας φαίνεται να μειώθηκε οριακά, μέσω π.χ. των αποδεσμεύσεων δυναμικότητας που αιτήθηκαν και πέτυχαν [...], [...], [...] παρέμεινε όμως σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα⁴⁶¹.

416. Η μονοπωλιακή αυτή θέση της ΔΕΠΑ - και ακολούθως η ανυπαρξία ανταγωνιστών - φαίνεται να διατηρήθηκε από το 2007, οπότε και ιδρύθηκε ο ΔΕΣΦΑ και με τη σχετική μεταξύ τους σύμβαση εκχωρήθηκε στη ΔΕΠΑ το σύνολο της δυναμικότητας του δικτύου, γεγονός που πιθανολογείται ότι αποτέλεσε σημαντικό φραγμό εισόδου για νέους ανταγωνιστές, και κράτησε σταθερά υψηλό (μονοπωλιακό) το μερίδιο της ΔΕΠΑ.

417. Περαιτέρω, κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, η δέσμευση δυναμικότητας από τη ΔΕΠΑ ειδικά στο «Σημείο Εξόδου AdG»⁴⁶², το οποίο εξυπηρετούσε αποκλειστικά τις ανάγκες της (καταγγέλλουσας) ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, πιθανολογείται ότι ανέρχονταν σε ποσοστό 80% της συνολικά διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο αυτό. Η χωρητικότητα (ποσότητα αερίου ανά μονάδα χρόνου) του συγκεκριμένου σημείου εξόδου είχε προσδιοριστεί βάσει των αναγκών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και, σύμφωνα με την εταιρία, το υπόλοιπο 20% του εν λόγω σημείου εξόδου δεν επαρκούσε για να καλύψει τις ανάγκες της, σε περίπτωση που αυτή επιθυμούσε να προμηθευτεί φ.α. από κάποιον άλλον, πλην της ΔΕΠΑ^{463,464}.

⁴⁶⁰ Στην αγορά αυτή δυνητικά μπορούσε να δραστηριοποιηθεί ένας σημαντικός αριθμός προσώπων: προμηθευτές, επιλέγοντες πελάτες για τις ποσότητες φυσικού αερίου που προμηθεύονταν, καθώς και κάθε πρόσωπο που παρείχε επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα, κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3428/2005, ως ίσχυε.

⁴⁶¹ Βλ. και ανωτέρω Ενότ. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VII/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

⁴⁶² Δυνάμει της Σύμβασης μεταξύ ΔΕΠΑ - ΔΕΣΦΑ για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς φ.α. Διευκρινίζεται ότι, μετά την υπογραφή σύμβασης προμήθειας και μεταφοράς με τον εκάστοτε πελάτη της, η ΔΕΠΑ προχωρούσε και σε δέσμευση δυναμικότητας στο αντίστοιχο σημείο εξόδου του ΕΣΦΑ (όπου παρέδιδε το φ.α. στον εκάστοτε πελάτη της), καθιστώντας τη ΔΕΠΑ δεσπόζουσα επιχείρηση στην παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, καθώς δέσμευε υψηλή δυναμικότητα. Βλ. σχετικά και την υπό στοιχεία 555/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 56.

⁴⁶³ Βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 70.

⁴⁶⁴ Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, δεδομένου ότι ο ΔΕΣΦΑ φέρεται ότι για κάποιο τουλάχιστον χρονικό διάστημα αρνιόταν να αποδεσμεύσει τμήμα της αχρησιμοποίητης δυναμικότητας χωρίς τη συναίνεση της ΔΕΠΑ, η εκχώρηση της μεταφορικής ικανότητας από την ίδια την ελέγχουσα, είχε καταστεί στην πράξη ο μόνος τρόπος πρόσβασης στο δίκτυο μεταφοράς. Συνεπώς, η πρόσβαση στο σημείο αυτό ήταν απαραίτητη, ώστε αφενός η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ να προμηθεύεται φυσικό αέριο από τρίτους προμηθευτές (πλην της ΔΕΠΑ), αφετέρου οι τελευταίοι να είναι σε θέση να πωλούν φυσικό αέριο στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Σύμφωνα με την προκαταρκτική έρευνα του 2012, πιθανολογήθηκε ότι η ΔΕΠΑ παρεμπόδιζε την πρόσβαση στο «Σημείο AdG», αλλά και σε ολόκληρο το δίκτυο, αποκλείοντας ταυτόχρονα κάθε ανταγωνιστή της, όχι μόνο από τη δευτερογενή αγορά της

418. Πλέον, όπως προαναφέρθηκε⁴⁶⁵, σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε ο ΔΕΣΦΑ, το πλήθος των εταιριών που δραστηριοποιούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ έχει αυξηθεί σημαντικά μεταξύ των ετών 2012 και 2019. Συγκεκριμένα, το 2012 δραστηριοποιούνταν στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, εκτός της ΔΕΠΑ, μόλις 4 εταιρίες, ενώ το 2019, ο αντίστοιχος αριθμός των δραστηριοποιούμενων εταιριών στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ ανήλθε σε 12 ενώ, αν ληφθούν υπ' όψιν και οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται στο ΕΣΣ, ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων Χρηστών του ΕΣΦΑ ανέρχεται, κατά το ίδιο έτος, σε 29⁴⁶⁶.

419. Όσον αφορά ειδικότερα στα σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ και αναφορικά με το γεγονός ότι η σύμβαση μεταξύ ΔΕΠΑ - ΔΕΣΦΑ για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς σε σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ εξακολουθεί να ισχύει, επισημαίνεται ότι στην πράξη η χρήση της εν λόγω σύμβασης εκ μέρους της ΔΕΠΑ όσον αφορά στα σημεία εξόδου (όπου, δηλαδή, βρίσκονται οι εγκαταστάσεις των πελατών της) είναι δραστικά περιορισμένη, καθώς, όπως προαναφέρθηκε⁴⁶⁷, η αγορά λειτουργεί σήμερα, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, με συμβάσεις πώλησης άνευ υπηρεσιών μεταφοράς και οι προμηθευτές χονδρικής παραδίδουν το φυσικό αέριο στο ΕΣΣ - όπου λαμβάνουν χώρα και οι συναλλαγές μεταξύ των Χρηστών - και όχι πλέον στις εγκαταστάσεις των πελατών⁴⁶⁸. Συγκεκριμένα, όπως προαναφέρθηκε⁴⁶⁹, από τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ για τη χρήση του ΕΣΣ και τον αριθμό των Χρηστών που δραστηριοποιούνται στο ΕΣΦΑ, προκύπτει ότι η πλειοψηφία των πελατών φ.α. επιλέγουν να αναλάβουν μόνοι τους τη μεταφορά του στις εγκαταστάσεις τους και ότι η χρήση του ΕΣΣ είναι συνεχώς αυξανόμενη.

δυναμικότητας, αλλά και από την αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου. Πιθανολογήθηκε δε ότι η άρνηση της ΔΕΠΑ να εκχωρήσει στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ το έτος 2009 τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα, την οποία η ίδια δεν θα χρησιμοποιούσε, συνιστούσε άρνηση πρόσβασης σε βασική διευκόλυνση κατά παράβαση των αρ. 2 ν. 703/1977 και 102 ΣΛΕΕ - βλ. την υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 99, 102, 125.

⁴⁶⁵ Βλ. Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁴⁶⁶ Περαιτέρω, από τους σχετικούς πίνακες προκύπτει ότι, κατά το 2019, μεγαλύτερη ποσότητα εισήγαγαν από τα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ οι [...]. Επίσης, κατά το ίδιο έτος, μεγαλύτερες ποσότητες παρελήφθησαν στο ΕΣΣ από τις [...].

⁴⁶⁷ Βλ. Ενότ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴⁶⁸ Βλ. σχετικά την υπ' αρ. 819/28.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε (Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ), σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει ο ΔΕΣΦΑ στην ιστοσελίδα του, το μερίδιο της ΔΕΠΑ επί της τροφοδοσίας σημείων εξόδου, με βάση τις μηνιαίες ποσότητες που παραδίδονται, κυμάνθηκε, κατά το 2020, από 1,29% έως 37,14%, ενώ παρέμεινε σταθερά άνω του 30% κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Το αντίστοιχο ποσοστό της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ κυμάνθηκε μεταξύ 23,16% και 30,87%, κατά τη διάρκεια του έτους, παραμένοντας κοντά στο 25% κατά το β' εξάμηνο αυτού. Ακολούθησαν οι εταιρίες ELPEDISON, με ποσοστό που κυμάνθηκε μεταξύ 8,60% και 21,68% και ΔΕΗ, με ποσοστό που κυμάνθηκε μεταξύ 7,85% και 26,95%.

⁴⁶⁹ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ.

420. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε⁴⁷⁰, ο ν. 4001/2011 τροποποιήθηκε με σκοπό την περαιτέρω απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, διά της άρσης υφιστάμενων ρυθμιστικών εμποδίων εισόδου επιχειρήσεων στις σχετικές αγορές, της αναμόρφωσης του πλαισίου διανομής φυσικού αερίου μέσω της επιβολής στις κάθετα ολοκληρωμένες εταιρίες φυσικού αερίου υποχρέωσης για νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων διαχείρισης Δικτύων Διανομής από τις δραστηριότητες Προμήθειας φυσικού αερίου. Πλέον, από το 2018 η ιταλική εταιρία SNAM έχει τον αποκλειστικό έλεγχο του ΔΕΣΦΑ, κατέχοντας το 66% του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ το υπόλοιπο 34% ανήκει στο ελληνικό δημόσιο⁴⁷¹.

421. Περαιτέρω, οκτώ χρόνια μετά την ανάληψη των υπό κρίση δεσμεύσεων, έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου, μέσω τυποποιημένων διαδικασιών κατανομής με δημοπρασίες, με στόχο την ισότιμη και διαφανή πρόσβαση των χρηστών στη δυναμικότητα μεταφοράς και κατ'επέκταση την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά χονδρικής, αυξάνοντας τη ρευστότητα στους κόμβους εμπορίας και συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διαμόρφωσης τιμών και κατά συνέπεια σε δίκαιες τιμές φ.α. βασιζόμενες στην αρχή της προσφοράς και της ζήτησης⁴⁷².

422. Οι διατάξεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 984/2013 και 459/2017 σχετικά με τον μηχανισμό κατανομής δυναμικότητας στα Ευρωπαϊκά Σημεία Διασύνδεσης επαναλαμβάνονται, όπως προαναφέρθηκε, με αντίστοιχες σχετικές τροποποιήσεις και στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ. Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2016 για το σημείο διασύνδεσης Σιδηρόκαστρο, από τον Ιούλιο του 2018 για το σημείο διασύνδεσης Κήποι και από

⁴⁷⁰ Βλ. Ενότ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴⁷¹ Βλ. απόφαση ΕΕπ Μ.8953 SNAM/DESFA/13.7.2018.

Κατά τον χρόνο ανάληψης των υπό κρίση δεσμεύσεων, η ΔΕΠΑ ήταν μητρική εταιρία του ΔΕΣΦΑ και το σύνολο του μετοχικού του κεφαλαίου ελεγχόταν από τη ΔΕΠΑ. Ωστόσο, ο ΔΕΣΦΑ θεωρήθηκε ότι διαφοροποιούταν από μια κοινή θυγατρική εταιρία, ενόψει του ειδικού νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε την περίοδο εκείνη για τον νομικό και περιουσιακό διαχωρισμό των ΔΕΠΑ - ΔΕΣΦΑ. Βλ. αναλυτικά την υπό στοιχεία 555/VI/2012 απόφαση ΕΑ, σκ. 177-190. Υπενθυμίζεται ότι με την εν λόγω απόφαση η ΕΑ διαπίστωσε ότι ο ΔΕΣΦΑ καταχράστηκε τη δεσπόζουσα θέση του στην πρωτογενή αγορά υπηρεσιών μεταφοράς φ.α. και ότι η παράλειψή του να διασφαλίσει την ελεύθερη πρόσβαση της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ στο ΕΣΦΑ συνιστούσε άρνηση πρόσβασης σε «βασική διευκόλυνση», κατά παράβαση των άρθρων 2 του ν. 703/1977, ως ίσχυε, και 102 ΣΛΕΕ. Η ΕΑ επέβαλε στον ΔΕΣΦΑ πρόστιμο ύψους 4.299.163,99 ευρώ (βλ. αναλυτικά σκ. 166-176 της υπό στοιχεία 555/VI/2012 απόφασης ΕΑ).

⁴⁷² Βλ. Κανονισμό (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής της 16ης Μαρτίου 2017 για τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 984/2013, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 16.3.2017 και αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΕΡΙΟΥ - Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΥΦΑ..

το 2020 (για το 2021) για το σημείο Νέα Μεσημβρία, οι χρήστες δεσμεύουν πλέον δυναμικότητα αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών διάθεσης προϊόντων δυναμικότητας διαφορετικής χρονικής διάρκειας (ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία, ημερήσια, αλλά και ενδοημερήσια), οι οποίες διεξάγονται με επιμέλεια των Διαχειριστών των Εθνικών Συστημάτων Φυσικού Αερίου και με βάση το χρονοδιάγραμμα δημοπρασιών που δημοσιεύει ο ENTSOG⁴⁷³. Μάλιστα, τα ετήσια προϊόντα δυναμικότητας δημοπρατούνται κάθε χρόνο για τα επόμενα 5 - 15 χρόνια. Δικαίωμα συμμετοχής σε αυτές έχουν όλοι οι Χρήστες Μεταφοράς, ήτοι οι εταιρίες, οι οποίες έχουν συνάψει Σύμβαση Μεταφοράς με τον ΔΕΣΦΑ. Σε σχέση, ειδικότερα, με το ΥΦΑ, το οποίο δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πλαίσιο του Κανονισμού 459/2017, αλλά ρυθμίζεται σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η δέσμευση μεταφορικής ικανότητας παράδοσης στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα πραγματοποιείται, από τον Ιανουάριο του 2021, μέσω δημοπρασιών, στις οποίες δύναται να συμμετάσχει κάθε εταιρία που έχει συνάψει Σύμβαση Μεταφοράς και Σύμβαση Εγκατάστασης ΥΦΑ με τον ΔΕΣΦΑ⁴⁷⁴.

423. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε⁴⁷⁵, με την 2η τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ⁴⁷⁶, ενσωματώθηκε στο εθνικό πλαίσιο το σύνολο των διατάξεων, με βάση το ευρωπαϊκό πλαίσιο, που αφορά στη διαχείριση συμβατικής συμφόρησης⁴⁷⁷, ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της επί κερδοσκοπία αποθεματοποίησης (capacity hoarding).

424. Κατά τα ανωτέρω⁴⁷⁸, σύμφωνα και με τον ΔΕΣΦΑ, το γεγονός ότι η διαδικασία δέσμευσης δυναμικότητας στο ΕΣΦΑ είναι πλέον αυτοματοποιημένη και λαμβάνει χώρα ακόμη και κατά τη διάρκεια της ημέρας, στην οποία αφορά η δέσμευση, διευκολύνει σημαντικά τη βελτιστοποίηση δέσμευσης δυναμικότητας εκ μέρους των Χρηστών Μεταφοράς, οι οποίοι έχουν πλέον τη δυνατότητα να δεσμεύουν με μεγάλη ακρίβεια τη δυναμικότητα που χρειάζονται, αλλά και την υποχρέωση να αποζημιώνουν τον Διαχειριστή γι' αυτήν, ακόμη και στην περίπτωση που δεν την χρησιμοποιήσουν. Ως εκ τούτου, αποτρέπονται φαινόμενα δημιουργίας συμβατικής συμφόρησης, τα οποία, ωστόσο, εφόσον σημειωθούν, αντιμετωπίζονται μέσω των διαδικασιών αποσυμφόρησης που εφαρμό-

⁴⁷³ European Network of Transmission System Operators for Gas.

⁴⁷⁴ Βλ. και ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

⁴⁷⁵ Βλ. Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁴⁷⁶ Υπ' αρ. 526/31.10.2013 απόφαση ΡΑΕ, ΦΕΚ Β' 3131 και ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁴⁷⁷ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Αυγούστου 2012 για τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου (L 231/16-20 28.8.2012), με την οποία θεσπίζονται μέτρα διαχείρισης της συμβατικής συμφόρησης σε δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου, καθώς και οι αντίστοιχες ημερομηνίες για τη θέση τους σε εφαρμογή.

⁴⁷⁸ Βλ. Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

ζονται από τον ΔΕΣΦΑ, όπως η αποδέσμευση δυναμικότητας που δεν χρησιμοποιείται σε μακροχρόνια βάση (long - term Use - it - or - Loose - it), η διάθεση πρόσθετης δυναμικότητας, η διάθεση διακοπτόμενης δυναμικότητας, καθώς και η παροχή δυνατότητας επιστροφής δεσμευμένης δυναμικότητας.

VII.5.2.1 Ειδικότερα αναφορικά με την υπ' αρ. 6 Δέσμευση

425. Σε σχέση ειδικότερα με την υπ' αρ. 6 Δέσμευση, όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των εταιριών, αλλά και τα στοιχεία που προσκόμισε ο ΔΕΣΦΑ⁴⁷⁹, το ενδιαφέρον των Χρηστών Μεταφοράς για εκχώρηση της αχρησιμοποίητης από τη ΔΕΠΑ ΔΜΙ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ είναι περιορισμένο από το 2012 έως το 2020, καθώς οι χρήστες εξασφαλίζουν την απαιτούμενη για την κάλυψη των αναγκών τους δυναμικότητα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ μέσω των προβλεπόμενων από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό δημοπρασιών, οι οποίες διενεργούνται επί ίσοις όροις για όλους τους Χρήστες Μεταφοράς και τους παρέχουν σημαντική δυνατότητα διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου τους, αφού δύνανται να παραλαμβάνουν ή/και να παραδίδουν σε άλλους Χρήστες Μεταφοράς ποσότητες φ.α., τις οποίες δύνανται να προσδιορίζουν ακόμη και κατά τη διάρκεια της ημέρας, στην οποία λαμβάνουν χώρα οι σχετικές συναλλαγές.

426. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ΔΕΣΦΑ, κατά τα έτη 2013, 2016, 2017 και 2020, η ΔΕΠΑ εκχώρησε σε τρίτους Χρήστες [...]MWh, [...]MWh, [...]MWh και [...] MWh αντίστοιχα, στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, ήτοι ποσοστό [...]%, [...]%, [...] και [...] αντίστοιχα επί της Αχρησιμοποίητης Δεσμευμένης Δυναμικότητας της ΔΕΠΑ⁴⁸⁰. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι με την υπ' αριθ. 6 Δέσμευση της ΔΕΠΑ, αφενός η δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας από τρίτους Χρήστες δεν είναι διαχρονική και αφετέρου το ποσοστό αυτής στα τρία εκ των τεσσάρων έτη είναι πολύ μικρό ενώ το 2020 είναι σε χαμηλό επίπεδο.

427. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε, από τα στοιχεία που προσκόμισε ο ΔΕΣΦΑ (βλ. Πίνακα 29) προκύπτει υψηλό ποσοστό αχρησιμοποίητης ΔΜΙ της ΔΕΠΑ καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2012 - 2020 στα τρία σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ (Σιδηρόκαστρο, Κήποι και Αγία Τριάδα) σε ποσοστά που κυμάνθηκαν από [...] (έτος 2013) έως [...] (έτος 2015) της αντίστοιχης ΔΜΙ της εταιρίας. Από τα στοιχεία προκύπτει, επίσης, ότι πράγματι δεν εκδηλώνεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον από τους χρήστες για εκχώρηση από τη ΔΕΠΑ αυτής της αχρησιμοποίητης από την ίδια ΔΜΙ. Συγκεκριμένα, η εκχωρηθείσα Μεταφορική Ικανότητα της ΔΕΠΑ σε λοιπούς προμηθευτές, κατά τα έτη 2012 - 2019, παρατηρείται μόνο στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο για τα έτη 2013, 2016 και 2017 σε ποσοστό που δεν ξεπερνά το 3% της Αχρησιμοποίητης ΔΜΙ της εταιρίας. Κατά το έτος 2020, η

⁴⁷⁹ Βλ. αναλυτικά Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ και Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁴⁸⁰ Βλ. Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

εκχωρηθείσα Μεταφορική Ικανότητα της ΔΕΠΑ αυξάνεται στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Αγία Τριάδα και ανέρχεται σε ποσοστό [...] και [...] της αχρησιμοποίητης ΔΜΙ της εταιρίας, αντίστοιχα για τα δύο σημεία εισόδου. Ωστόσο, σύμφωνα με τον ανωτέρω Πίνακα, το ποσοστό αχρησιμοποίητης ΔΜΙ της ΔΕΠΑ εξακολουθεί να παραμένει υψηλό, ακόμα και μετά την προαναφερόμενη εκχώρηση. Σημειωτέον, ότι στο σημείο εισόδου Κήποι δεν υπήρξε καμία εκχώρηση ΔΜΙ καθόλα τα έτη από το 2012 μέχρι και το έτος 2020.

428. Την εν λόγω αχρησιμοποίητη ΔΜΙ η ΔΕΠΑ - αλλά και κάθε χρήστης του ΕΣΦΑ - υποχρεούται να εκχωρεί, κατόπιν εκδήλωσης σχετικού ενδιαφέροντος από Χρήστη Μεταφοράς, δυνάμει του άρθρου 20Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, ανεξάρτητα φυσικά από τη διατήρηση ή μη της υπ' αρ. 6 Δέσμευσης, όπως εξάλλου ίσχυε και κατά τον χρόνο ανάληψης της υπό κρίση δέσμευσης, το 2012. Άλλωστε, σύμφωνα με τη ΡΑΕ και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε αυτήν από τον ΔΕΣΦΑ⁴⁸¹, πλήθος χρηστών προβαίνουν σε εκχώρηση δυναμικότητας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ⁴⁸², συμπεριλαμβανομένης της ΔΕΠΑ, όπως προκύπτει και από τις απαντήσεις των εταιριών⁴⁸³.

429. Όσον αφορά στην υποχρέωση της ΔΕΠΑ, βάσει της υπό κρίση δέσμευσης, να ανακοινώνει στην επίσημη ιστοσελίδα της την προς διάθεση προσφερόμενη μη χρησιμοποιούμενη ΔΜΙ, το αργότερο δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από τη γνωστοποίηση στον Διαχειριστή, αναφέροντας τα σημεία εισόδου και για κάθε τέτοιο σημείο, το μέγεθος της προσφερόμενης ΔΜΙ και την ημέρα ή το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο προσφέρεται η εν λόγω ΔΜΙ, εκτιμάται ότι πλέον περιττεύει, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι οι σχετικές διαδικασίες προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ και ισχύουν, κατά ενιαίο τρόπο, για το σύνολο των Χρηστών Μεταφοράς. Περαιτέρω, για τους λόγους που θα αναπτυχθούν κατωτέρω (για την υπ' αρ. 7 Δέσμευση), το αυτό ισχύει και αναφορικά με την υποχρέωση της ΔΕΠΑ - μεταβατικά και μέχρις ότου η δυναμικότητα που δεσμεύει η ίδια ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ καταστεί μικρότερη ή ίση με το 67% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο και του 55% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Κήποι - να εκχωρεί, χωρίς αντάλλαγμα, σε Πελάτες της, οι οποίοι της δηλώνουν προ 30 ημερών ότι δεν θα προμηθευτούν φ.α. από την ίδια για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα παράδοσης φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ που δεν θα χρησιμοποιήσει για την κάλυψη των εν λόγω πελατών, και μέχρι ποσοστού 20% της συνολικής δυναμικότητας της ΔΕΠΑ ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ.

430. Με την απαλλαγή της ΔΕΠΑ από την υπ' αρ. 6 Δέσμευση συντάσσονται τέσσερις (4) από τις ερωτηθείσες

⁴⁸¹ Δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 20Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ.

⁴⁸² Βλ. ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΡΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁴⁸³ Βλ. ανωτέρω Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

εταιρίες⁴⁸⁴, ενώ δύο (2) εταιρίες και η Ένωση τάσσονται υπέρ της διατήρησής της. Η επισήμανση της [...] ⁴⁸⁵, η οποία τάσσεται υπέρ της άρσης της εν λόγω δέσμευσης, ότι δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο δέσμευσης του συνόλου της διατιθέμενης δυναμικότητας για συγκεκριμένες περιόδους, που τυχαίνει να ταυτίζονται με περιόδους ανάγκης για κάλυψη πρόσθετων αναγκών της ίδιας, με αποτέλεσμα, ελλείψει διαθεσιμότητας εκχωρήσεων της σχετικής δυναμικότητας από άλλο χρήστη, τον αποκλεισμό της εταιρίας από τη χρήση του εκάστοτε σημείου διασύνδεσης, είναι γενική, αφορά στις δυνατότητες που προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο και δεν αποδίδεται συγκεκριμένα στη δέσμευση δυναμικότητας από μέρος της ΔΕΠΑ. Οι [...] και [...], οι οποίες προτείνουν τη διατήρηση της υπ' αρ. 6 Δέσμευσης, επικαλούνται γενικά την μη υποβολή συγκεκριμένων ιστορικών στοιχείων από μέρος της ΔΕΠΑ από τα οποία να προκύπτει μόνιμη μεταβολή των συνθηκών που θα δικαιολογούσε την πρόωγη άρση της εν λόγω δέσμευσης. Η [...] η οποία, επίσης, προτείνει τη διατήρηση της υπ' αρ. 6 Δέσμευσης, επισημαίνει, ωστόσο, ότι κάθε χρήστης⁴⁸⁶ που δραστηριοποιείται στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ και ιδιαίτερα σε σημεία όπου η μεταφορική ικανότητα (δυναμικότητα) έχει δεσμευτεί σε ποσοστό άνω του 90% μέσω βραχυχρόνιων προϊόντων, οφείλει να συμμορφώνεται με την υπό κρίση δέσμευση για εκχώρηση αχρησιμοποίητης ΔΜΙ παράδοσης φυσικού αερίου σε σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ άνευ ανταλλάγματος⁴⁸⁷.

431. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της [...] ότι - δεδομένης της δυνατότητας δέσμευσης από τη ΔΕΠΑ μέχρι του 67% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο - η συμφόρηση ειδικά στο συγκεκριμένο σημείο είναι μεγάλη και οι δυνατότητες για μεταφορική ικανότητα εξαιρετικά περιορισμένες, ενώ η άρση της υπ' αρ. 6 Δέσμευσης αναμένεται να επιβαρύνει επιπλέον την υφιστάμενη κατάσταση, επισημαίνεται καταρχάς ότι από το 2017 και εντεύθεν το ποσοστό δυναμικότητας που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στο Σιδηρόκαστρο κυμαίνεται πλέον κάτω από το 67% (ήτοι, [...] % το 2017, [...] % το 2018, [...] % το 2019 και [...] % το 2020, ενώ για το 2021 και 2022 η ΔΕΠΑ έχει δεσμεύσει ποσοστό δυναμικότητας ύψους [...] % και [...] % αντίστοιχα) και για τα έτη 2023 έως 2030 δεν έχει δεσμεύσει ακόμη καθόλου δυναμικότητα. Στον αντίποδα η [...] έχει ήδη δεσμεύσει δυναμικότητα στο Σιδηρόκαστρο [...], η οποία κυμαίνεται από [...] % έως [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου εισόδου. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε, ακόμα και μετά από την εκχώρηση από μέρος της ΔΕΠΑ αχρησιμοποίητης ΔΜΙ στο Σιδηρόκαστρο προς ενδιαφερόμενους χρήστες, βάσει του άρθρου 20Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, εξακολουθούν να παραμένουν υψη-

⁴⁸⁴ Ήτοι οι [...]. Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴⁸⁵ Βλ. Ενότ. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ.

⁴⁸⁶ Η έμφαση του συντάκτη της παρούσας.

⁴⁸⁷ [...].

λά ποσοστά αχρησιμοποίητης ΔΜΙ της ΔΕΠΑ, η οποία μπορεί να εκχωρηθεί σε κάθε ενδιαφερόμενο Χρήστη Μεταφοράς, δυνάμει του ανωτέρω άρθρου. Ακολούθως, πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν το γεγονός ότι η ΔΕΠΑ δεν αρνήθηκε την εκχώρηση ΔΜΙ σε Χρήστες Μεταφοράς σε κάποιο σημείο εισόδου, πλην δύο αιτημάτων της [...] το έτος 2020 στην Αγία Τριάδα (και όχι στο Σιδηρόκαστρο για το οποίο διατυπώνεται προβληματισμός από τις συγκεκριμένες εταιρίες), τα οποία είτε απέρριψε είτε έκανε μερικούς δεκτά, επικαλούμενη αδυναμία εξυπηρέτησης λόγω συνθηκών αγοράς⁴⁸⁸. Θα πρέπει, τέλος, να επισημανθεί εκ νέου το γεγονός ότι ήδη από το 2016 στο συγκεκριμένο σημείο εισόδου η κατανομή δυναμικότητας γίνεται μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών στις οποίες δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι Χρήστες Μεταφοράς με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και κατά τις οποίες δύνανται να πλειοδοτήσουν και να δεσμεύσουν ΜΙ σε οποιοδήποτε ύψος επιθυμούν. Συναφώς, η αύξηση του αριθμού των εταιριών που δεσμεύουν ΜΙ μέσω δημοπρασιών συνεπάγεται και την ύπαρξη περισσότερων εναλλακτικών προμηθευτών στους οποίους οι εταιρίες δύνανται να απευθυνθούν και να αιτηθούν εκχώρηση ΜΙ. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της [...], όπως και αυτός της [...] και της [...] κρίνονται ουσία αβάσιμοι.

VII.5.2.2 Ειδικότερα αναφορικά με την υπ' αρ. 7 Δέσμευση

432. Όταν η ΔΕΠΑ ανέλαβε την υπό κρίση δέσμευση, η διαδικασία για τη δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ ήταν «κατά χρονική προτεραιότητα» (first come, first served). Κατά συνέπεια, όποιος Χρήστης Μεταφοράς ζητούσε πρώτος να δεσμεύσει δυναμικότητα, την κατοχύρωνε. Πλέον, όπως προαναφέρθηκε, οι δεσμεύσεις δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο, Κήποι, Νέα Μεσημβρία, πραγματοποιούνται αποκλειστικά μέσω δημοπρασιών, για το σύνολο της δυναμικότητας των σημείων αυτών, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων χρηστών. Σε κάθε δημοπρασία, διατίθεται το σύνολο της διαθέσιμης δυναμικότητας (ήτοι, η διαφορά μεταξύ της τεχνικής δυναμικότητας και της δυναμικότητας που έχει ήδη δεσμευθεί από Χρήστες Μεταφοράς στο πλαίσιο προηγούμενων δημοπρασιών), ενώ δεν παρακρατείται δυναμικότητα υπέρ Χρήστη Μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΠΑ). Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται περιορισμός ως προς το ύψος της δυναμικότητας που δύνανται να δεσμεύσει Χρήστης Μεταφοράς στα εν λόγω σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ Σιδηρόκαστρο, Κήποι και Νέα Μεσημβρία, σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία⁴⁸⁹. Κάθε Χρήστης Μεταφοράς, ο οποίος επιθυμεί να προχωρήσει σε δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας Παράδοσης στο σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ μπορεί να συμμετάσχει στις σχετικές δημοπρασίες, υπό τους ίδιους όρους που συμμετέχει η ΔΕΠΑ και όλοι οι εν γένει Χρήστες Μεταφοράς που λαμβάνουν μέρος σε αυτές. Ομοίως, στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, κάθε

⁴⁸⁸ Βλ. σχετικά την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της [...] προς τη ΓΔΑ. Βλ. σχετικά και παρ. 316, υπ. 358 της παρούσας.

⁴⁸⁹ Βλ. σχετικά και την υπ' αρ. 716/26.1.2021 επιστολή παροχής στοιχείων του ΔΕΣΦΑ προς τη ΓΔΑ.

εταιρία που έχει συνάψει με τον ΔΕΣΦΑ τις απαιτούμενες συμβάσεις, μπορεί να προβεί σε δέσμευση μεταφορικής ικανότητας παράδοσης, μέσω δημοπρασιών.

433. Επομένως, η ΔΕΠΑ, στην ιδανική γι' αυτήν περίπτωση, θα δεσμεύσει δυναμικότητα ανερχόμενη στα ανώτατα όρια, βάσει της υπ' αρ. 7 Δέσμευσης (67% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Σιδηρόκαστρο - σύνορα με Βουλγαρία, 55% της δυναμικότητας του σημείου εισόδου Κήποι - σύνορα με Τουρκία - και 40% στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα - στη Ρεβυθούσα). Ενδέχεται, εντούτοις, οι τρίτοι συμμετέχοντες να καταφέρουν να δεσμεύσουν, κατά τη διαδικασία των σχετικών δημοπρασιών και μέρος ή το σύνολο της δυναμικότητας που θεωρητικά δύναται/επιτρέπεται να δεσμεύσει η ΔΕΠΑ.

434. Από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ από τον ΔΕΣΦΑ αναφορικά με τα ποσοστά δυναμικότητας που δεσμεύουν οι Χρήστες Μεταφοράς ανά σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ⁴⁹⁰, προκύπτει ότι στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ βαίνει διαρκώς μειούμενη από το 2015 και εντεύθεν, ενώ από το έτος 2017 βρίσκεται και κάτω από το ανώτατο όριο που προβλέπεται (67%) στην υπ' αρ. 7 Δέσμευση. Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΑ - από το ποσοστό δυναμικότητας που δέσμευε το 2012, το οποίο αντιστοιχούσε στο [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου, δέσμευε δυναμικότητα που αντιστοιχούσε σε [...] % για το 2015, σε [...] % για το 2016, σε [...] % για το 2017, σε [...] % για το 2018, σε [...] % για το 2019 και σε [...] % για το 2020. Για τα έτη 2021 και 2022 η ΔΕΠΑ έχει, μέχρι στιγμής⁴⁹¹, δεσμεύσει στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο ποσοστό δυναμικότητας που ισοδυναμεί, αντιστοίχως, με [...] % και [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου⁴⁹².

435. Αντίθετα, αυξάνεται σταδιακά η δυναμικότητα που δεσμεύει η [...] στο εν λόγω σημείο εισόδου, με το ποσοστό της να αυξάνεται από [...] %, κατά το έτος 2017, σε [...] % το 2018, σε [...] % το 2019 και σε [...] %, κατά το 2020. Περαιτέρω, η [...] έχει προβεί στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, σε δέσμευση δυναμικότητας [...].

436. Επίσης, σημαντικό ποσοστό δυναμικότητας στο συγκεκριμένο σημείο δέσμευσε και η [...], ύψους [...] % για το έτος 2017, [...] % για το 2018, [...] % για το 2019 και [...] %, για το 2020. Περαιτέρω, η [...] έχει δεσμεύσει [...].

437. Αξιοσημείωτη δέσμευση δυναμικότητας πραγματοποιήσε και η [...], κατά τη διετία [...], με ποσοστά που ισοδυναμούν με [...] % και [...] %, αντιστοίχως, της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου.

438. Τέλος, από τον ανωτέρω Πίνακα 32 προκύπτει ότι η δέσμευση δυναμικότητας από το σύνολο των Χρηστών Μεταφοράς, στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, καλύ-

⁴⁹⁰ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, Πίνακας 32.

⁴⁹¹ Όπως προαναφέρθηκε, για τα έτη 2021 και εντεύθεν, τα αναφερόμενα στους πίνακες ποσοστά δέσμευσης δυναμικότητας δύναται να μεταβληθούν, καθώς οι χρήστες, μέσω των δημοπρασιών δέσμευσης δυναμικότητας, δύναται να δεσμεύουν δυναμικότητα σε ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία και ημερήσια βάση.

⁴⁹² Όπως προαναφέρθηκε, η διάρκεια της σύμβασης μεταξύ [...] ορίστηκε αρχικά [...], ήτοι [...] και εν συνεχεία [...].

πτει πολύ μεγάλο ποσοστό της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου κατά τη διάρκεια των ετών 2012-2020 και κυμαίνεται μεταξύ [...] % - [...] %, ενώ για τα έτη [...], το εν λόγω ποσοστό κυμαίνεται, μέχρι στιγμής, μεταξύ [...] % (για τα έτη [...]) και [...] % για το έτος [...].

439. Σχετικά με το σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, από τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ (Πίνακας 35) προκύπτει ότι από το 2012 μέχρι το 2018 η ΔΕΠΑ δέσμευε το μεγαλύτερο ποσοστό δυναμικότητας στο εν λόγω σημείο, ενώ από το 2019 και εντεύθεν λοιποί χρήστες ([...]) δεσμεύουν σταδιακά μεγαλύτερο ποσοστό δυναμικότητας από τη ΔΕΠΑ. Συγκεκριμένα, ενώ το 2012 η δυναμικότητα που δέσμευε η ΔΕΠΑ στο εν λόγω σημείο ανερχόταν σε ποσοστό [...] % της τεχνικής δυναμικότητας αυτού, τα επόμενα έτη δέσμευσε δυναμικότητα που αντιστοιχεί σε ποσοστό [...] % για το 2013, σε [...] % για το 2014, σε [...] % για το 2015, σε [...] % για το 2016, σε [...] % για το 2017 και σε [...] % για το 2018. Αντίστοιχα, η [...], δέσμευσε δυναμικότητα που αντιστοιχεί σε ποσοστό [...] % για το 2012, σε [...] % για το 2013, σε [...] % για το 2014, σε [...] % για το 2015, σε [...] % για το 2016, σε [...] % για το 2017 και σε [...] % για το 2018. Κατά τα έτη 2019-2020, η ΔΕΠΑ δέσμευσε στο εν λόγω σημείο ποσοστό δυναμικότητας ύψους [...] % και [...] %, αντιστοίχως⁴⁹³, ενώ η [...], κατά τα ίδια έτη, δέσμευσε δυναμικότητα ύψους [...] % και [...] %, αντιστοίχως. Επίσης, η [...] δέσμευσε στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, κατά τα έτη 2019-2020, δυναμικότητα ύψους [...] % και [...] %, αντιστοίχως. Παρατηρείται, δηλαδή, ότι η δυναμικότητα που δεσμεύουν οι [...] αυξάνεται σταδιακά την τελευταία διετία, ενώ κατά το 2020 η καθεμία από τις δύο εταιρίες δέσμευσαν μεγαλύτερο ποσοστό δυναμικότητας από τη ΔΕΠΑ. Αξιοσημείωτο είναι και το ποσοστό δέσμευσης της [...] για το [...] %). Χαμηλότερα ποσοστά δέσμευσης εμφανίζουν την τελευταία διετία και οι [...] και [...]. Επίσης, επισημαίνεται ότι διαχρονικά, από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, το ποσοστό δυναμικότητας που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στο εν λόγω σημείο βρίσκεται κάτω από το ανώτατο όριο (40%) που προβλέπεται στην υπ' αρ. 7 Δέσμευση. Τέλος, αναφορικά με το σημείο εισόδου Αγία Τριάδα παρατηρείται ότι η δέσμευση δυναμικότητας εκ μέρους του συνόλου των Χρηστών Μεταφοράς υπολείπεται σημαντικά της τεχνικής δυναμικότητας του συγκεκριμένου σημείου (ήτοι, ανέρχεται σε ποσοστό [...] % το 2012, [...] % το 2013, [...] % το 2014, [...] % το 2015, [...] % το 2016, [...] % το 2017, [...] % το 2018 και [...] % το 2019), με εξαίρεση το 2020, που ανήλθε σε ποσοστό [...] %⁴⁹⁴. Για το 2021 έχει ήδη δεσμευτεί συνολικά από Χρήστες Μεταφοράς δυναμικότητα που αντιστοιχεί στο [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου, με τη ΔΕΠΑ, ωστόσο, να δεσμεύει το [...] % αυτής και με την [...] να δεσμεύει προς το παρόν [...] ποσοστό ([...])⁴⁹⁵.

⁴⁹³ Όπως προαναφέρθηκε, η σύμβαση μεταξύ [...], ενώ τα μέρη διαπραγματεύονται σχετικά με την υπογραφή νέας σύμβασης προμήθειας ΥΦΑ.

⁴⁹⁴ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ Πίνακα. 35.

⁴⁹⁵ Και συγκεκριμένα οι λοιπές εταιρίες [...]

440. Όσον αφορά στο εν λόγω σημείο, όπως προαναφέρθηκε⁴⁹⁶, ενώ το 2017 και το 2018 μόνο δύο Χρήστες εισήγαγαν φορτία ΥΦΑ στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας (η [...] και [...]), το 2019 δραστηριοποιήθηκαν στις εισαγωγές ΥΦΑ επτά εταιρίες, με τα ποσοστά τεσσάρων εξ αυτών να ξεπερνούν το 5% ([...]), ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2020, έξι εταιρίες πραγματοποίησαν εισαγωγές ΥΦΑ, τα μερίδια των οποίων έχουν ως εξής: [...]. Περαιτέρω, στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, οι Χρήστες μπορούν πλέον μέσω δημοπράτησης να κατοχυρώσουν δυναμικότητα, τουλάχιστον για κάθε εκφόρτωση που θα έχουν διασφαλίσει μέσω της δημοπρασίας, αλλά και έπειτα, μέσω της συμπληρωματικής δημοπράτησης δυναμικότητας (complementary capacity auction)⁴⁹⁷, ενώ, όπως προαναφέρθηκε, τη δραστηριοποίηση σε αυτό το σημείο εισόδου ενισχύει και η αναβάθμιση του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, που ολοκληρώθηκε στα τέλη του Νοεμβρίου του 2018, αυξάνοντας κατά 70% την αποθηκευτική ικανότητα των εγκαταστάσεων⁴⁹⁸ και κατά 40% τον ρυθμό αεριοποίησης του ΥΦΑ.

441. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ (Πίνακας 33), στο σημείο εισόδου Κήποι δεσμεύουν δυναμικότητα [...] οι εταιρίες [...]. Συγκεκριμένα, ενώ το ποσοστό δυναμικότητας που δέσμευε η [...] στο εν λόγω σημείο ανερχόταν το 2012 σε [...] % της τεχνικής δυναμικότητας αυτού, από το 2015 και εντεύθεν, το ποσοστό παραμένει σχετικά σταθερό (περίπου [...] % - [...] % της τεχνικής δυναμικότητας του εν λόγω σημείου), δηλαδή [...] κάτω από το προβλεπόμενο στην υπό κρίση δέσμευση ανώτατο όριο (55%) με την επισημείωση ότι από το 2018 η ΔΕΠΑ δεσμεύει πλέον το ποσοστό της μέσω δημοπρασιών, όπως άλλωστε και [...]. Το ποσοστό δυναμικότητας που δεσμεύει η [...] υπολείπεται, σε κάθε περίπτωση, σημαντικά του αντίστοιχου ποσοστού που δεσμεύει η [...], εμφανίζοντας σημαντική διακύμανση μεταξύ των ετών 2018 και 2020 (ήτοι, [...] % το 2018, [...] % το 2019 και [...] % το 2020)⁴⁹⁹, ενώ για το έτος 2021 το ποσοστό της [...] μειώνεται (προς το παρόν) σε [...] % και της [...] μειώνεται (προς το παρόν) σε [...] %. Τέλος, από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι η δέσμευση δυναμικότητας από [...] εν λόγω σημείο Χρήστες Μεταφοράς κυμαίνεται συνολικά σε ποσοστό ύψους [...] % και [...] % για τα έτη 2019 και 2020 αντιστοίχως, υπολείπεται δηλαδή τεχνική δυναμικότητα στο εν λόγω σημείο που κυμαίνεται σε ποσοστό λίγο χαμηλότερο του 40%, ενώ για το έτος 2021 ανέρχεται προς το παρόν συνολικά σε [...] %.

442. Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, ως προς το σημείο εισόδου Νέα Μεσημβρία (Πίνακας 34), παρατηρείται, σε

⁴⁹⁶ Βλ. Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

⁴⁹⁷ Βλ. Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

⁴⁹⁸ Με την προσθήκη τρίτης δεξαμενής χωρητικότητας 95.000 κυβικών μέτρων, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο την εγγυημένη χωρητικότητα της Ρεβυθούσας στα 220.000 κυβικά μέτρα - βλ. ανωτέρω Ενότ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

⁴⁹⁹ Όπως προαναφέρθηκε, η σύμβαση μεταξύ [...] λήγει τον [...], ενώ δεν περιέχεται στη σύμβαση όρος για ανανέωση αυτής.

συμφωνία και με τα αναφερόμενα από τον ΔΕΣΦΑ⁵⁰⁰, ότι για το έτος 2021 (το οποίο αποτελεί και το πρώτο πλήρες έτος λειτουργίας του εν λόγω σημείου), δέσμευση δυναμικότητας μέσω δημοπρασίας (της τάξεως του [...] %) έχει πραγματοποιηθεί [...] από τη [...], ενώ έχει δεσμεύσει δυναμικότητα (σε ποσοστό [...] %) [...], καθώς και η [...] (σε ποσοστό [...] %), ήτοι συνολικά ποσοστό [...] %⁵⁰¹.

443. Από τα ανωτέρω στοιχεία και τις απαντήσεις των εταιριών του κλάδου στις οποίες απευθύνθηκε η ΓΔΑ, προκύπτει ότι οι κυριότεροι ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ ([...]), αλλά και [...] έχουν προβεί σε δέσμευση δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, για την εξυπηρέτηση συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου είτε για το αέριο αγωγού (σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι) είτε για το ΥΦΑ (σημείο εισόδου Αγία Τριάδα) είτε και για περισσότερα του ενός σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ, από το 2016 και έπειτα μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Περαιτέρω, προκύπτει ότι η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ βαίνει διαρκώς μειούμενη, ενώ είτε διαχρονικά (αναφορικά με τα σημεία εισόδου Κήποι και Αγία Τριάδα) είτε τα τελευταία χρόνια (αναφορικά με το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο) κυμαίνεται κάτω από το ανώτατο όριο που προβλέπουν οι υπό κρίση δεσμεύσεις. Τέλος, από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι στα σημεία εισόδου Αγία Τριάδα, Κήποι και Νέα Μεσημβρία η δέσμευση δυναμικότητας από μέρους του συνόλου των Χρηστών Μεταφοράς υπολείπεται σημαντικά της τεχνικής δυναμικότητας των ανωτέρω σημείων, ενώ μεγάλη συμφόρηση εμφανίζεται στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο⁵⁰².

444. Όπως προαναφέρθηκε, τέσσερις (4) εκ των ερωτηθεισών εταιριών / Ένωσης τάσσονται υπέρ της απαλλαγής της ΔΕΠΑ από την εν λόγω δέσμευση (ήτοι οι [...]) και τρεις (3) ([...]) τίθενται υπέρ της διατήρησης της υπ' αρ. 7 Δέσμευσης, όσον αφορά ιδίως στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο.

445. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της [...] ότι η ΔΕΠΑ δεσμεύει το 67% της διαθέσιμης δυναμικότητας στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο, ενώ υπολείπεται μόνο το 33% για τους λοιπούς Χρήστες Μεταφοράς, επισημαίνεται ότι, με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ, η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ βαίνει διαρκώς μειούμενη από το 2015 και εντεύθεν, ενώ από το έτος 2017 βρίσκεται και κάτω από το ανώτατο όριο που προβλέπεται (67%) στην υπ' αρ. 7 Δέσμευση, ενώ το 2020 η ΔΕΠΑ δέσμευσε το [...] % της δυναμικότητας του εν λόγω σημείου. Περαιτέρω, πέρα από τη ΔΕΠΑ, η οποία δεσμεύει μεταφορική ικανότητα στο εν λόγω

⁵⁰⁰ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ.

⁵⁰¹ Όπως προαναφέρθηκε, η σύμβαση μεταξύ [...].

⁵⁰² Σύμφωνα με τον ΔΕΣΦΑ, φαινόμενα δημιουργίας συμβατικής συμφόρησης, εφόσον σημειωθούν, αντιμετωπίζονται μέσω των διαδικασιών αποσυμφόρησης που εφαρμόζονται από τον Διαχειριστή, όπως η αποδέσμευση δυναμικότητας που δεν χρησιμοποιείται σε μακροχρόνια βάση (long-term Use - it - or - Loose - it), η διάθεση πρόσθετης δυναμικότητας, η διάθεση διακοπτόμενης δυναμικότητας, καθώς και η παροχή δυνατότητας επιστροφής δεσμευμένης δυναμικότητας (βλ. υπ' αρ. 8250/22.09.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ).

σημείο για την εξυπηρέτηση της [...], και λοιποί ανταγωνιστές της, ήτοι οι [...] έχουν πλέον, επίσης, συνάψει [...] συμβάσεις με [...]»⁵⁰³. Ως εκ τούτου, και οι κύριοι ανταγωνιστές της ΔΕΠΑ δεσμεύουν μακροχρόνια την αναγκαία δυναμικότητα για την εξυπηρέτηση των εν λόγω συμβάσεων. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ, ειδικά η [...]»⁵⁰⁴. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί, όπως προαναφέρθηκε, ότι από το 2016 στο συγκεκριμένο σημείο εισόδου η κατανομή δυναμικότητας γίνεται μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών στις οποίες δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι Χρήστες Μεταφοράς με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και κατά τις οποίες δύνανται να πλειοδοτήσουν και να δεσμεύσουν ΜΙ σε οποιοδήποτε ύψος επιθυμούν. Συναφώς, τόσο η ΔΕΠΑ όσο και οι [...] δέσμευσαν και δεσμεύουν μέσω δημοπρασιών, δυναμικότητα βάσει των συμβάσεων που έχουν με τους προμηθευτές τους και των οικείων σε αυτές όρων, όπως άλλωστε προκύπτει και από τον Πίνακα 19 της υπ' αρ. 2 Δέσμευσης, στον οποίο αποτυπώνονται οι δεσμευμένες και οι μέγιστες ετήσιες συμβατικές ποσότητες της ΔΕΠΑ με τους προμηθευτές της για τα έτη 2016-2021. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός της [...] θεωρείται ουσία αβάσιμος.

446. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ότι τυχόν άρση της εν λόγω δέσμευσης θα οδηγούσε στην παροχή δυνατότητας στη ΔΕΠΑ να διεκδικήσει έως και το σύνολο της εν λόγω δυναμικότητας, αυτός προβάλλεται αλυσιτελώς. Τούτο διότι η δυνατότητα δέσμευσης οποιουδήποτε ποσοστού δυναμικότητας ενυπάρχει, ακόμη και σήμερα, για όλους τους εισαγωγείς φ.α. και οι οποίοι τα τελευταία χρόνια έχουν συνάψει μακροχρόνιες συμβάσεις με έναν προμηθευτή, εν προκειμένω στο Σιδηρόκαστρο πρόκειται για τον ίδιο προμηθευτή. Αυτό σημαίνει ότι οποιοσδήποτε Χρήστης Μεταφοράς, κατά συνέπεια και η [...], δύναται μέσω των δημοπρασιών και της ισότιμης και διαφανούς πρόσβασης που δίνεται μέσω αυτών, να δεσμεύσει το σύνολο ή μέρος της δυναμικότητας που δυνητικά μπορεί να δεσμεύσει η ΔΕΠΑ, βάσει των αναγκών του και των συμβατικών όρων με τον εκάστοτε προμηθευτή του⁵⁰⁵.

447. Σε σχέση με τον ισχυρισμό της [...] ότι η ΔΕΠΑ ιστορικά δεσμεύει μεγαλύτερο ποσοστό δυναμικότητας, σε σχέση με την πραγματική δυναμικότητα που χρειάζεται, αυτό, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα για την υπ' αρ. 6 Δέσμευση προκύπτει ότι πράγματι ισχύει, καθώς, το ποσοστό της αχρησιμοποίητης ΔΜΙ της ΔΕΠΑ εξακολουθεί να παραμένει υψηλό. Εντούτοις, σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, η εν λόγω δέσμευση δυναμικότητας από τη ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι λαμβάνει χώρα διαχρονικά με γνώμονα αποκλειστικά και μόνο τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας που έχει με τους προμηθευτές της στα εν λόγω σημεία εισόδου, και κατά συνέπεια και στο Σιδηρόκαστρο και υπό την προϋπόθεση ότι η ΔΕΠΑ θα κατορθώσει μέσω των ηλε-

⁵⁰³ Όπως προαναφέρθηκε (Ενót. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ), η [...].

⁵⁰⁴ Βλ. σχετικά και την υπ' αρ. [...] προς τη ΓΔΑ.

⁵⁰⁵ Βλ. σχετικά και Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 34-38.

κτρονικών δημοπρασιών να δεσμεύσει την αναγκαία για αυτήν ΜΙ. Σύμφωνα με τη ΔΕΠΑ, το ύψος των ημερήσιων συμβατικών ποσοτήτων στις συμβάσεις προμήθειας της εταιρίας, το οποίο συναρτάται ευθέως με τις προβλεπόμενες ετήσιες συμβατικές ποσότητες και τον βαθμό ευελιξίας των εν λόγω συμβάσεων προμήθειας βαινει, κατόπιν σχετικών διαπραγματεύσεων της εταιρίας με τη [...], μειούμενο από τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων και εφεξής λόγω της σημαντικής μείωσης της ζήτησης που έχει υποστεί η ΔΕΠΑ⁵⁰⁶. Σε κάθε, δε, περίπτωση την εν λόγω αχρησιμοποίητη ΔΜΙ, ωστόσο, η ΔΕΠΑ - αλλά και κάθε χρήστης του ΕΣΦΑ - δύναται να διαθέτει, κατόπιν εκδήλωσης σχετικού ενδιαφέροντος από Χρήστη Μεταφοράς, δυνάμει του άρθρου 20Α του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, ενώ, όπως προαναφέρθηκε, η ΔΕΠΑ κατά κανόνα προβαίνει σε διάθεση αχρησιμοποίητης ΔΜΙ. Υπάρχουν, δηλαδή, πάντα διαθέσιμες προς κάθε ενδιαφερόμενο Χρήστη Μεταφοράς οι προβλεπόμενες στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ δυνατότητες της εκχώρησης (Άρθρο 14) και της μίσθωσης (Άρθρο 14Α) δυναμικότητας σε σημεία εισόδου του ΕΣΜΦΑ⁵⁰⁷.

448. Σχετικά με τον ισχυρισμό της [...] ότι η έντονη συμφόρηση στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο παρεμποδίζει την αξιοποίηση ευκαιριών προμήθειας και ότι ενδεχόμενη άρση της υπ' αρ. 7 Δέσμευσης θα οδηγούσε σε επιπλέον επιβάρυνση⁵⁰⁸, επισημαίνεται πως το

⁵⁰⁶ Βλ. την υπ' αρ. 2141/8.3.2021 επιστολή παροχής διευκρινίσεων της ΔΕΠΑ προς τη ΓΔΑ, σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω συμβάσεις προβλέπουν συγκεκριμένες ποσότητες φ.α. ανά ημέρα (daily contract quantities), τις οποίες δύναται να ζητήσει η ΔΕΠΑ από τον προμηθευτή και τις οποίες ο τελευταίος είναι υποχρεωμένος να προμηθεύσει. ... [Κατ' αυτόν τον τρόπο] η ΔΕΠΑ δύναται αφενός να καλύψει τη ζήτηση των πελατών της τις ημέρες του χρόνου κατά τις οποίες της είναι απαραίτητο το σύνολο της ημερήσιας συμβατικής ποσότητας και αφετέρου να περιορίσει τον κίνδυνο ενεργοποίησης της ρήτρας υποχρεωτικής πληρωμής ανεξαρτήτως παραλαβής (ρήτρα Take or Pay) στις συμβάσεις προμήθειας.

⁵⁰⁷ Όπως προαναφέρθηκε (Ενót. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ), η ΔΕΠΑ προβαίνει σε εκχώρηση προς τρίτους προμηθευτές ή/και πελάτες δεσμευμένης από την ίδια δυναμικότητας στα σημεία εισόδου Αγία Τριάδα και Σιδηρόκαστρο, λόγω της μείωσης της ζήτησης εκ μέρους των πελατών της, ικανοποιώντας τα αιτήματα των Χρηστών, πλην δύο αιτημάτων της [...] το 2020 στο σημείο εισόδου Αγία Τριάδα, τα οποία είτε απέρριψε είτε έκανε μερικώς δεκτά, επικαλούμενη αδυναμία εξυπηρέτησης λόγω συνθηκών αγοράς. Βλ. σχετικά την υπ' αρ. 8013/15.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της [...] προς τη ΓΔΑ.

⁵⁰⁸ Όπως προαναφέρθηκε (Ενót. ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΒΙΚΕΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 6 ΔΕΣΜΕΥΣΗ), η ELPEDISON ανέφερε συγκεκριμένα ότι, επί του παρόντος και για τα επόμενα έτη, η διαθέσιμη μεταφορική ικανότητα στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο είναι σχεδόν μηδενική. Πρακτικά, το ≈90% της συνολικής δυναμικότητας είναι δεσμευμένο μέσω μακροχρόνιων συμβάσεων, αποκλείοντας έτσι κάθε ευκαιρία εισαγωγής φ.α. μέσω της διασύνδεσης με τη Βουλγαρία. Δεδομένης της σχεδόν μηδενικής διαθέσιμης μεταφορικής ικανότητας στις παρούσες συνθήκες, η δυνατότητα εισαγωγής φυσικού αερίου μέσω της διασύνδεσης με τη Βουλγαρία δεν είναι πρακτικά εφικτή. Οι αντίστοιχες ευκαιρίες παραμένουν ανεκμετάλλευτες, καθιστώντας ουσιαστικά το σημείο εισόδου μη ελκυστικό, ακόμη και απαγορευτικό για την εταιρία.

γεγονός ότι η διαθέσιμη μεταφορική ικανότητα στο εν λόγω σημείο είναι πράγματι περιορισμένη, οφείλεται στη δραστηριοποίηση στο εν λόγω σημείο και λοιπών προμηθευτών, που έχουν επίσης συνάψει μακροχρόνιες συμβάσεις με τη [...], ενώ, όπως προαναφέρθηκε, το ποσοστό δυναμικότητας που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στο Σιδηρόκαστρο βαίνει διαρκώς μειούμενο από το 2015 και εντεύθεν, ενώ, από το έτος 2017 βρίσκεται και κάτω από το ανώτατο όριο του 67% που προβλέπεται στην υπό κρίση δέσμευση εξαιτίας ακριβώς της δραστηριοποίησης και λοιπών εισαγωγών φ.α., οι οποίοι μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών (ηλεκτρονικές δημοπρασίες) από το 2016 και έπειτα δεσμεύουν μεταφορική ικανότητα. Εξάλλου, σύμφωνα με όσα αναφέρει ο ΔΕΣΦΑ, φαινόμενα δημιουργίας συμβατικής συμφόρησης αντιμετωπίζονται από τον Διαχειριστή μέσω των διαδικασιών αποσυμφόρησης, όπως η αποδέσμευση δυναμικότητας που δεν χρησιμοποιείται σε μακροχρόνια βάση, η διάθεση διακοπτόμενης δυναμικότητας, η παροχή δυνατότητας επιστροφής δεσμευμένης δυναμικότητας και η διάθεση πρόσθετης δυναμικότητας. Σε σχέση, δε, με αυτήν την τελευταία δυνατότητα, ο ΔΕΣΦΑ αναφέρει ότι η διαδικασία επαυξημένης δυναμικότητας λαμβάνει χώρα ανά διετία και έως σήμερα δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από Χρήστη Μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΠΑ) για την επαύξηση των σημείων εισόδου Σιδηρόκαστρο και Κήποι⁵⁰⁹.

449. Τέλος, η [...], όπως προαναφέρθηκε, επικαλείται γενικά τη μη υποβολή συγκεκριμένων ιστορικών στοιχείων από μέρους της ΔΕΠΑ από τα οποία να προκύπτει μόνιμη μεταβολή των συνθηκών που θα δικαιολογεί την πρόωρη άρση της υπ' αρ. 7 Δέσμευσης, επισημαίνει, δε, ότι στο σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο δύναται να δεσμεύσει δυναμικότητα μόνο όποιος έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας με τη GAZPROM και αναφέρει ότι η διατήρηση της υπό κρίση δέσμευσης είναι αναγκαία για να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά φ.α., οι οποίοι ισχυρισμοί, όπως εκτενώς αναλύθηκε ανωτέρω, κρίνονται ουσία αβάσιμοι.

VII.5.2.3 Συμπέρασμα

450. Οι υπό κρίση υπ' αρ. 6 και 7 Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ βασίστηκαν στην εμπορική πραγματικότητα κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, η οποία υπαγόρευε να δοθεί η δυνατότητα σε τρίτους και πελάτες της ΔΕΠΑ να συνάψουν άμεσα συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου, το οποίο θα μπορούσαν να παραλαμβάνουν στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ από τους προμηθευτές που έως τότε, λόγω έλλειψης υπολειπόμενης δυναμικότητας, προμήθευαν μόνο τη ΔΕΠΑ, καθώς και να δοθεί η δυνατότητα δραστηριοποίησης άλλων ανταγωνιστών της στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ.

⁵⁰⁹ Βλ. τις υπ' αρ. 8250/22.9.2020 και 10292/2.12.2020 επιστολές παροχής στοιχείων προς τη ΓΔΑ. Η αύξηση της τεχνικής δυναμικότητας των σημείων Σιδηρόκαστρο και Κήποι πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Καν. 2017/459. Το ύψος της επαυξημένης δυναμικότητας σε σημείο εισόδου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπ' όψιν τα αιτήματα των ενδιαφερομένων χρηστών και διατίθενται σε αυτούς μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας με στόχο την εξασφάλιση της οικονομικής αποδοτικότητας των σχετικών έργων αναβάθμισης.

451. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διαμορφωθείσες συνθήκες στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, όπως αναπτύχθηκαν ανωτέρω⁵¹⁰, και ιδίως, την αύξηση του αριθμού των εισαγωγών / προμηθευτών φ.α. στην εγχώρια αγορά, τη σύναψη μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας φ.α. με ανάντη προμηθευτές φυσικού αερίου αγωγού και από λοιπούς προμηθευτές (εισαγωγείς), πλην της ΔΕΠΑ και τη συνακόλουθη σημαντική αύξηση των Χρηστών Μεταφοράς που δραστηριοποιούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ, τη σημαντική μείωση του μεριδίου αγοράς της ΔΕΠΑ, το γεγονός ότι η χονδρική αγορά λειτουργεί κατά κύριο λόγο με συμβάσεις παράδοσης / παραλαβής στο ΕΣΣ (και όχι με παράδοση στα σημεία εξόδου του ΕΣΦΑ), τις σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου μέσω δημοπρασιών και την ισότιμη και διαφανή πρόσβαση των χρηστών στη δυναμικότητα μεταφοράς, τις αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση της συμβατικής συμφόρησης στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, τις ευρύτερες εξελίξεις και κανονιστικές ρυθμίσεις που ενισχύουν την πρόσβαση στις υποδομές του ΕΣΦΑ, το διαχρονικά περιορισμένο ενδιαφέρον των χρηστών για εκχώρηση της αχρησιμοποίητης από τη ΔΕΠΑ ΔΜΙ παράδοσης στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ, καθώς και το γεγονός ότι η δυναμικότητα που δεσμεύει η ΔΕΠΑ στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ βαίνει διαρκώς μειούμενη, ενώ είτε διαχρονικά (αναφορικά με τα σημεία εισόδου Κήποι και Αγία Τριάδα) είτε τα τελευταία χρόνια (αναφορικά με το σημείο εισόδου Σιδηρόκαστρο) κυμαίνεται κάτω από το ανώτατο όριο που προβλέπουν οι υπό κρίση δεσμεύσεις, εκτιμάται ότι οι υπό κρίση υπ' αριθ. 6 και 7 Δεσμεύσεις - οι οποίες αποτέλεσαν αναμφισβήτητο σημαντικό μέσο για την απελευθέρωση της αγοράς φ.α. και το έναυσμα που πυροδότησε τις εξελίξεις στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά φ.α. - έχουν πλέον επιτελέσει τον σκοπό που τις επέβαλε, ήτοι την άμεση δραστηριοποίηση και την επέκταση των δραστηριοτήτων νέων παικτών στην ελληνική αγορά φυσικού αερίου.

452. Στο πλαίσιο αυτό, όπως αναφέρει και η ΡΑΕ, οποιεσδήποτε δεσμεύσεις ή υποχρεώσεις τυχόν κριθεί αναγκαίο, κατόπιν συνεργασίας των αρμόδιων φορέων, ότι θα πρέπει να αναληφθούν από τους προμηθευτές, θα πρέπει να αφορούν όλους τους προμηθευτές που πληρούν συγκεκριμένους όρους (π.χ. μερίδια αγοράς, ποσοστά δέσμευσης δυναμικότητας, μακροχρόνιες συμβάσεις αερίου αγωγού ή δυνατότητα για εκφόρτωση πολλών και μεγάλων φορτίων ΥΦΑ), ώστε κανένας από τους χρήστες να μην έχει δεσπόζουσα θέση σε κάποιο σημείο εισόδου, και να είναι εφικτή η περαιτέρω εξέλιξη του ανταγωνισμού στην εν θέματι αγορά⁵¹¹.

⁵¹⁰ Βλ. Ενότ. Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ και Ενότ. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΣΤΗΚΕ Η ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 551/VII/2012 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ.

⁵¹¹ Βλ. σχετικά και Πρακτικά της 45ης Συνεδρίασης της ΕΑ της 10ης Μαΐου 2021, σελ. 25 και 41.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια, αποφάσισε ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία, τα ακόλουθα:

1. Διαπιστώνει ότι έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων στα οποία βασίστηκε η υπό στοιχεία 551/VII/2012 απόφαση της ΕΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, αναφορικά με τις υπ' αρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 7 Δεσμεύσεις της ΔΕΠΑ και

2. Απαλλάσσει τη ΔΕΠΑ από κάθε μία εκ των ανωτέρω δεσμεύσεων.

Η απόφαση εκδόθηκε την 9η Ιουνίου 2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

